

JOHNS VAN DEN EKOM

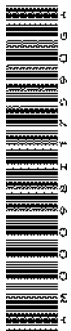
Het succes van *Soldaat van Oranje*

Elke avond uitverkocht

Soldaat van Oranje is de langstlopende Nederlandse theaterproductie ooit. Na drie jaar is de musical nog steeds avond na avond uitverkocht. In *Opium* onderzoekt Cornald Maas waarom juist deze musical zo succesvol is. Komt het door het verhaal van Erik Hazelhoff Roelfzema, de Leidse student die zich met hart en ziel inzet voor het Vaderland tijdens de Tweede Wereldoorlog? Door het spectaculaire decor in de TheaterHangaar? Of is het

succes te verklaren doordat de musical misschien wel geen echte musical is, zonder erkende musicalsterren en pakkende songs? Cornald Maas spreekt in deze special van *Opium* onder anderen met (voormalig) hoofdrolspelers Matteo van der Grijn, Catherine ten Bruggencate en Petra Laseur. Ook krijgt hij een rondleiding achter de schermen.

Opium | 19.35 | Ned. 2

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

Langstlopende musical

Geschiedenis
Soldaat van Oranje. De musical vierde afgelopen dinsdag de mijlpaal van langstlopende voorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis. Vorige week zaterdag werd het publiek na afloop van de voorstelling bij de TheaterHangaar verast door de 52 leden van het Metropole Orkest. Het Metropole Orkest speelde de eerste maten van

het thema van de huidige recordhouder The Phantom of the Opera en liet deze overgaan in het thema van Soldaat van Oranje, begeleid door groots vuurwerk. Op die manier werd symbolisch het stokje overgedragen. Alle huidige en vele oud cast- en crewleden waren hierbij aanwezig. Evenals enkele castleden van The Phantom of the Opera.

Door stormschade aan de foyer van de TheaterHangaar in Katwijk werden dinsdag 24 december twee voorstellingen geannuleerd. Het record van The Phantom of the Opera met 1094 voorstellingen werd afgelopen dinsdag officieel verbroken. Die middag speelt Soldaat van Oranje-De Musical voorstelling 1095.

Het succes van Soldaat van Oranje

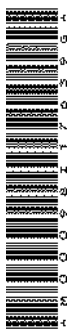
Soldaat van Oranje is de langstlopende Nederlandse theaterproductie ooit. Na drie jaar is de musical nog steeds avond na avond uitverkocht. In *Opium* onderzoekt Cornald Maas waarom juist deze musical zo succesvol is. Komt het

Cornald Maas met Matteo van der Grijn bij de grime

door het verhaal van Erik Hazelhoff Roelfzema, de Leidse student die zich met hart en ziel inzette voor het vaderland tijdens de Tweede Wereldoorlog? Door het spectaculaire decor in de TheaterHangaar? Of is het succes te verklaren doordat de musical misschien wel geen echte musical is, zonder erkende musicalsterren en pakkende songs? Cornald Maas spreekt in deze special van *Opium* onder anderen met (voormalig) hoofdrolspelers Matteo van der Grijn, Catherine ten Bruggencate en Petra Laseur. Ook krijgt hij een rondleiding achter de schermen.

► **OPIUM 19.35 NED 2**

OPIUM-SPECIAL OVER SOLDAAT VAN ORANJE

Recept van een hitmusical

Een scheutje nostalgie, een snufje vaderlandsliefde en een handvol slimme special effects. Is dat het succesrecept van hitmusical *Soldaat van Oranje*? Cornald Maas onderzoekt het in *Opium TV*.

Zelf zag Cornald Maas *Soldaat van Oranje – de musical* drie keer. Na de zoveelste verlenging van de theaterhit, die al drie jaar lang avond aan avond uitverkocht is, vond de presentator van *Opium TV* het tijd voor een tv-zoektocht naar het succesrecept. Eerst het boek, daarna de film en nu de musical: waarom slaat het verzetsverhaal van de Leidse student Erik Hazelhoff Roelfzema zo enorm aan? Maas praat in *Opium* met hoofdrolspeler Matteo van der Grijn (Hazelhoff Roelfzema) en Catherine ten Bruggencate, Petra Laseur en Jacqueline Blom: drie van de twaalf actrices die inmiddels de rol van koningin Wilhelmina hebben vervuld. Ook regisseur Theu Boermans, scenarioschrijver Edwin de Vries en producent Fred Boot komen aan het woord. Boot geeft bovendien een rondleiding achter de schermen in de voormalige vliegtuighangar in Katwijk, tegenwoordig omgedoopt tot TheaterHangaar. De inmiddels befaamde draaischijf onder de tribune neemt het publiek letterlijk mee naar negen verschillende oorlogslocaties. Dat decor heeft volgens Maas een magische werking. 'Ik noem het een bewegende Panorama Mesdag.' Maas: 'Het eind van de langstlopende Nederlandse theaterproductie ooit is nog lang niet in zicht. Ik denk dat er steeds nieuwe aanwas van publiek zal blijven komen, omdat elke nieuwe generatie het verhaal wil horen. Er zijn plannen om de musical in aangepaste vorm naar Engeland en Duitsland te brengen; de internationale belangstelling is groot.' Is Maas er nu achter wat *Soldaat van Oranje* tot een succes maakt? Een combinatie van factoren, denkt hij. 'Het vertelt op

een heel toegankelijke manier een belangrijk stukje geschiedenis, in een tijd dat we daar merkbaar meer oog voor krijgen. Kijk maar naar het succes van geschiedenisserie *Andere tijden*.' *Soldaat van Oranje* is bovendien een musical die breekt met de wetten van het genre. 'Vroeger zag je in musicals vooral mensen die heel goed dansten en zongen, maar het acteren liet weleens te wensen over. In *Soldaat van Oranje* zijn mensen vooral gecast op acteerkwaliteiten. En dat pakt heel goed uit.'

● OPIUM 19.35 NED 2

Scène uit 'Soldaat van Oranje – de musical'

TEKST: MONIQUE BRANDT, BEELD: JORIS VAN BENNEKOM

Musicalpubliek is weer de baas

Hij Geloof In Mij: altijd uitverkocht. Soldaat van Oranje: altijd uitverkocht. Maar wat is de totale stand in musicalland eigenlijk? En vinden producenten nieuwe wegen om het publiek naar de theaters te krijgen? Vijf van hen aan het woord. DOOR ERIK JONK

Joop van den Ende

De stand van zaken.

De marktleider heeft momenteel vier musicals. Love Story trekt door het land, Sister Act (Scheveningen), Jersey Boys (Utrecht) en Hij Geloof In Mij (Amsterdam) hebben een vaste locatie. De laatstgenoemde is al meer dan een jaar uitverkocht. Algemeen directeur Tanja Dik: „Heus, de crisis is nog niet weg. Mensen die vroeger vijf keer naar een musical gingen, gaan nu misschien twee keer. Je moet dus creatief zijn. Roepen dat het heel slecht gaat is zó 2013.”

Hoe krijgt zij de zalen vol?

„In moeilijker tijden moet je creatief aan de bak blijven. Als marktleider moet kwaliteit bij ons bovenaan staan, maar door campagnes proberen we het publiek al het gevoel van theaterbeleving te geven. Mensen willen een complete avond uit, vanaf de glimlach van de meneer bij de ingang.”

De blik op 2014.

„December heeft ons een positieve vibe gegeven. Door de kaartverkoop maar zeker door een verhuizing van ons bedrijf.”

Albert Verlinde

De stand van zaken.

Reist met drie musicals door het land. Flashdance trekt veel publiek, Sonneveld is een maand verlengd en het pas begonnen De Kleine Blonde Dood is bejubeld door de pers. Jeroen Dona die met Albert Verlinde de directie van Albert Verlinde Entertainment vormt: „We zijn zeker niet ontevreden, maar merken wel dat het musicalpubliek nu de baas is. In de grote succesperiode maakte je wat je wilde maken, maar het publiek is kritischer.”

Hoe krijgt hij de zalen vol?

„Wij produceren Flashdance samen met de twintig grootste theaters in de regio, want de grote reizende musical werd met uitsterven bedreigd. Volgend seizoen gaan we het met Dreamgirls

hetzelfde aanpakken.”

De blik op 2014.

„Ik ben voorzichtig optimistisch. De musicalmarkt is in beweging. Mensen zijn bereid om geld aan theater uit te geven - kijk naar Soldaat van Oranje -, maar we moeten naar hen luisteren. Een producent kan niet uitgaan van een automatisch succes.”

Soldaat van Oranje

De stand van zaken.

Kreeg vorige week het predicaat 'langst lopende theatervoorstelling in Nederland ooit'. Ruim drie jaar uitverkocht, 1,2 miljoen toeschouwers in de zaal. Bedenker Fred Boot: „Ik kan moeilijk zeggen dat we het moeilijk en last van de recessie hebben. De mond tot mond-reclame doet het vooral. Het blijft toch een verhaal dat ons allemaal aangaat.”

Hoe krijgt hij de zalen vol?

„Door de voorstelling op hoog niveau te houden. Dan vertelt het publiek het door. En we hebben de Stichting Educatieve Theaterprojecten opgericht. Daarmee proberen we scholieren voor een betaalbaar tarief naar de voorstelling te laten gaan. Normaal gesproken zouden zij niet komen - moeilijk door de kosten -, maar nu hebben we al tienduizend inschrijvingen. De geschiedenis aan hen doorvertellen voelen we als een morele verplichting.”

De blik op 2014.

„Hard blijven werken, deze maand weer met een deels nieuwe cast. Of we ooit het bezoekersrecord (Phantom of the Opera, 1,8 miljoen, red.) kunnen verbreken, durf ik niet te zeggen.”

De Graaf en Cornelissen

De stand van zaken.

Trok volle zalen met De Jantjes, maar kon de voorstelling dit seizoen geen reprise geven. Heeft daarom dit theaterjaar geen musical, maar volgend jaar twee: De Jantjes en Heerlijk Duurt Het Langst. Hans Cornelissen: „Het is

jammer dat De Jantjes niet meteen door kon gaan. Gelukkig zijn we meer dan een musicalproducent; de komedie Waarom Mannen Seks Willen En Vrouwen Liefde is een hit.”

Hoe krijgt hij de zalen vol?

„Musicals met Hollandse signatuur vinden nu steeds meer navolging en wij blijven dat ook ontwikkelen. Maar we denken gericht na over de jaren erna. We produceerden al titels als Cabaret en The Full Monty. Ik verwacht dat we met meer internationale titels de provincie in gaan. Ook een co-productie met een collega-producent of buitenlandse partij behoort tot de mogelijkheden.”

De blik op 2014.

„Het ziet er goed uit na de zomer, dus ik ga blij en met veel zin 2014 in.”

OpusOne

De stand van zaken.

Maarten Voogel, die OpusOne 25 jaar geleden samen met Frans Schraven begon, gaf in een interview eerlijk toe dat hij vorig jaar niet zeker wist of OpusOne dit jaar nog zou bestaan. Wonderwel tourt het bedrijf nu met liefst vier voorstellingen door het land, waaronder de musical Jungle Book. „Theaters hebben het door subsidieontwikkelingen zwaar. Ik vrees dat er enkele gaan omvallen en dat het in de theaterwereld nog even niet beter wordt. Het publiek kiest tegenwoordig bewust en vaak laat.”

Hoe krijgt hij de zalen vol?

„Door geheide publiekssuccessen te brengen zoals een titel als Jungle Book is. Een toegankelijke programmering, hoewel ik het natuurlijk leuk blijf vinden om nieuwe dingen te ontwikkelen. Door met relatief lage kosten het maximale eruit te halen en creatief op marketinggebied te zijn. En we richten

ons op een vaste eigen speelplek in de toekomst. Zo kunnen we de deur misschien open zetten voor nieuw publiek. The Normal Heart hebben we vast in DeLaMar in Amsterdam gehad en dat is ons bevallen. Met elke voorstelling afreizen naar Steenwijk en Zevenaar is helaas geen haalbare kaart meer.”

De blik op 2014.

„We hebben de wind mee; het gaat lekker. Omdat we veel zelf moeten regelen, heb ik het gevoel van 25 jaar geleden, alsof we net weer begonnen zijn.”

Het musicalpubliek – hier bij de seizoenspresentatie Musical Sing-a-Long - is de baas, ondervinden de producenten. FOTO: ANP

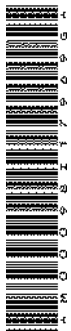
Cornald Maas neemt een kijkje achter de schermen van de succesmusical en praat met hoofdrolspelers.

Het succes van 'Soldaat van Oranje'

Soldaat van Oranje is de langstlopende Nederlandse theaterproductie ooit. Na drie jaar is de musical nog steeds elke avond uitverkocht. Cornald Maas onderzoekt in *Opium* waarom juist deze show zo succesvol is. Komt het door het verhaal van Erik Hazelhoff Roelfzema, de Leidse student die zich met hart en ziel inzet voor het vaderland in de Tweede Wereldoorlog? Komt het door spectaculaire decor in de TheaterHangaar? Of door-

dat de musical geen echte musical is, zonder erkende musicalsterren en meezingers? Cornald Maas spreekt onder anderen met (voormalig) hoofdrolspelers Matteo van der Grijn, Catherine ten Bruggencate en Petra Laseur. Ook krijgt hij een rondleiding achter de schermen.

Opium cultuur
 19.35 ● NED 2

Actrice uit Herkenbosch in record brekende musical 'Soldaat van Oranje'

'Een verhaal dat mensen raakt'

HERKENBOSCH

Op 30 oktober 2010 ging 'Soldaat van Oranje - De Musical' in aanwezigheid van de toenmalige Koningin Beatrix in première in de TheaterHangaar in Katwijk. De voorstelling speelt inmiddels ruim drie jaar voor uitverkochte zalen en trok meer dan 1,2 miljoen bezoekers.

Afgelopen zondag - in verband met stormschade - verbrak 'Soldaat van Oranje - De Musical' met de 1095ste voorstelling het record van langstlopende voorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis en streefde 'The Phantom of the Opera', die 1094 voorstellingen heeft gespeeld, voorbij. Een van de castleden in deze musical is de uit Herkenbosch afkomstige Karin Jessica Jansen

De liefde voor acteren en de musical ontstond bij Karin Jessica Jansen al op jonge leeftijd.

"Toen ik veertien was speelde ik in twee producties van het Nederlands Musical Ensemble. Een voorstelling in het CK Theater in Roermond, de andere in het openluchttheater in Valkenburg. Te gek om te doen en daarmee was het vuurtje aangewakkerd. Na de middelbare school heb ik 4 jaar muziektheater gestudeerd aan het conservatorium in Rotterdam. Ik heb er veel geleerd, maar constateerde ook dat het niet helemaal mijn straatje was. Daarop heb ik nog 4 jaar Toneelschool Maastricht gedaan en inmiddels werk ik zo'n 3 jaar als actrice. 'Soldaat van Oranje' vormde de perfecte combinatie van mijn twee interessegebieden."

Tijdens haar studie aan de Toneelacademie speelde Karin in zeer uiteenlopende toneelvoorstellingen en in de Studio van het Onafhankelijk Toneel. Ze was te zien in de theaterbewerking Wiplala Weer van het Filiaal en maakte haar eigen

voorstelling en bewerking van 'Die Sieben Todsunden' van Brecht en Weill. Ook speelde zij de vrouwelijke hoofdrol in een aflevering van de serie 'Van God Los' en vertolkte ze één van de hoofdrollen in de internationale speelfilm 'Gone Back'. Daarnaast staan er gastrollen in series als Moordvrouw, Flikken Maastricht, Danni Lowinski en een bijrol in de film Hemel op Aarde op haar CV. Zij produceerde een korte documentaire en een korte film, bewerkte het scenario en de dialogen van de film 'Voorbij' en schrijft momenteel aan een scenario voor een speelfilm. In 'Soldaat van Oranje' neemt de 30-jarige Karin Jessica Jansen twee rollen voor haar rekening.

"Ik speel Charlotte, een verstandige studente, met een leuke vriend en een vrij zeker toekomstperspectief. Een meid die iets wil met haar leven, dat echter doorkruist wordt door de oorlog. Zij sluit zich aan bij het verzet en wil mensen helpen. De tweede rol is die van Ada, een impulsief feestbeest, op zoek naar liefde en avontuur. Ze is verliefd op een jongen wiens ouders lid zijn van de NSB en komt daarbij aan de 'foute' kant van de geschiedenis te staan. Waar Charlotte ingrijpende keuzes maakt, laat Ada zich onwillekeurig meevoeren op het verkeerde pad. De centrale vraag die je bij deze twee rollen kunt stellen is: wat zou ik zelf in hun positie hebben gedaan? Beide keuzes zijn te verdedigen, want oorlog is niet zwart-wit. Ook voor foute keuzes - al is het maar uit naïviteit - kan ik begrip opbrengen. En dat maakt het interessant om deze vrouwen te spelen."

Megaproductie

De megaproductie 'Soldaat van Oranje' vertelt het verhaal van een door de oorlog verscheurde vriendschap tussen verzetsman Erik Hazelhoff Roelfzema en diens boezemvriend Anton, afkomstig uit een NSB-gezin. De oorlog zet

alles op zijn kop, alle verhoudingen op scherp. Iedereen moet zijn eigen keuzes maken: Ga je vechten voor Vrijheid, Volk, Vaderland? Steek je je kop in het zand en studeer je door? Of kies je doelbewust voor de vijand?

Speciaal voor deze voorstelling werd een vliegtuighangaar op voormalig militair vliegveld Valkenburg omgetoverd tot een theaterzaal met een capaciteit van 1100 personen. Het publiek draait van decor naar decor, begeleid door enorme projecties. Alle scènes hebben zo hun eigen set: de studentensociëteit Minerva, het Kurhaus, Paleis Noordeinde en een levensechte zee, waar de Engelandvaarders via het strand ontsnappen en waar ze hun beroemde landingen maken. Zelfs de landingsbaan van het vliegveld wordt onderdeel van het decor. De schaalgrootte en het musicalconcept vragen om een aparte artistieke benadering van de acteurs.

Karin Jessica Jansen: "De encenering is fantastisch, het is net alsof je op een filmset staat. Toch dwingt deze setting je anders te spelen dan in een film. Je moet in dit indrukwekkende decor in staat zijn intimiteit over te brengen en ook de achterste rijen te bereiken. Dit dwingt je ertoe om fysiek 'groter' te spelen, door bijvoorbeeld gebaren uit te vergroten, want vanaf rij 15 is je mimiek niet meer zichtbaar. Het is daarbij de kunst om toch zo realistisch mogelijk te spelen."

De actrice nam zelf 130 voorstellingen voor haar rekening. Niet elke voorstelling verloopt vlekkeloos.

"Er is twee keer een showstop geweest vanwege technische problemen. En afgelopen week stonden we buiten bij het Dakota-vliegtuig in storm en regen te spelen, waarbij paraplu's wegwaaiden en een technicus een vliegtuigvleugel vast moest houden", vertelt Karin Jessica Jansen lachend. "Het publiek is echter altijd mee,

wat er ook gebeurt en de sfeer op de set is bijzonder relaxt."

Hoe het enorme succes van 'Soldaat van Oranje' te verklaren valt?

"Natuurlijk is het een enorm spektakel en zijn de effecten overweldigend, maar wat deze productie zo bijzonder maakt is het verhaal. Dát is wat mensen het meest raakt."

Afscheid

Nog twee weken kruipt Karin Jessica Jansen in haar dubbelrol. Dan staat er een castwissel gepland. De actrice richt haar vizier dan op andere projecten.

"Ik heb afgelopen zomer met Stichting Cinergy een film geproduceerd en gedraaid - een eenakter van Tjechov - die nu in de eindproductie zit en waarvoor we een platform zoeken. Er staat een nieuwe film op stapel, mogelijk weer een werk van Tjechov. Met Cinergy willen we klassiek 'teksttoneel' een nieuw jasje aanmeten door het te vertalen naar cinema. Het karkas van het werk blijft daarbij staan, de rest krijgt een nieuwe invulling. Enorm spannend om te doen."

Maar eerst de laatste voorstellingen tot een goed einde brengen.

"Het afscheid wordt zwaar, ik heb met een fantastische club mensen mogen samenwerken. Ik weet nu al dat ik het na de laatste voorstelling niet droog ga houden."

Info:

www.soldaatvanoranje.nl

Frank Heythuysen

Karin Jessica Jansen neemt in 'Soldaat van Oranje' twee rollen voor haar rekening.

Een scenefoto uit 'Soldaat van Oranje'

Foto: Joris van Denskom

**Herkenbosche in
'Soldaat van Oranje'**

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Het geheim van een succesmusical

Na drie jaar is 'Soldaat van Oranje', de langst lopende Nederlandse theaterproductie ooit, nog steevast elke avond uitverkocht. Hoe dat kan, onderzoekt presenterator Cornald Maas vanavond in een speciale uitzending van het cultuurprogramma 'Opium'. Heeft het succes van de musical te maken met het verhaal over verzetsheld Erik Hazelhoff Roelfzema? Met de historische locatie – voormalig militair vliegveld Valkenburg? Of met het spectaculaire decor, dat bestaat uit een draaischijf met daarop maar liefst negen verschillende locaties en een levensechte zee? Cornald Maas krijgt een rondleiding achter de schermen en spreekt met onder anderen hoofdrolspeler Matteo van der Grijn, regisseur Theu Boermans en scenario-schrijver Edwin de Vries over het geheim van dit succes.

OPIUM ■ NED. 2, 19.35 UUR

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

OPIUM

Na drie jaar is 'Soldaat van Oranje', de langst lopende Nederlandse theaterproductie ooit. Hoe dat kan, onderzoekt presentator Cornald Maas vanavond in een speciale uitzending van 'Opium'. Heeft het succes van de musical te maken met het heldenverhaal over verzetsheld Erik Hazelhoff Roelfzema? Met de historische locatie – voormalig militair vliegveld Valkenburg? Of met het spectaculaire decor, bestaande uit een draaischijf met daarop negen verschillende locaties en een levens-echte zee? Maas krijgt een rondleiding en spreekt met o.a. hoofdrolspeler Matteo van der Grijn, regisseur Theu Boermans en scenarist Edwin de Vries.

■ NED. 2, 19.35

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

OPIUM SPECIAL
Soldaat van Oranje
Nederland 2, 19:40 uur

Na drie jaar is de musical *Soldaat van Oranje* nog steeds avond aan avond uitverkocht. Wat maakt dat stuk zo succesvol? Het bekende heldenverhaal van Erik Hazelhoff Roelfzema? Zijn het de acteurs? Is het het spectaculaire decor?

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

WAT IS DAT TOCH?

Soldaat van Oranje is de langstlopende musical van Nederlandse origine aller tijden. Het bezoekersaantal nadert de 1 miljoen! Na een moeizame start - mensen waren huiverig voor een avond uit in een hangar - zorgde de positieve onthaal niet aflatend voor volle zalen. *Opium* probeert het geheim achter het succes te verklaren: wat is dat toch met die soldaat (hier in de grime)?

19.35 | Opium | NEDERLAND 2

Soldaat van Oranje nu ook langstlopende voorstelling

KATWIJK - Soldaat van Oranje – De Musical vierde afgelopen zaterdag de mijlpaal van langstlopende voorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis.

Na afloop van de voorstelling werd het publiek bij de TheaterHangaar verrast door de 52 leden van het Metropole Orkest. Het Metropole Orkest speelde de eerste maten van het thema van de huidige recordhouder The Phantom of the Opera en liet deze overgaan in het thema

Het Metropole Orkest speelde de eerste maten van het thema van The Phantom of the Opera en liet deze overgaan in het thema van Soldaat van Oranje, begeleid door vuurwerk (Foto: Samuel van Leeuwen).

van Soldaat van Oranje, begeleid door een groots vuurwerk. Op deze manier werd symbolisch het stokje overgedragen. Alle huidige en vele oud cast- en crewleden waren hierbij aanwezig, evenals enkele castleden van The Phantom of the Opera. Om 23.15 uur werden de feestelijkheden live uitgezonden in een zes minuten durend reclameblok bij Ster op Nederland 1, gepresenteerd door Noraly Beyer.

Door stormschade aan de foyer van de TheaterHangaar in Katwijk werden dinsdag 24 december twee voorstellingen geannuleerd. Het record van The Phantom of the Opera met 1.094 voorstellingen werd officieel daarom afgelopen dinsdag verbroken. Op oudejaarsdag speelde Soldaat van Oranje voorstelling nummer 1.095. ●

Smaakmatrix

Onze kort-door-de-bochtgids van alles wat mooi en lelijk is

Mark Moorman

Highbrow

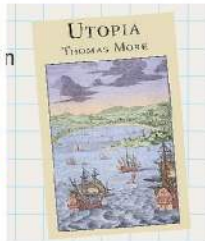

Dit wordt het jaar dat al die tijdschriften 'in de etalage' dan eindelijk kopers moeten vinden.

Wojciech Kilar, filmcomponist van beroemde films van Roman Polanski, 1932-2013.

Misschien wel een leuk idee om een tv-editie van **Utopia** van Thomas More uit te brengen. Met foto's uit de realityshow van John de Mol.

Radio 1 is geshuffeld: vaarwel mooie programma's als **Plots** en **Studio Idzerda**, welkom eindelijk lange blokken KRO/NCRV, Vara-BNN en AvroTros.

De vertaling van Tonke Dragts boek **Brief voor de koning** is na 51 jaar een succes in Engeland.

Eerste klapper van het jaar: **The Wolf of Wall Street** van Martin Scorsese.

In afwachting van deel II: hoe zou **Nymphomaniac** van Lars von Trier eigenlijk aflopen?

Size matters. Amsterdamse museumdirecteuren die tegen elkaar opscheppen over de lengte van hun wachtrij.

Verschrikkelijk

Zekerheidje: **Bohemian rhapsody** staat op 1 in de Top 2000 van 2014.

Is ook alweer een jaar geleden, het eerste bericht over **de scheiding van Sylvie en Rafael**.

Vijftig jaar geleden maakten **The Beatles** een rondvaart door de Amsterdamse grachten. We verheugen ons al op de terugblikken.

De Vara maakt een **Nederlandse Curb your enthusiasm**. Jeuk, vanaf 6 januari.

Briljant

Vergeet u niet elke dag een blaadje van uw **Donald Duck/Rooie Oortjes/Boer zoekt vrouw-scheurkalender** 2014 af te scheuren?

Welke mijlpaal haalt **Soldaat van Oranje** in 2014?

2014 is vier dagen bezig. Wil het een beetje vlotten met **de goede voornemens**?

In dit tempo verwachten we medio 2014 de eerste **rehab** voor **Miley Cyrus** gevolgd door een biecht bij Oprah.

Lowbrow

HET JAAR IN CIJFERS

- Succesmusical 'Soldaat van Oranje' passeerde de grens van **1.000.000** verkochte kaartjes.
- **28.000.000** kijkers zitten aan de buis gekluisterd als Lance Armstrong zijn dopinggebruik opbiecht aan Oprah Winfrey.
- Met **300.000** dollar per aflevering is 'Modern family'-actrice Sofia Vergara de best verdienende tv-actrice.
- **14** dagen nadat hun vliegtuigje neerstortte, worden de lichamen van Missoni-ontwerper Vittorio Missoni en zijn vrouw gevonden.
- Robin Thicke laat **3** vrouwen topless rondhuppelen in zijn clip van 'Blurred lines', de meest besproken én meest populaire track van 2013.
- Rihanna's concerten begonnen gemiddeld **85** minuten te laat.
- Ruim **40** looks maakte Miuccia Prada voor de film 'The great Gatsby'.
- Met **46.000.000** verdiende dollars is Cara Delevingne het populairste model.
- Reese Witherspoon en echtgenoot Jim Toth brengen **3** uur in de cel door. Hij wegens rijden onder invloed, zij voor wangedrag (tegen de politieagent die haar man arresteert: "Weet je wel wie ik ben?").
- De reünie van het jaar is voor Gerard Joling en Gordon, die wekelijks **2.100.000** kijkers trekken.
- Na **55** uur stond hij erop: de rozen-tattoo op de rug en billen van Cheryl Cole! Een plaatje met een staartje, want waarschijnlijk kost dit haar haar contract met L'Oréal.

Van zacht naar fout

Het weekend van...

In de Uit wekelijks uitgaanstips van mensen uit het theaterleven, de muziek- en danswereld, de literatuur en de kunst. Vandaag: **THOMAS CAMMAERT**. In de musical over Wim Sonneveld speelt hij de rol van Friso Wiegiersma, in de tv-serie 'Ramses' is hij vanaf zaterdag te zien als Shaffy's partner Joop Admiraal.
www.sonnevelldemusical.nl

Voorstelling

„Ik kijk graag naar de stukken van Toneelgroep Amsterdam. In de Stadsschouwburg in Amsterdam spelen ze de komende week 'Na de repetitie' en 'Persona', een tweeluik van Ingmar Bergman. Beide stukken geven het publiek een blik achter de schermen van de theaterwereld. Karina Smulders en Gijs Scholten van Aschat spelen de hoofdrollen. De regie is van Ivo van Hove, dat is een garantie voor een verrassende aanpak.”
www.tga.nl

Tentoonstelling

„Bij het filminstituut Eye in Amsterdam is tot begin maart een expositie te zien over het werk van de Amerikaanse tweeling Quay. Zij maken raadselachtige animatiefilms. De tentoonstelling laat hun

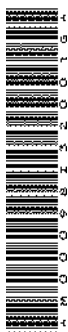
inspiratiebronnen zien, zoals tekeningen van psychiatrische patiënten. Het Eye-gebouw aan het IJ is op zichzelf al prachtig om rond te kijken of om er een film te bekijken. Ik genoot van 'La grande bellezza', vanwege de beelden van Rome. Ik hou van die stad.”
www.eyefilm.nl

Eten en drinken

„Ik eet graag bij restaurant Orestis in de Pijp in Amsterdam. Dat wordt gerund door een vader en een zoon die de lekkerste tapas maken. Spaans, Grieks, Italiaans: alles wat zuidelijk en lekker is komt er op tafel. Er hangt een gezellig familiesfeertje, heel goedmoedelijk. Los van het eten is de wijn daar ook nog eens heel goed.”
www.orestistaverna.nl

Op zondag

„Op vrije dagen sport ik graag en hang ik op de bank om naar tv-series te kijken, maar meestal werk ik op zondag. Nu speel ik in de musical over Wim Sonneveld. Met het oog op de grote belangstelling, zijn er extra voortellingen geboekt. Na de zomer krijg ik de rol van NSB-er Anton in de musical 'Soldaat van Oranje'. Het is een merkwaardige overstap van de zachtaardige vriend van Wim Sonneveld naar de harde, foute Anton, maar die variatie maakt dit vak juist boeiend.” www.soldaatvanoranje.nl

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

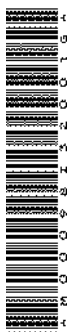
Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 6.000,00 en oplage 16.083

alleen voor intern/eigen gebruik

Thomas Cammaert.

FOTO ANP/KIPPA

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 6.000,00 en oplage 16.083

alleen voor intern/eigen gebruik

Sta je vijftig jaar op het toneel, heb je nog steeds last van plankenkoorts. Anne Wil Blankers over de angst voor premières, de kracht van het publiek en de liefde voor acteren.

'HOE MOEILIJKER DE ROL, HOE MOOIER'

DOOR ALICE PLEKKENPOL

Het went nooit, ook niet na een halve eeuw. „Doodziek ben ik voor een première, echt heel beroerd. Altijd weer. En in de aanloop er naartoe ben ik voor mijn gezin niet te genieten. Dan ontvlucht ik het huis, ga ik logeren bij vrienden.”

Ook dit seizoen ontkomt ze er niet aan, met het toneelstuk *Madame Rosa* dat voor het eerst in Nederland te zien is. Anne Wil Blankers behoort tot de groten van het Nederlandse toneel. Dus hoeft ze nooit op zoek naar werk. „Integendeel, ze komen naar mij toe”, vertelt ze opgewekt. „Mijn impresariaat Senf selecteert stukken op mij. Die lees ik en dan zoek ik de fijnste eruit. Modern of klassiek, dat is mij om het even, als het verhaal mij maar aanspreekt.”

Aan de keukentafel, achter de koffie, legt ze uit dat film en televisie leuk zijn voor af en toe erbij. „Maar toneel is altijd mijn grote liefde geweest en gebleven. Je bouwt van acht tot elf uur een spanningsboog op met het publiek, en binnen dat tijdsbestek moet je je verhaal overbrengen. De aanwezigheid van toeschouwers is voor mij heel belangrijk, ik wil voelen dat de zaal met me meegaat.”

Dit jaar is Anne Wil Blankers vijftig jaar actrice. Toch leek het er aanvankelijk niet op dat ze een toneelcarrière zou kiezen. Ook al deed ze op de lagere school graag voordrachten en speelde ze vervolgens amateurtoneel, maar om nu van acteren je beroep te maken? Dat paste niet in een degelijk katholiek huishouden. „Toneelspelen leek mij meer iets voor typische acteerfamilies. Ik kom zelf niet uit een kunstzinnig gezin. Dus deed ik netjes de secretaresseopleiding bij Schoevers.” Op aanraden van acteur Steye van Brandenburg ging ze

toch naar de Toneelschool Maastricht. „Al in het eindexamenjaar kwamen grote toneelgezelschappen scouten. Zo ging dat toen, het was een gouden tijd. Ik kreeg meteen vier aanbiedingen en begon bij de Haagse Comedie, nu het Nationale Toneel.” Waar ze dit seizoen terug is.

Tegenwoordig doet de 73-jarige actrice nog een toneelstuk per jaar. Een half jaar werken, een half jaar vrij. Met voldoende tijd voor familie en andere leuke dingen. Sinds driekwart jaar wonen Anne Wil Blankers en haar echtgenoot in een monumentale boerderij in het Groene Hart, niet ver van Utrecht. Een grote, gezellige woonkamer met vrij uitzicht voor en achter. In de hal een door Ans Markus geschilderd portret. Het tweede huis in Frankrijk staat inmiddels te koop. Als je zo woont hoef je immers niet meer op vakantie. „Bovendien worden we natuurlijk ouder, mijn man is al tachtig. Dan wil je niet altijd zo'n eind rijden. Hij heeft hier trouwens genoeg werk met de tuin en de kippen.”

Vroeger draaide ze haar hand niet om voor twee, drie producties per seizoen. Met een druk gezin vroeg dat om een strakke planning. Een meisje voor dag en nacht bood uitkomst. Met haar eveneens hard werkende echtgenoot kreeg ze drie kinderen. Dochter Marjolijn, met het syndroom van Down, stierf een aantal jaren geleden op jonge leeftijd. Zoon Diederick lijdt aan de spierziekte dystonie en woont naast haar. Oudste zoon Christo van Klaveren is acteur. „Van hem hoor ik hoe moeilijk het tegenwoordig is werk te vinden, zeker voor mannen van een jaar of vijftig. Je merkt toch dat het recessie is. Christo begon in Groningen, met volop werk, kwam toen naar het westen om in musicals te spelen. Maar het aantal musicals loopt fors terug. De mensen gaan

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 33.419,00 en oplage 110.798

alleen voor intern/eigen gebruik

nog wel naar het theater, alleen zeggen ze niet meer 'ik wil dat en dat en dat zien'. Ze vragen nu: waar zullen we naartoe gaan?"

Zelf verkeert ze in de comfortabele omstandigheden dat bijna alle stukken waarin ze staat veel publiek trekken. Sterker, een deel van de toeschouwers komt speciaal voor haar, ongeacht wat ze speelt. Kwaliteit staat altijd voorop. „Ik kies nooit producties uit alleen omdat ze commercieel goed zouden kunnen scoren. Het stuk én de rol moeten mij aanspreken, dat is het uitgangspunt.”

Blankers beschouwt zichzelf als van de oude stempel, al ziet ze ook veel raakvlakken met jonge collega's. „Als ik een tijd praat met bijvoorbeeld Halina Reijn, merk ik dat acteren in beginsel hetzelfde is gebleven. Het grootste verschil is de vrijheid die er nu is. Vroeger kreeg je een strak draaiboek en zei de regisseur precies wat je moest doen. Daar hield je je dan ook aan. Ik had daar nooit moeite mee, die duidelijkheid vond ik juist wel prettig. Tegenwoordig is er meer ruimte voor eigen invulling en improvisatie. Eigenlijk weet ik niet of ik dat altijd wel goed is. Ik ben namelijk van mening dat je de tekst letterlijk moet zeggen, elk woord moet kloppen. Jongere acteurs gaan daar soms lossen mee om, merk ik.” Zelf steekt ze veel energie in teksten instuderen. Het kost wat meer tijd nu ze ouder wordt. Meestal repeteert ze thuis, met hulp van vrienden die haar overhoren. „Nee, mijn man doet dat niet. Hij heeft weinig met theater.”

Acteren in het land betekent ook veel reizen. Anne Wil Blankers rijdt in een auto met chauffeur, maar vindt het reizen desondanks nog vaak zonde van de tijd. Daarom is het zo fijn af en toe op een vaste plek te spelen. Zoals destijds in Carré met *Cabaret*, en recenter *Soldaat van Oranje*. „Je eigen stek, je eigen kleedkamer, heerlijk. Zo'n rol als in *Soldaat van Oranje*, dat zijn toch wel de krenten in de pap.”

Die rol maakt ook een beetje dat het grote publiek haar vooral kent als koningin Wilhelmina. „Terwijl ik niet eens op haar lijk!” roept ze verbaasd uit. „Wilhelmina had ook een heel andere stem, veel hoger. De uiterlijke gelijkenis is vooral te danken aan de kostuumafdeling: een dikmaakpak, een vos om de hals en een hoed op het hoofd en je lijkt meteen op haar.”

„Ik speelde Wilhelmina in 1998 voor het eerst op het toneel, daarna in een tv-serie en vervolgens in een musical. De interesse voor het koninklijk huis is altijd groot, dat merk je bij zo'n tv-serie meteen aan de kijkcijfers. Een ding stond telkens voorop: Wilhelmina mocht nooit een imitatie zijn, altijd een rol.” Ze vindt het grappig dat men soms denkt dat een dergelijke rol op haar lijf geschreven is, en beschouwt dat maar als een compliment. „Van Wilhelmina zeiden ze het, maar ook van de volkswrouw Shirley Valentine. Een groter contrast is nauwelijks denkbaar!”

Terugkijkend op een halve eeuw acteren, concludeert Anne Wil Blankers dat ze prachtige rollen heeft mogen spelen. In klassieke werken van Shakespeare, Lars Norén of Tsjechov,

in moderne stukken van bijvoorbeeld Haye van der Heyden. „Daar ben ik absoluut heel dankbaar voor. Net als voor het feit dat ik als freelancer nog zulk fijn werk heb. Ik blijf zeker acteren, want ik wil nog steeds graag een verhaal vertellen. Lachen, huilen, emoties delen met het publiek. Heerlijk.”

Als je zo lang actief bent aan het toneel vallen dingen soms samen. „Wist je dat ik regisseur Theu Boermans nog les heb gegeven op de toneelschool? We werkten samen in *Soldaat van Oranje*. Theu is nu artistiek leider van het Nationale Toneel en hij regisseert mijn nieuwe voorstelling *Madame Rosa*. Dat toneelstuk is nog nooit in Nederland te zien geweest. Een prachtig verhaal. Ik heb het boek gelezen en natuurlijk de film *La vie devoint soi* met Simone Signoret gezien, maar dat laat ik dan langzaam los. Ik moet mijn eigen Madame Rosa zoeken. Vooral haar gecompliceerde achtergrond, met een concentratiekampverleden en

„IK MERK HET DIRECT WANNEER IK SAMEN MET HET PUBLIEK BEN”

haar vroegere leven als prostituee, spreekt mij aan.” Blankers vertelt kort waar *Madame Rosa* over gaat. Madame Rosa begint op latere leeftijd een kinderpension. Als de kinderen oud genoeg zijn gaan ze weer weg. Alleen een half Algerijnse jongen houdt ze bij zich. „Het verhaal is eigenlijk helemaal van nu. Want ze praten over zaken als racisme, rassensnellen, en hebben echt een band. Tot op een dag de vader onverwacht aanbelt en de jongen opeist.” Anne Wil Blankers speelt graag gecompliceerde personages. „Hoe ingewikkelder de rol, hoe mooier ik het vind. Dan kan ik er echt diep induiken. Aan de andere kant ben ik er ook weer een beetje bang voor. Aan deze rol zitten veel kleuren, dus wat laat je zien en wat houdt je verborgen voor het publiek? Daar moet ik toch zelf invulling aan zien te geven.”

De première was een paar weken geleden en de recensies zijn lovend. Maar in de aanloop naar zo'n eerste voorstelling is Anne Wil Blankers vaak niet te genieten, zegt ze zelf. „Ik ga dan tijdelijk het huis uit, logeren bij vrienden of in een hotel. In zo'n periode ben ik zeer intensief met mijn rol bezig. Heel gespannen ook. Als de voorstelling eenmaal is begonnen ebt de angst na tien minuten weg en zit ik er helemaal in. Ik voel ook meteen of de zaal mee gaat, ik merk het direct wanneer ik samen met het publiek ben.” Gaandeweg het seizoen 'bischaven' is voor de ervaren actrice geen optie, dat gebeurt alleen tijdens de try-outs. Wel kan een voorstelling na verloop van tijd nog groeien. „Er zijn altijd een paar momenten die helemaal goed moeten zijn, daar werk ik gedurende de voorstelling bewust naar toe. Gedrevenheid en geloofwaardigheid horen voor mij bij het vak.”

Het 50-jarig jubileum gaat als het aan Blankers ligt vrij stil voorbij. Ook de première van *Madame Rosa* verliep ingetogen. „Na afloop een borrel met een knabbeltje erbij vind ik wel genoeg. Uitgebreid terugblikken hoeft voor mij niet zo. Dat doen ze maar als ik dood ben.”

Madame Rosa

Het Nationale
 Toneel met An-
 ne Wil Blan-
 kers, Aziz Aka-
 zim, Moham-
 med Azaay, Ste-
 fan de Walle.

Donderdag

16 januari

Enschede Wil-
 minktheater

20.00 uur

Recensie op

WWW.OVERUIT.NL
/MADAMEROSA

BIOGRAFIE

ANNE WIL BLANKERS

1940 - op 21 oktober ge-
 boren in Rotterdam

1963 - afstuderen Toneel-
 school Maastricht

1963/1964 - debuut bij
 Haagse Comedie als
 Desdemona in Shakespe-
 are's Othello

Speelde in theater o.a.

De Meeuw, Elektra, De
 Driestuveropera, Shirley
 Valentine, Bobby Fisher is
 alive and lives in Pasade-
 na, Glazen Speelgoed,
 Cabaret, Moeder Coura-
 ge, Lente en Soldaat van
 Oranje

Televisie o.a. Karakter,
 De moeder van David S.,
 Prettig geregeld, Retour
 Den Haag, Wilhelmina
 en Stellenbosch

Film o.a. Erik of het klein
 insectenboek, Leef!

Prijzen o.a. Colombina,
 2x Theo d'Or, 2x Gou-
 den Hart en Theo

Mann-Bouwmeesterring

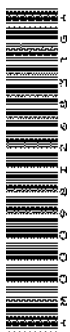
2013/2014 - vijftig jaar
 actrice, dit seizoen in Ma-
 dame Rosa

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 33.419,00 en oplage 110.798

alleen voor intern/eigen gebruik

FOTO BARRIE HULLIGIE-HET NATIONALE TONEEL

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 33.419,00 en oplage 110.798

alleen voor intern/eigen gebruik

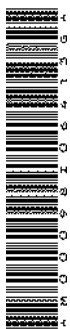

Soldaat Van rode

Sinds gisteren is Soldaat van Oranje de langstlopende Nederlandse musical aller tijden. In een Opium-special behandelt Cornald Maas het succesverhaal van de musical die sinds oktober 2010 is te zien. De film uit 1977 was al een groot succes en voor regisseur Paul Verhoeven en acteurs Rutger Hauer en Jeroen Krabbé bleek *Soldaat van Oranje* een flinke stap richting Hollywood.

luchten en zwarte cijfers

De musical trekt sinds ruim drie jaar uitverkochte zalen; wat is geheim van de show? Spreekt het heldenepos van de Engelandvaarders nog steeds zoveel mensen aan? Is het de unieke opzet in de TheaterHangaar van vliegveld Valkenburg waarbij het publiek door middel van een enorme draaischijf van decor in decor belandt? Cornald praat onder meer met hoofdrolspeler Matteo van der Grijn die de rol van hoofdpersoon Erik Hazelhoff Roelfzema vertolkt. **OPIUM: SPECIAL SOLDAAT VAN ORANJE, 19.35 NED. 2**

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

Een rol in een Scorsese film, dat lijkt me wel wat'

Boy Ooteman speelt in Soldaat van Oranje

Door: Ruud de Waard

LANGEDIJK - De musical *Soldaat van Oranje* stond eind december 2013 volop in de belangstelling. Ze verbrak met 1095 voorstellingen een record in de Nederlandse theatergeschiedenis. De musical streefde officieel *The Phantom of the Opera* voorbij. Een van de castleden is Boy Ooteman, opgegroeid in de gemeente Langedijk. In 2003 verliet Boy de gemeente Langedijk voor zijn nieuwe woonplaats Amsterdam.

Ooteman bracht zijn jeugd door in deze regio. "Ik kom uit Langedijk, geboren en getogen. Voor de middelbare school fietste ik naar Alkmaar en toen ik naar de Amsterdamse Toneelschool en Kleinkunstacademie ging ben ik in Amsterdam gaan wonen, waar ik nog steeds rondhang. Op het Willem Bleau (middelbare school, red.) ben ik vanaf mijn 17e mee gaan doen aan de schoolmusical. Eigenlijk wilde ik het orkest in, voor de lol, ik speelde immers een beetje gitaar. Door miscommunicatie deed ik per ongeluk auditie voor een rol. Die kreeg ik en na de eerste serie voorstellingen dacht ik; Ja, dit is wat ik wil doen. Met Jelle Verwer, een vriend uit de klas, ben ik theater gaan maken en muziek gaan schrijven. Dat voelde zo goed dat ik naar de kleinkunstacademie wilde."

Vol Wembley-stadion

"Voordat ik die schoolmusical deed, had ik totaal geen ambitie op dit vlak. Ik speelde een beetje gitaar, maar verder dan een beetje jammen hier en daar in een huiskamer kwam dat niet. Wel droomde ik dat ik ooit een soort Freddy Mercury zou zijn, in een vol Wembley-stadion. Maar hier had je de Alkmaarder Hout, dat is toch anders. Nadat ik met Jelle twee voorstellingen had gemaakt ben ik naar de ATKA (Amsterdamse Toneelschool en Kleinkunstacademie Amsterdam) gegaan. Eenmaal in het wild ben ik zoveel mogelijk verschillende dingen gaan doen. Klassiek toneel, wat film en televisie, musical, muziektheater, kindervoorstellingen en presentatie. Jaren geleden werd ik gevraagd om Henk de Mol te spelen, en sta je een maand later met Herman van Veen te werken om met het Residentie Orkest een Alfred Jodokus Kwak vertelling

te doen. Kortom, vizier open en bereid om alles aan te pakken".

Trots

"Zoveel voorstellingen spelen is haast ondenkbaar. Ikzelf heb er meer dan 650 gespeeld. Er is veel gebeurd sinds mijn eerste optreden. Mijn leven ziet er inmiddels anders uit. Maar bovenal ben ik heel trots dat we dit geflikt hebben. Al neemt *Soldaat* het leeuwendeel van mijn tijd in, er is altijd ruimte voor andere dingen. Zo speelde ik op 12 januari met het Rotterdamse Philharmonisch Orkest een voorstelling die ik met Pieter Athmer schreef. Deze komt later dit jaar terug. Ook zijn er plannen voor een andere voorstelling in de zomer en draaien voor televisie en film. De productie probeert daar ook soepel in te zijn. Het houdt de mensen fris en gemotiveerd."

Chris de Vries

Ooteman: "De rol van Chris de Vries in *Soldaat* is te gek, nog altijd. Het is een sidekick rol tegenover Erik (Matteo van de Grijn, red.) met hele leuke eigenschappen. Ik ben een naïeve impulsieve jongen. Volks en een flapuit. Dat zorgt voor komische situaties en het is een kick om elke avond 1100 mensen in een deuk te horen liggen. Maar op andere momenten is het bittere ernst. Kortom, een mooi driedimensionaal karakter, heerlijk om te spelen." Heeft Boy Ooteman al enig idee wat hij gaat doen na *Soldaat van Oranje*? "Voorlopig ben ik nog wel te vinden in de TheaterHangaar, maar daarna? Geen idee, ik ben niet zo goed in toekomstplanning. Je weet nooit wat er komt, het spelen van de ene voorstelling kan weer iets nieuws op je pad brengen. Ik kijk het rustig aan." Heeft hij nog een speciale wens voor de toekomst? "Een mooie hoofdrol in een nieuwe Scorsese film. Een HBO serie mag ook. Ik weet het niet, als het maar mooie projecten zijn."

Opladen

Soldaat van Oranje is dus de langstlopende musical in Nederland. Is het voor Boy moeilijk om zichzelf elke dag op te laden? "Nee, voor deze voorstelling niet. We hebben een te gekke club mensen die er allemaal vol voor gaan elke avond. En de reacties van het publiek zijn erg dankbaar, de lat ligt hoog. Na drie jaar bespreken we nog steeds elke dag de voorstelling, wat niet goed ging, waar het beter kan. En zeg nou zelf, hoe moeilijk kan het zijn je op te laden om met motoren te mogen scheuren, te varen en zwemmen in een decor, grappen te maken, de hofdame te versieren en mooie nummers te zingen voor 1100 mensen?"

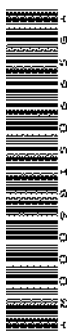

Boy, meest links, hoopt ooit nog op een hoofdrol in een nieuwe Scorsese-film. 'Dat lijkt me wel wat.'

Boy Ooteman, derde van recht in wit overhemd, heeft iedere dag nog veel plezier met zijn rol in Soldaat van Oranje. (Foto's: Joris van Bennekom).

mobiel

BEN CRAMER (67)

Ik moet je feliciteren?

'Ja, dank je!'

Vijftig jaar in het vak, hoe ga je dat vieren?

'Geen idee. Daar moet ik nog ernstig over nadenken!'

Met een mooie theatertournee?

'Dat zou wel leuk zijn. Afgelopen week werd bij omroep MAX mijn hommage aan **FRANK SINATRA** uitgezonden. Dat deed ik met **Benny's Big Show Orchestra**. Het zou fijn zijn als dat inderdaad een vervolg in het theater krijgt.'

Een orkest van veertig man is toch eigenlijk onbetaalbaar?

'Dat valt in dit geval wel mee, want we hebben hier te maken met semiprofessionals. Natuurlijk doen die het ook niet voor niets, maar we hoeven daar niet de hoofdprijs voor te betalen.'

Geen musicals dit jaar?

'Helaas, er zijn voor mij dit seizoen geen rollen beschikbaar. Geen probleem, ik ben immers van vele markten thuis. Ik heb een breed repertoire, van **De Clown** tot **My Way**. Maar musical sluit ik niet uit. Vorige week was ik voor de tweede keer bij **Soldaat van Oranje**. De eerste keer vond ik er niet veel aan, misschien was ik overdonderd door de vele toneelbeelden en ontging mij daarom een hoop. Maar dit keer werd ik gepakt. Nu begrijp ik ook waarom dit de langstlopende musical ever in ons land is.'

Moet je niet eens les gaan geven?

'Dat zou ik best kunnen, maar het is niet echt iets voor mij. Hooguit geef ik mijn eveneens zingende dochter **SHANNA** enkele adviezen.'

Stefan Rokebrand wordt vaste vertolker Soldaat van Oranje

Acteur Stefan Rokebrand (36), eerder te zien in *Flikken Maastricht*, *Van God Los* en *Ramses*, vertolkt vanaf eind januari 3 keer per week de hoofdrol van Engelandvaarder Erik Hazelhoff Roelfzema in de hitmusical *Soldaat van Oranje*. Hij gaat de rol afwisselen met Matteo van der Grijn.

◀ **Stefan Rokebrand:**
'Het zuiver zingen gaat al goed.'

FOTO LEONI RAVESTEIN

„Tijdens de eerste repetities wel. Toen had ik nog het gevoel dat ik Matteo moest spelen. Al snel groeide het besef dat ik niet hem, maar Erik moest neerzetten. Nadat ik die klik in mijn hoofd had gemaakt werd ik rustiger en kon ik me zonder stress meer verdiepen in de rol.”

Een eervolle job in een productie die record op record stapelt. Hoe kwamen de makers jou op het spoor?

„Ik deed al eerder met succes audities voor een rol in de *Soldaat*. Maar kon steeds niet, omdat ik de afgelopen 5 jaar tot de vaste spelersgroep behoorde van de Arnhemse toneelgroep Oostpool. Die job was te druk om er voor langere tijd iets naast te doen. Nu dat dienstverband niet meer bestaat, heb ik mijn handen weer vrij voor iets anders. Half oktober ben ik benaderd om het personage van Erik te gaan spelen. Ik kreeg de rol, maar moet

tot mijn schande bekennen dat ik de musical tot dat moment nog nooit had gezien.”

Zenuwslopend om na jaren toneelspelen audities te doen voor een musical?

„Vooral over de zangpartijen was ik bloednervus. Met het lood in m'n schoenen heb ik tijdens die audities staan zingen. Naderhand had ik werkelijk geen flauw idee of ik het al dan niet zou worden.”

De rol met dé soldaat Matteo afwisselen. Legt dat druk op je?

Hectische tijden voor de boeg?

„Ik zit nu in een krankzinnig druk repetitieschema. Het zuiver zingen gaat al goed en de teksten heb ik onder de knie. Maar dat wil niet zeggen dat mijn 'soldaat' klaar is. Die zal de komende maanden nog groeien.”

Even geen privéleven door deze droombaan?

„Integendeel. Ik speel Erik 3 keer per week en Matteo 4 maal. Er blijven nog genoeg dagen over om bij mijn vrouw, actrice Ilse Ott en ons in augustus geboren dochtertje Noortje te zijn.” (Tom Tates)

Musicalcarrière Piek van der Kaaden heeft droomstart

"Hier droomde ik als klein meisje al van"

HILLEGOM/KATWIJK - De jonge carrière van de 23-jarige Piek van der Kaaden beleeft een kickstart. Amper afgestudeerd verwierf ze een rol als eerste stand-in, in vakjargon een understudy genoemd, in de musical *De Jantjes* met hoofdrolspeelster Willeke Alberti. Na afloop van die musical kreeg ze weer een rol als understudy in een andere musical. En een hele historische welteverstaan: *Soldaat van Oranje*.

door Frank Venema

En dus is de van oorsprong Hillegomse een gelukkig persoon. Hoewel veel afgestudeerden zonder baan zitten, ook in de cultuursector volgens Van der Kaaden, kan zij in ieder geval tot en met september blijven spelen in *Soldaat van Oranje*. De musical beleefde vlak na kerst een hoogtepunt. Op 28 december verbrak het theaterstuk het ouder record van de *Phantom of the Opera* als langlopend voorstelling van Nederland. Inmiddels heeft *Soldaat van Oranje* de grens van 1.100 voorstellingen al ruimschoots gepasseerd. Een unicum in zware tijden voor de cultuursector vindt ook Van der Kaaden. "Er wordt minder geld besteed aan kunst en cultuur door de Nederlandse bevolking en dat heeft effect op de keuzes van producenten. Er worden daardoor minder musicals gemaakt. Ik mag dus allang blij zijn om op de planken te staan." En daarom is elke avond bijzonder voor de jonge musicalster. Niet alleen omdat ze in een gigantische productie staat, maar ook omdat ze er mag en kan staan. Toch is ze weer understudy en dus is ze niet een vaste hoofdrolspeelster. Geen probleem zegt de Hillegomse, die nu in Amsterdam woont: "De grootste talenten zitten thuis, omdat er geen rol beschikbaar is. Maar zij moeten ook hun huur betalen. Ik mag spelen en

Piek van der Kaaden: "We hebben over *Soldaat van Oranje* nog nooit iemand horen zeggen 'nou ik vind het niet zo.', echt nog niemand." (Foto: Joris van Bennekom)

dus doen wat ik het leukste vind. Daarnaast ben ik pas 23 en begin net. De hoofdrol die ik eens in de zoveel tijd mag vertolken wordt normaliter gespeeld door actrices van rond de 30. Daarom alleen al voel ik me enorm bevoorrecht op zo'n jonge leeftijd al zulke mooie kansen te krijgen waar ik als klein meisje al van droomde."

Kracht

Maar wat is nu de kracht van *Soldaat van Oranje*? Waarom houdt deze musical het langer vol dan heel veel andere producties? De Hillegomse kan het wel verklaren. Volgens haar kan de musical meer worden omschreven als muziektheater. En daarom trekt het ook publiek die normaal niet naar musicals gaan. Maar ook het thema van *Soldaat van Oranje* speelt een grote rol. "Iedereen kent nog wel iemand, of het je vader of je moeder is of je opa of oma, die de oorlog heeft meegemaakt. Het is zo'n grote gebeurtenis in onze geschiedenis. De paradox van zoiets verschrik-

kelijks en deze vorm van theater/entertainment, maakt 'Soldaat' zo bijzonder", legt Van der Kaaden uit. Zo bijzonder dat zelfs de verstokte musicalhater naar het theater gaat. "Bij ons krijg je geen glittertjes en danspasje, maar een historische gebeurtenis en een meeslepend verhaal, verteld in een spectaculair decor. We hebben nog nooit iemand horen zeggen 'nou ik vind het niet zo.', echt nog niemand. We kijken regelmatig op Twitter als we met de hele cast in de bus naar huis zitten. Dan zoek ik op hashtag 'Soldaat van Oranje' en zie ik alleen maar leuke reacties binnenkomen. Tja, zo nieuwsgierig ben ik wel", lacht de musicalster.

Storm

Maar toch is het niet alleen maar koek en ei voor de musical die alle records verbreekt. Vlak voor kerst vloogbijeen storm een gedeelte van het dak van de hangar in Katwijk de lucht in. De plek waar de musical al drie jaar wordt gespeeld. Een bizar bericht voor de cast. "Ja, ik kreeg een belletje en dacht meteen: 'het dak van mijn huis is eraf geblazen'. Want zo voelt het gewoon. Je komt er zo vaak, ziet de mensen van de cast vaker dan je eigen vrienden en familie en dus voelt het als thuis", kijkt de Hillegomse terug op die dag. De voorstelling op kerstavond ging niet door en dus bleef Van der Kaaden met een dubbel gevoel in Amsterdam. "Aan de ene kant is het prettig om met kerstavond thuis te kunnen zijn, aan de andere kant wordt het dak van 'je huis' eraf geblazen. Dat is nooit een fijn gevoel. Daarnaast moesten ruim 2.000 man publiek hun 'kerstuitje' naar deze voorstelling missen die dag. En onze gezamenlijke etentje zo voor kerst ging ook niet door, helaas. Toen ik die avond thuis zat dacht ik nog: 'Als we morgen maar weer spelen.'" ●

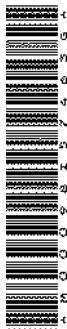

FOTO LEONI RAVESTEIN

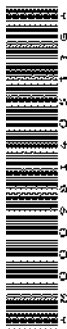
Stefan Rokebrand wordt parttime Erik Hazelhoff

AMSTERDAM – Acteur Stefan Rokebrand zal vanaf 28 januari drie keer per week de hoofdrol van Erik Hazelhoff Roelfzema spelen in de langlopende musical *Soldaat van Oranje*. De acteur zal de rol afwisselen met Matteo van der Grijn. Rokebrand (36) speelde eerder in *Flikken Maastricht*, *Van god los* en *Ramses* en bij toneelgroep Oostpool. (ANP)

Al meer dan
1095
volle zalen heeft de musical *Soldaat van Oranje* tot nu toe getrokken. Daarmee verslaan de makers het vorige Nederlandse record, dat in handen was van *The Phantom of the Opera* in de jaren negentig.

Agenda

Cultuurrijke jeugd

De maandelijkse van

Nog genoeg adem om te knallen

Van Desdemona, Elektra, Shirley Valentine en koningin Wilhelmina tot oud-prostitutue. Actrice Anne Wil Blankers viert dit jaar haar vijftigjarig jubileum met 'Madame Rosa': wel het Wilhelmina-loopje, maar geen glamour.

INTERVIEW **Hanny Alkema**

“Het toeval wilde dat, helemaal onafhankelijk van elkaar, zowel regisseur Theu Boermans als mijn manager bij impresariaat Senf met het idee van 'Madame Rosa' kwamen. Het is zeker geen glamourrol, die van een krakkemikkig geworden oud-prostitutue, maar daar heb ik geen enkele moeite mee. Zeker niet als twee gerenommeerde theatermensen dat interessant vinden.”

Met 'Madame Rosa' viert actrice Anne Wil Blankers (1940) haar vijftigjarig toneeljubileum. 'Madame Rosa' is de toneelversie van de Franse roman 'La vie devant soi' (1975) van Romain Gary over een Pools-Joodse ex-hoer, die Auschwitz overleefde en in haar nadagen de zorg voor kinderen van andere prostituties op zich nam. De Arabische Momo is haar laatste pleegkind dat zij, naar een vroegere afspraak, als moslim opvoedt. Gary's onder pseudoniem geschreven boek kreeg internationale roem door de verfilming in 1977 met Simone Signoret. Doorleefd, kwetsbaar en liefdevol is Blankers' vertolking in de pers genoemd.

"Ik ben begonnen met het boek te lezen, in het Frans," zegt Blankers. "De film heb ik expres maar heel klein, op een laptop, gezien. En snel doorgedraaid, alleen om de grote lijn te pakken. Anders word je te veel beïnvloed. Als ik een stuk lees, denk ik steeds: kan ik dat een lading geven, kan ik daarin geloven, kan ik daar een mens van maken? En ik kijk om me heen naar types die me inspireren."

Dikmaakpak

"Bij Madame Rosa slibt alles dicht. Ze eet taartjes en koekjes om het verdriet te vergeten. En ze is kortademig. Dat dikmaakpak dat ik onder mijn kleren draag, dat wilde Theu. Ik trok eens een jurk aan die ik bij haar vond passen en die wat dikker maakte. Toen zei Theu: véél te mager. Zeg dat nog eens, zei ik. Want, kijk, zo in de loop van de jaren ben ik flink wat aangekomen, en dan wil je zoiets best graag horen."

"Over het algemeen geef ik me helemaal over aan een regisseur. Ik wil eerst weten wat hij gedroomd, wat hij gedacht heeft. Al gebeurt onderweg weleens, dat je zegt: laat me even wat anders doen. Maar de regisseur heeft het overzicht. Ik ben heel plooibaar. Voor mijzelf geef ik stuk en afzonderlijke scènes kleur. 'Madame Rosa' heeft veel paars. Paars betekent voor mij: het heeft gewicht. Er zit een stevig drama ach-

ter. En passie. En veel mededogen. Roze is voorzichtiger, zachter. Zo markeer ik het ook in mijn script."

Met 'Madama Rosa' is Blankers terug op haar nest, waar ze in 1963 begon. Bij de Haagsche Comedie, later Nationale Toneel, waar ze nog datzelfde jaar haar eerste grote rol mocht spelen, Desdemona in 'Othello' van Shakespeare: "Ik heb geluk gehad. Al op de toneelschool, in Maastricht, sprak alles wat ik van de Haagsche Comedie zag mij het meeste aan. Zo stijlvol en doordacht. Heerlijk, dat ik al die oude acteurs heb meegemaakt. Ko van Dijk die me het belang leerde van komedies naast tragedies. Om beter contrasten te kunnen aanbrengen. Paul Steenberghe die, als artistiek directeur van een echt heel groot gezelschap met zo'n veertig mensen, mij heel bewust begeleidde bij de opbouw van mijn carrière. Eerst deze rol, dan die en zo toegroeien naar 'Hedda Gabler', enzovoort. Dat gebeurt niet meer, zo zorgvuldig rollen afstemmen op iemands ontwikkeling.

"De sfeer, het soort stukken, dat hele Haagse beviel me. Ik had er heel erg een familiegevoel. Experimenteren of improviseren en zelf iets maken? Dat is niet mijn kwaliteit. Mijn vak is spelen, niet toneel maken of schrijven. Tekstrepertoire is voor mij belangrijk om het verhaal dat je ermee vertelt. Omdat je mensen elk op hun eigen manier kunt laten praten. Zodat je karakters kunt neerzetten. Dat is meteen het knappe van een toneelschrijver."

Oud publiek

Op enkele uitstapjes na zou Blankers vijftig jaar in Den Haag blijven, eenmaal de Colombina (Agnes in 'School voor vrouwen') en tweemaal de Theo d'Or ('Elektra'), Christina van Zweden in 'De troonsafstand') krijgen en, als kroon op het werk, de Theo Mann-Bouwmeester. Ze had al ettelijke film- en tv-rollen vertolkt, maar toen kwam koningin Wilhelmina. Eerst in 'Wilhelmina: Je maintiendrai' (1998) van Ton Vorstenbosch, later in de daarop gebaseerde tv-serie en in 2011 in de langstlopende musical 'Soldaat van Oranje'. Wilhelmina – ook in dikmaakpak – werd de overgang van ensembletoneel naar vrije productie en vestigde definitief haar reputatie van groot actrice met warme uitstraling, melodieuze stem en briljante dictie bij een breed publiek.

"Ik heb een oud publiek," zegt Blankers, "maar een trouw publiek, waar ik stapels post van krijg. Zo'n tournee van zeventig à tachtig

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

keer dezelfde voorstelling heb ik altijd fijn gevonden. Je hebt de gelegenheid om steeds iets anders uit te proberen. Soms ontdek je op het laatst nog iets nieuws in een tekst. Je gaat uit van hetzelfde ritueel, maar moet dat weer aanpassen aan de situatie ter plekke. Zoals aan dat lachen laatst in Rijswijk. Al bij de eerste zin. Zo leuk is het stuk helemaal niet. Voor dat jonkie was het helemaal schrikken." Dat jonkie, tegenspeler Aziz Akazim, stelde Blankers aan zijn (Marokkaanse) familie en vrienden voor met 'dit is mijn moeder': "Zo schattig."

In haar spel is volgens echtgenoot Ger wel het 'Wilhelmina-loopje' ingeslopen. "Verder heb ik weinig last van het ouder worden," zegt Blankers. "Reizen heeft als consequentie laat naar bed gaan, maar dan sta ik de volgende ochtend wat later op. En ik word gereden. Ik heb een eigen chauffeur. Chauffeuse nu. Die me ook overheert. Want tekst zit niet meer na drie keer repeteren in mijn hoofd, zoals vroeger.

"Het prettige van ouder worden is, dat je wat

ontspannener in het leven staat. Ik heb nog genoeg kracht en adem om uit te pakken. Ik zou zo weer 'Shirley Valentine' kunnen spelen. Voor de rol ben ik nu te oud, maar zij zit nog helemaal in mijn hart." Voor die solovoorstelling over de Griekse romance van een Liverpoolse huisvrouw zette Blankers haar op de toneelschool afgeleerde Rotterdamse accent met doorslaand succes in. Waarom dat Rotterdams nu niet weer gebruikt? "'Madame Rosa' is Parijs en geen Rotterdam."

'Madame Rosa' t/m 25-1 Stadsschouwburg Amsterdam. Tournee t/m 7-5.

'Het prettige van ouder worden, is dat je wat ontspannener in het leven staat'

Anne Wil Blankers
 als oud-prostituee
 in 'Madame Rosa'.
 'Ik ben heel
 plooibaar'.

FOTO
 KURT VAN DER ELST

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Contract voor ontmanteling vliegveld

Katwijk * Het Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf (RVOB) heeft een contract getekend met Heijmans voor de ontmanteling van voormalig Marinevliegveld Valkenburg. Dit is de uitkomst van een Europese aanbestedingsprocedure. De ontmanteling is nodig om het gebied te veranderen in een energieneutraal woon-, werk- en recreatiegebied met maximaal 5.000 woningen. De werkzaamheden omvatten het verwijderen van start- en landingsbanen, saneren van verontreinigingen en het verwijderen van niet-ontpofte explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. De aannemer heeft vijf jaar de tijd om de werkzaamheden uit te voeren. Hangars, kantoren en omliggende terreinen blijven staan, net als de Theaterhangaar van de musical Soldaat van Oranje. De werkzaamheden beginnen in het tweede kwartaal van dit jaar.

Grote hinder verkeer

Blijf weg als u niet per se in Randstad moet zijn

DAVID BREMMER

DEN HAAG Een groot deel van de Randstad gaat forse verkeershinder ondervinden van de nucleaire top op 24 en 25 maart in Den Haag. Een aantal rijkswegen, waaronder de zeer drukbereden A4 en de A44, gaat die maandag en dinsdag deels of geheel op slot.

Tijdens de *Nuclear Security Summit* in Den Haag moeten wereldleiders knopen doorhakken over de beveiliging van nucleair materiaal, zodat dat uit handen blijft van terroristen. In 2010 en 2012 vonden al bijeenkomsten plaats in Washington en Seoul.

„De verkeershinder in de Randstad zal ingrijpend zijn,” waarschuwt Jan Hendrik Dronkers, directeur-generaal van Rijkswaterstaat over 24 en 25 maart.

„Mensen moeten rekenen op flinke files, ook op het onderliggende wegennet.”

Volgens Dronkers zijn de gevolgen met name groot in Den Haag, Leiden, de Bollenstreek, de Haarlemmermeer en Schiphol.

Rijkswaterstaat richt een speciale corridor in om de 48 regeringsleiders, onder wie de Amerikaanse president Obama, ongehinderd naar de Nuclear Security Summit (NSS) te vervoeren. Op de A4, één van de drukste snelwegen van het land, worden enkele rijstroken afgesloten

tussen de knooppunten Badhoevedorp en Burgerveen. De A5 en de A44 gaan deels dicht. Dronkers adviseert forensen eind maart thuis te blijven. Ook de tienduizenden rijksambtenaren krijgen dat advies. „Ga niet naar dat deel van de Randstad en werk thuis. Moet u er toch zijn: neem de trein.”

Ook de succesvolle musical *Soldaat van Oranje*, die draait in een hangar op vliegbasis Valkenburg, maakt plaats: tussen 20 en 25 maart zijn alle voorstellingen afgelast.

De NS zal tussen Schiphol en Den Haag de capaciteit fors uitbreiden. Treinen kunnen op 24 en 25 maart liefst 22.000 passagiers per uur vervoeren, 10.000 meer dan normaal.

Vliegverkeer

Ook het vliegverkeer gaat last krijgen van de nucleaire top. De Polderbaan sluit vanaf 10 maart enkele weken en gaat fungeren als parkeerplaats voor de regeringsvliegtuigen, waaronder Obama's Air Force 1. De grenscontroles op Schiphol worden bovendien uitgebreid.

F16's staan klaar om het luchtruim te bewaken, defensie heeft verder Apache-helikopters paraat op vliegbasis Valkenburg. De NAVO assisteert daarnaast met AWACS-vliegtuigen. Ballonvaarten en vluchten met kleine vliegtuigjes zijn tijdens de top verboden.

De politie helpt met 13.000 agenten, vier keer meer dan bij de troonsbestijging door Willem-Alexander. „Deze top is zonder precedent. Nog niet eerder is er in Nederland een evenement met zoveel regeringsleiders georganiseerd,” zegt Dick Schoof, Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding.

Onder zijn leiding zijn 35 scenario's in kaart gebracht van mogelijke veiligheidsrisico's. „We zeggen daar niets over, maar u kunt zich er wat bij voorstellen.” Ruud Bik, plaatsvervangend korpschef van de Nationale Politie, beklemtoont dat de politie goed is voorbereid.

Werk thuis en moet u er toch zijn: neem dan de trein

–Dronkers (Rijkswaterstaat)

Veiligheidszones

Zones met veel beveiliging/politie.

Voor alle zones geldt:

- Niet parkeren.
- Alleen voor bewoners toegankelijk.
- Bezoek van tevoren aanmelden bij politie.

Zone 1

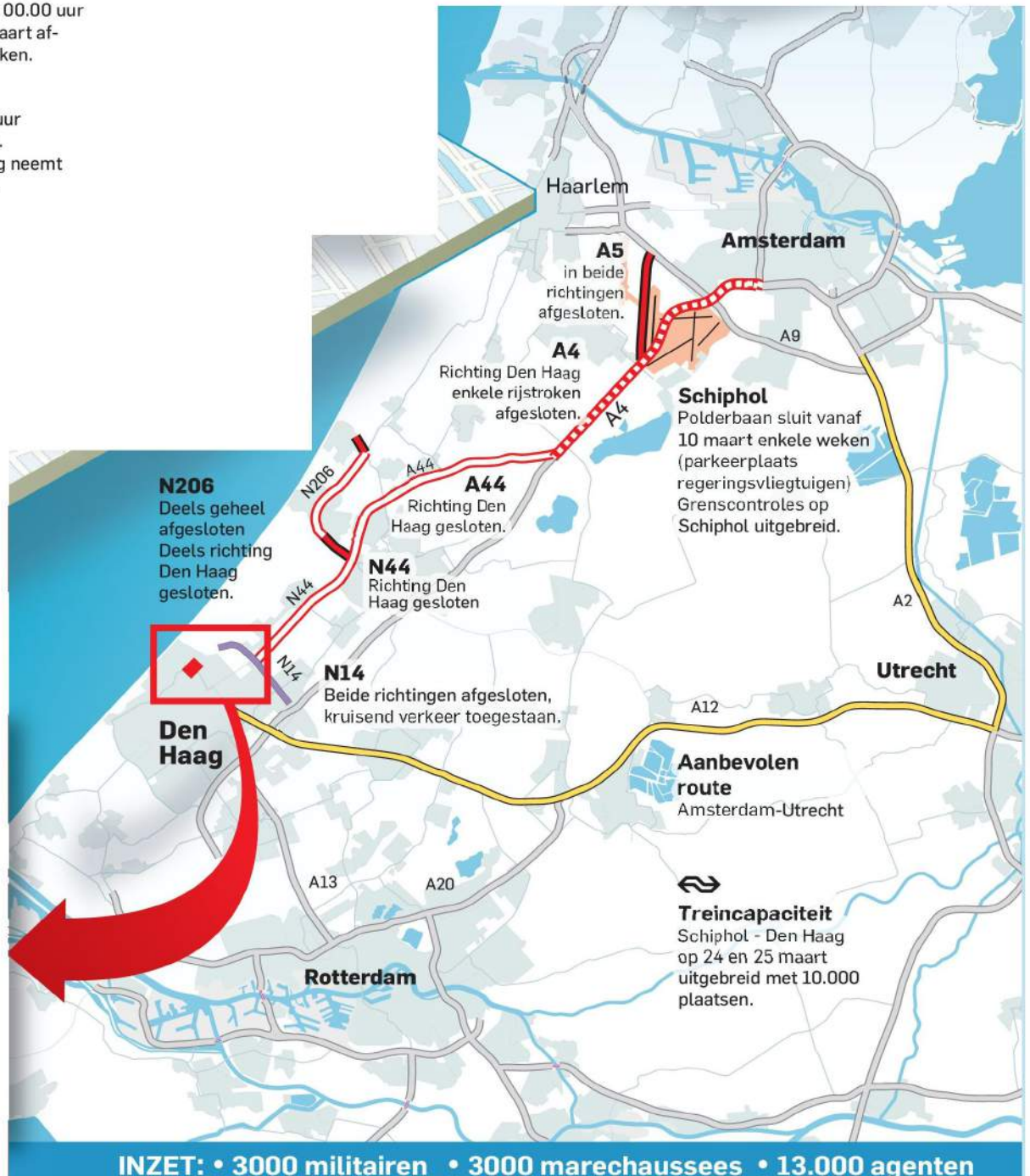
Van zaterdag 22 maart 00.00 uur tot dinsdagavond 25 maart afgesloten met hoge hekken.

Zones 2 t/m 4

Vanaf maandag 07.00 uur tot dinsdagavond dicht. Hoeveelheid beveiliging neemt af naar buitenste zone.

Wegafsluitingen

Op zondag 23 maart van 16.00 uur tot maandag 24 maart 15.00 uur en dinsdag 25 maart van 13.00 uur tot woensdag 26 maart 05.00 uur

Musical maakt plaats

KATWIJK | De musical *Soldaat van Oranje* maakt plaats voor de nucleaire top die op 24 en 25 maart plaatsvindt in Den Haag. Aangezien de voormalige vliegbasis Valkenburg bij Katwijk weer even in gebruik wordt genomen, gaat de musical van 20 tot en met 25 maart niet door. De bezoekers van een van de vijf voorstellingen kunnen hun kaartje omboeken. *Soldaat van Oranje* staat sinds 2010 in de Theaterhangaar op het voormalige vliegveld.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

‘Ik zeg ja tegen elke leuke klus’

Van sekssymbool tot cultfiguur en opperschnabbelaar. Voormalig Baywatch-ster David Hasselhoff (61) is overal voor in. ‘Met het juiste nummer wil ik voor Nederland volgend jaar naar het Eurovisie Songfestival.’

ANNEMART VAN RHEE

In de jaren '80 maakte hij furore samen met een pratende auto. In de jaren '90 was hij die rennende borstkas die samen met Pamela Anderson andere schaars geklede badgasten uit zee redde. Daarna stond hij bekend als hikkende alcoholist in remissie.

En tegenwoordig is de voormalige Knight Rider- en Baywatch-ster een mok. Of een hoofd op een T-shirt. Kortom: David The Hoff' Hasselhoff is een cultfiguur. Een status die hij zelf voedt door overal met een reddingsboei op te draven en door zijn aanvaringen met de schandaalpers. Maar de Amerikaan blijkt ook een levensgenieter en een aartsschnabbelaar: als de deal lucratief is, fungeert hij graag als praatpaal en uithangbord. Zonder gêne en met zelfspot.

En dus staat Hasselhoff woensdagmiddag zingend - hij scoorde in '89 een hit met *Looking for freedom* - en zwaaiend met reddingsboei op het podium van de Theaterhangaar Valkenburg.

Want de thuishaven van succes-musical *Soldaat van Oranje* wordt die dag gebruikt om het nieuwe race- en muziek-evenement *Acce-*

ration 2014 te promoten. Een Europees feestje waar auto's en artiesten uit de jaren '80/'90 de hoofdrol spelen. Geen geschiktere persoon dan Hasselhoff - immers van dezelfde artistieke lichtung - om collega's als Two Unlimited, Rick Astley en Samantha Fox op te poetsen.

Hunkeren

Gevraagd naar zijn mening waarom hij nu populairder lijkt dan in de jaren '80 antwoordt hij: „Omdat reality-tv zwaar klote is. Kijkers hunkeren naar toegankelijke shows zoals *Baywatch* en *Knight Rider*. Series met actie, humor en een hart. Met sexy verhalen over mooie mannen en vrouwen. Televisie en verhalen waarover je kon dromen. Reality is cynisch, zwart en vaak vol geweld. Uiteindelijk stoot dat af. Daarnaast denk ik dat mensen het waarderen dat ik om mezelf kan lachen. Toen mijn kop op shirts werd afgedrukt, verzon ik zelf de spreuk *Don't hassle The Hoff* erbij. Om het nog absurder te maken?” Nu hij de pensioengerechtigde leeftijd nadert, neemt hij elke dag zoals die komt, zegt hij. „Ik ga waar God het wil. Ik bedoel: het kan toch geen toeval zijn dat ik hier zit in een gebouw dat om naamgenoot Hazelhoff (Roelfzema) draait? Net zo min als het toeval kan zijn dat ik jaren heb gehoopt dat ik nog eens een nieuwe liefde zou vinden. Ik droomde over een mooie, jonge, blonde vrouw die niks met roem en status heeft. En zie: Haley (Roberts, 32 jaar, red.) kwam in mijn leven. Ik wil haar de wereld laten zien. Belevissen delen. We zijn samen naar het Anne Frank Huis geweest en we gaan ook Utrecht bekijken.

„En daarom zeg ik ook 'ja' tegen leuke klussen overal in de wereld. Ik heb net een talkshow in Zweden

gedaan en reis door naar Abu Dhabi om mijn film *Killing Hasselhoff* te maken. Ook ben ik veel op Bali, waar ik een resort met de naam Hoffs ben begonnen. Verder hoop ik ooit nog eens op het Eurovisie Songfestival te staan. Met het juiste nummer wil ik voor Nederland volgend jaar naar dat evenement. Dat lijkt me geweldig.”

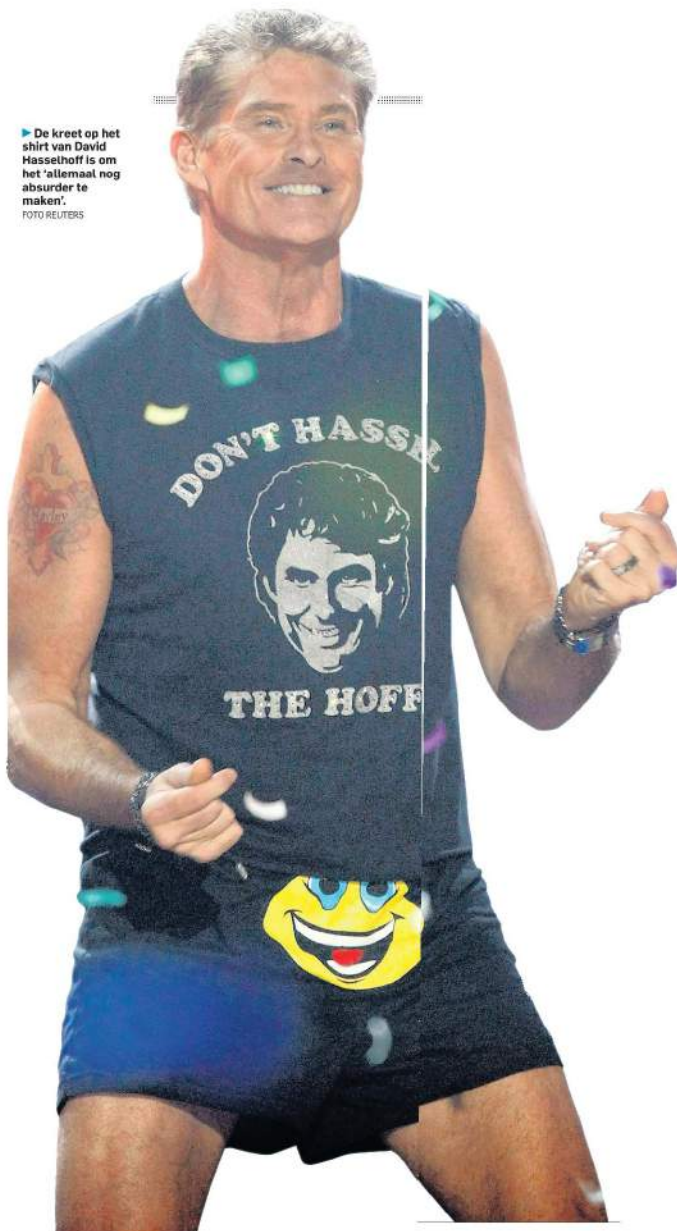
Acceleration

David Hasselhoff is in Nederland om het nieuwe race- en muziek-evenement Acceleration 2014 te promoten.

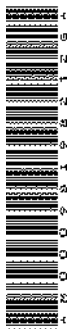

▲► David Hasselhoff als de *Knight Rider* (l) met pratende auto en als badmeester in *Baywatch*. FOTO'S KIPPA EN REUTERS

► De kreet op het shirt van David Hasselhoff is om het 'allemaal nog absurder te maken'. FOTO REUTERS

Actrice Loes Haverkort (33) en haar man Floris Verbeij hebben samen twee kinderen. Zoon Johannes (2) en dochtertje Marie Hannah (8 maanden). De actrice speelde onder andere Máxima in Bernhard, schavuit van Oranje en in de musical Soldaat van Oranje.

de favo's van... **Loes Haverkort**

JEUGDHERINNERING: "Mijn opa was vroeger amateurtoneelspeler. Hij speelde elk weekend voor een volle zaal in Twents dialect. Mijn zus en ik mochten dan weleens met hem mee. Aan het einde van de voorstelling gaven wij dan als 6- en 8-jarige meisjes bloemen. We mochten ook het slotlied meezingen. Magisch vond ik dat altijd."

LIEVELINGSKINDERBOEK VROEGER: "Het grote sprookjesboek'. Vijftig sprookjes met mooie en spannende tekeningen. Ik verdwaalde in die wereld, heerlijk."

VOORLEESBOEK NU: "'Max en de Maximonsters', mijn zoontje Johannes mag altijd kiezen uit welk boek we gaan lezen. Dit is nu zijn favoriet. Hij is zijn fantasie op het moment volop aan het ontwikkelen, dus er zijn overal monsters. Het boek laat op een leuke manier zien dat je als kind juist niet bang hoeft te zijn. Verder staan er erg mooie tekeningen in en het verhaal is goed opgeschreven. Ik wil ook wel zo stoer zijn als Max!"

FAVORIETE KINDERPROGRAMMA: "Buurman en Buurman".

FAVORIETE KINDERMUZIEK: "We hebben vaak de luisterboeken van uitgeverij Rubinstein op staan. Bijvoorbeeld 'Om te zoenen' van Harmen van Straaten met muziek van Rutger de Bekker, gezongen en gelezen door Jenny Areen."

LIEVELINGSETEN: "Patatjes natuurlijk! Met verse zalm en broccoli."

IDEALE VAKANTIEBESTEMMING: "We huren graag een huis ergens in Frankrijk, samen met mijn zus en haar gezin of met vrienden."

GEZINSUITJE: "In de zomer gaan we vaak naar Fort aan de Klop aan de Vecht in Utrecht. Dat is bij ons om de hoek. Dan gaan wij lekker barbecueën, terwijl de kinderen daar veilig kunnen klimmen, rennen en spelen."

LEUKE ANEKDOTE: "Johannes was nog geen twee jaar toen hij bedacht dat hij wel uit bed kon kruipen. In zijn slaapzakje klom hij op de wasbak en ging zo in het raamkozijn zitten. Het was hoogzomer dus het raam stond open! Gelukkig zat de buurjongen op het dakterras en zag hij Johannes zitten. Hij belde bij mij aan en zei: 'Dag mevrouw, uw kind zit in het raam'. Ik wist niet hoe snel ik naar boven moest vliegen. En Johannes? Die zat zingend naar buiten te kijken..."

CULTUURSPECIAL

GRANDE DAME VAN HET NEDERLANDS TONEEL ANNE WIL BLANKERS:

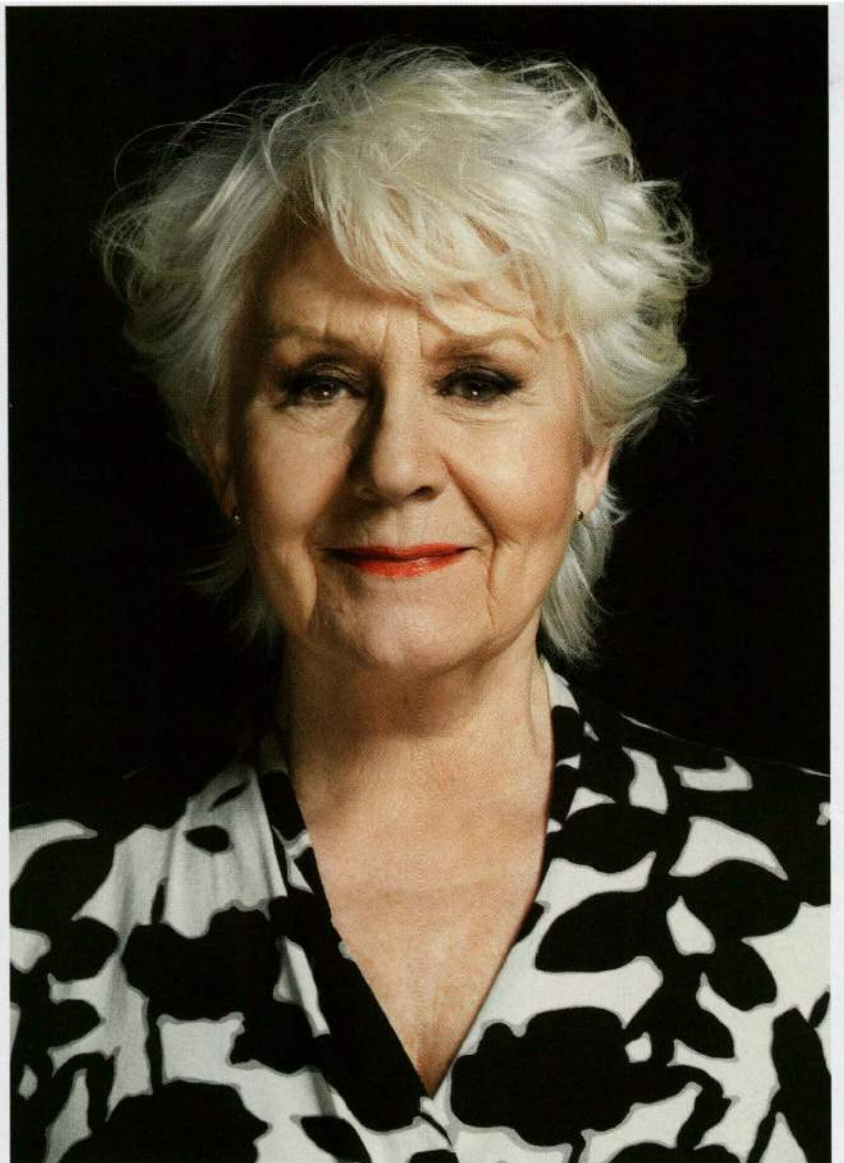
*“Ik verover
een zaal graag
vechtend”*

Een theaterloopbaan van vijftig intense, zeer gevarieerde jaren is rond. Anne Wil Blankers keert voor de viering van haar jubileum terug naar de Koninklijke Schouwburg, de plek waar ze als Desdemona debuteerde.

Anne Wil Blankers (1940): “Als jong meisje stond ik aan de zijde van de legendarische acteurs Ko van Dijk en Paul Steenbergen.” De mooie start gaf haar vleugels; de ene grote rol na de andere kwam op haar pad. “Paul Steenbergen heeft mij zorgvuldig begeleid aan de hand van een soort groeilijstje. Van Heijermans’ Schakels naar Hedda Gabler van Ibsen enzovoort; ik groeide in leeftijd en ervaring naar een volgende rol.”

Pleitbezorger

Zelf kijkt ze met het meeste plezier terug op zogeheten complete rollen die een groot deel van een leven beslaan. “Fantastisch om de ontwikkeling van iemand te tonen, alle eenzaamheid, verdriet en machteloosheid in een leven. Ik probeer altijd pleitbezorger te zijn voor mijn personage, hoe gecompliceerd of verkeerd zij ook mag zijn. Een kritische regisseur

Madame Rosa van het Nationale Toneel speelt van 17 tot en met 28 december in de Koninklijke Schouwburg in Den Haag (première op 21 december). Reserveren via 0900-3456789 (10cpm). De voorstelling is vanaf 3 januari tot en met 7 mei 2014 te zien in verschillende theaters in de regio.

www.nationaletoneel.nl/madame-rosa

Nationale Toneel

Schouwburgstraat 8, Den Haag
T 070 318 14 44
www.nationaletoneel.nl

"De repetitietijd, de analyse van het stuk, vormt eigenlijk het interessantste onderdeel van ons vak"

met een goed oor en oog is daarbij onontbeerlijk." Theu Boermans is zo'n regisseur.

Madame Rosa

"Het is heerlijk om een indringende rol als Madame Rosa in de regie van Theu Boermans bij het Haagse Nationale Toneel te mogen spelen. Theu en ik kennen elkaar al zeer lang. Ik heb hem destijds lesgegeven op de Toneelschool Maastricht. We maakten opnieuw

kennis bij zijn Soldaat van Oranje waarin ik zo'n 150 keer Wilhelmina speelde. Hij heeft een mooi theatraal gevoel, intuïtief doet hij alles goed." Madame Rosa (Simone Signoret in de film *La vie devant soi*) is een Pools-Joodse prostituee die als enige van haar familie Auschwitz overleeft. Na terugkeer in Parijs zet zij haar oude bestaan als tippelaarster voort, waarna zij een pension begint voor kinderen van haar voormalige collega's. Met Momo, een moslimjongetje, ontwikkelt zij een ware moeder-zoon band. Een wijze, lieve moeder staat in haar op. Momo blijft tot het eind aan haar zijde. "Het stuk biedt actueel, gecompliceerd materiaal over racisme, religie en overleven. Een vrouw als Madame Rosa heb ik nog nooit gespeeld. Hoe verder de rollen uit elkaar liggen, hoe leuker ik het vind." Zij weet een kritisch publiek te waarderen. "Ik verover een zaal graag vechtend. Een waar

feest om nog een half jaar lang met Madame Rosa door het land te mogen trekken."

Analyse

Met haar mooie timbre, dat vele generaties vertrouwd in de oren klinkt, verleent Blankers iedere zin extra zeggingskracht. Taal is voor haar zo essentieel dat ze de Nederlandstalige routebegeleider in haar auto – "met totaal verkeerde intonatie en klemtonen" - inwisselde voor een "beleefde, welluidende Duitse meneer." Ieder woord wegen en wikkelen is essentieel voor haar vak. "De repetitietijd, de analyse van het stuk, vormt eigenlijk het interessantste onderdeel van ons vak. Je vinger krijgen achter wat de personages in het stuk zeggen en doen, of juist niet zeggen, niet doen. Van dat creatieve proces, samen met anderen iets tot stand brengen, word ik heel gelukkig."

"EEN VROUW ALS
MADAME ROSA
HEB IK NOG
NOOIT GESPEELD"

The Hoff blijft altijd Mitch

De laatste aflevering van Baywatch nam hij in 1999 al op, maar David Hasselhoff is zijn alter ego Mitch nog altijd niet vergeten. Sterker nog, tijdens de lancering van een nieuw racingevenement gisteren bij Leiden droeg hij trots zijn rode Baywatch-jas en was hij zelfs zijn oranje reddingsboei niet vergeten. „Als ik dit meeneem, dan weet ik dat er mensen ko-

DOOR CONSTANCE VAN AMSTEL

men.”

In de TheaterHangar op het vroegere vliegveld Valkenburg – inderdaad, die van musical Soldaat Van Oranje – is gisteren het nieuwe race-evenement Acceleration gepresenteerd, een nieuw, driedaags auto- en motorspektakel dat vanaf april door Europa reist en in oktober in Assen de finale beleeft. Het muziekgedeelte van het festival bestaat, behalve een danceavond, ook uit een 80s en 90s feest. Voor dat gedeelte heeft de organisatie van Acceleration een waar jaren 80 icoon vastgelegd. Niemand minder dan David Hasselhoff zal de komende maanden samen met onder andere 2Unlimited, Twenty 4 Seven, Samantha Fox en de Vengaboys het avondprogramma van het door Europa tourende spektakel verzorgen.

„Of ik er zelf heen zou gaan?! Jazeker!”, reageert Hasselhoff lachend als hij na afloop maar liefst vijf minuten de tijd heeft voor een interviewtje. „Ik

kan niet wachten om de show te gaan zien zelfs! Ik bedoel, we hebben 2Unlimited, Vengaboys en zelfs Rick Astley! Daar wil je toch heen?!”

Hasselhoff maakte tussen 1982 en 1986 furore als Michael Knight in televisieserie Knight Rider en deed dat succes tussen 1989 en 1999 nog eens over toen hij de rol van luitenant Mitch Buchannon speelde in strandserie Baywatch. In de jaren daarna speelde hij nog wel, maar deed hij niet meer dan wat nietszeggende televisiefilms. Later werd bekend dat hij kampt met een drankprobleem en in 2007 verschijnt er een filmpje op internet waarin hij laveloos op de grond ligt en een hamburger probeert te eten. Dat filmpje mag met terugwerkende kracht wel als zijn comeback worden gezien, want sindsdien is hij een veelgevraagde presentator/jurylid/gast in de theater- en televisiewereld.

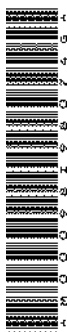
„Op dit moment gaat het goed met me”, zegt Hasselhoff op de vraag of hij zijn 'ongezonde levensstijl' nu definitief achter zich heeft gelaten. „Maar ik moet ook zeggen: mijn leven is altijd

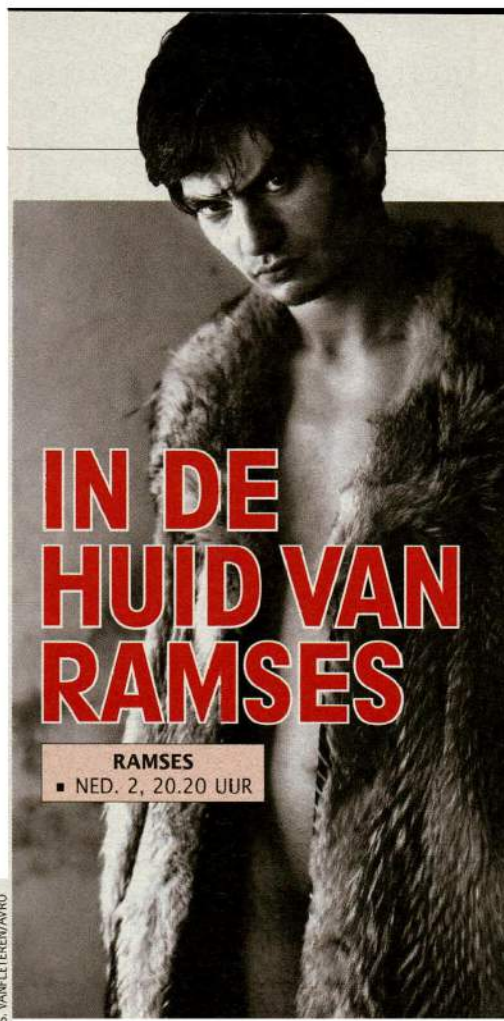
veel gezonder geweest dan heel veel mensen denken. Weet je wat het is? Ik had een keer de pech dat een nogal 'ongezond moment' van mij op internet terecht kwam en elf miljoen keer werd bekeken. Mijn leven is nu echt wel op de rit. Ik doe veel op tv en ben nu weer de voorman van dit hele evenement. Dat is een risico, haha!, maar voor mij ook echt een uitdaging.”

Tijdens alle tien de Acceleration-feesten die Hasselhoff vanaf april gaat presenteren, is hij verkleed als Mitch uit Baywatch. Ook tijdens dit vraaggesprek draagt hij de jas weer en ligt de oranje reddingsboei een armlengte verwijderd. „De organisatie hoeft er niet eens om te vragen dat ik dit meeneem”, zegt The Hoff over zijn 'signature gear'. „Ik vind het leuk om mee te nemen omdat ik weet dat mensen het leuk vinden als ik het meeneem. Ik weet dat er mensen op af komen. Hetzelfde geldt voor de KITT-auto's uit Knight Rider. Daar heb ik er wel vijftig van over heel de wereld. Die laat ik gewoon komen als ik dat nodig vind. Het is en blijft een leuke manier om aandacht ergens voor te vragen.” Meer informatie over Acceleration is te vinden op www.acceleration14.com

IK HAD DE PECH DAT MIJN ONGEZONDE MOMENT OP INTERNET KWAM

In 'Ramses' is de 31-jarige **Maarten Heijmans** te zien als (de jonge) Ramses Shaffy. Maarten, die eerder speelde in onder meer 'SpangaS' en 'Het woeden der gehele wereld', en nu meedoet in de musical 'Soldaat van Oranje', neemt in de serie ook de liedjes van Shaffy voor zijn rekening. Het oeuvre van de legendarische artiest had voor hem geen geheimen: "Ik ben al jaren fan van Ramses." Liesbeth List, die een zeer warme band met Shaffy had, begrijpt waarom de makers van de serie voor Maarten hebben gekozen: "Hij is precies Ramses: hetzelfde prachtige, uitgesproken gezicht als hij en een fantastische kop met zwart haar."

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

RAMSES

In 'Ramses' is de 31-jarige **Maarten Heijmans** te zien als (de jonge) Ramses Shaffy. Maarten, die eerder speelde in o.a. 'SpangaS' en nu meedoet in de musical 'Soldaat van Oranje', neemt in de serie ook de liedjes van Shaffy voor zijn rekening. Het oeuvre van de legendarische artiest had voor hem geen geheimen: "Ik ben al jaren fan van Ramses."

S. VAN FLETEREN/AVRO

Liesbeth List, die een zeer warme band met Shaffy had, begrijpt waarom de makers van de serie voor Maarten hebben gekozen: "Hij is precies Ramses: hetzelfde prachtige, uitgesproken gezicht als hij en een fantastische kop met zwart haar."

NED. 2, 20.20

Stroomstoring treft 'Soldaat van Oranje'

Valkenburg * Een stroomstoring op het voormalige Vliegveld Valkenburg maakte het gisteravond onmogelijk om de musical 'Soldaat van Oranje' voor het voetlicht te brengen. De TheaterHangaar zat – net als de overige bedrijven op het vliegveld en het asielzoekerscentrum – enige tijd zonder elektriciteit. „We hebben wel wat noodaggregaten”, aldus een woordvoerder, „maar die zijn onvoldoende om de voorstelling op te draaien.” Het ticketbureau heeft geprobeerd om iedereen die voor gisteravond een kaartje had van de afgelasting op de hoogte te stellen. Mogelijk wordt op zondagavond 16 februari voor de gedupeerden een extra voorstelling ingelast.

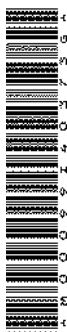

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 1.032,00 en oplage 29.766

alleen voor intern/eigen gebruik

OPMERKELIJK De musical **Soldaat van Oranje** beleefde eind december 2013 zijn 1095e voorstelling. Sindsdien is het de langstlopende productie ooit.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

#TWEET

Een selectie van tweets over en uit de dorpen in Ooststellingwerf. Over onder andere de Nightride in Appelscha, de reünie van de basisschool in Elsloo, en het energiebesparingsproject van iNRG.

■ **Gerda Koopman:** Weekendje uit: Gisteravond dorpscafe #Langedijke en nu #Hoteldezon #Oosterwolde: Film #Borgman.

■ **Jan Willem Stob:** Omstandigheden waren top! Heerlijk rondje mountainbiken in het donker. #nightride Appelscha.

■ **Gaby Witteman:** Laatste keer mijn topper trainen in Appelscha. #spijtig

■ **Alice de Jong:** Las ik nou goed dat de Harambe in Appelscha wordt gesloopt voor seniorenwoningen? #ergjammer

■ **Filip Bahlmann:** Afgelopen 14

dagen vernielingen in Donkerbroek. Vermoedelijke daders, een groepje van 5 jongeren in de leeftijd tussen 10 en 14 jaar.

■ **David Jongma:** Was leuk om weer eens in Waskemeer te kijken :) Veel mensen sinds tijden niet gezien.

■ **Bianca Hulleman:** Prachtige lucht boven Haule! pic.twitter.com/ZZKwmVhflW

■ **Appelscha-Outdoor:** #nightride it is! Opkomst is super! 97 bikkels gaan los in #Appelscha #Friesland #Drenthe.

■ **Yvon Veurman:** Zat je in #Elsloo #Friesland op de basisschool? Op 7 juni 2014 is er een #reünie!

■ **Werner Tuinstra:** Vanavond ga

■ **Jan-Johannes:** Van Haule naar Oosterwolde naar Appelscha naar Neys.

▶▶ **#NOStellingwerve**

ik met Janco een reis maken door Ooststellingwerf.

■ **Carel Bruring:** Iemand in Oldeberkoop, Friesland, zit me te DDoS-sen. Houd daar eens mee op, joh.

■ **DJ René Kaassoufflé:** Wat een feest gisteren bij motorclub in #Oosterwolde. Heerlijk opgetreden met band! Nu #ochtendontbijt!

■ **Boszicht:** Kom lekker uitwaaien in de bossen van Nijeberkoop. Als beloning een heerlijke kop warme chocomel.

■ **Ilona Jager:** Is er een snackbar in Fochteloo dan?

■ **Albert Nieuwenhuis:** Ons gezin net aangemeld voor een energiebesparingsproject van iNRG in de gemeente Ooststellingwerf.

■ **Guylian van Mierle:** Veel praten slecht over Oosterwolde. Maar daar wonen wel de beste mensen.

Een scène uit de musical Soldaat van Oranje.

REAL LIFE

In de huid van

Hoe is het om in de huid te kruipen van een icoon? Vijf bekende Nederlanders vertellen. "Hoe meer ik over haar te weten kwam, hoe blijer ik werd dat ik haar niet was."

tekst THALIA BRANDT, SANDRA TEN BRINK foto's JORIS VAN BENNEKOM, ROY BELUSKER, STEPHAN VAN FLETEREN (AVRO), PATRICIA STEUR

Noortje Herlaar

OVER LIESBETH LIST

Noortje Herlaar (28) speelt in de Avro-dramaserie 'Ramses' een nog levend icoon: Liesbeth List, muzikaal partner en beste vriendin van Ramses Shaffy.

In de huid van Liesbeth? "Iemands leven spelen is één ding, maar als je ter voorbereiding bij diegene op de koffie gaat en de persoon ontmoet die alle ups and downs in het script écht heeft ervaren, voelt dat vrij bizar. Ik kende Liesbeth als de vedette die met Ramses zong, en later met Frank Boeijen. Die markante make-up draagt en in de voorstelling 'Piaf' stond - toevallig naast mijn vriend William Spaaij. Toen ik werd gecast om haar te vertolken, heb ik William niet uitgehoord, nee. Ik heb me ondergedompeld in dvd's, een documentaire en een biografie over Liesbeth. Daarna ontmoette ik haar en mocht ik werkelijk alles vragen, wat uitmondde in intieme gesprekken. Liesbeth heeft een zwaar leven achter de rug, met een moeder die op jonge leeftijd zelfmoord pleegde en een vader die niet voor haar wilde zorgen. Haar openheid maakte me nederig. Ik heb mijn best gedaan om haar essentie zo goed mogelijk neer te zetten."

Transformatietijd? "Liesbeth kan midden in een gesprek opstaan en heftig gebarend voordoen hoe iets is gegaan. Haar expressiviteit en dramatische blikken heb ik me goed ingeprent. Natuurlijk hielpen haar make-up en kleurrijke bühnekostuums uit de jaren zeventig me om 'in de rol' te komen. Uiteindelijk ging het regisseur Michiel van Erp en Liesbeth er niet om dat ik haar perfect imiteerde, belangrijker was dat we de band tussen haar en Ramses geloofwaardig neerzetten. Liesbeth was idolaat van die charismatische man en

"Ik mocht Liesbeth werkelijk alles vragen"

in het begin ontzettend verliefd op hem. Ze werkten samen en waren zielsverwanten, maar het was voor Liesbeth bij vlagen pijnlijk om van hem te houden. Ze zei: 'Als hij niet dronk, was Ramses een edelman. Dronken bleef er echter weinig van dat bijzondere heerschap over'. Ze probeerde hem op het rechte pad te houden. Ramses pikte dat niet, noemde haar 'mevrouw de directrice'.
Mooiste moment? "In een Amsterdams theatertje zongen Maarten en ik het

nummer 'Aan de andere kant van de heuvels' voor publiek. De scène markeert het moment waarop Ramses en Liesbeth, na een periode zonder elkaar, weer samen optreden. Ramses is aan lager wal geraakt, terwijl Liesbeth een bloeiende carrière heeft. Maar je ziet dat hun liefde en vertrouwen ijzersterk gebleven zijn. De opname zelf voelde magisch. De bezieling die Ramses in zijn liedjes legde kwam tot leven."

Beroepsdeformatie? "Had ik geen last van. Wel heb ik, om Liesbeth te kunnen spelen, ervaringen van mijzelf naar boven gehaald. Iedereen kent immers het gevoel van eenzaamheid, of van het verlaten worden door iemand die dicht bij je staat. Bijzonder is dat Maarten en ik door 'Ramses' een heel hechte vriendschap hebben opgebouwd. Met dank aan dit speciale project waarin we heftige acteer- en zangmomenten hebben gedeeld."

Jubelende reacties? "Liesbeth vertelde me dat ze vergat dat Ramses niet zelf stond te zingen toen ze mijn tegen-speler Maarten Heijmans in actie zag. Een ongelofelijk compliment." →

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

Vera Mann **OVER PRINSES DIANA**

In 2001 schitterde Vera Mann (50) in one woman musical 'Diana', over de legendarische prinses met het tragische leven.

In de huid van Diana? "De verlegen 19-jarige die zo'n zware 'baan' kreeg, trouwen met de Britse troonopvolger, een man die niet van haar hield. Jarenlang keek ik, net als de rest van de wereld, toe hoe Diana vastzat in haar miserabele huwelijk. Zo'n statuur, zo'n fraai uiterlijk, zo'n luxe leven, maar tegelijkertijd zo ongelukkig. Toen ik me voorbereidde op de voorstelling, heb ik al Diana's biografieën gelezen, waaronder die van Andrew Morton waar ze zelf aan heeft meegewerkt. Ook heb ik in Engeland plekken bezocht die haar dierbaar waren. Zoals haar geboorteplaats Sandringham. Maar ook Harrods in Londen. Hoe meer ik over haar te weten kwam, hoe blijer ik werd dat ik haar niet was. Ja, Diana was de bekendste vrouw van de wereld, maar daar heeft ze een hoge prijs voor betaald."

natuurlijk heel bijzonder. Maar het mooiste moment kwam toen de voorstelling al gestopt was. Een vriend kreeg in Engeland een koninklijke onderscheiding, wat gevierd werd in de tuinen van Buckingham Palace. Hij vroeg me mee. Ik heb Diana toen nog één keer uit de kast getrokken en in mijn lijf gestopt. Bijzonder om daar rond te lopen en kennis te maken met de koninklijke familie, al die mensen van wie ik zoveel wist."

Beroepsdeformatie? "Ik heb, toen ik mijn Diana-blik opzette tijdens etentjes

weleens van vrienden gehoord 'ze is haar koninklijke oogopslag op ons aan het uittesten'. Ik ondervind geen psychische hinder van een rol. Dat ik verlegen wegkruip omdat ik te diep in Diana ben gedoken."

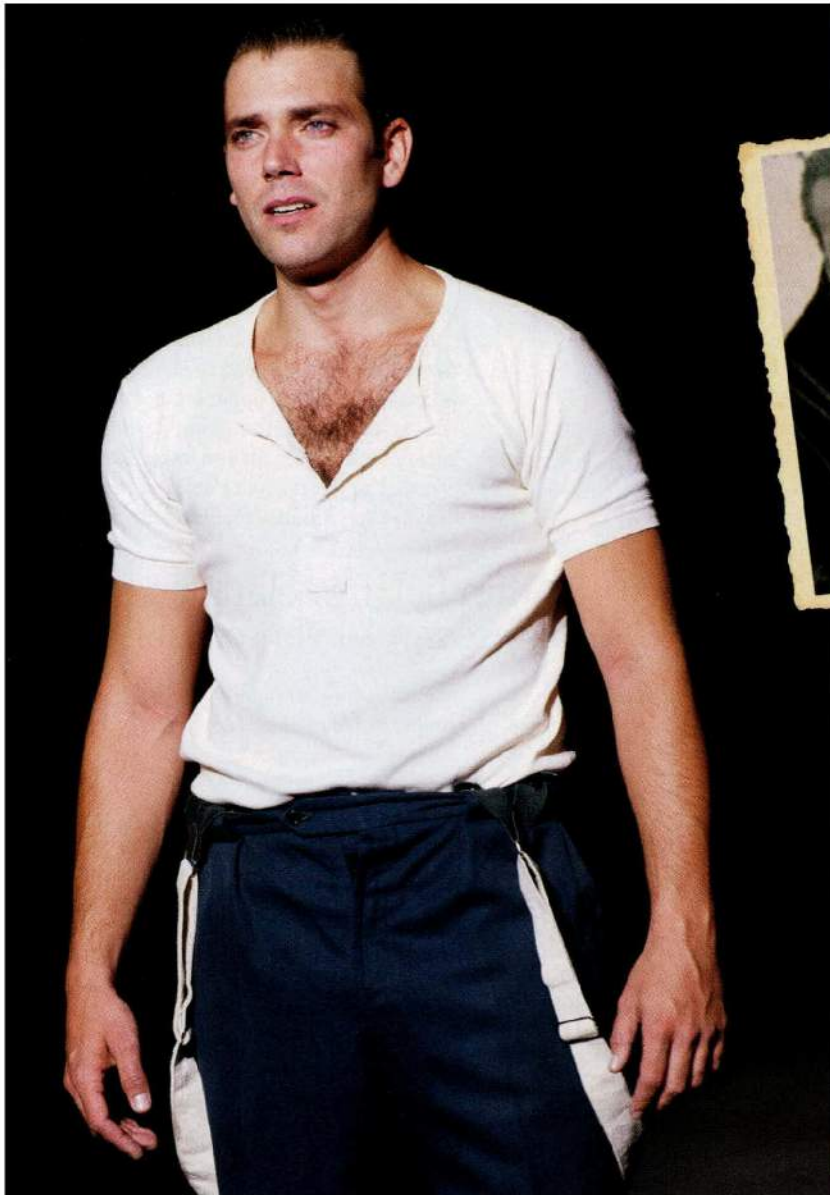
Jubelende reacties? "Ik heb veel lof mogen ontvangen. De leukste reacties kreeg ik van mannen die meegesleurd waren door hun vrouw. Zij vertelden me dat ze verwacht hadden in slaap te vallen, maar dat ze geboeid op hun stoel gezeten hadden. Een groot compliment."

"Diana heeft een hoge prijs betaald"

Transformatietijd? "Ik heb Diana's verschijning uitvoerig bestudeerd. Haar blik: hoofd omlaag, schalks opkijkend van onder het haar, mét een opgeplakte Mona Lisa-glimlach. Haar loopje. Diana liep altijd gehaast, met de schouders naar voren. Het was net alsof ze niet gezien wilde worden. Maar misschien kwam dat door de paparazzi? Als je zo belaagd wordt, wil je zo snel mogelijk van a naar b rennen. Het letterlijk omtoveren ging heel snel. Mijn eigen haar was al kort en blond, een borstel en een beetje haarlak en ik was klaar."

Mooiste moment? "Dat ik een John Kraaijkamp Musical Award won, was

Transformatietijd? “Voor de voorstelling zit ik een half uur bij de make-up. Maar dat heeft te maken met het kale hoofd dat ik de eerste vijf minuten heb. Daarna is het: haar in een scheiding en klaar. Omdat het verhaal begint tijdens de Leidse studententijd van Erik Hazelhoff Roelfzema had

“Ik had graag een biertje met Erik gedronken”

Paul van Vliet een cd ingesproken met allemaal voorbeeldzinnen ‘bekakt Leids’. Dat bleek niet te werken, de dialogen werden te gedateerd. Dat ‘geknutsel’ - wat doen we wel, wat doen we niet - is erg leuk.”

Mooiste moment? “De première was bijzonder omdat de koningin, maar boven alles mijn inmiddels overleden moeder, in de zaal zaten. Een andere emotionele voorstelling was die voor vijftig overlevenden van concentratiekamp Dachau en hun families. Ik voelde me piepklein, nederig. Dat ik, jongen van 32, voor hen een stuk opvoer over een gruwelijke situatie waarin ze zelf gezeten hebben. Bij zo’n show heeft de hele cast kippenvel en wordt er nog een extra tandje bijgezet.”

Beroepsdeformatie? “Ik kan mijn rol goed loslaten en ga niet ineens anders praten. Ik ben van mening dat je zelf ook aanwezig moet zijn op het toneel, dat je je eigen persoonlijkheid in de strijd moet gooien.”

Jubelende reacties? “De weduwe van Erik Hazelhoff Roelfzema was op de première. Een heel aardige vrouw die op Hawaï woont, het eiland waar onze verzetsheld zijn laatste jaren heeft doorgebracht. Ze zei dat ze genoten had en veel van haar jongere man in mij terugzag. Een groot compliment. Zij kende hem als geen ander. Als zij hem herkent in mij, heb ik mijn werk goed gedaan.” →

Matteo van der Grijn OVER ERIK HAZELHOFF ROELFZEMA

Er was een stoere man nodig om verzetsstrijder Erik Hazelhoff Roelfzema neer te kunnen zetten in ‘Soldaat van Oranje - De musical’. Enter Matteo van der Grijn (32).

In de huid van Erik Hazelhoff Roelfzema? “Tijdens de opstartfase had ik een ongeschoren hoofd. Na de eerste try-out kwam zijn neef van in de zeventig naar me toe: ‘Goed gedaan hoor, maar luister kerel: gaat die baard er nog af?’ Studenten waren in die tijd gladgeschoren. Drie jaar voor we aan

het stuk begonnen, is Hazelhoff Roelfzema helaas overleden. Ik had graag een biertje met hem gedronken. Ik wist vrij weinig van hem; had alleen de film met Rutger Hauer gezien. Bang dat mensen mij met Rutger zouden vergelijken was ik niet. Het eerste wat ik gedaan heb, is boeken over hem lezen. Je speelt een rol, hoeft niet uit hetzelfde hout gesneden te zijn, maar toch zoek je naar overeenkomsten. Zo bleken Erik en ik beiden heel impulsief te zijn, van het type ‘hop, we gaan daarheen, of dat slim is bedenken we later wel.’”

Maarten Heijmans **OVER RAMSES SHAFFY**

Al op de kleinkunstacademie was Maarten Heijmans (28) liefhebber van Shaffy. Hij was dus goed voorbereid: in de AVRO-serie 'Ramses' vertolkt hij de hoofdrol.

In de huid van Ramses? "Toen ik gecast werd en me een jaar lang in de schatkist aan informatie over hem verdiepte, groeide mijn belangstelling uit tot een verliefdheid op Ramses - zoals mensen vroeger in zijn nabijheid

tot hem werden aangetrokken. Het algemene beeld van Ramses bestaat uit uitersten: de vrolijkheid zelve, de flicre-fluiter en levensgenieter óf de tragische alcoholic. Maar hij was complexer, had een filosofische levensinstelling en een religieuze kant. Zijn liefde voor het publiek en klassieke muziek herken ik bij mezelf. Zo ook zijn somberheid: Ramses kon zich dagen achtereen in zijn huis opsluiten, dat heb ik vroeger eveneens gedaan."

Transformatietijd? "Tijdens de voorbereiding - het interviewen van Ramses' vrienden, het bekijken van uren beeldmateriaal en het beluisteren van zijn tweehonderd chansons - voelde ik spanning: misschien heb ik het wel niet in huis om dit icoon te spelen? Ik kan ontzettend aan mezelf twijfelen - een eigenschap die Ramses ook had. Maar mijn passie voor dit project drukte dat

de kop in. Ik heb met een zang- en pianocoach gewerkt, wat hielp bij mijn stemgelijkenis. Uiterlijk kwam ik dichterbij tot Ramses dankzij een pruik en make-up om me ouder en meer verlopen neer te zetten, want ik speel verschillende fases uit zijn leven. Het was niet zo dat ik, zodra de camera ging draaien, me Ramses voelde. Maar in de

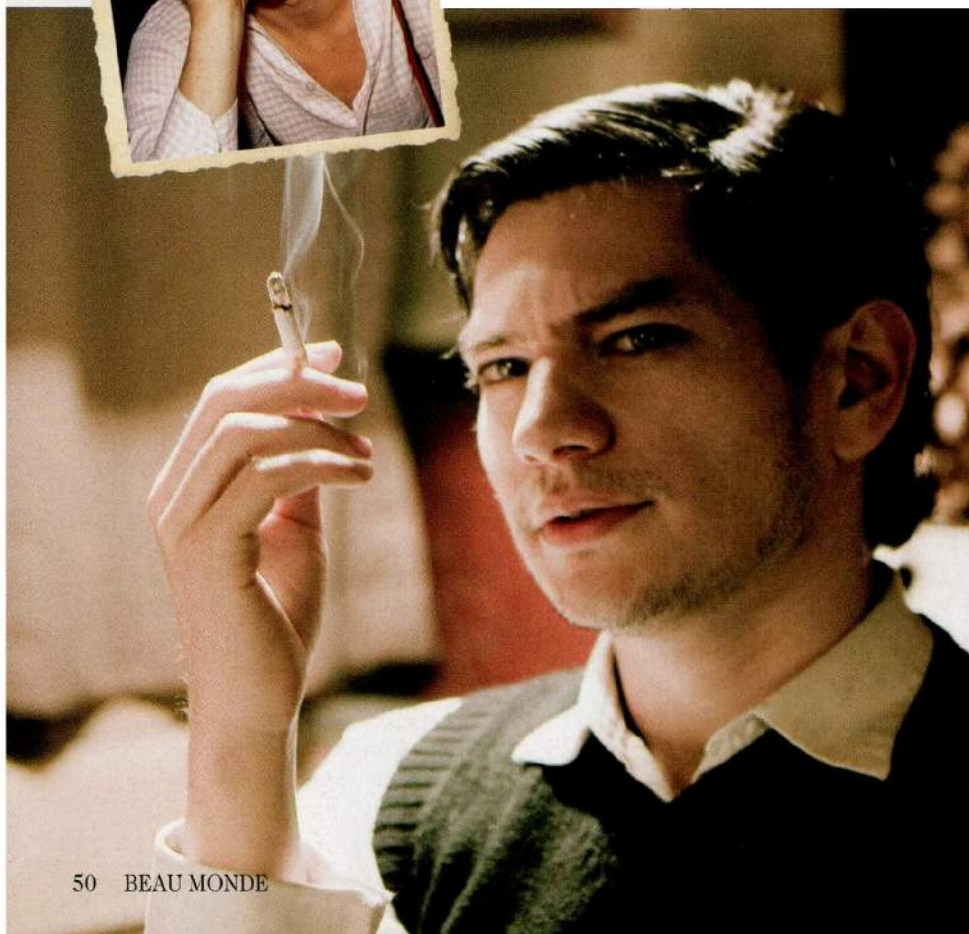
"Mijn belangstelling voor Ramses werd verliefdheid"

maanden voor én tijdens de opnames ging ik wel als Ramses denken."

Mooiste moment? "Eigenlijk elke draaidag. Het voelde alsof ik Ramses, vier jaar na zijn dood, persoonlijk leerde kennen. Speciaal was de dag waarop we een optreden van mij als de oudere artiest filmde. Ik zong 'Zonder bagage', een opzweepend, positief nummer. Die vibe sloeg over op de crew. Ineens voelden we: dit is een unieke hommage."

Beroepsdeformatie? "Een bepaalde levensinstelling en trekjes nam ik over, in de anderhalf jaar dat ik in totaal met Ramses bezig was. Vroeg een caissière in de Albert Heijn om mijn bonuskaart, overhandigde ik die haar heel teatraal en op zijn Shaffiaans! Ramses' positieve kant, maar ook zijn mistroostige kanten maakte ik me eigen. Van nature ben ik geen drinker, dus ik heb onderzocht hoe het is om midden in de nacht na een uitvoerig cafébezoek dronken over straat te slierten. Maar ik ben me niet verloren in het destructieve of aan de drank geraakt! Toen we stopten met draaien, was ik mijn houvast kwijt. Het was even wennen om weer volledig Maarten te worden."

Jubelende reacties? "Liesbeth List vond de scènes die ze tot nu toe gezien heeft erg mooi. Voor mij een heel fijne bevestiging dat iets waar ik maanden energie in heb gestoken mensen raakt. Toen mijn versie van 'Laat me' online ging, regende het reacties. Mijn hoop is dat dit inspireert tot een Ramses-revival."

Mariska van Kolck

OVER CONNY STUART

La Kolek (50) geeft in de muziek-theaterproductie 'Sonneveld' gestalte aan de in 2010 overleden grande dame van het theater.

In de huid van? "Conny kende ik als de 'tweede man' in de voorstellingen van Wim Sonneveld. Haar repertoire kon ik spellen, maar de vrouw achter dit theaterdier ontdekte ik pas toen ik haar ging spelen. Conny was een carrièrevrouw, deed rare typetjes, trouwde twee keer - allemaal bijzonder in haar tijd. In de huid van dit icoon kruipen is een verantwoordelijkheid. Met dit personage begeef ik me bewust op glad ijs. Ik ben net vijftig geworden en de tijd voelde rijp voor een nieuwe uitdaging!"

Transformatietijd? "Conny worden kost me hoogstens een uurtje. Cruciaal zijn een bruine pruik en theateroutfits in forties en fifties couturestijl. Zodra ik de bühne opstap als Conny, wórd ik haar, inclusief accent en die Haagse klasse. De maanden voor 'Sonneveld' in première ging, heb ik vijftien cd's beluisterd en bakken video-beelden bekeken om Conny's rollende 'r' en komische motoriek onder de knie te krijgen. Ook heb ik haar biografie gelezen. Ik ontdekte dat Sonneveld en Conny een stormachtige haat-liefdesrelatie hadden. Een soort huwelijk,

"Ondanks tegenslag behoud ik net als Conny mijn humor"

zonder seks. Sonneveld wilde het middelpunt van haar leven zijn. Toen Conny haar tweede echtgenoot Joop Doderer huwde, liet Wim een opvallend bankstel in hun huis neerzetten: op die manier was hij toch dagelijks bij haar. Maar Conny liet zich niet korthouden,

ook niet in haar carrière. Uiteindelijk is ze 'losgebroken' van Wim en de Annie M.G. Schmidt-revue gaan doen, waarmee ze veel succes oogstte."

Mooiste moment? "De scène waarin Conny Wim in zijn huis in Frankrijk bezoekt - vlak voor hij sterft. Na een periode van verwijdering bespreken ze hun liefde voor elkaar. Ze realiseren zich dat ze nooit meer samen zullen spelen: ze zijn te oud. Het is intens, op dat bankje zit ik echt in tranen tegenover Tony Neef, die Sonneveld vertolkt."

Beroepsdeformatie? "Tijdens het opnemen van mijn cd 'Wat een geluk' zei de producer steeds dat ik als Conny klonk met mijn 'ouderwetse r'."

Jubelende reacties? "Het nichtje en de broer van Wim Sonneveld waren tot

tranen toe geroerd. Jenny Arean, die met Conny heeft gewerkt, gaf me na de première een zoen en zei: 'Wijfie, dit is fantastisch!' Conny's frêle figuur heb ik niet. Toch komen na de voorstelling voortdurend mensen op me af die zeggen dat ze Conny op de bühne zagen. Misschien kan ik haar zo goed spelen door onze overeenkomsten: onze liefde voor theater en het feit dat we altijd onze humor behouden hebben ondanks tegenslagen. Conny, die 97 werd, heeft zich op het hoogtepunt teruggetrokken uit het publieke leven. Ik hoop dat ik dat kan als de tijd rijp is, want dit vak is verslavend. Aan de andere kant wil ik geen vergane glorie worden. Een Liza Minnelli die blijft doorgaan terwijl ze eigenlijk te oud is, vind ik verdrietig." □

HEIMELIJKE GENOEGENS

LOES HAVERKORT (33)

speelt de rol van Charlotte in 'Soldaat van Oranje - De musical'.

BOWIE VERSCHUUREN

KOUDE DOUCHE

"Na het douchen spoel ik me een minuut af met koud water om mijn lijf wakker te laten schrikken. Mijn man verklaart me voor gek: als we samen douchen springt hij tierend onder die koude straal vandaan."

BLOOPERS

"Op YouTube kan ik uren kijken naar bloopers van films en series, vooral van 'Extras' met Ricky Gervais. Ik in een deuk. Bij repetities loop ik ook weleens te geinen, maar dan krijg ik al snel op mijn kop van de regisseur."

FUNDA

"Ik ben verslaafd aan Funda. Een belachelijk hoog bedrag invullen en wegdromen. Niet in grote steden, maar juist erbuiten. Wat je daar voor een paar ton kunt kopen, niet normaal."

TAKE THAT

"Ik was fan van Howard van Take That, want die sliste zo lief. Mijn kamer was behangen met posters. Op mijn 12e zagen mijn zus en ik ze live. We zaten achterin, maar we waren al lang blij dat we naar Ahoy mochten."

OORLOGSVETERANEN VAN ORANJE

SOLDAAT VAN ORANJE - DE MUSICAL: DE ZINTUIGEN
WORDEN GEPRIKKELD DOOR GEPROJECTEERDE
BEELDEN EN GELUIDSEFFECTEN. EN DAN DENDEREN
ER OOK NOG TWEE HOOGBEJAARDE MOTOREN
OVER HET TONEEL.

Tekst MICHAEL MEIJER Fotografie JACCO VAN DE KUILEN

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

MOTOREN IN DE MUSICAL • KLASSIEKER

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

Scène 5: dag één. Titel: Bombardement van de kazerne in Den Haag. Bij de kazerne van het Nederlandse leger in Den Haag is brand uitgebroken. De sirenes loeien. Overal liggen doden. De gewonden worden afgevoerd. Er heerst een hectische sfeer. Paniek. Rook. Muziek weg. Erik en Fred komen op hun motor aangereden. Bram en Chris zitten achterop. Ze zijn nog in smoking.

Deze tekst is afkomstig uit het draaiboek van 'Soldaat van Oranje - De Musical', die al meer dan drie jaar wordt uitgevoerd in de TheaterHangaar op het voormalige vliegveld Valkenburg. De zitplaatsen in het theater staan op een draaischijf en de decors bevinden zich 360 graden rondom het publiek. Met de wisseling van de scènes draait het publiek naar de plaats van handeling. In bovengenoemde scène worden achter de coulissen twee motorfietsen gestart en ronkend komen ze het toneel op. Daar klautert koningin Wilhelmina over een smeulende puinhoop om te fulmineren tegen haar aartsvijand Adolf Hitler en om haar volk een hart onder de riem te steken. De acteurs zetten de motoren uit en plaatsen ze op de standaard. Zo op het oog staan hier twee BSA's.

Over die BSA's willen we het hier hebben. Motorfietsen spelen een prominente rol in het levensverhaal van Erik Hazelhoff Roelfzema, opgetekend in zijn boek 'Soldaat van Oranje', waarop de gelijknamige musical is gebaseerd. Jammer genoeg specificeert Hazelhoff in zijn autobiografie zijn eigen motorfiets niet. Zo schrijft hij, wanneer hij samen met zijn vriend en studiegenoot Chris Krediet dienst neemt als motorordonnans in het Nederlandse leger: 'Wij namen ieder onze eigen motorfiets mee en opereerden vanuit het politiebureau'. In andere hoofdstukken gaat hij op zoek naar Chris: 'Ik sprong op mijn motorfiets, Chris achterna...' En: 'Nog diezelfde middag

EEN MOTORFIETS MET KICKSTARTER KOMT NIET ALTIJD OP HET GEWENSTE MOMENT TOT LEVEN

stapte ik op mijn motorfiets en belde na eindeloos zoeken bij hem aan'. Waarschijnlijk vond de Soldaat van Oranje het merk van zijn eigen motorfiets niet relevant, want waarop Chris rijdt, weten we wel. 'Chris kietelde de carburateur van zijn BMW'. Hazelhoff noemt dit merk omdat, als zij worden aangehouden bij een Nederlandse militaire post, één van de soldaten roept: 'Duitse machine, luitenant!' En de auteur vervolgt: 'De loop van zijn karabijn met een akelig, rond, zwart gat van voren, trilde tien centimeter van mijn neus'. Wie het boek heeft gelezen of de film uit 1977 met Rutger Hauer heeft gezien, weet dat onze onverschrokken nationale verzetsheld er in deze scène met de schrik van afkomt...

ANACHRONISME

Het boek geeft dus geen clou om welke motorfiets het gaat en Hazelhoff kan daar geen uitsluitel meer over geven. Hij overleed namelijk in 2007. In de gelijknamige film rijdt Rutger Hauer, die de rol van Hazelhoff vertolkt, op een Harley-Davidson van het type JD, een model dat in 1925 op de markt kwam. De keus van Rob Snoek, verantwoordelijk voor de rekvisieten, viel aanvankelijk op een Harley-Davidson van het type JD, in de volksmond Liberator geheten, en een BSA W-M20, beide gerenommeerde en gelauwerde oorlogsmachines (zie kaders). Deze motoren werden betrokken van Dutch Lion Motorbikes

'Ik durf het bijna niet te vragen..., maar mag ik even? Rijden met dit antieke beestje is geen sinecure. Het is een mirakel dat met dit soort fietsen oorlogen werden gewonnen...

Het rijwielgedeelte van de BSA W-M20's is zo origineel als je mag verwachten van dergelijke oude motorfietsen. Zoals je ziet is alleen het blok geschminkt.

in Grubbenvorst, dat klassieke motorfietsen in- en verkoopt. Snoek was op zoek naar 'een aantal gemakkelijk rijdende en startende motoren voor de musical', aldus Patrick Vullings van Dutch Lion in een persbericht. 'We hebben beide hoofdrolspelers geleerd hoe ze de Harley en de BSA moeten starten en ermee moeten rijden'. Dat viel in de praktijk van het theater bar tegen, want hoe 'gemakkelijk' rijd je een Harley, met pookversnelling links van de tank? Voor de korte sprints op de bühne met duopassagier is dat verre van ideaal, nog afgezien van het feit dat ze zijn geleverd met een solozadel. En hoe betrouwbaar is de kickstart van een antieke motorfiets, en dat een aantal keren per voorstelling? Daarnaast is de WLA een anachronisme. De productie ervan startte mondjesmaat in 1940, dus het is onmogelijk dat Hazelhoff er aan het begin van de oorlog op heeft gereden. Het commentaar van Vullings: 'De Harley was vooral gekozen om optische redenen. Of hij in de tijd past, weet ik niet. In de film reed er een Indian, geloof ik. O, was het een Harley JD? Dat kan wel kloppen. Op de openbare weg is een Liberator prima te rijden.' Vullings erkent dat een motorfiets met kickstarter niet altijd op het gewenste moment tot leven komt.

GOEDE RAAD

De keuze voor twee hoogbejaarde motoren, waaronder een pookgeschakelde Harley, bleek dus ongelukkig, beaamt ook Vullings. Nu was goede raad duur. Ombouw was een optie. En wie gelooft er nog in toeval? Bij de inrichting van het theaterrestaurant was vader Hillebrand betrokken. Vader tipte zijn zoon John als de mogelijke probleemoplosser. John Hillebrand is namelijk eigenaar van Classic Motorcycle Repair in Leimuiden. Hillebrand restaureert motorfietsen van vóór 1950, met als speciali-

BSA W-M20: GEEN EERSTE KEUS

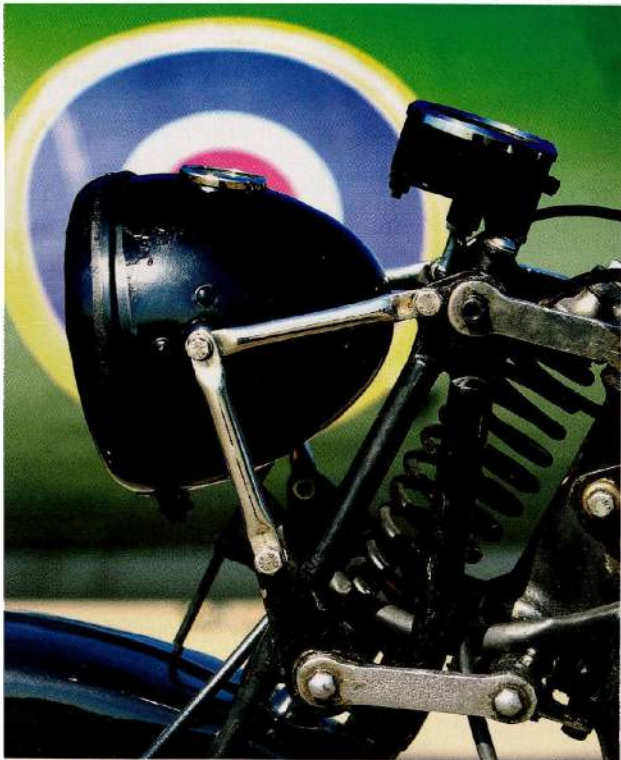
Erg enthousiast waren ze in 1936 niet bij het Britse ministerie van Oorlog over het prototype van de W-M20 van de Birmingham Small Arms Factory. Al na zo'n 6.000 mijl proefrijden moesten cilinder en zuiger worden vervangen. Bij verbeterde versies bleef de kritiek hard: te zwaar, te langzaam en te weinig grondspeling. Dat het ministerie de W-M20 toch in groten getale bestelde, kwam omdat hij betrouwbaar bleek en gemakkelijk in onderhoud.

Een pk-monster is de 496 cc metende eencilinder met zijn 13 pk bij 4.200 tpm niet. De motorfiets werd in gebruik genomen bij alle legeronderdelen - landmacht, luchtmacht en marine - voornamelijk om konvooien te begeleiden en als ordonnans bij de verbindingstroepen. Gaandeweg werd het model aangepast aan de omstandigheden en uiteindelijk heeft de M20 dienstgedaan in alle uithoeken van het oorlogsgebied van de Tweede Wereldoorlog. Ook Zweden, India en Zuid-Afrika bestelden deze machine.

Pas eind jaren zestig werd de dappere veteraan met pensioen gestuurd. Heel wat exemplaren waren toen al in civiele dienst, onder meer bij de Britse wegwacht en dan voorzien van zijspan.

Naar schatting zijn er zo'n 126.000 exemplaren geproduceerd.

De prijzen variëren van 6.000 tot 10.000 euro.

DE LEGENDARISCHE HARLEY-DAVIDSON WLA

Er is bijna geen legendarischer motorfiets dan de Harley-Davidson WLA, bijgenaamd Liberator. Hij is gebaseerd op de WL en de toegevoegde A staat voor Army. Zijn bijnaam verdiende hij omdat hij werd geassocieerd met de geallieerde bevrijders. Typische kenmerken zijn de versnellingspook naast de tank en de voetkoppeling. De productie startte mondjesmaat in 1940 en toen de Verenigde Staten betrokken raakten bij de Tweede Wereldoorlog ging de productie drastisch omhoog. Tot aan het einde van de oorlog werden er 90.000 stuks geproduceerd. Opmerkelijk: alle na de Japanse aanval op Pearl Harbour gebouwde WLA's kregen ongeacht het bouwjaar in het serienummer de aanduiding 1942. De 740 cc metende Harleys, met een vermogen van 32,5 pk bij 4.600 tpm, werden ingezet voor escort-, koeriers- en politiediensten en soms verkenningstochten. De productie stopte na de oorlog, maar werd weer nieuw leven ingeblazen tijdens de Koreaanse Oorlog (1949-1952). Na de bevrijding bleven de meeste Liberators in Europa en waren ze voor een schappelijke prijs aan te schaffen, soms nog in de kist. Menig WLA werd gechopt of anderszins verbouwd. Ook opmerkelijk: de Sovjet-Unie heeft in de Tweede Wereldoorlog 30.000 Liberators afgenomen. Liefhebbers aller landen: struin de Russische boerenschuren af. Je hebt een kans daar een nog authentieke leger-Harley op te duiken. Ga in Nederland uit van een vanafprijs van 10.000 euro voor een exemplaar in redelijke staat.

teit Indians. Bij hem gingen de producenten te rade. 'Met de Harley was niets te beginnen, met zijn handschakeling en kickstart', aldus Hillebrand. Exit Harley. De legendarische Amerikaan ging weer terug naar Grubbenvorst en er kwam nog een BSA W-M20 voor in de plaats. Er werd geopperd de BSA's te elektrificeren, maar dat idee viel af. Hillebrand ging op zoek naar een ander motorblok voor de BSA's. 'Het moest een eencilinder zijn met elektrische startmotor en de ketting links.' Na onderzoek kwam Hillebrand uit op het blok van een Suzuki GN250E uit 1990. De eerste ombouw kostte een week, de tweede zes dagen. 'De grootste uitdaging was het in één keer goed te doen', zegt Hillebrand. 'Er moest een framebuis worden aangepast en de motorsteunen heb ik vervangen. De uitlaten heb ik omgelast.' Hillebrand laat een foto zien met een spaghetti aan bedrading, die uiteindelijk is weggevoerd in het gereedschapkastje. Het kwam dus goed uit dat hij elektrotechniek heeft gestudeerd aan de MTS. Er werden ook nieuwe schetsplaten geplaatst. 'Op het laatst heb ik de kettingbeschermer aangepast.' En John, hoe heb je dat specifieke, vooroorlogse motorgeluid voor elkaar gebokst? Hij grijnst: 'Omdat je nu door de uitlaten heen kunt kijken...' Het theaterpubliek vindt het motorgeronk prachtig, alleen een kenner hoort het verschil. De W-M20's zien er van een afstand redelijk authentiek uit, zeker vanuit de donkere zaal. Van dichtbij is het duidelijk dat er een Suzuki-blokje in ligt. Met viltstift is er 'BSA' op geschreven. Ook het gashendel met de elektrische startknop verradert een verregerande modernisering.

CRASHES

Met de aflevering van de omgebouwde BSA's was Hillebrands inbreng niet afgelopen. Hij geeft de motoren elke twee maanden een beurt. De musical draait nu al ruim

Naar zijn (eventuele) oorlogsverleden kun je alleen maar gissen. Het lijkt onwaarschijnlijk dat deze BSA ooit heeft gedroomd van een carrière in de showbizz.

**DE KEUZE VOOR
TWEЕ HOOGBEJAARDE
MOTOREN BLEEK
ONGELUKKIG**

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

drie jaar, met elke dag een voorstelling en de nodige matinees. Die beurten zijn geen luxe, want 'er zitten twee mensen op en de techniek is oud'.

Er hebben ook twee 'crashes' plaatsgevonden. Eén keer liep het zonder schade af, de andere keer ging een 'understudy' (een vervanger van één van de hoofdrolspelers) op het toneel onderuit, of liever gezegd de lucht in. Waarschijnlijk liet hij het koppelingshendel te snel los en daardoor maakte hij een onbedoelde wheelie. Gevolg: de voorvork krom.

Na de crash in het theater heeft Hillebrand de geblesseerde BSA diezelfde avond nog opgehaald en de volgende ochtend de vork recht getrokken. 'Spuutbusje zwarte verf erover en klaar.' Snelle service van Hillebrand, want 'the show must go on'.

In de musical speelt Matteo van der Grijn de rol van Erik

DE BSA'S ZULLEN NOG HEEL WAT RONDJES DRAAIEN VOOR DE IMMER UITVERKOCHTE ZAAL

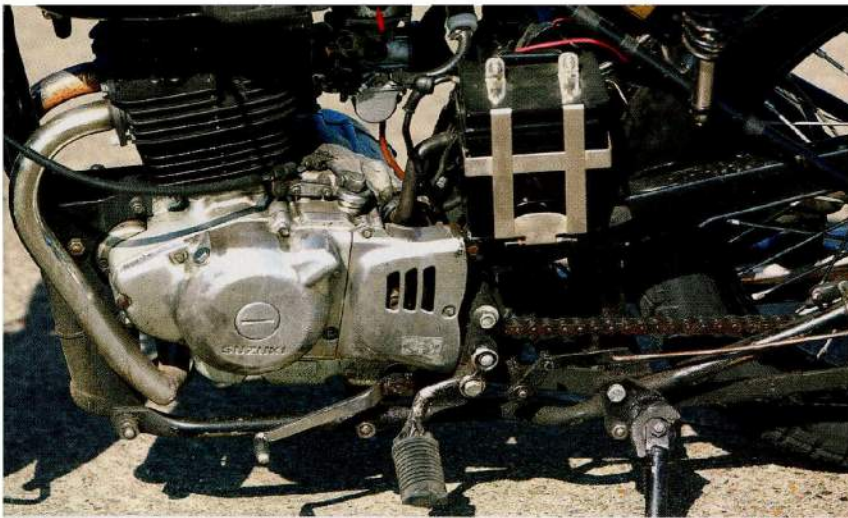
Hazelhoff, Kevin Schoonderbeek die van Chris Krediet. Zij scheuren avond aan avond over het halfronde toneel, waardoor het vanwege de eerdergenoemde cirkelvorm van de bühne richting steilewandrijden gaat. De acteurs, onder wie de 'understudies', hebben het motorexamen voertuigbeheersing moeten halen. Niet alleen voor de beheersing, maar het is ook een verzekeringskwestie. Van der Grijn had voor deze rol zijn motorrijbewijs al en

SUZUKI GN250E ALS WERKPAARD

De Suzuki GN Series werd gebouwd vanaf begin jaren tachtig en was er als 125cc-, 250cc- en 400cc-versie. De E staat voor elektrische start. Het is misschien geen visueel aantrekkelijke motor, maar met zijn 22 pk bij 8.500 tpm is de GN250 een robuust en betrouwbaar werkpaardje, bedoeld voor de beginnende motorrijder. Menigeen zet hem in voor woonwerkverkeer. Z'n topsnelheid: een 'ruime' 110 km/u. De GN250 is inmiddels uit productie, hoewel hij in Nieuw-Zeeland nog steeds wordt gebouwd. Een tweedehands vind je al voor onder de duizend euro.

John Hillebrand begon als (brom)fietshersteller. Kocht op zijn 21e een H-D Liberator, omdat die betaalbaar was en makkelijk om aan te sleutelen. Sinds zeven jaar heeft hij zijn eigen zaak, Classic Motorcycle Repair in Leimuiden. Hillebrand restaureert en reviseert voornamelijk motorfietsen van voor 1950, met als specialiteit Indians.

De veteranen zijn een lust voor het oog van de motorliefhebber. Je raakt er niet snel op uitgekoken, want elk onderdeel heeft zijn eigen verhaal.

ambieert een eigen motorfiets. Hij denkt aan een naked bike, bijvoorbeeld een Ducati. Het dagelijkse onderhoud van de BSA's wordt gedaan door stage-manager Edwin van Eekhout, zelf ook een fervent motorrijder. Hij houdt het olie- en brandstofpeil in de gaten en zorgt ervoor dat de motoren voor de voorstelling zijn warmgedraaid. Van hem mag ik een stukje motorrijden op het vliegveld. De BSA GN250E laat zich met een druk op de knop starten en loopt soepel. Zo zouden de Britse militairen het in de oorlog ook graag hebben gezien. Maar dan het rijwielgedeelte. Om te beginnen is de BSA klein, naar hedendaagse begrippen. Verder zit je op een zadel met twee grote veren eronder. Door de deining werd ik daar bijna zeeziek van. Ik geef toch de voorkeur aan een Liberator, met zijn verende zadelpen. En dan te bedenken hoe hard en enthousiast Van der Grijn en Schoonderbeek over het toneel scheuren. Ik doe het hen liever niet na. Maar goed: there is no business like showbusiness.

SLOTAKTE

De BSA's en hun berijders zullen nog heel wat rondjes draaien voor de immer uitverkochte zaal. De originele BSA-blokken liggen op de vloering in Leimuiden en wachten tot ze weer worden teruggeplaatst door virtuoos John Hillebrand. Dan gaan de BSA's terug naar Grubbenvorst, voor de verkoop. 'Althans', zegt Vullings, 'als ze weer in originele staat zijn teruggebracht, anders zijn ze voor mij niet meer interessant.' De Britten zullen hun weg wel vinden naar de markt; stage-manager Van Eekhout heeft al een optie genomen op één van deze theaterhelden. Eind goed, al goed dus voor de BSA's. Voor de Suzuki's is het doek echter al gevallen. De Japanners zijn elke reparatie voorbij. Opgeofferd voor de showbusiness. ●

SOLDAAT VAN ORANJE - DE MUSICAL

'Soldaat van Oranje - De Musical' draait alweer ruim drie jaar. Deze musical is gebaseerd op de gelijknamige autobiografie van Erik Hazelhoff Roelfzema, die in de oorlog verzet pleegde tegen de Duitsers. Eerst deed hij dat in Leiden en later vanuit Londen. In Londen volgde hij de opleiding voor oorlogsvlieger en ook heeft Hazelhoff Roelfzema een bombardementsvlucht boven Berlijn ondernomen. Uiteindelijk werd hij adjudant van koningin Wilhelmina. In een omgebouwde hangaar op het voormalige militaire vliegveld Valkenburg wordt 'Soldaat van Oranje - De Musical' opgevoerd. De decors zijn ronduit spectaculair, evenals de geluidseffecten en de lichtbeelden. Naast de BSA's treedt er ook een Dakota-vliegtuig op. De kritieken zijn zeer lovend en de zaal is avond na avond uitverkocht. Meer dan 1,2 miljoen mensen hebben de show al gezien. Inmiddels is de voorstelling wegens overweldigend succes al verschillende keren geprolonged. De productie loopt in elk geval door tot september 2014 en is de langstlopende origineel Nederlandse theaterproductie ooit. De voorstelling heeft ook het record van 'The Phantom of the Opera', die bijna drie jaar aaneen draaide, gebroken.

Informatie: www.soldaatvanoranje.nl

Levensrechte decors

Het weekend van...

In de Uit wekelijks uitgaanstips van mensen uit het theaterleven, de muziek en de danswereld, de literatuur en de beeldende kunst. Vandaag: **HARMEN SIEZEN**. De voormalige nieuwslezer van het NOS-Journaal is ambassadeur van de BankGiro Loterij die de cultuur in ons land steunt. De afgelopen maand trok hij met gouden loterijcheques langs diverse musea om hun deel in de opbrengst te 'bezorgen'.

Voorstelling

„Ik heb genoten van de musical 'Soldaat van Oranje' in de hangar bij Valkenburg. Bij elkaar heb ik die nu al vier keer gezien, steeds met een andere koningin Wilhelmina. Door de levensrechte entourage maak je als bezoeker deel uit van de voorstelling. Vooral als het vliegtuig met de vorstin komt aanrijden, word je in het verhaal getrokken. Met zo'n voorstelling combineer je een avondje uit met een levende geschiedenisles die je laat nadenken denken over goed en fout.” www.soldaatvanoranje.nl

Tentoonstelling

„Ik was pas bij de Museumstoomtram Hoorn-Medemblik. Ze noemen het zelf een museum van twintig kilometer lang, omdat de treintjes over die afstand tussen de stadjes rijden. De historische stoomtrams met die originele wagons nemen je door het groene landschap mee terug in de tijd. Heel sfeervol. Ik was onder de indruk van het werk van alle vrijwilligers daar. Zij restaureren het materiaal en houden de trams zo

letterlijk op de rails.”

www.museumstoomtram.nl

Eten en drinken

„Nu ik niet meer werk, ben ik vaker in mijn tweede huis op Schouwen-Duiveland in Zeeland. Het is fantastisch om daar lange wandelingen te maken langs het strand of door de duinen. Vaak eindigt zo'n tochtje voor mij bij een van de restaurants bij strandopgang De Rotonde bij Westerschouwen. Na zo'n wandeling is het daar heerlijk eten en drinken.” www.welkomopschouwenduiveland.com

Op zondag

„Dan kuier ik graag door Amsterdam. Ik heb genoten van het Rijksmuseum en laat me graag verleiden om bij een van de andere musea binnen te stappen. Amsterdam heeft een geweldig cultureel aanbod. Maar na al die cultuur doe ik vaak ook nog even een rondje door de winkelstraten. Zo ga ik altijd even kijken bij Bijenkorf. Lekker praktisch dat ze op zondag open zijn.” www.iamsterdam.com

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 22.000,00 en oplage 128.271

alleen voor intern/eigen gebruik

Harmen Siezen.

FOTO ANP/KIPPA

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 22.000,00 en oplage 128.271

alleen voor intern/eigen gebruik

Soldaat van Oranje weer verlengd

De musical *Soldaat van Oranje*, sinds eind oktober 2010 te zien in de Valkenburgse theaterhangaar, is voor de zoveelste keer verlengd. De productie over het leven van Engelandvaarder Erik Hazelhoff Roelfzema is nog te zien tot en met december dit jaar, zo maakte producent Fred

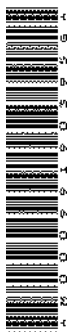
Boot gisteren bekend. De musical is inmiddels al ruim 1100 keer voor een uitverkocht huis gespeeld en door meer dan 1,2 miljoen bezoekers gezien.

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

'Soldaat van Oranje' voor zoveelste keer verlengd

AMSTERDAM – Het speelplan van *Soldaat van Oranje*, sinds oktober 2010 te zien in de Katwijkse Theater-Hangaar, is opnieuw verlengd. De productie over het leven van Engelandvaarder Erik Hazelhoff Roelfzema is nog te zien tot en met december. De musical is inmiddels al ruim 1100 keer gespeeld en door meer dan 1,2 miljoen mensen gezien.

Nieuwe acteur Soldaat van Oranje neemt intrek in Katwijk

‘Auditeren en op de planken staan. Dat is mijn droom en levensdoel’

De nationaal bekende musical Soldaat van Oranje is wederom verlengd. Voorlopig is het theater op voormalig vliegveld Valkenburg nog bezet tot januari 2015. De verlenging van de show vraagt om een frisse cast en nieuw talent. De 22-jarige Bastiaan Sparnaay, sinds 1 januari inwoner van Katwijk, is hier één van.

Door Thirza van Schie

Bastiaan groeide op in de Bilt, een dorp in de provincie Utrecht. Na zijn middelbare school, waar hij geregeld meedeed aan theaterstukken, muziekopvoeringen en minimusicals vertrok hij naar de Hogeschool van de Kunsten in Tilburg. ‘Ik was altijd al bezig met dansen en muziek. Mijn zanglerares zei dat een uitgesproken musicalstem had. Ik wist meteen wat ik wilde.’

Vlak na zijn afstuderen was Bastiaan al te zien als Tony in West Side Story van het Koninklijk Concertgebouw Amsterdam en in Jesus

Christ Superstar in Concert 2013. Vorig jaar auditeerde hij voor Soldaat van Oranje. Op een doornormale donderdag in november kreeg hij een telefoontje: we willen je graag hebben. ‘Dit is waar je voor bent opgeleid en waar je van droomt. Telkens als ik bericht kreeg over repetities of afspraken dacht ik: oh ja, het is toch waar!’

Met de repetities in het vooruitzicht besloot Bastiaan zich in de buurt van het theater te settelen. Zijn oog viel vrijwel direct op Katwijk. ‘Ik ben een echt dorpsmens en hou van de rust en de natuur. Dat vind ik hier allemaal terug.’

Ondertussen is dit al de vijfde week dat Bastiaan meedraait in het ensemble van Soldaat van Oranje. Tevens is hij understudy voor de rol van Chris en Victor. ‘Het is keihard werken. Voor de mensen in het theater lijkt het misschien niet zo, maar het is een hoop keren achter de schermen.’ De reden van het grote succes van de musical is iedereen duidelijk. Naast de bijzon-

dere locatie spreekt het verhaal een ruim publiek aan.

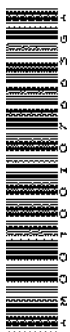
‘Soldaat van Oranje maakt moeilijke onderwerpen zoals de oorlog bespreekbaar; mensen hebben wat om over te praten. Bij het repeteren van het bombardement op Rotterdam moest ik even slikken, zeker bij de gedachte dat mijn oma op dat moment in die stad was.’

Ondanks dat de pittige voorstelling veel energie vraagt is Bastiaan heel blij met zijn plek binnen het ensemble. ‘Juist omdat de voorstelling zo zwaar is qua onderwerp moet je het af en toe gezellig maken. Het is een superleuke groep om mee te werken.’ Voorlopig geniet Bastiaan van elke voorstelling die hij speelt en kijkt met een glimlach vooruit. ‘Ik hoop dat ik nog een tijd bij Soldaat kan blijven. Daarnaast wil ik blijven auditeren en op de planken staan. Dat is mijn droom en levensdoel.’

Foto: pr

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

'Soldaat' tot eind dit jaar

Katwijk * De musical 'Soldaat van Oranje' blijft nog tot en met december te zien. „Toen we aan dit avontuur begonnen, hadden we natuurlijk gehoopt op een lange speelperiode, maar dat we nu al acht tot tien maanden vooruit verkopen is uniek. We begrijpen dat het voor het publiek niet altijd makkelijk is om zo ver vooruit te plannen, maar we hopen met deze nieuwe verlenging weer te voldoen aan de grote vraag”, aldus producent Fred Boot. Sinds de première is de voorstelling al 100 maal gespeeld voor ruim 1,2 miljoen bezoekers. Met de nieuwe verlenging is ook het vierjarig bestaan op 30 oktober 2014 een feit. Het is de langstlopende voorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 2.094,00 en oplage 66.288

alleen voor intern/eigen gebruik

Soldaat van Oranje weer verlengd

Musical Soldaat van Oranje is wederom verlengd. De voorstelling speelt nu door tot en met december 2014. „Toen we aan dit avontuur begonnen, hadden we natuurlijk gehoopt op een lange speelperiode. Maar dat we nu al acht tot tien maanden vooruit verkopen, is wel heel uniek”, vindt producent Fred Boot. De musical over de Tweede Wereldoorlog is sinds de première ruim 1100 keer opgevoerd. Aan het einde van de rit heeft de ruim 4 jaar gedraaid.

'Soldaat van Oranje' alweer verlengd

VALKENBURG De musical 'Soldaat van Oranje', sinds oktober 2010 te zien in de Valkenburgse theaterhangar, is opnieuw verlengd. De productie over het leven van Engelandvaarder Erik Hazelhoff Roelfzema is nog te zien tot en met december dit jaar, zo maakte producent Fred Boot bekend. De musical is inmiddels al ruim 1100 keer gespeeld en door meer dan 1,2 miljoen bezoekers gezien.

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 1.759,00 en oplage 130.145

alleen voor intern/eigen gebruik

Eerst Soldaat van Oranje, nu in de huid van een paard

door **Gijs Reuvers**
ARNHEM – Na anderhalf jaar in de musical *Soldaat van Oranje* te hebben gespeeld, gaat Lars Mak een nieuwe uitdaging aan. De 23-jarige Arnhemmer, die in 2012 afstudeerde aan de muziektheateropleiding van ArteZ, werkt mee aan het nieuwe theaterstuk *War Horse*. Als 'puppeteer' gaat hij een van de paarden tot leven brengen. Wanneer Mak vertelt over zijn nieuwe rol, wil dat nog wel eens vragen oproepen. „Een paard spelen? Mijn moeder vroeg in eerste instantie of dat nou wel zo'n goede stap was. Toen ze hoorde wat het inhield, vond ze het heel gaaf.” Met twee andere puppeteers 'is' Mak in het stuk een van de twee levensgrote namaakpaarden. Hij bedient het middelste gedeelte van een paard. Om dat voor elkaar te krijgen is hij dezer dagen geregeld in de sportschool te vinden. „De paarden wegen 50 kilo. Hoe

wel we dat met drie man dragen, vergt het toch een hoop kracht.” Nog zwaarder is misschien wel het uitbeelden van de verschillende emoties van het dier op het podium. „Hoe speel je een paard in

“Dat ik na 'Soldaat van Oranje' binnenkort in Carré sta, is echt te gek

Lars Mak
 galop of een paard in rust? Hoe ge-

ook met puppeteers gesproken.

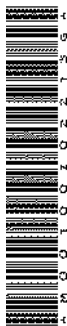
draagt een bang paard zich? Zelfs de paardengeluiden maken we zelf.” Om dit alles onder de knie te krijgen, begint hij met de andere puppeteers 16 maart al met de repetities, twee weken eerder dan de rest van de cast. Het spektakelstuk komt overgawaaid uit Londen en trok wereldwijd al zo'n vijf miljoen bezoekers. Centraal in het verhaal staat de bijzondere vriendschap tussen de Britse boerenzoon Albert en zijn paard Joey. Tot groot verdriet van Albert verkoopt zijn vader

het paard tijdens de Eerste Wereldoorlog aan het Britse leger. Het paard en zijn baasje kunnen elkaar niet loslaten. „Ik ben in Londen wezen kijken en heb daar

Heel bijzonder dat ik straks zelf in zo'n paard zit.” Op 9 mei neemt Mak afscheid van *Soldaat van Oranje*. Naast verschillende kleine rollen speelde hij daarin als stand-in liefst 24 keer de hoofdrol. TheaterHangaar wordt nu ingeruild voor het Koninklijk Theater Carré in Amsterdam, waar 14 juni de Nederlandse première van *War Horse* is. Volgend jaar (februari) zal de voorstelling onder meer te zien zijn in Theater Orpheus in Apeldoorn. Het kan Mak allemaal niet snel genoeg gaan. „Dat ik na *Soldaat van Oranje* binnenkort in Carré sta, is echt te gek. Dat had ik niet direct verwacht, toen ik anderhalf jaar geleden mijn diploma haalde.”

Lars Mak foto Marina Popova

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 3.327,00 en oplage 66.538

alleen voor intern/eigen gebruik

3

vragen aan..

actrice Loes Haverkort

Na een pauze van twee zwangerschappen in drie jaar bruist Loes Haverkort (33) weer van de energie. Ze kruipt opnieuw in de huid van hoofdrolspeelster Charlotte in de musical *Soldaat van Oranje*. Redenen genoeg om haar 3 vragen te stellen.

Hoe is het om terug te keren?

"Ontzettend leuk. Het stond helemaal niet op de planning om de productie zo snel te verlaten, maar toen werd ik zwanger. Het was geen ongelukje, hoor! Na vijf maanden moest ik al stoppen, het ging echt niet meer. Tijdens mijn zwangerschap vond ik de rol veel zwaarder.

Nu heb ik weer bakken met energie. Ik ben drie jaar weg geweest en heb twee kinderen gekregen. Een derde komt er voorlopig echt niet, dus ik kan lekker blijven doorspelen.

Natuurlijk heb ik wel getwijfeld of ik moest terugkomen. Het is een pittige rol, soms speel ik twee

keer op een dag. Gelukkig heb ben we een heel lieve oppas."

Ben je veranderd na twee zwangerschappen?

"Ik ben zelfverzekerder geworden. Vroeger wilde ik alles perfect doen. Nu heb ik meer rust en zelfvertrouwen. Ik ben krachtiger en helderder in mijn spel. Misschien doordat het moederschap zo onvoorstelbaar veel liefde met zich meebrengt. Voor mijn zwangerschap wist ik niet dat ik zo veel van iemand kon houden."

Wist je altijd al dat je actrice zou worden?

"Op de middelbare school vond ik spelen in een musical altijd al

heel erg leuk. Maar ik ging gewoon Nederlands studeren in Groningen. Ik dacht: dat gaat mij toch nooit lukken. Op mijn achttiende wist ik dat ik auditie moest doen voor de toneelschool. Ik wilde weten of ik aangenomen zou worden, anders zou ik voor altijd spijt krijgen. Ik was dolblij toen ik aangenomen werd. Sindsdien is het voor mij duidelijk: ik wil zo veel mogelijk leren en heel ver komen. In dit wereldje gaat het om talent, maar ook om geluk. En je moet tegen onzekerheid en afwijzingen kunnen.

Gelukkig heb ik altijd werk in het vooruitzicht. En als ik even geen werk heb, omarm ik dat als een welverdiende vakantie. Je weet nooit wanneer je weer eens vrij hebt. In de volgende break wil ik met mijn man en kinderen naar Australië. Maar dat zit er voorlopig niet in, want er komen nog heel veel mooie rollen aan."

Bastiaan Sparnaay nieuw in Soldaat van Oranje

Groepsritueel erg belangrijk

VALKENBURG - Vorige week werd bekend dat de musical *Soldaat van Oranje* zeker nog tot en met het einde van dit jaar te zien zal zijn in de Theaterhangaar. Sinds 28 januari speelt het gezelschap met de 'zevende cast'. Die bestaat uit maar liefst 10 nieuwkomers. Bastiaan Sparnaay (22), sinds kort woonachtig in Katwijk aan Zee, is daar een van.

ichtbij
Sparnaay speelt in de productie mee in het ensemble en is understudy voor Chris en Victor, twee vrienden van verzetsheld Erik Hazelhoff Roelfzema. De ster van Sparnaay stijgt snel. Zijn diploma voor de Academie voor Muziektheater in Tilburg heeft hij pas een half jaar op zak. Hij was al te zien in twee van zijn favoriete musicals. Hij vertolkte de rol van Tony in *West Side Story* van het Koninklijk Concertgebouw in Amsterdam en in het ensemble van *Jesus Christ Superstar in Concert* in 2013. Als verklaring voor het enorme succes van *Soldaat van Oranje* noemt hij onder meer de onderlinge sfeer tussen de castleden. 'Een verhaal neer-

zetten als dit vraagt iedere avond weer een echte groepsprestatie. De rollen zijn heel intensief. We slepen elkaar erdoorheen.' Sparnaay moet in zijn rollen mensen doden en martelen. 'Om de rollen goed te kunnen vertolken, moet ik me enorm inleven. Maar ik moet ook oppassen om er niet in te blijven hangen.' Een half uur voor aanvang van de voorstelling, komt de complete cast samen om in te zingen, mededelingen uit te wisselen en een groepsritueel uit te voeren. 'Staand in een cirkel geven we elkaar een arm en maken een gebaar alsof we op de grond spuwen. Zie het al een yell om elkaar te stimuleren er weer helemaal

voor te gaan.'

De musical maakt moeilijke onderwerpen als oorlog en de rol van mensen daarin weer bespreekbaar. Het bindt generaties. Meest bijzondere moment in de voorstelling is voor de talentvolle musicalspeler de scene in studentensociëteit Minerva. Als Joden daar niet meer welkom zijn, besluit hoofdrolspeler Erik dat het zo niet langer kan. De hele cast richt zich vervolgens tot het publiek met het lied *Als wij niets meer doen, wie dan wel?*. Angst slaat om in actie.

Oma

'Het is een geweldige eer om mijn eerste professionele baan te spelen in zo'n fenomenale musical. Bij het repeteren van de scene over het bombardement op Rotterdam werd Sparnaay geraakt door de gedachte dat hij een stukje uit de geschiedenis van zijn oma (82) naspeelde. 'Zo

bijzonder!'

In de toekomst hoopt Sparnaay nog uitdagende rollen te kunnen spelen in een kleiner gezelschap zoals bijvoorbeeld in theater M-Lab in Amsterdam en zijn carrière mag voor hem doorgaan tot een mooie rol in een musical in West End, Londen.

Nieuw castlid van *Soldaat van Oranje*, Bastiaan Sparnaay, tussen de brokstukken, die net als de musical geschiedenis schrijven. (Foto: Fotobureau Monica van der Stap)

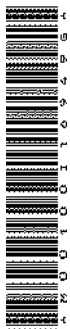

Wie het kleine niet eert

Vanavond na **Studio Sport** is het tijd voor musical. Vergeet het clichébeeld van tulpen, kaas en blowende prostituees, ons land is een musicalgrootheid, en **JOOP VAN DEN ENDE** onze koning. Musical is *big business*, en megaprojecten als **Hij**

Geloof in Mij, Soldaat van Oranje en **Wicked** trekken avond aan avond volle zalen. Kleinere producties zijn er ook, die verdienen ook wel eens wat aandacht: **Tick Tick Boom** is zo'n musical, en die gaat vanavond in première. Het goede nieuws: daar krijgt u wel musical-topper **JOHN VOOIJS** in de hoofdrol er gratis bij!

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Schaatstweeling Mulder opent 65ste Keukenhof

LISSE - De officiële opening van de 65ste Internationale Bloemententoonstelling Keukenhof heeft dinsdag 18 maart plaats in het Oranje Nassau Paviljoen. Dan zijn nog alleen genodigden welkom. Het publiek kan van donderdag 20 maart tot en met zondag 18 mei terecht.

Het thema in 2014 is *Holland*. 'De opening van Keukenhof staat in het teken van al het moois dat ons land te bieden heeft', luidt de toelichting van pr-manager Annemarie M.M. Gerards-Adriaansens. 'Keukenhof werkt intensief samen met toonaangevende organisaties om Nederland op het gebied van toerisme en cultuur internationaal op de kaart te zetten. Het verheugt ons daarom dat Wim Pijbes, directeur van het Rijksmuseum Amsterdam, en uitgeroepen tot Nederlander van het Jaar, de openingsspeech houdt.' Naast cultuur en sierteelt heeft Nederland deze winter

in Sotsji laten zien ook op sportgebied tot de top van de wereld te behoren. Om dit te onderstrepen, wordt de officiële openingshandeling verricht door de tweelingbroers Michel en Ronald Mulder, die respectievelijk goud (500 meter) en brons (1.000 meter) en brons (500 meter) op de Olympische Winterspelen wonnen, samen met Pijbes. 'Het muzikale gedeelte wordt verzorgd door acteurs uit de langstlopende voorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis: *Soldaat van Oranje - De Musical*.' Meer informatie over het seizoenprogramma staat op www.keukenhof.nl.

De lente geeft Keukenhof een vliegende start

Een jaar is zo voorbij. Vandaag over een week gaat Keukenhof alweer open. Althans, dan is de officiële opening, die wordt verricht door Rijksmuseumdirecteur Wim Pijbes en de gebroeders Ronald en Michel Mulder, de sprintkanonnen op de schaats. Donderdag 20 maart zwaaien de poorten voor het publiek open. Met een koude start reikte Keukenhof vorig jaar tot 853.000 bezoekers. De voortekenen lijken gunstig voor een verbetering van dat aantal.

Lisse ✨ Weer of geen weer, 'als Keukenhof opengaat, begint de lente', plegen ze in de Lissese bloementuin te zeggen als bij aanvang van het seizoen buiten nog geen bloem is te zien. Maar die 'oneliners' kan dit jaar achterwege blijven. De lente is Keukenhof zelfs al vooruitgesneld. De eerste bezoekers, die vanaf donderdag 20 maart weer naar binnen kunnen, treffen direct een tuin in volle bloei aan. Terwijl in de lentezon goedgegumste tuinmannen, stratenmakers en schoonmakers de laatste puntjes op de i zetten, wandelt Keukenhof-directeur Bart Siemerink met een tevreden grijns door het park. „Zo wil je dat het er uit ziet als het hier opengaat”, zegt hij met weids armgebaar. Krokussen, narcissen en vroege tulpen geven Keukenhof al volop kleur. Het versgezaaide gras schiet overal frisgroen op en hier en daar staan al knoppen aan bomen en struiken op springen.

Op zwart

Hoe anders was dat vorig jaar, in Siemerinks eerste seizoen als directeur. In de dagen voor de opening voor het toen de klok rond en de tuin stond half maart nog volledig 'op zwart'. „We hebben toen in een paar dagen tijd honderdduizend tulpen in bakken extra naar binnengehaald, om Keukenhof toch kleur te geven. De reacties vanuit de sector die we om hulp vroegen, waren ronduit hartverwarmend,

om er maar eens een cliché tegenaan te gooien. 'Ons Keukenhof zonder bloemen open, dat gaat ons écht niet gebeuren', was de reactie.”

Bloeispreiding

Dankzij de uitzonderlijk zachte winter heeft Siemerink dit soort sores deze keer niet aan zijn hoofd. „We liggen voortreffelijk op schema. We hebben heel planmatig en in relatieve rust kunnen werken en hebben bijvoorbeeld ook geen grote ploegen externen hoeven in te huren om achterstanden in te halen. Bij een winter waar je er door de vorst zomaar drie, vier of meer weken uitligt, is dat natuurlijk een heel ander verhaal.” Maar is Siemerink niet bang dat hij aan het einde van het seizoen alsnog de rekening krijgt gepresenteerd voor de zachte winter en juist in de laatste openingsweken in mei alle zeilen bij moet zetten om de Keukenhofbezoekers bloeiende bloemen te kunnen laten zien? „Nee. Een vroeg voorjaar zegt nog niets over hoe het er aan het einde van ons seizoen uitziet hier. De temperatuur in de tweede helft van april en begin mei zijn daarvoor bepalend. Als het dan een paar weken ronduit zomers is, wordt het wellicht een moeilijk verhaal.” Volgens Siemerink is dit jaar trouwens meer dan ooit gelet op bloeispreiding. „Als het een paar jaar achter elkaar van een leien dakje

gaat, verflauwt de aandacht daarvoor enigszins. Door vorig jaar zijn we weer met de neus op de feiten gedrukt. We hebben meer dubbele lagen bollen geplant en nog meer dan anders de aandacht gevestigd op het planten van vroege en late soorten. De eerste bezoeker heeft immers net zoveel recht op bloeiende bloemen als de laatste.”

Verkiezingen

Keukenhof gaat donderdag 20 maart voor het publiek open, maar wordt twee dagen eerder, dinsdag 18 maart, al officieel geopend met een bijeenkomst met enkele honderden genodigden. „Vanwege de gemeenteraadsverkiezingen op 19 maart hebben we de feestelijke opening noodgedwongen een dag vervroegd. Maar dat er nu een dag tussen zit, heeft ook zo zijn voordelen. Daardoor is de show met 15.000 verschillende tulpen in het Oranje Nassau Paviljoen, die bij de opening wordt gebruikt, klaar als donderdag de eerste bezoekers komen.”

In tegenstelling tot voorgaande jaren is voor het verrichten van de openingshandeling dit keer geen minister, staatshoofd of lid van het Koninklijk Huis gevraagd. Dat heeft alles te maken met de nucleaire top die een week na de opening van Keukenhof wordt gehouden en waar veel wereldleiders op af komen. Siemerink houdt daarover nu nog zijn kaken stijf op elkaar, maar er is geen grote fantasie voor nodig om te veronderstellen dat veel van de prominente gasten van de top ook Keukenhof met een bezoek zullen verblijden. „Of er wat opmerkelijks staat te

gebeuren? Het is niet aan mij daar mededelingen over te doen”, houdt de Keukenhofdirecteur zich op de vlakte.

Maar natuurlijk zijn er die 18e maart wel prominenten van de partij om het 65ste seizoen van de internationale bloemententoonstelling te openen. Wim Pijbes, directeur van het Rijkmuseum en onlangs uitgeroepen tot 'Nederlander van het jaar' houdt de openingspeech. De openingshandeling verricht Pijbes samen met de schaats-tweeling Michel en Ronald Mulder, winnaars van gouden en bronzen medailles op de Winterspelen in Sotsji. Verder verzorgen acteurs uit de musical Soldaat van Oranje het muzikale omljsting van de opening.

Thema Holland

Waar in de afgelopen jaren steeds een buitenland bij Keukenhof in de picture stond, is nu 'Holland' het centrale thema. „Een mooie kapstok voor een aantal tentoonstellingen en activiteiten, maar we moeten het belang van het thema ook weer niet overschatten”, vindt Siemerink. „Keukenhof is wat het is: vooral die prachtige bloementuin waarin de sector laat zien wat ze te bieden heeft.”

Met de keuze voor het thema wil Keukenhof proberen het bezoek

uit eigen land een 'boost' te geven. „Bezoek uit het buitenland groeit, maar uit eigen land is het al jaren gelijk. Terwijl de sierteeltsector ook graag de Nederlander enthousiast maakt voor bloemen en bollen. Wij richten ons daarbij vooral op de gezinnen met jonge kinderen. Er zijn extra speelplekken gekomen, er is een kindermozaïek en Nijntje - over iconen van Holland gesproken - komt op bezoek.” Het reuzenmozaïek, dat deze lente Amsterdamse grachtenpanden

verbeeldt, is als altijd de belangrijkste uitdrager van het thema. Daarnaast wordt gedurende het seizoen een aantal Hollandse week-einden georganiseerd. Zo wordt in april de 'Taste of Holland' gehouden waarbij Nederlandse sterrenkoks op Keukenhof gaan koken met bloemen. Restaurants in Lisse en omgeving serveren rond die tijd ook een speciaal Keukenhofmenu. Verder is er in mei een weekend 'Romantisch Keukenhof' waarbij op vijf plekken verspreid in het park klassieke muziek ten gehore wordt gebracht door professionele muziekgezelschappen. In samenwerking met het Zuiderzee Museum wordt ook een 'Oudhollands Weekend' gehouden met alles erop en eraan: oude ambachten, klederdrachten en een platbodem in het water bij de molen.

Tulpomania

Het Julianapaviljoen en de om-muurde Historische tuin staan geheel in het teken van de tulp. In het paviljoen wordt de tentoonstelling 'Tulpomania' ingericht waarin met veel beeld, foto's, icoontjes en zo compact mogelijke teksten van alles wordt verteld over de bloem waarvoor de meeste bezoekers naar Keukenhof komen. „De oorsprong van de tulp, het commerciële succes van de bol, de naamgeving van tulpen, de tulpengekke waarbij een paar bollen ooit de waarde van een grachtenpand vertegenwoordigden, de magie van de zwarte tulp, de tulp in de kunst - al dit soort aspecten komt aan de orde tijdens de tentoonstelling, die trouwens een aantal jaren zal meegaan. In de Historische tuin zijn alle tulpen uit dat verhaal - van de allereerste wilde tulpen, tot de nieuwste soorten die zelfs nog geen naam hebben - te zien.”

Keukenhof is deze lente geopend van donderdag 20 maart tot en met zondag 18 mei.

Bloementuin gaat 65e seizoen in met thema 'Holland'

Keukenhof in Lisse begint volgende week aan zijn 65e jaargang. Qua thema houdt de bloemententoonstelling, waarin de vertrouwde ingrediënten niet ontbreken, het dit keer dicht bij huis: 'Holland'.

FOTO'S ROB DONDEERS

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Directeur Bart Siemerink in een gedeelte van de tentoonstelling Tulpomania in het Julianapaviljoen. „Keukenhof is wat het is: vooral die prachtige bloementuin waarin de sector laat zien wat ze te bieden heeft.” FOTO HELCO KUIPSE

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Schaatsbroers Mulder openen Keukenhof

LISSE Michel en Ronald Mulder hebben gistermiddag de 65ste editie van de Keukenhof in Lisse geopend. De Olympische medaillewinnaars deden dat samen met Rijksmuseumdirecteur Wim Pijbes. Thema dit jaar is Holland. Door de vroege lente staat de Keukenhof nu al volop in bloei. Pijbes was gevraagd bij de opening omdat in het najaar in de tuin van het Rijksmuseum duizend tulpen zijn geplant. De opening werd verder opgeluisterd met acteurs van de musical Soldaat van Oranje. Een van de pronkstukken is een bloemenmozaïek van Amsterdamse grachtenpanden van 22 bij 13 meter. Daar zijn zestigduizend bloembollen voor de grond ingegaan. Vandaag gaat de bloemententoonstelling open voor het publiek. Op 18 mei gaat de Keukenhof weer dicht. FOTO ANP/ROBIN VAN LONKHUIJSEN

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 6.912,00 en oplage 89.942

alleen voor intern/eigen gebruik

De beste musicals

1. Jersey Boys
2. Sister act
3. Soldaat van oranje
4. Love story
5. Assepoester de musical

Sligro-zegels

S. Voogels uit Helmond (06-31566912) zou graag naar de musical Soldaat van Oranje willen, maar krijgt haar spaarkaart van de Sligro niet vol. Wie helpt haar aan deze zegels zodat ze toch kan gaan?

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 925,00 en oplage 104.605

alleen voor intern/eigen gebruik

Drukke bij vliegbasis

• Het is een drukke van belang rond Vliegbasis Valkenburg, waar Defensie helikopters heeft gestationeerd die het luchtruim rond Den Haag tijdens de nucleaire top

zullen bewaken. Het vliegveld, waar doorgaans de musical Soldaat van Oranje wordt gespeeld, is volledig voor het publiek afgesloten. FOTO: HENK BOUWMAN

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Musicalsfeer in paviljoen

LISSE - Vier leden van de cast van 'Soldaat van Oranje - De Musical', de langst lopende musical ooit in Nederland (speellocatie De TheaterHangaar in Katwijk), verzorgen een muzikaal intermezzo ter gelegenheid van de officiële opening van de 65ste Internationale Bloemententoonstelling Keukenhof. Zij verschenen dinsdag 18 maart ten tonele. (Foto: Bianca Fenne)

DEN HAAG

Anne-Wil keert terug

Anne-Wil Blankers keert terug in de musical *Soldaat van Oranje*. Vanaf half augustus tot eind oktober speelt zij weer de rol van Wilhelmina in deze musical op het voormalig vliegveld Valkenburg. Ook Nationale Toneel-acteur Mark Rietman gaat gelijktijdig meespelen in 'Soldaat'.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 998,00 en oplage 69.415

alleen voor intern/eigen gebruik

Huib Stapel en Mark Rietman in nieuwe cast Soldaat van Oranje

Huib Stapel en Mark Rietman maken deel uit van de nieuwe cast van de musical *Soldaat van Oranje*. Ze spelen de rol van de persoonlijke adjudant van de koningin.

De acteurs zullen half augustus tot eind oktober de cast versterken. Actrice Anne-Wil Blankers keert terug in *Soldaat van Oranje* en zal de rol van koningin Wilhelmina afwisselend

vertolken met Olga Zuiderhoek. *Soldaat van Oranje* is meerdere malen verlengd. De musical is de langstlopende theatervoorstelling in de Nederlandse geschiedenis.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

MUSICAL

Ook Huub Stapel in 'Soldaat van Oranje'

Acteurs Huub Stapel en Mark Rietman behoren tot de nieuwe cast van musical *Soldaat van Oranje*. Ze spelen de persoonlijke adjudant van de koningin en zullen halverwege augustus tot eind oktober de cast versterken. Anne-Wil Blankers keert terug en zal de rol van koningin Wilhelmina afwisselend vertolken met Olga Zuiderhoek. De musical is de langstlopende voorstelling in de Nederlandse geschiedenis.

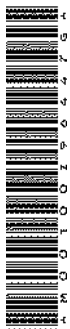

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 3.746,00 en oplage 362.196

alleen voor intern/eigen gebruik

OPMERKELIJK Anne-Wil Blankers keert terug in Soldaat van Oranje. Van half augustus tot en met eind oktober zal ze in de musical haar vertrouwde rol van koningin Wilhelmina spelen.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Katwijk, kustplaats met karakter

Katwijk is een kustplaats met een eigen karakter. De gemoedelijke sfeer zorgt ervoor dat Katwijk vele bezoekers heeft die ieder jaar terugkomen. En dat is natuurlijk niet voor niets. In Katwijk vindt een bezoeker tradities, maar ook het grootste winkelcentrum direct aan zee. Ouderwetse gastvrijheid, maar verrassende evenementen. Katwijk is een dorp, met alle faciliteiten van een stad. En bovendien de ideale uitvalsbasis voor een bezoek aan de rest van de Bollenstreek.

De verschillende kernen in de Bollenstreek vullen elkaar prima aan en bieden de bezoeker zo een gevarieerd aanbod. Maar wat is er nu zo typisch Katwijk's?

Strandhokjes

Het Katwijkse strand ontleent haar karakteristieke uiterlijk aan de herkenbare strandhokjes. Vele Katwijkse gezinnen huren al jarenlang hetzelfde 'hokje' en komen bij iedere mooie zomerdag met de hele familie op hun vaste stek bij elkaar. Maar ook bezoekers kunnen een hokje - inclusief 2 strandstoelen - huren voor een dag. De hokjes hebben allen hetzelfde uiterlijk. Ze worden ieder najaar weggehaald en in het voorjaar weer op het strand geplaatst. Een hele operatie voor de strandpaviljoenhouders, maar zeker de moeite waard. Katwijk zou Katwijk niet zijn zonder het uitgestrekte landschap van herkenbare gele, rode, groene en blauwe hokjes op het strand.

Gemoedelijke boulevard

De gemoedelijke boulevard is voor veel bezoekers een van de redenen waarom zij zo van Katwijk houden en telkens weer terugkeren naar het kustdorp. In veel andere badplaatsen wordt het beeld gedomineerd door grote hotels en andere horeca, maar niet in Katwijk. Natuurlijk zijn er aan de Katwijkse boulevard ook mooie terrassen te vinden, maar het overgrote deel van de bebouwing wordt gevormd door woonhuizen. Dit zorgt voor een laagdrempelige en authentieke sfeer, die jong en oud aanspreekt.

Dirk Kuyt

De lokale trots van Katwijk: Dirk Kuyt. Geboren in 1980 en opgegroeid vlak achter de boulevard van Katwijk. Dirk begon zijn carrière bij de lokale amateurvereniging Quick Boys en kwam via FC Utrecht bij Feyenoord terecht. Daar werd hij

topscoorder van de Eredivisie en speler van het jaar. Sinds 2006 speelt 'onze Dirk' in het buitenland: vanaf 2006 bij het Engelse Liverpool FC en sinds 2012 voor het Turkse Fenerbaçe SK. Kuyt speelde tot nu toe 98 interlands, waarin hij 24 keer wist te scoren. Hij is oprichter en ambassadeur van zijn eigen Foundation. De Dirk Kuyt Foundation ondersteunt en (mede) organiseert jaarlijks ruim 60 sportevenementen voor mensen met een beperking. Dirk Kuyt wil hiermee een bijdrage leveren aan de gehandicapten-sport in Nederland.

Andere bekende Katwijkers zijn gospelzanger Kees Kraaijenoord, musicalster John Vooijs en politica Esther Ouwehand. Evangelist en presentator Henk Binnendijk en tennisser Jan Siemerink komen uit dorpskern Rijnsburg.

Dialect

Het Katwijk's (of Kattuks) is een oud en oorspronkelijk dialect, dat ook in deze tijd nog door veel Katwijkers wordt gesproken, vooral door oudere generaties. Het bevat veel van het oude Hollands uit de zeventiende eeuw en zelfs nog enkele resten uit de Middeleeuwen. Een van de bekendste 'sprekers' van het Katwijk's is de lokale stripheld zeemeeuw 'Kappie'. Typisch aan het dialect zijn de uitspraak van de 'w' (wordt uitgesproken zoals in het Engels) en de ae, die klinkt als een lange è (waeter). Ook wordt vaak de 'k' gebruikt in plaats van de 'ch' (schoen). Andere woorden zijn nog ouder en stammen uit ongeveer 800, bijvoorbeeld regge (rug). Een reiswoordenboek is gelukkig niet nodig, de meeste Katwijkers spreken ook prima ABN. Wilt u zich toch in het Katwijk's verdiepen? Er zijn leuke boekjes verkrijgbaar!

Soldaat van Oranje - De Musical

Soldaat van Oranje is een Nederlandse musical, gebaseerd op het waargebeurde verhaal van de Nederlandse verzetsheld Erik Hazelhoff Roelfzema in de Tweede Wereldoorlog. Soldaat van Oranje verscheen eerder in boekvorm en als film, met Rutger Hauer in de hoofdrol. De musical ging op 30 oktober 2010 in première, in aanwezigheid van onder andere Koningin Beatrix en Hazelhoffs weduwe Karin. Kroonprins Willem-Alexander en prinses Máxima bezochten de musical in juni 2011. De musical wordt opgevoerd in een tot theater omgebouwde vliegtuighangar. De TheaterHangaar staat op voormalig militair vliegveld Valkenburg en vormt een toepasselijke historische plek. Soldaat van Oranje - De Musical won meerdere awards en is sinds december 2013 de langstlopende voorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis met inmiddels meer dan 1.2 miljoen bezoekers. Eind februari werd bekend gemaakt dat de musical opnieuw is verlengd. U heeft dus nog t/m december 2014 de kans om de voorstelling te zien. Gaat u de musical bezoeken? Er zijn diverse lokale aanbieders die een speciaal Soldaat van Oranje-arrangement aanbieden. Kijk op de website www.vvkatwijk.nl voor het aanbod. Voor meer informatie over de musical: www.soldaatvanoranje.nl

Katwijk, coastal resort with character.

Katwijk is a coastal resort with its own character. The pleasant atmosphere ensures that Katwijk has many visitors who come back year after year. And of course there's a reason. In Katwijk the visitor can find tradition, but also the biggest shopping centre right along the seafront. Old-fashioned hospitality, but amazing events. Katwijk is a town, but with all the facilities of a city. It's also an ideal base for a visit to the rest of the Bollenstreek.

Katwijk, Küstenort mit Charakter.

Katwijk ist ein Küstenort mit eigenem Charakter. Die gemütlich Atmosphäre sorgt dafür, dass Katwijk viele Besucher hat, die jedes Jahr wieder zurückkommen. Und das hat natürlich auch seinen

Grund. Der Besucher findet in Katwijk viel Tradition und direkt am Meer das größte Einkaufszentrum. Ursprüngliche Gastfreiheit und überraschende Veranstaltungen. Katwijk ist ein Ort mit allen Einrichtungen einer Stadt. Ein idealer Ausgangspunkt um andere Gebiete von de Bollenstreek zu besuchen.

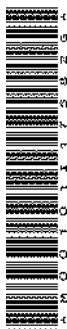
Meer weten over Katwijk?

In de uitgave 'Welkom in Katwijk' vindt u aanvullende informatie over wat er in Katwijk allemaal te doen en te beleven is. De natuur en omgeving, winkelen, kunst & cultuur in Katwijk en een overzicht van de evenementen. Ook presenteert de horeca zich en biedt het boekje u een groot aantal kortingsbonnen. De uitgave is op diverse plekken gratis verkrijgbaar, bijvoorbeeld bij de VVV locaties in Katwijk en omgeving.

Ook is er een plattegrond van Katwijk en omgeving beschikbaar, waarmee u gemakkelijk een keuze kunt maken wat u tijdens uw bezoek aan Katwijk wilt gaan doen.

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

Column

THEATER VOLGENS JANSSEN

Stelling Theater vaart wel bij twee oorlogen

Wat wordt de grootste megatheaterblockbuster van de komende maanden: *ANNE* in het splinternieuwe Theater Amsterdam, of *War Horse* in Carré? Beide producties worden op dit moment voorbereid, de affiches hangen in stad en land, de voorverkoop is begonnen. *ANNE* is een productie van onder anderen Robin de Levita, *War Horse* van zijn voormalige werkgever Joop van den Ende. De een is helemaal nieuw (althans een nieuwe bewerking van het dagboek van Anne Frank), de ander is de Nederlandse versie van wat ooit is begonnen als een familievoorstelling van het National Theatre in Londen en daarna de wereld heeft veroverd.

Welke wordt het? Dat verhaal over de jongen die zijn paard zoekt op de slagvelden van de Eerste Wereldoorlog? Of toch maar weer Anne, met haar dagboek in dat achterhuis?

Spektakeltheater wordt het genoemd: oorlogsverhalen die groots en meeslepend in het theater worden verteld, met allerlei vernuftige installaties, geavanceerde theatertechnieken, draaibare decors en verrijdbare tribunes.

Met dank, uiteraard, aan de musical *Soldaat van Oranje*, die nu al meer dan drie jaar volle zalen trekt. Sommigen gaven er destijd geen cent voor, dat plan van Fred Boot en Robin de Levita om na het boek en de film weer met die Oranje-soldaat en die oorlog aan te komen. Het is intussen een van de grootste theatersuccessen ooit. Naar verluidt is *Soldaat van Oranje* zeker tot eind volgend jaar te zien. Deze zomer spelen Mark Rietman en Huub Stapel afwisselend de rol van Van 't Sant, de raadsheer van Wilhelmina. Ook Anne Wil Blankers keert terug als de robuuste moeder des vaderlands in oorlogstijd.

Goed voorbeeld doet goed volgen. Oorlog scoort. Theaterspektakels ook. Deze week kwam de uitnodiging binnen voor de wereldpremière van *14-18*, de spektakelmusical, een productie van Studio 100 (ook bekend van *K3* en *Kabouter Plop*). *14-18* is een van de vele manifestaties waarmee dit jaar in België het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog wordt herdacht. 'De musical is een ongezien spektakel, waarbij alles draait rond beweging', aldus het persbericht. Alles draait om beweging - het is bijna poëzie, je zou er op voorhand duizelig van worden. Verder wordt gerept over een speelvlak ter grootte van twee voetbalvelden en van rijdende tribunes: 'De toeschouwer kan op een filmische manier in- en uitzoomen, al naar gelang de scènes groots of intiem zijn.' Op een promotiefilmpje wordt *14-18* al de Champions League in musicalland genoemd. Ook de burgemeester komt aan het woord: 'Deze musical zal Mechelen op de kaart zetten.'

Soldaat van Oranje en ANNE; War Horse en 14-18: vier theaterspektakels over twee wereldoorlogen. Over hoe

ANNE er precies uit gaat zien, wordt zeer geheimzinnig gedaan, *Soldaat*-regisseur Theu Boermans is er dag en nacht mee bezig. De paarden van *War Horse* zijn al gepresenteerd in *De Wereld Draait Door* en op de persconferentie van het Holland Festival, waar de voorstelling in première zal gaan. De marketingoorlog is in volle gang.

Wie niet zo'n zin heeft in dat bombardement aan ingenieuze beelden en draaiende tribunes, kan gelukkig altijd nog dat dagboek van Anne lezen.

Ook *Hotel Modern* is weer op tournee met *De Grote Oorlog*, die wonderschone speelgoedvoorstelling uit 2001 waarin soldaatjes veranderen in rottend kanonnenvlees. Met gieren van papier die over lijken zweven. Klein theater over groot leed.

Anne-Wil Blankers in SVO

Van links af: Huub Stapel, Anne-Wil Blankers, Mark Rietman en Olga Zuiderhoek voor de Dakota. (Foto: pr/Patricia Steur)

VALKENBURG - Anne-Wil Blankers keert terug in Soldaat van Oranje - De Musical. Zij speelt vanaf half augustus tot en met eind oktober haar vertrouwde rol als koningin Wilhelmina. Olga Zuiderhoek, die deze periode voor het eerst in de voorstelling speelt, wisselt de rol af met Anne-Wil Blankers.

Naast de twee actrices treden er ook twee nieuwe acteurs aan voor de rol van Van't Sant de persoonlijk adjudant van de koningin. De acteurs Mark Rietman en Huub Stapel zijn bereid gevonden om deze rol afwisselend te spelen in de periode half augustus tot en met eind oktober. Mark Rietman speelde in de televisieserie Wilhelmina (2001) al eerder naast Anne-Wil Blankers de rol van Van't Sant. 'Het is natuurlijk fantastisch

dat wij in ons vierde levensjaar acteurs van dit kaliber aan onze voorstelling mogen verbinden', aldus producent Fred Boot. 'We zien erg uit naar de periode dat zij op de tonelen van de TheaterHangaar zullen verschijnen.' Soldaat van Oranje - De Musical werd onlangs verlengd tot en met december 2014. Inmiddels zagen ruim 1.250.000 bezoekers de voorstelling in de TheaterHangaar. Deze productie is nu al de langstlopende musical ooit in Nederland.

Anne-Wil Blankers terug in Soldaat van Oranje

KATWIJK - Anne-Wil Blankers keert terug in Soldaat van Oranje - De Musical. Zij speelt vanaf half augustus tot en met eind oktober 2014 haar vertrouwde rol als koningin Wilhelmina. Olga Zuiderhoek, die deze periode voor het eerst in de voorstelling speelt, wisselt de rol af met Anne-Wil Blankers.

Naast de twee actrices treden er ook twee nieuwe acteurs aan voor de rol van Van't Sant, de persoonlijk adjudant van de koningin. De acteurs Mark Rietman en Huub Stapel zijn bereid gevonden om deze rol afwisselend te spelen in de periode half augustus tot en met eind oktober 2014.

Mark Rietman speelde in de televisieserie Wilhelmina (2001) al eerder naast Anne-Wil Blankers de rol van Van't Sant. "Het is natuurlijk fantastisch dat wij in ons vierde levensjaar acteurs van dit kaliber aan onze voorstelling mogen verbinden. We zien erg uit naar de periode dat zij op de tonen van de TheaterHangaar zullen verschijnen", aldus producent Fred Boot.

Op de foto v.l.n.r. Huub Stapel, Anne-Wil Blankers, Mark Rietman en Olga Zuiderhoek voor de Dakota van Soldaat van Oranje - De Musical (Foto: Patricia Steur).

De musical werd onlangs verlengd tot en met december 2014. Inmiddels zagen ruim 1.250.000 bezoekers de voorstelling in de TheaterHangaar in Katwijk. ●

ENGELANDVAARDER EDDY JONKER EERT BEMANNING YVETTE II MET HISTORISCH GESCHENK

'Ridders in orde van de RAF-knoop'

door TEIJE BRANDSMA

Zeventig jaar lang zaten er vijf knopen aan het RAF-uniform van de nu 93-jarige Engelandvaarder Eddy Jonker uit Wassenaar. Nu geen enkele meer. Die vijf knopen gaan mee aan boord van de Engelandvaardersboot *Yvette II*, waarmee De Telegraaf Vaarkrant volgende week de Noordzee oversteeft.

Vlak voor het begin van de opvoering van Nederlands succesvolste musical *Soldaat van Oranje* staat Jonker in de hangar in Valkenburg met een plastic tas te zwaaien. Jonker, vanaf het begin betrokken bij het Engelandvaardersproject, heeft een cadeau voor de opvarenden meegenomen. „In de pauze geef ik het aan jullie!”, zegt hij met een grijns op zijn gezicht.

De bemanningsleden van de *Yvette II* zijn uitgenodigd een voorstelling van *Soldaat van Oranje* bij te wonen. De musical en het Engelandvaardersproject hebben hetzelfde doel: aandacht voor Nederlandse helden tijdens de Tweede Wereldoorlog. En de *Yvette II* kon natuurlijk niet naar Engeland zonder dat de bemanningsleden de musical hadden gezien.

De *Yvette II* is een replica van de echte *Yvette*, die momenteel in het Oorlogsmuseum in Overloon ligt. Daarmee staken vier mannen en een vrouw op 29 april 1943 vanuit Brielle over naar Sheerness. Zij haalden het, net als 172 anderen. Dat was slechts 23 procent van het totaal dat het probeerde, de rest werd gearresteerd of verdronk. Ter nagedachtenis aan allen, of ze het haalden of niet, maakt de Vaarkrant de tocht opnieuw. De financier van het bootje is Ton Koole, zoon van een verzetstrijder. De Koninklijke Marine begeleidt de kleine 5,5 meter lange Helderse vlet.

Anderhalf uur later is het pauze tijdens de voorstelling van *Soldaat van Oranje*. Jonker en de bemanningsleden gaan aan een tafel zitten. Hij haalt vijf kleine juwelendoosjes uit de tas waar hij eerder mee zwaaide. „Jullie weten natuurlijk dat ik na aankomst in Engeland, nadat ik door koningin Wilhelmina was ontvangen, ben opgeleid tot Spitfire-piloot bij de RAF”, begint hij. „Daar heeft dit mee te maken...”, en hij schuift de doosjes naar voren.

Er zit knopen in met het embleem van de Royal Air Force. „Van mijn uniform. Het is ooit de Noordzee overgestoken en in Nederland beland. Nu nemen jullie het weer mee op je tocht”, zegt hij. Verbluft kijken de bemanningsleden naar het cadeau. Zeventig jaar lang zaten deze knopen aan het uniform van Jonker. Nu zullen ze straks aan boord zijn van de *Yvette II*. Een geschiedenis in een voorwerp.

Een paar uur later, de volgende dag, is de bemanning opnieuw bij elkaar. Ditmaal niet in een hangar op vliegbasis Valkenburg, maar in Stellingen. De knopen liggen nog thuis op het nachtkastje, de zeilpakken zijn aan. Het is een trainingsdag voor de *Yvette II*. En niet een gewone. Eerst is er de afgelopen weken getraind in Loosdrecht, daarna op het Markermeer. Vandaag is de eerste dag op zee.

Aan boord ervan zijn, net als straks tijdens de overtocht, twee Vaarkrantredacteuren, drie nazaten van de originele opvarenden en de voorzitter

van het fonds. Het fonds sponsort de film die over de onderneming voor National Geographic Channel wordt gemaakt. Een derde nazaat is reserve en traint ook mee.

In de buurt vaart verder de *Baron van Lynden*, de reddingsboot van reddingsmaatschappij KNRM. Zij hebben begeleiding aangeboden voor trainingstochten in de nauwelijks zeewaardige *Yvette II*. „Verkeerspost Ouddorp, verkeerspost Ouddorp, dit is de *Yvette II*. Ontvangt u mij? Over”, zo meldt de Engelandvaardersboot zich bij de vuurtoren van Ouddorp, waar de controlepost voor het scheepvaartverkeer in deze zeearm is gevestigd. Ze blijken al over het Engelandvaardersproject te hebben gehoord.

Uit het zuidwesten waait een wind met kracht 3 tot 4. De boot vaart slecht aan de wind, wat al bekend was. Het gaat richting het westen, naar de uiterste. Vlak voorbij Goeree wordt de zeedeining voelbaar. Gaat hier straks voor hen die zeeziektegevoelig zijn het 'grote overgeven' beginnen? Na enkele uren varen, bij boei SG 2, wordt weer omgedraaid.

En dan gaat het vol met de wind in de rug terug naar Stellingen. Met opkomend tij en westenwind wordt de kleine *Yvette* snel richting het Nederlandse vasteland geblazen. Als de kustlijn die van Engeland zou zijn, was deze aankomst glorieus geweest. Er komt een windvlaag aan over het wateroppervlak en ineens versnelt het bootje, tot bijna vijf knopen. Dan gaat er een siddering door de vlet, voor het eerst, alsof het scheepje zichzelf definitief wakker schudt.

„Dat betekent we in de buurt van de rompsnelheid komen, de theoretisch hoogste snelheid”, zegt Vaarkrantjournalist Epcó Ongering. Een paar seconden wordt de wind weer

minder en houdt het getril weer op, alsof het nooit plaatsvond. Als de 'ridders in de orde van de RAF-knoop', zoals Eddy Jonker hen na zijn schenking noemde, een uur later in de Marina Stellendam aanleggen, is het vertrouwen in de Yvette II opnieuw zee-mijlen gegroeid.

Volgende week vaart vlet Noordzee over

Eerste trainingsdag op zee schudt vlet wakker

Knoop van het RAF-uniform van Engelandvaarder Eddy Jonker.

De bemanning van de Yvette II op de foto met de cast van Soldaat van Oranje. Op de eerste rij, met zeiljacks, Teije Brandsma, Inge Sijpesteijn, Epco Ongering en Coen Meurer. Tussen Inge en Epco staat Eddy Jonker. FOTO: HENK BOUWMAN

De KNRM begeleidt de Yvette II tijdens haar eerste proefvaart op zee. FOTO: DE TELEGRAAF

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Catwyck JB1 in mooie trainingspakken. Geeft het nieuwe tenue het team vleugels? | Foto: PR

TheaterHangaar sponsor van Catwyck JB1

SPORT - Naast de vaste sponsor, Lakeman Liften, sponsort ook De TheaterHangaar, sinds jaren de thuishaven van de succesvolle musical Soldaat van Oranje, vanaf dit seizoen JB1. Dankzij deze sponsoring lopen de jongens van B1 er netjes bij in mooie trainingspakken.

Op vliegveld Valkenburg werd bij een oude Dakota foto gemaakt. Achterste rij van links naar rechts: Willem de Lange (coach), Joost Arkesteijn (coach), Dean Rimmelzwaal, Sybe Rooijers, Yarne van der Loo, Harry de Bruin (directeur Theaterhangaar), Jesse Mooijman, Justin Soetendal, Sebas Vis, Rob Roodbergen, Thomas van Rijn (trainer) en Ijsbrand Plug (trainer).

Voorste rij van links naar rechts: Jesse van Beelen, Luuk van den Berg, Nick Rimmelzwaal, Bart de Mooij, Joep van der Veen, Joris den Hollander en Rowan Rijsdam.

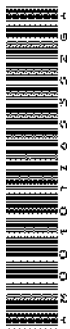

Foto: pr

TheaterHangaar sponsort Catwyck JB1

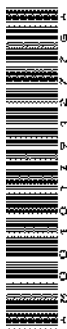
Naast de vaste sponsor, Lakeman Liften, sponsort ook De TheaterHangaar, sinds jaren de thuishaven van de succesvolle musical Soldaat van Oranje, vanaf dit seizoen JB1 van Hockeyclub Catwyck.

Dankzij deze sponsoring lopen de jongens van B1 er netjes bij in mooie trainingspakken. Hiernaast wappert in het weekend de vlag van TheaterHangaar langs de lijn. Op vliegekamp Valkenburg werd bij een

oude Dakota bovenstaande sponsorfoto gemaakt.

Achterste rij van links naar rechts: Willem de Lange (coach), Joost Arkesteijn (coach), Dean Rimmelzwaal, Sybe Rooijers, Yarne van der Loo, Harry de Bruin (directeur Theaterhangaar), Jesse Mooijman, Justin Soetendal, Sebas Vis, Rob Roodbergen, Thomas van Rijn (trainer) en Ijsbrand Plug (trainer).

Voorste rij van links naar rechts: Jesse van Beelen, Luuk van den Berg, Nick Rimmelzwaal, Bart de Mooij, Joep van der Veen, Joris den Hollander en Rowan Rijdsdam.

1000 scholieren bij eerste educatievoorstelling SvO

KATWIJK - Stichting Educatieve Theaterprojecten (SETp) ontving woensdag 1000 leerlingen en 100 docenten uit het voortgezet onderwijs bij Soldaat van Oranje - De Musical. De stichting heeft dit jaar zes educatievoorstellingen gepland, in totaal worden er 6000 leerlingen ontvangen in de TheaterHangaar in Katwijk.

Het educatieproject voor de middelbare scholen bestaat uit een voorbereidende lesbrief, een bezoek aan de voorstelling en de tentoonstelling in de TheaterHangaar en een evaluatie. SETp vindt het belang-

De zaal zat afgeladen vol met leerlingen uit het voortgezet onderwijs (Foto: Samuel van Leeuwen).

rijk dat theatervoorstellingen met een historisch of maatschappelijk thema, zoals Soldaat van Oranje - De Musical, ook toegankelijk zijn voor scholen, zodat deze voorstellingen onderdeel kunnen zijn van het cultuur- of geschiedenisonderwijs. SETp koopt de voorstelling tegen kostprijs in. De scholen betalen een kleine bijdrage en het verschil wordt door de stichting aangevuld met behulp van fondsen en sponsors. ●

Het Leven

**'Nu ik alleen ben, ligt
het wel weer op de
loer om 's nachts te
gaan bikken'**

80 Vrij Nederland 19 APRIL 2014

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Zin&Zonde

door Sara van Gorp
 foto Adrie Mouthaan

'Wraak, jaloezie: giftige dingen, gevaarlijk spul dat ik lekker houd voor in de toneelstukken'

OLGA ZUIDERHOEK (67)

Actrice. Haar boek 'Ongezouten Zuiderhoek. Koken zonder zout' verschijnt binnenkort

LUIHEID & GEMAKZUCHT

'Ik hoorde laatst iemand zeggen dat-ie pas sinds kort het principe van de wc-borstel had ontdekt. Hij dacht altijd dat die voor de wc-schoonmaker was. En verrek, dat dacht ik dus ook. Maar in plaats van dat ik dan zou denken dat die schoonmaker het wel doet, gebruik ik 'm dus wel – bijna stiekem. Waar je denkt: hier zou ik lui mogen zijn, op m'n reet zitten, lekker poepen en dan weggaan want daar is de schoonmaker voor. En dat ik dat dus niet doe.

Bij televisie bereid ik mijn teksten heel goed voor, durf ik niet lui te zijn. Soms moet het tien keer over, met een crew eromheen. Dan moet je de tekst echt goed kennen, dat het niet over moet door de actrice. Maar ook voor de voorstelling *Motregenvarianties*, een reprise waarmee we vanaf nu tot de zomer weer op tournee gaan, repeteer ik de teksten goed. Ik zit er wel vaak over te denken om minder toneel te doen, vanwege de zenuwen dat je 's avonds moet presteren en dat je daarom overdag niet veel kunt doen. Het begint al met stofzuigen. Stel je voor dat de stofzuiger het ineens niet meer doet, dan ga ik me opwinden. Zonde van de energie, want je moet vanavond nog veertig bladzijden uit je keeltje laten rollen. Als me vroeger werd gevraagd of tekst leren moeilijk was, vond ik het een rare vraag, niks moeilijks aan. Alles wat ik in m'n kop zette, bleef bereikbaar. Nu zakt het weg en moet ik niet twee uur per dag tekst leren, maar zes uur.'

HEBZUCHT & GIERIGHEID

'Vroeger had ik geen hebzucht omdat ik niks had, heel prettig. Van huis uit heb ik nooit respect voor geld geleerd, ook omdat er niet veel was. Nu ik een huis heb, ben ik bang dat ik te weinig hebzucht heb. Dat ik het laat wegrollen, terwijl je moet zorgen dat er geld is als de dakgoot lekt.'

GULZIGHEID & ONMATIGHEID

'Ik ben echt een product van de westerse wereld die in de weelde is getrapt. Ik ben vlak na de oorlog geboren, in mijn tijd werd Coca-Cola populair, snoep kwam in de wederopbouw. Ik heb vraatzucht omdat er te veel was, ik schrokte dat naar binnen. Sinds ik met Willem (Breuker, componist en saxofonist, red.) ging, op m'n vijfendertigste, is dat minder geworden, toen was ik niet meer zo'n nachtvreter. Nu ik alleen ben, ligt het wel weer op de loer om 's nachts te gaan bikken.'

HOOGMOED & IJDELHEID

'In de tv-serie *Penosa* speel ik moeder Fiep Homoet. Komt van hoogmoed, leek mij. Vanwege die link heb ik die arrogante blik ingebracht en dat hoge kapsel, trotse krullen op zolder, de trots van de penoze. Ik vind het leuk om er heel lelijk uit te zien in een serie of op het toneel. Maar ik ben wel zo ijdel dat ik me niet dusdanig aan mijn gulzigheid overgeef dat ik zo dik word dat ik niet meer graag de straat opga. In juli begin ik als koningin Wilhelmina in de musical *Soldaat van Oranje* – ze zijn aan verversing toe, ik ben de dertiende koningin. Voor die rol wordt een dikmaakpak voor mij gemaakt. Dan denk ik: waar is die Wilhelmina zo dik van geworden? Waarschijnlijk toch van niet gymmen en vijf lepels suiker in de thee.'

WOEDE & WRAAK

'Er zijn mensen die zeggen: "Ik ben zo boos dat mijn vrouw is overleden." Woede daarover ken ik niet. Waar ik woedend van word is het machteloze gevoel dat in deze maatschappij de marketing het wint van de mensen die nadenken. Aan het begin van het achtuurjournaal zit nu een tik, secondenlang. Rob Trip staat te praten en dan hoor je de hele tijd die tik, dat is nieuw. Bang zijn ze dat wij ons gaan vervelen als wordt aangekondigd wat er in het nieuws

besproken gaat worden. Waarom is dit in godsnaam, waarom wordt mij dit niet gevraagd, godverdomme? Ik woon zevenhoog, maar ik heb twee weken gedacht dat iemand op m'n raam tikte. Mensen die geschapen zijn om het nadenkwerk te doen, wringen zich ook al in laffe bochten richting kijkcijfers.'

JALOEZIE & AFGUNST

'Wraak, jaloezie, dat zijn giftige dingen, hoor, je moet oppassen om dat toe te laten. Ze zouden er pillen tegen moeten hebben. Gevaarlijk spul dat ik lekker houd voor in de toneelstukken. Die echte jaloezie waardoor je van binnen kapotgaat, ken ik niet. Positieve jaloezie wel. Dat journalist Bianca Stigter een waardig boek vindt over slavernij en dat haar vriend Steve McQueen daar een ontzettend belangrijke en mooie film van maakt. Een film waarvoor hij een Oscar krijgt terwijl er niet één keer met Hollywoodiaanse tearjerking muziek wordt aangekondigd: "Lieve mensen, we gaan nu naar het huilen toe." Dat Bianca met die jongen is en dat zijn film de grootste prijs krijgt, daar ben ik vrolijk jaloers op, dat de dingen zo samenkomen. Het leven van die twee mensen is verrijkt en belangrijker geworden. Dat is toch iets anders dan dat ik een boek schrijf over koken zonder zout omdat Willem op een dieet is geweest. Daar zal niemand jaloers op zijn, terwijl dat ook is samengekomen en ook best leuke kanten heeft. Maar bij hen is het echt groots.'

LUST & WELLUST

'Mijn moeder hoorde ik een keer door de telefoon zeggen: "Jaja, de geest is sterk, maar het vlees is zwak." Als kind begreep ik er niets van. Net zoals ik me dit zo goed herinner, herinner ik me ook het moment dat ik het wél begreep. De hunkering, het smachten van het vlees, het zwakke vlees, foei en heerlijk. Mij was altijd geleerd – en nog steeds wordt dat gezegd – dat vrouwen seks willen via houden-van. Toen wist ik dat dat niet waar was. Dat zwak zijn van het vlees wordt minder naarmate je ouder wordt en daar ben ik héél erg blij om, want het beheerst je leven.' ■

Herdenking Tweede Wereldoorlog

Theater na de Dam

LEIDEN - Ter ere van de nationale herdenking van de Tweede Wereldoorlog op 4 mei wordt deze dag om 21.00 uur in de Leidse Schouwburg, Oude Vest 43, een speciale voorstelling gepresenteerd. Voor deze gelegenheid slaan de cast van Soldaat van Oranje - De Musical, Veenfabriek, PS|theater en de bigband Date 7-2-7 de handen ineen. Samen richten zij zich voor deze gedenkwaardige avond op het verzet dat ook in Leiden gepleegd werd.

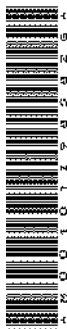
In de bijdrage van Soldaat van Oranje met de titel 'Als wij niets doen...' worden gedichten en tekstfragmenten afgewisseld met liederen uit Soldaat van Oranje - De Musical. Zo passeren onder meer gedichten van vader en zoon Campert en van Leo Vroman en een fragment uit de rede van Rudolph Cleveringa de revue.

De Veenfabriek en PS|theater maken gebruik van een preek van de Leidse dominee Touw. Hij predikte vanaf de kansel van de Pieterskerk het

Leids ontzet. 3 Oktober mocht tijdens de bezetting niet gevierd worden, omdat het een bevrijdingsfeest is. Dominee Touw legde zich daar niet bij neer en bracht op 3 oktober 1941, in het bijzijn van de NSB-burgemeester en tal van Leidse notablen, in nauwelijks verhulde woorden de overwinning op de Spaanse overheerser in verband met de actualiteit van de Duitse bezetting.

Beide bijdragen worden op 4 mei in de Leidse Schouwburg uitgesproken, omkaderd door de Leidse Bigband Date 7-2-7 die bestaat uit muzikanten die de oorlog nog zelf hebben meegemaakt. Liedjes van onder andere Vera Lynn en Glenn Miller herinneren ons aan de oorlogsjaren en laten ons toch ook weemoedig terugdenken aan een tijd waarin zulke mooie muziek werd gemaakt.

Kaarten kosten € 15,- en zijn te bestellen via de website www.stadspodia.nl of de kassa van Stadspodia Leiden, tel. 0900-9001705. ●

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Samenwerking Gezichten van Vrijheid en SVO

Ketting van gezichten

VALKENBURG - In aanloop naar 4 en 5 mei organiseert Soldaat van Oranje - De Musical in samenwerking met stichting GO4media en hun project Gezichten van Vrijheid (www.gezichtenvanvrijheid.nl) een initiatief waarbij een gezicht wordt gegeven aan de generatie die WOII heeft meegemaakt. Het zal niet heel lang meer duren voordat deze hele generatie Nederlanders er niet meer is.

Om de gezichten en verhalen uit de oorlogstijd voor altijd te behouden, zijn de twee organisaties dit initiatief aangegaan. Iedereen kan www.soldaatvanoranje.nl een selfie uploaden met een foto van iemand uit zijn of haar naaste omgeving die de oorlog heeft meegemaakt of een verhaal delen uit die tijd. Op deze manier ont-

staat, als een digitaal monument, een ketting van gezichten en verhalen uit onze geschiedenis die voor altijd bewaard blijven.

In het kader van Theater na de Dam is zondag 4 mei om 21.00 uur, na de Nationale Dodenherdenking, de muziektheatervoorstelling *Als wij niets doen...* te zien in de Leidse Schouwburg.

Cast en orkest van Soldaat van Oranje - De Musical spelen een door Edwin de Vries en Nico de Vries samengesteld programma. De acteurs brengen een avond op de Tweede Wereldoorlog geïnspireerde verhalen, gedichten en liedjes die alle in het teken staan van 'keuzes maken'. Uiteraard ook met enkele scènes en liedjes uit de musical zelf. Bij de repertoirekeuze is vooral getracht om de oorlog zoals die in Leiden beleefd is, centraal te stellen. Voor meer informatie en kaarten: www.stadspodia.nl, via 0900-9001705 of www.theaternadedam.nl.

Educatievoorstelling Soldaat van Oranje

TheaterHangaar vol jongeren

VALKENBURG - De eerste educatievoorstelling *Soldaat van Oranje - De Musical*. Duizend scholieren en honderd docenten woonden woensdag 16 april deze voorstelling bij. Stichting Educatieve Theaterprojecten heeft dit jaar zes educatievoorstellingen gepland, in totaal worden er 6000 leerlingen ontvangen in de TheaterHangaar. Het educatieproject voor de middelbare scholen bestaat uit een voorbereidende lesbrieft, een bezoek aan de voorstelling en de tentoonstelling in de TheaterHangaar en een evaluatie. De scholen betalen een kleine bijdrage en het verschil wordt door de stichting aangevuld met behulp van fondsen en sponsors. (Foto: pr/Samuel van Leeuwen)

Het geheim van 'Soldaat van Oranje'

'Opium TV' onderzoekt in een speciale uitzending het succes achter 'Soldaat van Oranje - de musical'. De voorstelling is de langstlopende Nederlandse theaterproductie ooit en na drie en een half jaar nog steeds avond na avond uitverkocht. Waarom is juist deze musical zo succesvol? 'De Musical: geheim achter het succes' - zaterdag 3 mei om 22.40 uur, bij de AVRO op Nederland 2.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 2.806,00 en oplage 121.313

alleen voor intern/eigen gebruik

Educatie- voorstelling

MUSICAL = Stichting Educatieve Theaterprojecten (SETp) ontving vandaag 1000 leerlingen en 100 docenten uit het voortgezet onderwijs bij Soldaat van Oranje - De Musical. De stichting heeft dit jaar zes educatievoorstellingen gepland, in totaal worden er 6000 leerlingen ontvangen in de TheaterHangaar in Katwijk. Het educatieproject voor de middelbare scholen bestaat uit een voorbereidende lesbrieven, een bezoek aan de voorstelling en de tentoonstelling in de TheaterHangaar en een evaluatie. SETp vindt het belangrijk dat theatervoorstellingen met een historisch of maatschappelijk thema.

'WILLEM ZIT ALTIJD OP MIJN SCHOUDER'

Actrice Olga Zuiderhoek (67), bekend uit onder meer de misdaadserie *Penzoza*, verloor in 2010 haar partner, de musicus Willem Breuker. „Het verdriet gaat niet over, maar het slijt.”

No nonsense. Warm. Scherp en met veel gevoel voor humor. Zonder sentiment. Olga Zuiderhoek, geboren in Assen - dertig films, evenveel tv-series en ontelbare toneelstukken - praat zoals zij acteert. Ze kan verbaal uit haar slof schieten à la Fiep Homoet, de godmother in *Penzoza*. „Collega's die - stevige vloek - opzichtig gaan zitten gapen op een set terwijl technici al uren lopen te sjouwen met kabels; ik kan er niet tegen.”

Tussendoor etaleert ze net zo makkelijk haar twijfels en zwakheden. „Soms denk ik dat ik meer vrije dagen zou willen hebben. Tegelijk weet ik niet of ik dat echt wil. Want wat dan?”

Deze maand verscheen haar boek *Ongezouten Zuiderhoek*. „Eten is mijn zwakke plek. Als ik er niet zo bewust mee bezig zou zijn, propte ik me als een junk vol met alles wat slecht voor mij is. Voor een zoute haring kun je me 's nachts wakker maken. Het liefst werk ik dan ook nog een Bossche bol naar binnen. Trouwens? Niet één, maar vijf. Als ik begin, kan ik niet meer stoppen.”

Dat ze inmiddels wel degelijk goed op haar voedingspatroon let, heeft te maken met het voornemen niet 'driedubbeldik' te worden, maar meer nog met de gezondheid van haar overleden partner, jazzmuzikant Willem Breuker. In 2007 moest hij een levertransplantatie ondergaan, waarna zout voortaan taboe was. Een regelrechte ramp voor de smaakpapillen, dacht Zuiderhoek in eerste instantie.

„We waren echte zouteters. Ansjovis, kappertjes, sushi met sojasaus en haring. Willem had altijd wel een smoes om naar het stalletje te lopen voor een zout harinkie. Allemaal ineens verboden. Ik wist niet wat ik moest, want zout blijkt werkelijk overal in te zitten. Toen ben ik gaan koken met alternatieven. Dat lukte en ik wilde een boek maken over mijn bevindingen.”

„Willem overleed in 2010 aan asbestkanker. Zijn dood had niets met die levertransplantatie te maken. Eigenlijk wilde ik *Ongezouten Zuiderhoek* toen niet meer schrijven. Ik dacht: dat wordt een tranentrekker, een boek over iemand die doodgaat. Dat wilde ik niet. Na verloop van tijd besepte ik dat het niet om Willem ging, maar om al die mensen die last hebben van hun nieren en een hoge bloeddruk. Ik wil ze aan ideeën helpen.”

Het is vier jaar geleden dat Willem overleed. Went het gemis?

„Het gaat niet over, maar het slijt. Huilen gaat me nog steeds goed af, maar soms ben ik mijn verdriet beu. Wil ik het een schop geven, het naast me neerleggen. En dat is goed, want anders kan ik beter meteen in de gracht springen. Ik ben opgevoed met het idee dat je alleen moet kunnen zijn. Dat je eigenlijk solo bent in het speldenprikje dat je bestaan op aarde voorstelt. Mij is geleerd: pas als je alleen kunt zijn, kom je misschien iemand tegen met wie je het goed kunt hebben. Iemand vroeg laatst aan mij: denk je nog wel eens aan Willem? Ja dus. Hij zit altijd op mijn schouder en loert mee. En hij grijnst met mij mee om mensen en allerlei vreemde situaties. Die slappelacherige momenten met hem mis ik nog het meest. Net zoals op de hei onder een boom zitten niksen, dat kun je alleen met je vaste partner met wie je niet altijd gespreksstof hoeft te hebben. Ook al komen mijn liefste vriendinnen langs, ze zijn bij me op bezoek. Ik vraag: 'wil je een kopje thee?' Willem pakte dat zelf.”

„We waren 28 jaar samen en ik vind het nog steeds hartstikke jammer dat het afgebroken is, vooral voor hem. Er zijn mensen die hele dagen uit hun neus vreten, maar hij wilde nog zoveel. Soms houdt het me op een kinderachtige manier bezig. Als ik hoor dat iemand is doodgegaan, kijk ik altijd even hoe oud hij is geworden. Dan zie ik 86 en denk bij mezelf: hij had verdomme twintig jaar meer

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 56.284,00 en oplage 130.145

alleen voor intern/eigen gebruik

dan Willem. Dat is pijnlijk en dat maakt mij jaloers."

Ben jij veranderd door zijn dood?

„Ik ben ongeduldiger geworden. Als mensen niet *to the point* komen, sluip ik weg en ga ergens anders zitten omdat ik het zonde vind van mijn tijd. Om diezelfde reden ben ik ook kattiger en onverdraagzamer, helaas. Want wat doe ik mezelf aan? Dan denk ik 's avonds 'bah' en moet ik weer een ingewikkelde mail sturen om het goed te maken. Ik kan het niet meer hebben wanneer iemand op de set niet net zo *committed* en voorbereid is als ik. Dan schrap ik hem of haar van mijn lijstje. Tenzij het een goede vriend is, dan zeg ik er wat van. Ik ben niet banger voor de dood geworden. Wel om op een vervelende manier te gaan, zoals Willem. Ik hoorde pas dat iemand dood gevonden was. Heerlijk lijkt me dat. Pats, boem, klaar, geen aftakeling. Ik merk dat mijn geheugen strammer wordt. Als ik daarover vroeger iemand hoorde klagen, dacht ik: Niet zeuren. Wees blij dat je leeft!"

„Ik was al de koningin van het afzeggen, als er geen leuke mensen meededen, bedankte ik - nu twijfel ik helemaal of ik een rol moet aannemen. Ik vraag vooraf of er veel monologen in zitten, omdat het voor mij een ontzettende hoop werk is om mij alle tekst eigen te maken. En ik wil niet diegene zijn die het twintig keer moet overdoen terwijl de crew staat te wachten in de hoop 's avonds nog even de kinderen te zien voordat ze in bed liggen. Een paar jaar geleden verzon ik ezelsbruggen om stukken te onthouden, tegenwoordig vergeet ik zelfs de ezelsbruggetjes."

Zou er nog een andere man in je leven kunnen komen?

„Ik kan het me niet voorstellen. Ik ben ouder en krijg dan automatisch te maken met iemand met veel bagage. Dan denk je eerst: dit is wel wat. En dan komt er nog veel meer andere bagage los en krijg je de klap dat je toch niet bij elkaar past. Ik vind het een griezelige onderneming om op mijn leeftijd nog te hopen dat er een dekseltje op elk potje past. Heel veel mensen gaan ervoor. Maar ja: *it's cold outside*. Je ziet sommige mannen die hun vrouwen verliezen om die reden ook snel met een nieuwe partner. Terwijl ik liever kies voor alleen zijn, ik ben juist bang me eenzaam te voelen binnen een relatie. Maar stel, ik kom toch een man tegen en het zou wederzijds zijn, dan zal de tijd het leren."

Jij mankeert niks. Toch kies je ervoor om Willems zoutarme dieet grotendeels te blijven volgen. Waarom?

„Omdat een gezond lichaam maar net iets meer zout mag hebben dan dat van een patiënt. Ik wil dus voorkomen dat ik last krijg, hoewel ik absoluut niet recht in de leer ben. Ik loop niet met speciale dieetbouillon-blokjes of een Citroen op zak om buitenshuis mijn lunch te kruiden. Ik koop gerust een paar botervette zoute croissants en geniet daarvan. En als ik uit eten ga, doe ik niet moeilijk en bestel van alles, hoewel dat nau-

welijks gebeurt. Want als je op het toneel staat, voelt uit eten gaan totaal niet feestelijk. Je moet elke avond met z'n allen dineren. Op een gegeven moment is dat een verschrikking: altijd maar op elkaar wachten, verplicht praten. Hallo ... *it's working time*, mijn gezelligheid vind ik daarna wel ergens anders. Voor mij is de magnetron een zegen. Kan ik met mijn krullers in m'n haar in de artiesten-foyer wat opwarmen."

Broodbuik, 'suiker is het nieuwe roken', minder vlees. Gaan we niet te hysterisch om met onze voeding?

„Nee. Hoewel iedereen wel zal zeggen: 'Vet is taboe, suiker kan niet en nou gaat zij zeuren over zout, dat is verdomme het enige dat nog mag'. Toch doe ik het, omdat ik door mijn research voor Willem heb ontdekt dat de voedingsindustrie willens en wetens die sluipmoordenaar overal aan toevoegt. Onze lichamen worden misbruikt. Vooral kant-en-klaar, soep in blik en van die warme maaltijdpakken met sausjes in poedervorm zijn killers. Onze lever en nieren zijn niet bestand tegen dergelijke eetgewoonten. Maar ja, het gaat om de verkoopcijfers."

„Overigens geldt dat ook voor de diëtin-dustrie en de duurzame industrie, dat is een enorm lucratieve business. Neem de ecowinkels, daar barst het van het zout. Niet bepaald gezond. Diëten draaien vaak om de buitenkant - dunner worden - en niet om de binnenkant. We gaan allemaal dood en ik gun het iedereen om met de ogen dicht te leven. Maar ik waag een poging om bewuster met producten om te gaan."

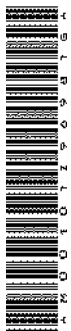
Je speelde mee in drie series Penoza. Komt er een Penoza 4?

„Wie weet. Als het script goed is, heeft iedereen weer zin. De regisseur is nu aan het praten met nieuwe schrijvers, omdat de vorige lieten weten dat hun potje leeg is. Ze hadden Carmen alles al laten doen en waren klaar, vonden zij. Maar ik sprak onlangs met een criminoloog die dossiers had ingekeken bij de Amsterdamse politie. Hij beweerde dat er nog van alles mogelijk is in *Penoza*, de realiteit is nog gekker."

„Misschien is het wel heel Nederlands om te denken dat een dramaserie na drie seizoenen aan zijn einde is. In Amerika lopen ze soms wel zeven of acht jaar. En zoals vaak lopen wij een beetje achter. Ik weet nog heel goed dat Paul de Leeuw zei: 'Ik wil wel elke avond een show doen'. Heel het land riep: 'Hij is niet goed snik, die ijdeltuit'. Ik reageerde ook heel Hollands: 'Nou nou, je moet niet te veel met je neusje op het scherm willen'. Tegenwoordig is het doodgewoon. Kijk maar naar Matthijs van Nieuwkerk en Humberto Tan."

Keken ze bij Penoza niet raar op dat je ook in De man met de hamer staat, van RTL?

„Dat is inmiddels lang geleden. En sinds Will Koopman *Gooische Vrouwen* en *Divorce* regisseerde, maakt het niet meer uit of je voor de publieke omroep of voor een commerciële omroep werkt. Je wilt als acteur

graag in een nieuwe serie staan, met een goede regisseur en acteurs voor wie je je niet schaamt. Nou, dan zit je tegenwoordig vaak goed bij RTL4. Ik vind het prettig dat die barrières tussen publiek en commercieel grotendeels zijn verdwenen. Dat er minder vaak wordt gedacht: dat is *not done*."

Je cv wemelt van de genres en grote namen. Is er nog iets dat voor jouw gevoel ontbreekt?

„Ik had de mazzel dat ik nooit moeite hoefde te doen voor rollen. Alles kwam vanaf mijn begintijd bij Het Werkteater op me af. Dus om nou heel stoer te gaan stellen: ik wil nog dit en dat ... hoewel: ik heb bijna nooit aan klassieke stukken gewerkt met grote regisseurs. Eén keer, met Gerardjan Rijnders aan *Wie is er bang voor Virginia Woolf?* En ik zou met Johan Simons een stuk doen toen hij plotseling werd teruggeroepen naar de Münchner Kammerspiele. Dus dat zou ik nog graag een keer willen meemaken. Ik denk echter dat ik niet meer bij een gezelschap terecht kom waar een regisseur zich over mij buigt. Ik ben 67 en in Nederland gelden dan allerlei regels die je onder meer ontzettend duur maken. Ik kan dan zeggen: ik doe het voor niets. Maar dan verziek je de handel. Ach, ik zie wel wat er komt, het leven blijft mij verrassen."

Paspoort

Geboren 16 september 1946 in Assen

Opleiding Amsterdamse Toneelschool

Toneel werkte onder andere bij toneelgezelschappen Het Werkteater, de Mexicaanse Hond en Orkater

Televisie onder meer *Penoza*, *De man met de hamer*, *Evelien*, *Baantjer* en *Heer en Meester*

Films onder meer *Naakt over de schutting*, *Turks fruit*, *Razend*, *Süskind*, *Sterke verhalen*, *De jurk*, *Minous*. Vanaf augustus vertolkt Zuiderhoek drie maanden de rol van Wilhelmina in *Soldaat van Oranje*, de musical.

Prijzen in 2012 een Gouden kalf voor beste bijrol in *Süskind*, dit jaar een tv-beeld voor beste bijrol in *Penoza*

Boek *Ongezouten Zuiderhoek*

Privé Woonde samen met jazzmuzikant Willem Breuker

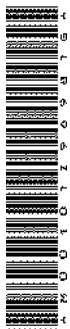
“HUILEN GAAT ME NOG

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 56.284,00 en oplage 130.145

alleen voor intern/eigen gebruik

STEEDS GOED AF, MAAR
SOMS BEN IK MIJN VERDRIET
HELEMAAL BEU. DAN WIL IK
HET EEN SCHOP GEVEN, HET
NAAST ME NEERLEGGEN

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 56.284,00 en oplage 130.145

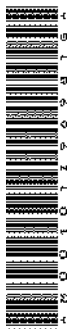
alleen voor intern/eigen gebruik

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 56.284,00 en oplage 130.145

alleen voor intern/eigen gebruik

WEDUWE SOLDAAT VAN ORANJE OVER HAAR EEUWIGDURENDE LIEFDE Held tegen wil en dank

OOK SINDS ZIJN DOOD STAAT HAAR LEVEN IN HET TEKEN VAN DE SOLDAAT VAN ORANJE. Door de records brekende musical, door zijn zojuist in het Engels gepubliceerde autobiografie, door al die oorlogsherdenkingen dit jaar. Karin, weduwe van Erik Hazelhoff Roelfzema, over een eeuwigdurende liefde: „Alsof hij nog altijd bij me is, over me waakt, met me praat.”

door CHARLES SANDERS

Ze oogt breekbaar, de lange reis vanuit Hawaï heeft kracht gekost. Desondanks bezocht Karin Hazelhoff Roelfzema afgelopen week Soldaat van Oranje, de prachtige musical. Voor de vijftiende keer. Haar man, verzetsheld Erik, vertelde vlak voor zijn dood tegenover deze krant op zijn tropische eiland in de Stille Oceaan: „Ze gaan iets raars over me maken. Nou, ik moet het allemaal nog zien hoor. Mensen die zingen en vervolgens praten. Vechten, vliegen en weer liedjes neuriën... Wat moet je daar nou toch mee?”

Karin lacht als we die woor-

den van de Soldaat van Oranje memoreren. „Zo dacht Erik. Met musicals had hij weinig. Hij stierf nog voor de première. Toch weet ik zeker dat hij enthousiast was geweest als hij het allemaal had meegemaakt. Want de voorstelling op het voormalige marinevliegkamp Valkenburg volgt het echte verhaal, zijn leven. Meer nog dan de wereldberoemd geworden film.”

Het is de langstlopende voorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis. Met louter uitverkochte zalen. Tijdens de première op 30 oktober 2010 waren koningin Beatrix en prinses Irene eregasten. In juni 2011 zaten kroonprins Willem-Alexander en prinses Máxima op de tribune. Die belangstelling is tot op de dag van vandaag gebleven.

Karin: „Willem-Alexander, nu als Koning, bezocht Soldaat van Oranje kortgeleden met prinses Amalia. Vader en dochter, in alle stilte. Erik zou trots zijn geweest, dat weet ik zeker. En niet alleen vanwege de adellijke gasten, maar ook omdat bijna anderhalf miljoen gewone Nederlanders al die jaren na de oorlog nog steeds be-

langstelling tonen. Bewijs dat zijn in 1970 geschreven boek voortleeft.”

De weduwe was aanwezig bij de uitreiking van de Oranjesoldaat van Oranjeprijs en de Erik Hazelhoff Roelfzema Jong Talentprijs. Om schrijverschap te ambiëren. Zelf publiceerde Erik veel, graag en goed. Ook voor De Telegraaf: zijn column De Verre Tamboer kreeg wekelijks honderden reacties.

Afgelopen dagen stond Karin Hazelhoff Roelfzema stil bij 'Voor hen die vielen', het oorlogsmonument aan de Schouwweg in Wassenaar. Plek ook waarnaar de as van haar man in 2008 werd overgebracht. 'Vrij, onverveerd', staat in marmer boven zijn naam. Hij stierf in haar armen, 26 september 2007, negentig jaar oud. Vlak daarvoor had hij nog gezegd: „Dank dat je zo goed voor me zorgt.” „Daar zijn echtgenotes voor”, had ze geantwoord.

Karin heeft ervoor gekozen vandaag, eerste Koningsdag, in Nederland te zijn. Pas volgende week reist ze terug naar Hawaï. Want net als Erik in zijn lange leven draagt ze de Oranjes een warm hart toe.

„Ik weet nog dat ik de eerste mail van Willem-Alexander kreeg toen hij Koning werd”, lacht ze. „Heel erg dierbaar, ik ken de familie al zo lang. Gelukkig gaat het weer beter met Bernhard jr. Ik was bij de kroning van Willem-Alexander, hij doet het geweldig. Erik zei altijd: 'Een land met een koninklijke familie als de Oranjes en het gehele volk dat hen onvoorwaardelijk steunt, hoeft zich geen zorgen te maken over de toekomst. Dat komt altijd goed'.”

Karin stond nooit in de schaduw van haar beroemde man. Daarvoor heeft ze een te sterke persoonlijkheid en is ze een te opvallende verschijning. Hazelhoff Roelfzema viel als een blok voor Karin - Friese vader, Zweedse moeder - toen hij haar in 1951 op een feest in

New York ontmoette.

„Ze was lang, slank, blond. En half Zweeds, wat wellicht verklaart dat haar ogen blauw waren met gele vlekjes. Toen ze die van mij dwars door die volle kamer ontmoetten, hielden ze elkaar vast in een tunnel van stilte”, zo schreef de oorlogsheld in 'Uit het leven van de Soldaat van Oranje'.

Karin zag hem destijds heel anders. Ze wist wie hij was. „Een grote naam, iedereen sprak over hem. Enorme verhalen over zijn heldendaden. Maar als Amerikaanse was ik natuurlijk niet onder de indruk. Erik was aantrekkelijk, een rokkenjager. Ik was net getrouwd, moest niets van hem hebben. Maar we bleven elkaar ontmoeten. Op hockey- en voetbalwedstrijden. Pas veel later realiseerde ik me dat ik al zijn woorden had onthouden.”

Veertien jaar later trouwden ze. „Erik zei altijd: 'Als je de ware liefde hebt ontdekt, word je als de wijzer van een kompas naar het magnetische noorden getrokken'. En zo was het ook.”

In haar woning op Hawaï, The Big Island, en in het Haagse hotel Bel Air, waar ze dezer dagen verblijft, werkte Karin aan 'Win a Few, The Autobiography of The Soldier of Orange'. Ze stuurde de proefdrukken vorige week naar koning Willem-Alexander en prinses Margriet.

„Bekend werd de foto van Erik, die de prinsesjes Irene en Beatrix uit de Dakota op Nederlands grondgebied tilde, na jaren van Duitse overheersing”, vertelt ze. „En eerder, toen hij aanwezig was bij de terugkeer van koningin Wilhelmina en prinses Juliana op vliegbasis Gilze-Rijen, 2 mei 1945.”

'Win A Few' is Eriks werk, maar door zijn weduwe aangevuld met actuele gebeurtenissen waaraan de Engelandvaarder zelf niet meer toekwam. Zoals de dood en begrafenis van zijn goede vriend prins Bernhard. De prins bezocht hen twee keer op Hawaï. Een trouwe gast in hun ver van de buitenwereld gebouwde huis Cloud Cuckooland.

Hazelhoff Roelfzema zei over de dood van prins Bernhard in De Telegraaf in de zomer van 2007, zijn laatste interview, luttele maanden voor hij zelf stierf: „Hij mocht oud worden, Bernhard. Hij had een prachtig en rijk leven. Dat kan ik nu ook al van mezelf

zeggen. Zijn overlijden was een grote klap. Mijn eerste verjaardag na de begrafenis. Voor het eerst geen telefoontje, geen bericht, geen grappen en grollen. Nooit meer die schaterlach.”

In 'Win a Few' komt ook de rol van Hazelhoff Roelfzema als voorvechter van de vrije Republiek der Zuid-Molukken aan bod. Met een ultrageheime missie wilde Erik contact leggen met het verzet op de Molukken en de door een Indonesische scheepsblokade geïsoleerde eilanden voorzien van wapens.

Op de Filipijnen bemachtigde hij een klein watervliegtuig en met die Republic Seabee vloog de Soldaat van Oranje naar het verre Ambon. Zijn actie mislukte en de communistische dictator Soekarno eiste de scalp van Hazelhoff. Maar die gaf geen krimp en de Molukse zaak stond dankzij hem wél op de kaart.

We vertellen Karin dat linkse advocaten de mariniers die in 1977 een einde maakten aan de treinkaping bij De Punt, voor de rechter willen slepen. Ze zegt: „Zo'n proces had zijn goedkeuring nooit gehad, hoe zeer Erik de Ambonezen ook steunde. Want geen volkerenstrijd rechtvaardigt geweld en gijzeling. Militairen die toen de trein bestormden, wilden slechts onschuldige reizigers redden.”

Ze staat nog midden in de wereld van nu. Actualiteit, zoals de Oekraïne-crisis, volgt Karin Hazelhoff Roelfzema op de voet. Hetzelfde geldt voor de inzet van Nederlandse commando's in de woestijn van Mali. Met in hun gelederen kapitein Marco Kroon, net als haar overleden echtgenoot drager Militaire Willems-Orde.

„Erik was een getalenteerd vlieger”, vertelt ze over zijn heldendaden. „Hij werd na Contact Holland, die beroemd geworden landingen op de stranden van Scheveningen en Katwijk, RAF-piloot en diende bij elitesquadron 139. Als Pathfinder baande hij de weg voor de grote bommenwerpers. Erik vloog maar met één doel: Europa bevrijden. Zijn Mosquito was de Q van Queenie. Na de oorlog is hij nooit meer achter de stuurknuppel gaan zitten. Zijn missie was immers volbracht.”

Volgende week is het dodenherdenking, de dag waarop Erik en Karin in hun ruim 40-

jarige huwelijk samen terugkeken naar die oorlog. Karin laat een unieke foto zien. Een zwart-wit beeld uit vergane tijden, de zomer van 1973. Vier al wat oudere mannen en zichzelf, stralend middelpunt. Haar gezelschap: Chris Krediet, Erik Hazelhoff Roelfzema, Peter Tazelaar.

Drie mannen die zendapparatuur en agenten op het Nederlandse strand afzetten en weer oppikten. Drie mannen die adjudant van koningin Wilhelmina zouden worden. Drie Soldaten van Oranje. En nog een held: Ben Vlieland Hein, navigator van Hazelhoff Roelfzema op de meeste van diens 72 levensgevaarlijke missies naar nazi-Duitsland in de snelle, houten Mosquito.

In dat rijtje onverschrokken Engelandvaarders die opstonden toen het echt nodig was, mag de vijfde niet ontbreken: Spitfire-vlieger Bob van der Stok. Hij bedacht het plan om met een motortorpedoboot tot vlak bij het Zuid-Hollandse strand te varen.

Van der Stok schoot Luftwaffe-vliegtuigen neer, werd zelf omlaaggehaald en zat krijgsgevangen in Stalag Luft III. Als één van slechts drie officieren wist hij naar Engeland te ontsnappen in wat later als The Great Escape zou worden verfilmd. 74 andere gevluchte geallieerden werden aangehouden, vijftig van hen door de Gestapo doodgeschoten.

Van der Stok en Hazelhoff waren aanvankelijk geen vrienden. Toen de Soldaat van Oranje de Vlieger van Oranje decennia na de oorlog uitgerekend in een bar op Hawaï tegen het lijf liep, werd dat knokken.

Erik Hazelhoff Roelfzema, zeven jaar geleden tegenover deze krant: „Twee mannen op leeftijd, verwickeld in een ordinair kroeggevecht. Tja, bepaald niet iets om trots op te zijn. Maar uiteindelijk hebben we samen een biertje gedronken...”

„Erik wordt wel afgeschilderd als avonturier”, vertelt Karin. „Misschien was hij dat na de oorlog, maar zeker niet tijdens de Duitse bezetting. Hij dacht in recht en onrecht, hield van het anonieme leven op Hawaï. Maar kon zich zelfs daar opwinden over onderdrukking, waar ook ter wereld. Die boodschap leeft voort. Ook straks, tijdens dodenherdenking. Dankzij film, musical, autobiografie. Dankzij een held tegen wil en

dank.”
*'Erik zou
trots zijn
geweest,
dat
weet
ik zeker'*

*'Hij is nog
altijd bij
me. Waakt
over me
en praat
met mij'*

Zomer
1973: vier
oorlogs-
helden en
een mooie
vrouw. Ben
Vlieland
Hein, Erik
Hazelhoff
Roelfzema,
zijn vrouw
Karin, Chris
Krediet en
Peter Taze-
elaar (vlnr).
EIGEN FOTO

Karin Hazelhoff Roelfzema, een leven in het teken van de Soldaat van Oranje. „Erik dacht in recht en onrecht.“

FOTO:
JOHANNES
DALHUIJSEN

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

EERST DE FILM, DAN DE MUSICAL

Films zijn een dankbare bron voor **musicals**, niet alleen in de bioscoop zelf, maar ook in het theater. En dat laatste gebeurt steeds vaker.

SPIDER-MAN

De door problemen geteisterde Spider-Man-musical *Turn off the Dark* kwam in 2011 niet van de grond. De muziek van U2 kon de show niet redden: hij werd voortijdig gestopt.

ROCKY

Na *Cyrano* de tweede poging van Joop van den Ende om Broadway te veroveren. En met succes: de muzikale versie van de boksklassieker kreeg eerder dit jaar goede recensies.

DAVE COPEL

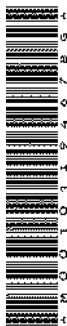
BULLETS OVER BROADWAY

Ook deze Woody Allen-komedie uit 1994 werd dit jaar tot musical verwerkt. Maar goed, een verhaal over een toneelschrijver staat dichterbij het theater dan een bokser of Spider-Man.

SOLDAAT VAN ORANJE

En ook in Nederland doen we mee met de trend: de oorlogsfilm *Soldaat van Oranje* werd tot musical bewerkt en is al drieënhalf jaar met ruim duizend voorstellingen een publiekssucces.

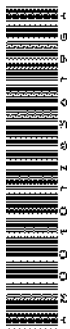
Quality time

Zo nu en dan is het natuurlijk beregezellig om je vader eens voor ezelf te hebben. Koning Willem-Alexander en zijn oudste dochter Amalia (10) hadden vorige week dan ook een gezellig uitje met z'n tweetjes gepland. De royals gingen samen naar de musical *Soldaat van Oranje* in Katwijk. Het koninklijke bezoek was kort van tevoren aangekondigd bij de producenten. "We houden altijd een paar stoelen achter de hand voor dit soort gelegenheden," aldus de woordvoerder van de musicalproductie. Verder mocht hij niets over het uitje melden. De koning en prinses hadden achteraf geen meeting met de castleden. Normaal gesproken is dit wel gebruikelijk als de vorst 'in functie' de voorstelling bezoekt. Voor onze koning was het een bekend stuk. Willem-Alexander zag het stuk voor de derde maal, maar voor prinses Amalia was het de eerste keer dat ze de musical in de Theaterhangar van Katwijk meemaakte.

GeschiedenisLES

Wordt door **PRINSES AMALIA** misschien wel, net als veel van haar leeftijdsgenootjes, de geschiedenisles ook wel eens spottend *gesaaienisles* genoemd, na het zien van de musical **Soldaat van Oranje** zal zij daar in elk geval heel anders over denken. Samen met haar vader **WILLEM-ALEXAN-**

DER genoot Amalia niet alleen van deze in Nederland langstlopende musical, maar zeker ook van het vader/dochtermomentje.

Platform voor de sector podiumkunsten

Het Congres Podiumkunsten gaat gedurende twee dagen op zoek naar de persoonlijke inspiratie van sprekers. Wat drijft hen en vooral: hoe kan dat de sector verder brengen?

Op de eerste dag geven Fred Boot, producent van de megahit 'Soldaat van Oranje', de jonge theatermaker Aniek Nuyens, de creatieve horeca-innovator Sander Allegro en teamcoach Gert Poppe een inzicht in hun persoonlijke afwegingen en drijfveren.

De tweede dag hoort u de bijzondere verhalen van componist Merlijn Twaalfhoven én acteur Gijs Scholten van Aschat. Hij vertelt hoe Shakespeare kan helpen bij dilemma's over leiderschap.

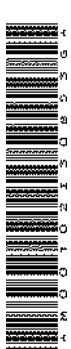
Vakgenoten

Het congres biedt een programma aan voor mensen werkzaam in de podiumkunsten. Vakgenoten van podia, festivals, ensembles,

orkesten, dans- en theatergezelschappen, impresariaten, fondsen en overheidsinstanties ontmoeten elkaar. Het programma kent routes voor medewerkers werkzaam in verschillende functies en bedrijfstaken.

Het congres podiumkunsten vindt dit jaar plaats op 26 en 27 mei in Theater de Maaspoort in Venlo. Het theater heeft in de periode 2011-2013 een grondige renovatie en nieuwbouw ondergaan. De vaste horecapartner van de Maaspoort heeft de prijs 'meest markante horecaondernemer 2013-2014' gewonnen. En sinds kort draagt Venlo het predicaat 'Beste Binnenstad van Nederland'.

SOLDAAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

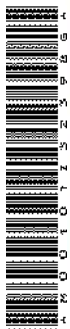
INTERVIEW

ACTRICE LOES HAVERKORT:

‘Opvoeden?’

*Ik doe
maar wat!*

NA EEN SABBATICAL OM MEER BIJ HAAR KINDEREN TE KUNNEN ZIJN, STAAT ACTRICE LOES HAVERKORT SINDS KORT WEER OP DE PLANKEN. ZONDER DE DRUK OM HET UITMUNTEND TE WILLEN DOEN. ‘IK VIND MIJN KINDEREN OPRECHT BELANGRIJKER DAN MIJN CARRIÈRE.’

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

De eerste paar weken dat ik weer aan het werk was, voelden als vakantie. Serieus! Dat was omdat ik even niet de verantwoordelijkheid over de kinderen had. Als ik werk, hoef ik alleen aan mezelf te denken. Wow, dat is nog eens ontspannen. Het voelt dan alsof ik zeeën van tijd en ruimte heb. Het is fijn, maar het maakt me tegelijkertijd ongeduldig. Tijdens een pauze bij de musical *Soldaat van Oranje* kan ik niet lapzwansen. Dat is tijd, mijn tijd. En die wil ik nuttig besteden. Dus check ik mijn mail, regel ik van alles, ga stretchen of slapen.

De eerste keer dat ik de rol van Charlotte speelde, drie jaar geleden, was ik zwanger van mijn oudste: Johannes. Nu pas heb ik door dat ik toen mijn rol nooit volledig speelde. Ik dacht dat het stuk me uitputte, maar dat was de zwangerschap. Charlotte

Na haar geboorte, acht maanden geleden, was ik juist ongeduldig. Ik stond te popelen om weer aan het werk te gaan. Maar ik werd teruggefloten door mijn eigen lichaam. Door de hormonen had ik vaak last van vreselijke migraineaanvallen. Gelukkig zijn die zo goed als over sinds ik gestopt ben met de borstvoeding. Ook had Marie me keihard nodig, ze had een lastige start. Bij de bevalling in het ziekenhuis liep ze stafylokokken op: een bacterie die infecties op de huid kan veroorzaken. Vier dagen na haar geboorte zaten we weer in het ziekenhuis. Het begon met blaasjes op haar buik, die uitgroeiden tot blaren. Na drie weken kreeg ze nog een keer blaasjes op haar armen. In die eerste maanden heeft ze al twee antibioticakuren gehad.

Na twee maanden werd Marie wéér ziek. Ik zag het meteen toen ze wakker werd. Ze moest overgeven en had koorts. Johannes sliep nog, we hebben de babyfoon bij de buurvrouw gezet en zijn

'IK MIS JOHANNES EN MARIE VERSCHRIKKELIJK als ik niet bij ze ben'

is een meisje dat nog studeert als de oorlog uitbreekt, ze besluit het verzet in te gaan en overleeft het niet. Avond aan avond sterf ik op het toneel. In een string, met een lapje voor mijn buik lig ik op de grond en word ik in elkaar geslagen. Tijdens de zwangerschap vond ik dat heftig, ik fluisterde tegen m'n buik: 'Sorry, sorry, het is niet echt'. En Johannes maar schoppen daarbinnen. Ik heb nu dezelfde rol, maar speel 'm anders. Dat komt doordat ik ben veranderd: in de afgelopen jaren ben ik getrouwd en heb ik twee kinderen op de wereld gezet. Op een of andere manier voel ik minder de druk het goed te doen. De rol zit meer in mijn lijf en gaat me makkelijker af. Na twee keer spelen op een dag stuiiter ik alsnog naar huis.'

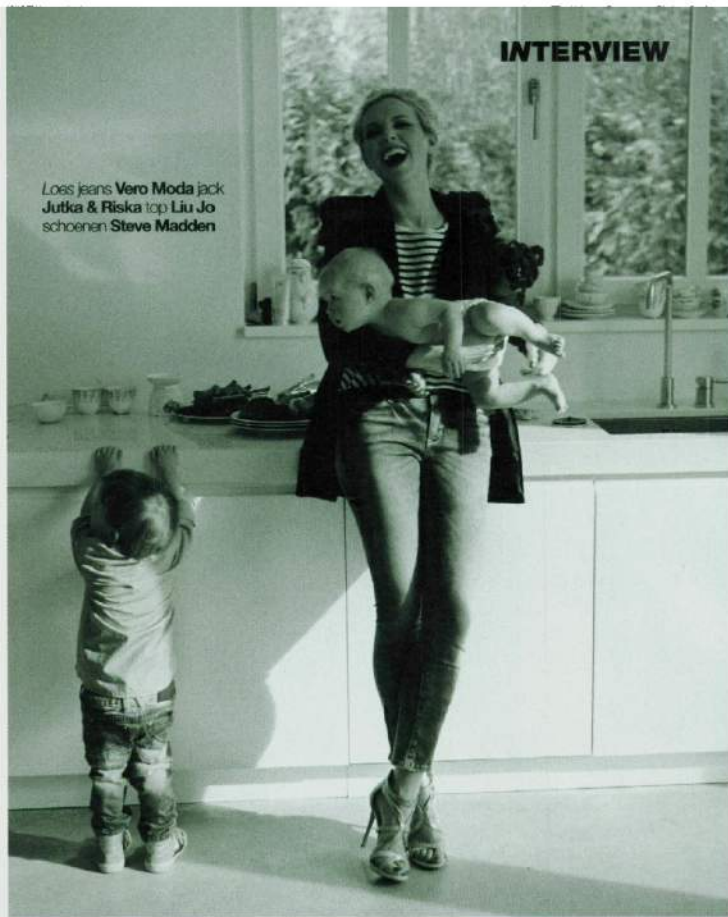
POPELEN

'Een jaar lang heb ik niet gewerkt, uit vrije wil. Ik werd er diep ongelukkig van dat ik Johannes zo weinig zag. De enige manier om dat te veranderen, was bewust de keuze maken tijdelijk het theater uit te gaan. Parttime acteren kan ik niet. Als ik een stuk speel, maak ik lange dagen. Ik vond het niet leuk dat ik zoveel oppas moest regelen. Soms stond ik in een stuk dat het n et niet was of in een goed stuk waar geen hond op afkwam. Dat voelt nogal ondankbaar, want daarvoor miste ik wel het belangrijkste in mijn leven: mijn kind. Dus bedacht ik dat ik een tijd thuis wilde blijven. In dat jaar werd ik ook zwanger van onze tweede, Marie.

naar het ziekenhuis geracet. Daar bleek dat ze blaasontsteking had, we moesten een paar dagen blijven. Marie wilde er niet in haar eigen bedje slapen, alleen in mijn armen. Zij en ik zijn  een, dat voel ik aan alles. Als ze nu soms in haar bedje thuis ligt te huilen en ik ga met mijn gezicht bij haar liggen, is het goed en valt ze rustig in slaap. Omdat we Johannes al hadden, weet ik dat andere mensen ook goed voor onze kinderen kunnen zorgen. Ik kan Marie nu loslaten, ook omdat ze een extreem makkelijk meisje is. Ze is supervrolijk en geeft het goed aan als er iets met haar is. Dat heeft de natuur ook mooi geregeld, als moeder weet je wat je kind wil. Voor een man is dat toch anders, hoewel Floris een fantastische vader is. Wij zijn er allebei evenveel, doen de opvoeding *fifty-fifty*. Maar grappig genoeg voelt een goede dag voor hem als een trofee. 'Ik kan iets wat niet in mijn natuur ligt', roept hij dan. We zijn een muzikaal gezin. Het is een traditie geworden dat Floris na het eten achter de piano kruipt, Johannes mag het liedje kiezen dat hij moet spelen. Zijn lievelingsliedje is *I want you back* van de Jackson 5. Het is geniaal om te zien hoe hij daarop staat te dansen en springen. Ik ben van de spelletjes, gek doen en klauteren. Johannes heeft energie voor tien, dus we ravotten veel samen. Het is een slim mannetje, heel *eager* ook. Floris heeft hem leren lezen. Zo leuk! Dat begon met het teken van de O op de douchewand, als ze samen onder de douche stonden. Dankzij Floris kent Johannes alle letters uit het alfabet.

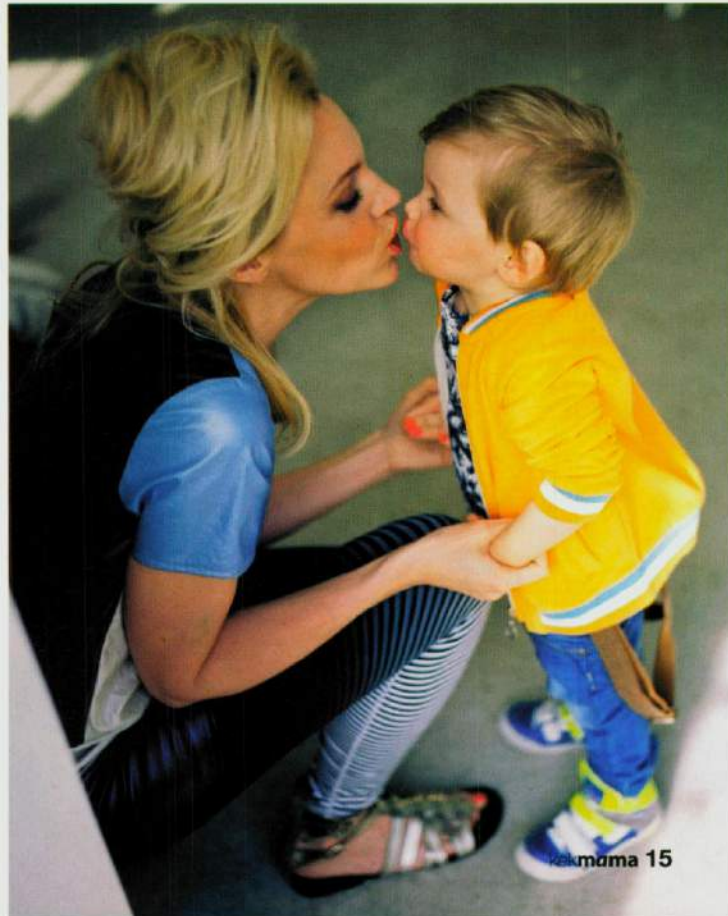
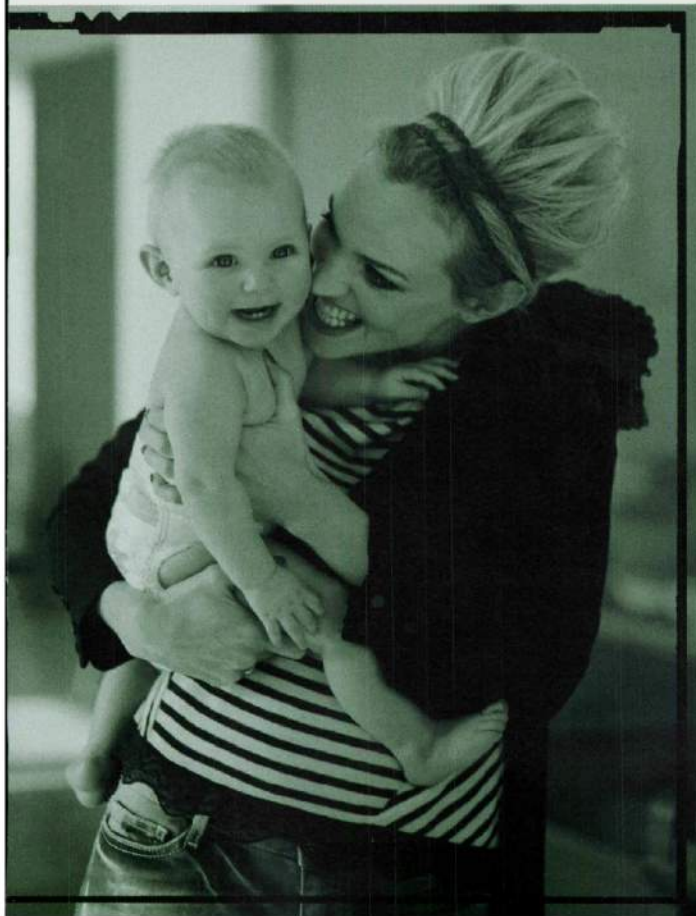

Loes broek **Jutka & Riska**
 top **Minkpink** Johannes
 T-shirt **Koter & co** broek
Tumble 'N Dry hoed
Claessens

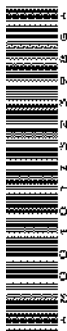

INTERVIEW

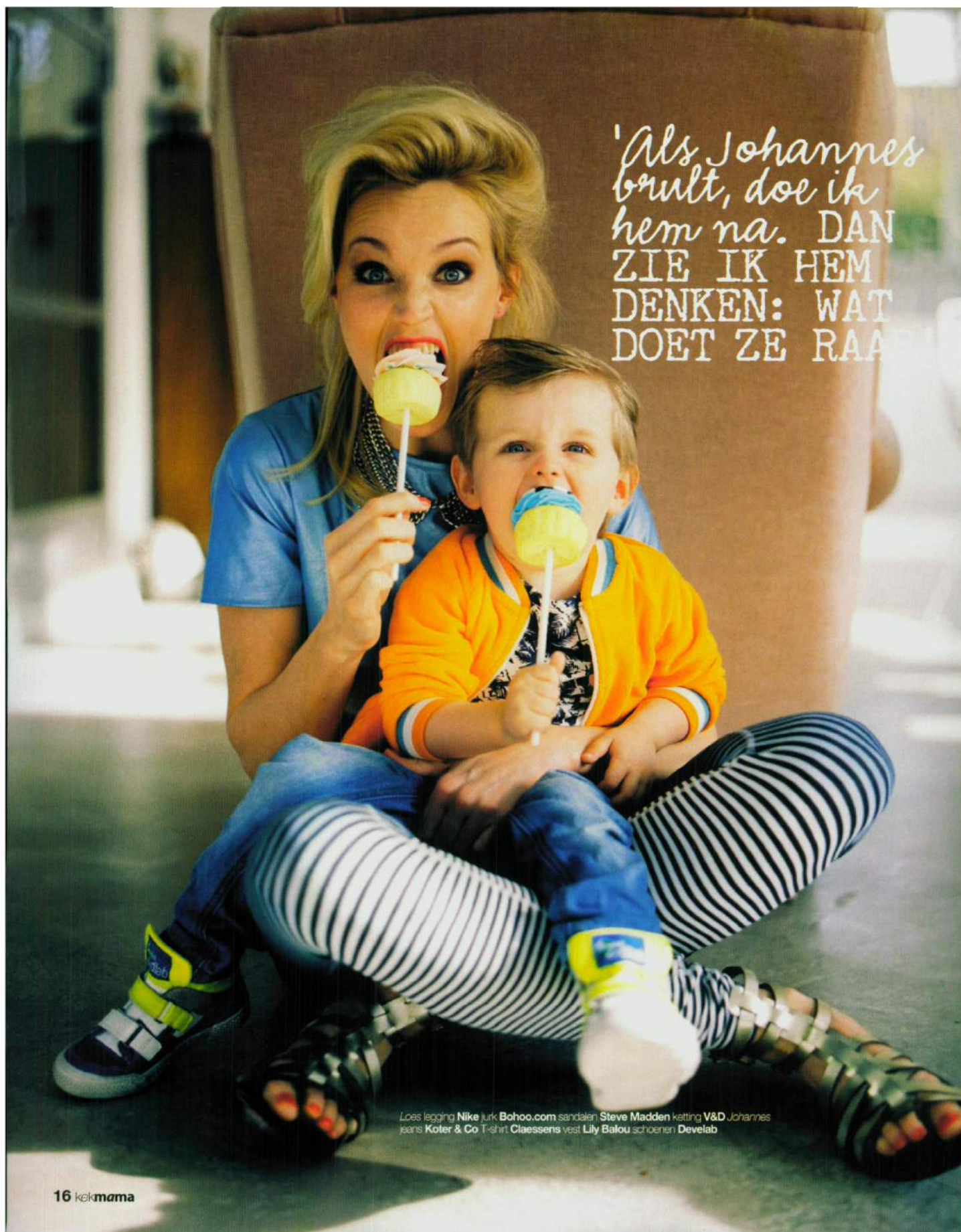
Loes jeans **Vero Moda** jack
Jutka & Riska top **Liu Jo**
 schoenen **Steve Madden**

Kek mama 15

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

INTERVIEW

Maria jurk Lily Balou broek Zeeman
hoed Zalando knuffel Koter & Co

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

'TOEN IK NOG GEEN MOEDER WAS, nam ik mezelf veel te serieus'

Opvoeden vind ik iets wonderlijks. Ik doe maar wat. Als moeder vind ik mezelf soms wat slap en niet consequent genoeg. Als ik Johannes yoghurt wil geven en hij eet liever een koekje, denk ik al snel: ach, wat maakt het uit, hier heb je een koekje – dan doen we die yoghurt straks toch. Maar de volgende dag wil hij dat natuurlijk weer. Ik moet wat duidelijker zijn, daar word ik uiteindelijk een leukere moeder van en de kinderen weten beter waar ze aan toe zijn. Mijn moeder is mijn voorbeeld, ze is een natuurtalent. Zij doet het zó goed met haar kleinkinderen. Ze houdt voet bij stuk, op een rustige, zachte manier. Engelen geduld heeft ze. Johannes denkt bij haar dat hij zijn zin krijgt, maar ondertussen doet hij precies wat mijn moeder wil. Daar heb ik bewondering voor. Bij mij gebruikte ze altijd veel humor, dat probeer ik ook. Ik doe alsof ik ook huil als Johannes zit te brullen. Dan zie ik hem denken: wat doet ze raar, zou ik ook zo raar doen?'

ALLES BESPREEKBAAR

'Ik ben opgegroeid in een veilig en warm gezin, alles was bespreekbaar. We kregen ook veel vrijheid thuis. Er waren wel grenzen, maar die waren naar mijn idee heel redelijk. Zo wil ik het ook voor Johannes en Marie. Dat ze – net als ik – weten dat ze altijd bij hun ouders terecht kunnen, dat we openstaan voor een gesprek. Ik hoop dat ze zelfvertrouwen hebben, dat ze niet gepest gaan worden. Zelf ben ik op de middelbare school gepest. Dat voelt zó eenzaam. Je moet sterk in je schoenen staan om tegen de pesters te zeggen dat je niet meer met ze wilt omgaan. Want mijn enige reactie was: 'Waarom? Alsjeblieft, ga met me om.' Ik heb me nooit geschaamd voor mijn ouders. Ik vond ze stoer. In het weekend kwamen ze vaak laat thuis, ze speelden samen in een band. Als mijn zus Mieke en ik bij ons thuis nog wat zaten te drinken met vrienden, pakten mijn ouders een wijntje en schoven aan. Die vrienden vonden dat te gek. Mijn vader was muzikant en werd zakenman. Hij nam de zaak van zijn schoonvader, mijn opa, over. Een audio-, video- en muziekwinkel met een elektriciteitsbedrijf. Hij deed het goed, maar de stress kostte hem wel wat jaren. Hij kreeg hartproblemen en werd ernstig ziek. Ik was twintig toen hij overleed. Het gemis kan er zo weer zijn, alsof hij gister stierf. Natuurlijk had ik graag gezien dat hij Floris had leren kennen. Die twee hadden het goed met elkaar kunnen vinden, dat weet ik zeker. Ik ben ook heel benieuwd hoe mijn vader als opa was geweest. Hij had het vast fantastisch gevonden. Dat zie ik nu bij mijn oudste oom: hij was altijd een echte zakenman, nu rijdt hij kilometers om voor een kwartiertje met zijn kleinkinderen. Sinds ik zelf moeder ben, is de band met mijn moeder nog hechter geworden. Ik heb nog meer respect voor haar gekregen, voor de manier waarop ze mij en mijn zus heeft opgevoed en voor

de keuzes die ze maakte. Ze kan prachtig zingen. En al weet ik dat het nooit haar droom was een groot zangeres te worden, ik denk dat ze best bekend had kunnen zijn. Toen wij klein waren, begon ze aan een zangopleiding. Maar ze stopte al snel omdat ze ons te veel miste. Dat herken ik wel, ik mis Johannes en Marie verschrikkelijk als ik niet bij ze ben. Toch wil ik ook werken, al is mijn carrière minder belangrijk geworden sinds zij er zijn. Als je nog geen kinderen hebt, denk je dat het een keuze is om niet voor je carrière te gaan. Maar zo werkt het niet, weet ik nu: de keuze wordt anders als je moeder bent. Het is niet dat carrière maken vermoeiend of te veel gedoe zou zijn, nee, je wilt het gewoon niet. Ik vind mijn kinderen oprecht belangrijker dan mijn carrière. Floris, Johannes en Marie zijn het belangrijkste in mijn leven.'

LEUKER MENS

'Ik merk dat Johannes me mist sinds ik weer aan de slag ben. Hij was er zo aan gewend dat ik er altijd was. Hij mag elke dag het boekje kiezen dat we moeten voorlezen. Als ik er niet ben, kiest hij nu voor *Mama is kwijt*. Dat is helder, hè? Toch weet ik inmiddels dat ik een leukere moeder ben als ik werk. Ik vind het heftig om altijd de verantwoordelijkheid te hebben over de kinderen. Er moet een goede balans zijn tussen thuis en mezelf. Dat betekent dat ik niet te veel wil werken. Ik moet steeds weer keuzes maken en soms ook rollen afzeggen die ik krijg aangeboden. Ik hoop dat Johannes en Marie me een leuker mens hebben gemaakt. Voor mij plaatsen mijn kinderen de zaken in het juiste perspectief. Toen Johannes werd geboren, vond ik het fantastisch om te merken dat het leven niet meer alleen om mij draaide. Want oh, wat nam ik mezelf toch serieus. Zo vermoeiend! En nu? Nu moet ik zorgen dat de kinderen te eten krijgen, dat ze een fijn huis en een tevreden moeder hebben. Daarvoor heb ik ook werk en uitdagingen nodig. Want na de tweede denk ik heus weleens: hallo, ik ben er ook nog. Het leven draait óók om mij.' □

BIO LOES

Loes Haverkort (33) acteert en zingt. Ze speelde in de musicals *Soldaat van Oranje* en *Route 66*. Verder acteerde ze in de films *Het Echte Leven* en *Dik Trom*. Op tv was ze te zien in series als *Lieve Liza* en *Bernard, schavuit van Oranje*. Samen met haar man, componist Floris Verbeij, werkt ze aan haar eerste album. Ze hebben twee kinderen: Johannes (2) en Marie (8 maanden).

INTERVIEW

Johannes bloes **Zeeman** T-shirt
Tumble 'N Dry schoenen **Develab**
muts **Zalando** *Marie* legging
Bijenkorf tuniek, schoenen **Koter & Co**
vestje **Zeeman** *Loes* broek, top
Aaiko schoenen **Steve Madden**
haarbandje **Accessorize**

INTERVIEW: YVONNE BROEK, FOTOGRAFIE: BRENDA VAN LEEUWEN, STYLING: ESTHER LOONSTIJN, INSAGIE: NICOLETTE BRONDSTED

kek **mama** 19

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

DE LAATSTE KEER

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

OP TRANSPORT

Een pechvogel kun je deze historische Dakota wel noemen, terugkijkend op het bewogen leven, zeker van de laatste jaren van dit vliegtuig.

Het vliegtuig waar het allemaal om gaat, is een 2-motorige Dakota C47, die in 1944 in de USA werd gebouwd. De kist werd in 1945 aan de Franse luchtmacht afgeleverd, net te laat om een rol te kunnen spelen bij het beëindigen van de 2de wereldoorlog, waarna deze bij Air France terecht kwam. Afgedankt en deels ontmanteld kwam de C47 in 2002 bij het Museum Bevrijdende Vleugels in Best terecht. Vervolgens werd het vliegtuig aangekocht om als decor te fungeren in de musical Soldaat van Oranje, die in Theater Hangaar op voormalig Marinevliegveld Valkenburg moest gaan draaien.

Op vrijdag 13 augustus 2013 -voor bijgelovige mensen geen beste datum- werd de Dakota per dieplader van Best naar Valkenburg getransporteerd. De romp met centersectie was ruim 7,40 meter breed. Op de Rijksweg A44 ter hoogte van Abbenes bleek de Dakota breder dan de muren van het viaduct en kwam het vliegtuig klem te zitten. Het werd zwaar beschadigd. Uiteindelijk belandde de kist op z'n eindbestemming, maar een hoofdrol in Soldaat van Oranje zat er niet meer in.

Enige tijd geleden werd een Dakota voor een rol in een oorlogsfilm gezocht, die in de Ardennen werd opgenomen. De keus viel op deze C47, die hiervoor wel moest worden opgeladen en getransporteerd. Met het roemloze einde van het eerste transport in het achterhoofd besloten ze op zoek te gaan naar een vervoerder, die regelmatig dit soort transporten doet. Zo stond op een dinsdagmorgen een 4-assige DAF FTX CF 85.410 trekker, uitgerust met een HIAB 1055 E-7, een 105 t/m autolaadkraan met daarachter een 4-assige Broshuis trailer van het type 4 ABSD-42/1 van Koninklijke Saan gereed voor deze klus. Eerst werd begonnen met het fixeren van de zwaar beschadigde romp met balken en spanbanden. Vervolgens werd de romp behoedzaam opgetild. Geen eenvoudige klus, omdat de romp scheef op de centersectie lag en deze schuin naar boven en tegelijkertijd naar voren moest worden getild om de staartvleugel te kunnen verwijderen. Vervolgens werd de romp naast de dieplader gelegd en werden de hijsbanden opnieuw bevestigd, waarna de romp kon worden opgeladen en stevig op de Broshuis vastgezet.

Onder begeleiding van transportbegeleiders ging het vervolgens richting de Ardennen. Daar glansde de Dakota nog eenmaal in een film. Daarna moest de kist weer worden teruggebracht. Zo werd de Dakota door de specialisten van Koninklijke Saan op haar vaste plek als poortwachter bij de Theater Hangaar weer veilig gelost.

Desondanks zal de Dakota worden gesloopt en valt het doek voor het eens zo trotse vliegtuig definitief.

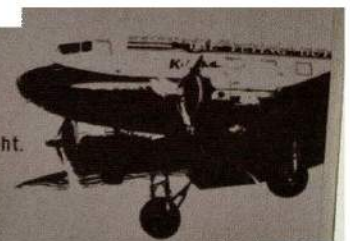
ROB DRAGT, voor Trucks, Het zwaarste blad van Nederland.

DAKOTA

Bouwjaar : 1944
 Bouwlocatie : Verenigde Staten

Deze Dakota C47 werd in 1945 geleverd aan de Franse luchtmacht, waar het slechts een jaar dienst heeft gedaan alvorens het een burgerregistratie kreeg. Het toestel werd in 1946 in gebruik genomen door Air France, waarna het tot 1981 gebruikt werd door diverse luchtvaartmaatschappijen. In februari 2002 kwam de Dakota C47 naar het Museumpark Bevrijdende Vleugels in Best, waarna het op vrijdag 13 augustus 2010 naar voormalig Vliegveld Valkenburg werd getransporteerd om een rol te spelen in Soldaat van Oranje. Tijdens het nachttransport kwam de Dakota echter vast te zitten op een viaduct op de A44, waardoor het toestel helaas onbruikbaar werd voor de voorstelling.

THEATER HANGAAR

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Gezichten en verhalen van vrijheid

Door Daniëlle Baas

HARMELEN - "Het moet bekend blijven wat er in de Tweede Wereldoorlog is gebeurd en wat voor impact dit heeft gehad", zegt de in Harmelen geboren en getogen Roos van Breukelen, actrice in de musical Soldaat van Oranje. Volgend jaar is het 70 jaar geleden dat de Tweede Wereldoorlog begon. Nog even en een hele generatie Nederlanders die de oorlog heeft meegemaakt is er niet meer. Om de Nederlanders die vechten en honger leden voor onze vrijheid nooit te vergeten, hebben Soldaat van Oranje – De Musical en stichting GO4Media de handen ineen geslagen. Met

het project 'Gezichten van Vrijheid' blijven verhalen uit de oorlogstijd voor altijd behouden.

Het initiatief roept mensen op om in de aanloop naar 4 en 5 mei verhalen van bekenden uit de oorlog te delen. Dit kan door een filmpje te uploaden of een 'selfie' te maken met een foto van de persoon waar het om gaat. "Zo ontstaat er een digitaal monument, een ketting van verhalen over oorlog en vrijheid", zegt Roos. "Oorlog is tegenwoordig vaak een van-je-bed-show. De musical maakt het heel concreet en zet mensen aan het denken. Het dringt dan vaak door hoe heftig de oorlog ei-

genlijk was." Zelf deed Roos ook mee aan het project. "Mijn opa en oma hebben de oorlog ook mee gemaakt. Zij woonden met een groot aantal kinderen op een groentekwekerij toen de oorlog uit brak. Daar hebben ze verschillende mensen laten onderduiken en mensen van voedsel voorzien. Ik vind het belangrijk dat dit soort verhalen behouden blijven." Op 5 mei wordt het digitale monument aangeboden aan de stichting Go4media. Die voegt alle inzendingen toe aan hun collectie van oorlogsverhalen.

Voor info of deelname:

www.soldaatvanoranje.nl of

www.gezichtenvanvrijheid.nl

‘Hoe moeilijker de rol, hoe mooier’

Sta je vijftig jaar op het toneel, heb je nog steeds last van plankenkoorts. Anne Wil Blankers over de angst voor premières, de kracht van het publiek en de liefde voor acteren.

door Alice Plekkenpol
 kunst@ed.nl

THEATER

HET went nooit, ook niet na een halve eeuw. „Doodziek ben ik voor een première, echt heel beroerd. Altijd weer. En in de aanloop ernaartoe ben ik voor mijn gezin niet te genieten. Dan vlucht ik uit huis, ga ik logeren bij vrienden.” Ook dit seizoen ontkomt ze er niet aan, met het toneelstuk *Madame Rosa* dat voor het eerst in Nederland te zien is. Anne Wil Blankers be-

hoort tot de groten van het Nederlandse toneel. Dus hoeft ze nooit op zoek naar werk. „Integendeel, ze komen naar mij toe”, vertelt ze opgewekt. „Mijn impresariaat Senf selecteert stukken op mij. Die lees ik en dan zoek ik de fijnste eruit. Modern of klassiek, dat is mij om het even, als het verhaal mij maar aanspreekt.” Aan de keukentafel, achter de koffie, legt ze uit dat film en televisie leuk zijn voor af en toe erbij. „Maar toneel is altijd mijn grote liefde geweest en gebleven. Je bouwt van acht tot elf

uur een spanningsboog op met het publiek, en binnen dat tijdsbestek moet je je verhaal overbrengen. De aanwezigheid van toeschouwers is voor mij heel belangrijk, ik wil voelen dat de zaal met me meegaat.” Dit jaar is Anne Wil Blankers vijftig jaar actrice. Toch leek het er aanvankelijk niet op dat ze voor een toneelcarrière zou kiezen. Ook al deed ze op de lagere school graag voordrachten en speelde ze vervolgens amateurtoneel, maar om nu van acteren je

Zelf verkeert ze in de comfortabele

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 16.644,00 en oplage 104.605

alleen voor intern/eigen gebruik

omstandigheden dat bijna al haar stukken veel publiek trekken. Sterker, een deel van de toeschouwers komt speciaal voor haar.

beroop te maken? Dat paste niet in een degelijk katholiek huishouden. „Toneelspelen leek mij meer iets voor typische acteerfamilies. Ik kom zelf niet uit een kunstzinnig gezin. Dus deed ik netjes de secretaresse-opleiding bij Schoevers.” Op aanraden van acteur Steye van Brandenburg ging ze toch naar de Toneelschool Maastricht. „Ik kreeg meteen vier aanbiedingen en begon bij de Haagse Comedie, nu het Nationale Toneel.” Waar ze anno 2014 terug is. Tegenwoordig doet de 73-jarige actrice nog één toneelstuk per jaar. Een halfjaar werken, een halfjaar vrij. Met voldoende tijd voor familie en andere leuke dingen. Sinds driekwart jaar wonen Anne Wil Blankers en haar echtgenoot in een monumentale boerderij in het Groene Hart, niet ver van Utrecht. Een grote, gezellige woonkamer met vrij uitzicht voor en achter. In de hal een door Ans Markus geschilderd portret. Het tweede huis in Frankrijk staat inmiddels te koop. Als je zo woont hoef je immers niet meer op vakantie. „Bovendien worden we natuurlijk ouder, mijn man is al tachtig. Dan wil je niet altijd zo'n eind rijden. Hij heeft hier trouwens genoeg werk met de tuin en de kippen.”

Vroeger draaide ze haar hand niet om voor twee, drie producties per seizoen. Met een druk gezin vroeg dat om een strakke planning. Een meisje voor dag en nacht bood uitkomst. Met haar eveneens hardwerkende echtgenoot kreeg ze drie kinderen. Dochter Marjolijn, met het syndroom van Down, stierf op jonge leeftijd. Zoon Diederick lijdt aan de spierziekte dystonie en woont naast haar. Oudste zoon Christo van Klaveren is acteur. „Van hem hoor ik hoe moeilijk het tegenwoordig is werk te vinden, zeker voor mannen van een jaar of vijftig. Je merkt toch dat het recessie is.” Zelf verkeert ze in de comfortabele omstandigheden dat bijna alle stukken waarin ze staat veel publiek trekken. Sterker, een deel van de toeschouwers komt speciaal voor haar, ongeacht wat ze speelt.

Blankers beschouwt zichzelf als van de oude stempel, al ziet ze ook veel raakvlakken met jonge collega's. „Als ik praat met Halina Reijn, merk ik dat acteren in beginsel hetzelfde is gebleven. Het grootste verschil is de vrijheid die er nu is. Vroeger kreeg je een strak draaiboek en zei de regisseur precies wat je moest doen. Daar

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 16.644,00 en oplage 104.605

alleen voor intern/eigen gebruik

hield je je dan ook aan. Die duidelijkheid vond ik juist wel prettig. Tegenwoordig is er meer ruimte voor eigen invulling en improvisatie. Eigenlijk weet ik niet of dat altijd wel goed is. Ik ben namelijk van mening dat je de tekst letterlijk moet zeggen, elk woord moet kloppen. Jongere acteurs gaan daar soms lossier mee om, merk ik.”

Madame Rosa van Het Nationale Toneel, 6 mei Parktheater Eindhoven.

Biografie Anne Wil Blankers

1940 - op 21 oktober geboren in Rotterdam.

1963 - afstuderen Toneelschool Maas-tricht.

1963/1964 - debuut bij Haagse Come-

die als Desdemona in Shakespeares *Othello*.

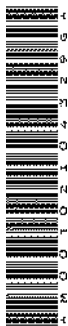
Theater o.a. *De Meeuw, Elektra, De Driestuiveropera, Shirley Valentine, Bobby Fisher is alive and lives in Pasadena, Glazen Speelgoed, Cabaret, Moeder Courage, Lente en Soldaat van Oranje.*

Televisie o.a. *Karakter, De moeder van David S., Prettig geregeld, Retour Den Haag, Wilhelmina en Stellenbosch.*

Film o.a. *Erik of het klein insectenboek en Leef!*

Prijzen o.a. Colombina, twee keer Theo d'Or, twee keer Gouden Hart en Theo Mann-Bouwmeesterring.

2013/2014 - vijftig jaar actrice, dit seizoen in *Madame Rosa*.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 16.644,00 en oplage 104.605

alleen voor intern/eigen gebruik

Anne Wíl Blankers als Madame Rosa. „Doodziek ben ik voor een première, echt heel beroerd. Altijd weer.”

Foto's Kurt van der Elst

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 16.644,00 en oplage 104.605

alleen voor intern/eigen gebruik

Soldaat en Stadspodia Theater na herdenking

Het begon als een Amsterdams initiatief. Na de herdenking op de Dam worden al een aantal jaren in theaters voorstellingen gespeeld met oorlog en vrede als thema. Dit jaar wordt dat naast Amsterdam in veel andere steden gedaan en voor het eerst ook in Leiden.

In Leiden is een bijzondere samenwerking tot stand gekomen. Vijf partijen hebben de handen ineen geslagen: Stadspodia Leiden, Veenfabriek, PS|theater, Dansorkest Date 7-2-7 en 'Soldaat van Oranje, de musical'. Zij verzorgen op zondag 4 mei na de dodenherdenking gezamenlijk een voorstelling in de Leidse Schouwburg.

De rode draad in hun voorstelling is het verzet dat tijdens de oorlogsjaren in Leiden is gepleegd. Daarvoor worden twee historische figuren ten tonele gevoerd. Ten eerste is daar hoogleraar Rudolph Cleveringa, die op 26 november 1940 met een rede protesteerde tegen het ontslag van joodse collega's aan de Leidse universiteit. Hij moest die heldhaftigheid bekopen met een langdurige gevangenisstraf. De tweede man op wie wordt ingezoomd, is de Leidse dominee Touw. Hij predikte vanaf de kansel van de Pieterskerk over het Ontzet van Leiden. 3 Oktober mocht tijdens de bezetting niet worden gevierd, omdat het een bevrijdingsfeest is. Touw negeerde het verbod van de NSB-burgemeester en nam daarmee ook een groot risico.

Theo de With

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

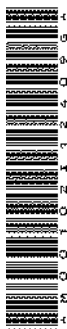
Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 10.998,00 en oplage 29.766

alleen voor intern/eigen gebruik

Soldaat van Oranje, de musical' als onderdeel van Theater na de Dam op 4 mei in de Leidse Schouwburg.

FOTO JORIS VAN BENNEKOM

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 10.998,00 en oplage 29.766

alleen voor intern/eigen gebruik

Twee Leidse verzetshelden centraal in voorstelling

Vervolg van voorpagina

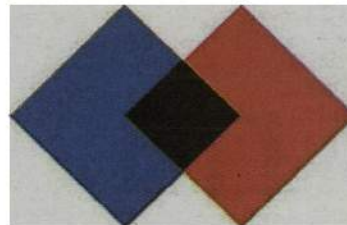
De cast van 'Soldaat van Oranje, de musical' verzorgde twee jaar geleden Theater na de Dam in Amsterdam. In Koninklijk Theater Carré werd een aangepaste voorstelling gespeeld. „Dat was heel mooi en bijzonder”, vertelt Fred Boot, de producent van 'Soldaat van Oranje', die al 3,5 jaar volle zalen trekt op voormalig vliegveld Valkenburg. „Het creëerde een hernieuwd bewustzijn bij onze acteurs en musici, die toch dagelijks met de Tweede Wereldoorlog bezig zijn.” Boot nam dit jaar opnieuw contact op met de organisatie om te kijken wat ze voor elkaar kunnen betekenen. „Toen hoorde ik dat ze het concept naar andere steden uitrolden en dat ze voor Leiden in gesprek waren met Stadspodia en de Veenfabriek.” Al snel besloten de partijen in Leiden met elkaar in zee te gaan. Ook PS|theater werd erbij gevraagd, omdat dit gezelschap vaak theater voor en met Leideners maakt. Er werd besloten een voorstelling te bouwen rond

de keuzes in oorlogstijd en de consequenties daarvan. Hoogleraar Cleveringa en dominee Touw, die zich allebei in woord en daad verzetten tegen de nazi's, dienen als voorbeeld. Dominee Touw stak op 3 oktober 1941 zijn nek uit voor een gehoor van 2000 man in de Pieterskerk. Het vieren van Leidens Ontzet was verboden, omdat het een bevrijdingsfeest is. Terwijl de NSB-burgemeester in de kerk zat, had hij daar lak aan. Touw sprak over de overwinning op de Spaanse overheersers. Een goed verstaander had aan een half woord genoeg. Als vergeldingsmaatregel werd de predikant vier dagen vastgezet. De Veenfabriek en PS|theater duiken in deze geschiedenis. Hoogleraar Els van Eick van Heslinga plaatst tijdens een kort praatje de preek van Touw in historisch perspectief. De cast van 'Soldaat van Oranje' gaat in op de befaamde rede van Rudolph Cleveringa aan de Leidse universiteit. De hoogleraar keerde zich tegen het ontslag

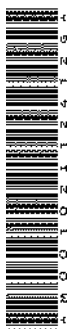
van joodse collega's. „In de musical komt dat niet voor”, zegt regisseur Nico de Vries. „We zijn de archieven ingedoken en komen met gedichten en liedjes van onder anderen Brecht.” Het Leidse Dansorkest Date 7-2-7 is trots aan het programma te mogen meewerken. De band bestaat uit muzikanten die zelf de oorlog hebben meegemaakt.

Theo de With

Theater na de Dam, zondag 4 mei 21.00 uur, Leidse Schouwburg, Leiden, 15 euro, www.stadspodia.nl

**THEATER
 NA DE DAM
 4 MEI 21 UUR**

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 4.125,00 en oplage 29.766

alleen voor intern/eigen gebruik

Musical Het succes van 'Soldaat van Oranje'

Opium onderzoekt het succes achter *Soldaat van Oranje - De musical*. De voorstelling is de langst lopende Nederlandse theaterproductie ooit en na drie en een half jaar nog steeds avond na avond uitverkocht. Cornald Maas ontmoet onder anderen hoofdrolspeler Matteo van der Grijn (hij speelt de rol van oorlogsheld Erik Hazelhoff Roelfzema) en de actrices Catherine ten Bruggencate, Petra Laseur en Jacqueline Blom. Herhaling van 29 december 2013.

Ned. 2, AVRO, 22.40 uur

Morgen

Na afloop van **Dodenherdenking** is er morgenavond een speciale voorstelling in de Leidse Schouwburg. Hiervoor hebben de musical Soldaat van Oranje, de Veenfabriek, PS|theater, Dansorkest Date 7-2-7 en Stadspodia Leiden de handen ineen geslagen. De voorstelling gaat over de keuzes die mensen in oorlogstijd moeten maken en de consequenties daarvan. Centraal staan hoogleraar Cleveringa en dominee Touw, die zich allebei in woord verzetten tegen de bezetter en bereid waren de gevolgen daarvan te dragen. Vanwege de twee minuten stilte begint de voorstelling morgen pas om 21.00 uur.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 1.032,00 en oplage 29.766

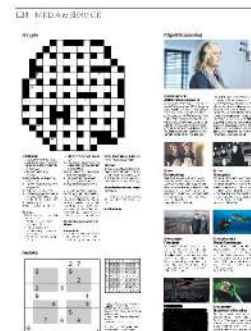
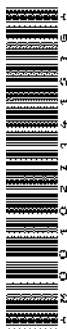
alleen voor intern/eigen gebruik

INFORMATIEF

Opium: Soldaat van Oranje

Na drie en een half jaar is de musical *Soldaat van Oranje* nog steeds elke avond uitverkocht. Cornald Maas probeert het geheim van het succes te achterhalen en praat met acteurs, producenten, de regisseur en de scenario-schrijver en Engelandvaarder Jan Boot. Nederland 2, 22.40-23.25u.

SMAAKMATRIX ONZE KORT-DOOR-DE-BOCHTGIDS VAN ALLES WAT MOOI EN LELIJK IS

Jaap van Zweden heeft liever een Amerikaans orkest dan het Koninklijk Concertgebouworkest. Pauw wil niet met Jinek. Spanje graaft naar de botten van Cervantes (1547- 1616). Die gaan ze opnieuw begraven. Wanhopige pr: op één dag twee pausen heilig verklaren.	HIGHBROW Louis Andriessen over Mariss Jansons: "Wat een zeikerd." Ook zo benieuwd naar de docu <i>Imperfect harmony</i> van Carmen Cobos? Voor wie het niet allang gezien heeft: de laatste afleveringen van Breaking Bad worden nóg fantastischer. Wie is toch die Anne over wie ze het in elke talk-show hebben? Wat zijn die livestreams vanuit het Concertgebouw toch geweldig.
VERSCHRIKKELIJK Wolter Kroes loopt weer oranje aan met een WK-lied. Hiphoppionier DJ E-Z Rock overleden. Nee, wij kenden hem ook niet. Van der Laan is niet tegen een volgende Ajax-huldiging in de binnenstad. Rolluiken dicht! De hand van de burgemeester op de bips van Máxima (uitgelicht door <i>Lucky TV</i>).	LOWBROW Hij gelooft in mij gaat Soldaat van Oranje achterna: verlengd tot eind 2014. Het WK snooker in Sheffield loopt af. Wij zetten ons geld op Ronnie O'Sullivan. U kunt deze PS van de Week ook lezen op Blendle. De markantste schedel van de festivaljury in Cannes: Willem Dafoe.

Jos Bloemkolk en Erik Voermans

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Fenomeen 'Soldaat van Oranje'

■ NED. 2, 22.40 uur

Opium TV onderzoekt het succes achter *Soldaat van Oranje – De musical*, de langstlopende Nederlandse theaterproductie ooit. Waar ligt dat aan? Identificeert ook een jongere generatie zich met oorlogsheld Erik Hazelhoff Roelfzema? Presentator Cornald Maas ontmoet hoofdrolspeler Matteo van der Grijn en Catherine ten Bruggencate, Petra Laseur en Jacqueline Blom (drie van de twaalf actrices in de rol van koningin Wilhelmina). Ook spreekt hij met regisseur Theu Boermans, scenarioschrijver Edwin de Vries, producent Fred Boot en met Jan Bakker, een van de laatste nog in leven zijnde Engelandvaarders.

Musical Soldaat van Oranje wegens succes weer verlengd

De musical *Soldaat van Oranje* is opnieuw verlengd. Het muzikale spektakelstuk is nog tot eind maart 2015 te zien in de TheaterHangaar op voormalig vliegveld Valkenburg bij Katwijk. De musical is al diverse malen verlengd. Begin dit jaar meldde de organisatie nog dat de populaire voorstelling tot december dit jaar te zien zou zijn. Het stuk over de Tweede Wereldoorlog kent sinds de première in oktober 2010 nog steeds uitverkochte zalen. De show trok al meer dan 1,3 miljoen bezoekers en is de langstlopende voorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis.

Soldaat van Oranje opnieuw verlengd

KATWIJK (ANP) - De musical Soldaat van Oranje is opnieuw verlengd. Het stuk is nog tot eind maart 2015 te zien in de TheaterHangaar op voormalig vliegveld Valkenburg in Katwijk. Dat maakte de organisatie maandag bekend.

De musical is al diverse malen verlengd. Begin dit jaar meldde de organisatie nog dat de populaire musical tot december dit jaar te zien zou zijn. Het stuk over de Tweede Wereldoorlog trekt sinds de première in oktober 2010 nog steeds uitverkochte zalen. De show trok al meer dan 1,3 miljoen bezoekers en is sinds december de langlopende voorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis.

'Soldaat van Oranje' opnieuw verlengd

KATWIJK De musical *Soldaat van Oranje* is opnieuw verlengd. Het stuk is nog tot eind maart 2015 te zien in de TheaterHangaar op voormalig vliegveld Valkenburg in Katwijk. Het stuk over de Tweede Wereldoorlog trok sinds de première in oktober 2010 al meer dan 1,3 miljoen bezoekers en is sinds december de langstlopende theatervoorstelling.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 1.759,00 en oplage 130.145

alleen voor intern/eigen gebruik

Musical 'Soldaat van Oranje' opnieuw verlengd

Katwijk | De musical *Soldaat van Oranje* is opnieuw verlengd. Het stuk is nog tot eind maart 2015 te zien in de TheaterHangaar op voormalig vliegveld Valkenburg in Katwijk. Dat maakte de organisatie gisteren bekend. De musical is al diverse malen verlengd. Begin dit jaar meldde de organisatie nog dat de populaire musical tot december dit jaar te zien zou zijn. Het stuk over de Tweede Wereldoorlog trok sinds de première in oktober 2010 al meer dan 1,3 miljoen bezoekers.

KATWIJK

'Soldaat van Oranje' opnieuw verlengd

De musical 'Soldaat van Oranje' is opnieuw verlengd. Het stuk is nog tot eind maart 2015 te zien in TheaterHangaar op voormalig vliegveld Valkenburg in Katwijk. De musical is al diverse malen verlengd. Begin dit jaar meldde de organisatie nog dat de populaire musical tot december dit jaar te zien zou zijn. Het stuk over de Tweede Wereldoorlog trekt sinds de première in oktober 2010 nog steeds uitverkochte zalen. De show trok al meer dan 1,3 miljoen bezoekers en is sinds december de langlopende voorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 1.795,00 en oplage 143.433

alleen voor intern/eigen gebruik

Musical langer in Katwijk

Katwijk * De musical 'Soldaat van Oranje' is opnieuw verlengd. Het stuk is nog tot eind maart 2015 te zien in de Theater-Hangaar in Katwijk. De musical is al diverse malen verlengd. Begin dit jaar meldde de organisatie nog dat de populaire musical tot december dit jaar te zien zou zijn. Het stuk over de Tweede Wereldoorlog trekt sinds de première in oktober 2010 nog steeds uitverkochte zalen. De show trok meer dan 1,3 miljoen bezoekers en is sinds december de langstlopende voorstelling uit de theatergeschiedenis.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 750,00 en oplage 16.083

alleen voor intern/eigen gebruik

Soldaat van Oranje opnieuw verlengd

KATWIJK De musical *Soldaat van Oranje* is opnieuw verlengd. Het stuk is nog tot eind maart 2015 te zien in de TheaterHangaar op voormalig vliegveld Valkenburg in Katwijk. Dat maakte de organisatie gisteren bekend. Begin dit jaar meldde de organisatie nog dat de musical tot december dit jaar te zien zou zijn. Het stuk over de Tweede Wereldoorlog trok sinds de première in oktober 2010 meer dan 1,3 miljoen bezoekers en is sinds december de langstlopende theatervoorstelling.

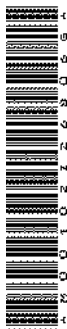
SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 864,00 en oplage 89.942

alleen voor intern/eigen gebruik

Bekende Minervanen

De studentenvereniging Minerva heeft veel bekende Nederlanders voortgebracht: Charlene de Carvalho-Heineken, Erik Hazelhoff Roelfzema (Soldaat van Oranje), Jaap de Hoop Scheffer, Nelleke Noordervliet, Erica Terpstra, Paul Verhoeven en Paul van Vliet. Bekende regiogenoten die lid waren van Minerva zijn onder andere: Michiel Zonneville, Melanie Schultz van Haegen en Alexander Pechtold. Leden van het Koninklijk huis die in Leiden studeerden - prinses Beatrix, prinses Juliana, koning Willem-Alexander, prins Constantijn, prinses Margriet en Pieter van Vollenhoven - waren allemaal lid van Minerva.

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 1.032,00 en oplage 29.766

alleen voor intern/eigen gebruik

Musical langer in Katwijk

Katwijk * De musical 'Soldaat van Oranje' is opnieuw verlengd. Het stuk is nog tot eind maart 2015 te zien in de Theater-Hangaar in Katwijk. De musical is al diverse malen verlengd. Begin dit jaar meldde de organisatie nog dat de populaire musical tot december dit jaar te zien zou zijn. Het stuk over de Tweede Wereldoorlog trekt sinds de première in oktober 2010 nog steeds uitverkochte zalen. De show trok meer dan 1,3 miljoen bezoekers en is sinds december de langstlopende voorstelling uit de theatergeschiedenis.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 2.094,00 en oplage 66.288

alleen voor intern/eigen gebruik

Musical

Soldaat weer verlengd

De musical *Soldaat van Oranje* is opnieuw verlengd. Het stuk is nog tot eind maart 2015 te zien in de TheaterHangaar op vliegveld Valkenburg in Katwijk. De show trekt al sinds oktober 2010 volle zalen. Intussen hebben al ruim 1,3 miljoen mensen de langstlopende theatervoorstelling ooit bezocht.

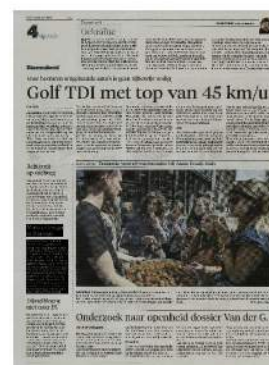
SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 16.016,00 en oplage 445.000

alleen voor intern/eigen gebruik

Musical langer in Katwijk

Katwijk * De musical 'Soldaat van Oranje' is opnieuw verlengd. Het stuk is nog tot eind maart 2015 te zien in de Theater-Hangaar in Katwijk. De musical is al diverse malen verlengd. Begin dit jaar meldde de organisatie nog dat de populaire musical tot december dit jaar te zien zou zijn. Het stuk over de Tweede Wereldoorlog trekt sinds de première in oktober 2010 nog steeds uitverkochte zalen. De show trok meer dan 1,3 miljoen bezoekers en is sinds december de langstlopende voorstelling uit de theatergeschiedenis.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 2.806,00 en oplage 121.313

alleen voor intern/eigen gebruik

Musical Soldaat van Oranje opnieuw verlengd

AMSTERDAM – De musical *Soldaat van Oranje* is opnieuw verlengd. Het stuk is nog tot eind maart 2015 te zien in de TheaterHangaar op voormalig vliegveld Valkenburg in Katwijk. *Soldaat van Oranje* is al diverse malen verlengd. Begin dit jaar meldde de organisatie nog dat de populaire musical tot december dit jaar te zien zou zijn. (ANP)

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

KATWIJK

Soldaat van Oranje opnieuw verlengd

De musical Soldaat van Oranje is opnieuw verlengd. Het stuk is nog tot eind maart 2015 te zien in de TheaterHangaar op voormalig vliegveld Valkenburg in Katwijk. Dat maakte de organisatie gisteren bekend. De show trok al meer dan 1,3 miljoen bezoekers.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 1.971,00 en oplage 124.539

alleen voor intern/eigen gebruik

Soldaat van Oranje opnieuw verlengd

KATWIJK - Soldaat van Oranje - De Musical is opnieuw verlengd, nu tot en met maart 2015. Sinds de première in oktober 2010 speelt de musical elke voorstelling voor een uitverkochte zaal. Inmiddels hebben ruim 1,3 miljoen bezoekers de voorstelling gezien. Soldaat van

Oranje - De Musical is sinds 31 december 2013 de langstlopende voorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis. De voorstelling is te zien in de TheaterHangaar op het voormalig marinevliegveld in Katwijk. ●

THEATER

Recordmusical nog langer door

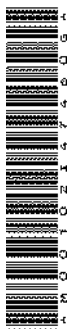
Inmiddels hebben ruim 1,3 bezoekers de voorstelling gezien en toch gaat de musical 'Soldaat van Oranje' opnieuw langer door. Het stuk dat in oktober 2010 in première ging en in zijn nadagen leek, zal alsnog draaien tot maart 2015, heeft de productiemaatschappij laten weten. Soldaat van Oranje, opgevoerd in een hal van het voormalige vliegveld Valkenburg bij Katwijk, is de langst lopende voorstelling in de Nederlandse theatergeschiedenis. Dat record kan gaan sneuvelen wanneer het toneelstuk 'Anne' aanslaat. Die voorstelling in het speciaal gebouwde theater in Amsterdam zal doorgaan zolang er belangstelling voor is, kondigen de initiatiefnemers nu al aan.

Verhalen uit de oorlog

KATWIJK - Matteo van der Grijn (rechts) lanceert na de matineevoorstelling van *Soldaat van Oranje - De Musical* samen met Dennis Voortman het digitale monument *Gezichten van Vrijheid*. Dit is een initiatief van Stichting GO4media waarbij een gezicht wordt gegeven aan de generatie die WOII heeft meegemaakt. Deze gezichten en de daarbij behorende verhalen uit oorlogstijd worden voor altijd bewaard in een digitaal vrijheidsmonument. Daarmee wil de stichting de herinnering levend houden en - nu het nog kan - anderen bewegen om ook eens in gesprek te gaan met deze generatie. (Foto: Rudy Hellewegan/pr)

Hoofdrolspeler SvO lanceert digitaal monument

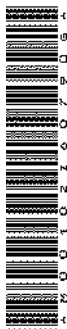

KATWIJK - Na de matineevoorstelling van Soldaat van Oranje - De Musical lanceerde hoofdrolspeler Matteo van der Grijn vorige week met een druk op de knop het digitale monument 'Gezichten van Vrijheid'. In aanloop naar 4 en 5 mei werkte Soldaat van Oranje - De Musical in samenwerking met stichting GO4media aan het project [*Dennis Voortman \(Gezichten van Vrijheid\) en Matteo van der Grijn \(Foto: Rudy Hellewegen\).*](http://www.gezichtenvanvrij-</p>
</div>
<div data-bbox=)

heid.nl, een initiatief waarbij een gezicht wordt gegeven aan de generatie die WOII heeft meegemaakt. Deze gezichten en de daarbij behorende verhalen uit oorlogstijd worden voor altijd bewaard in een digitaal vrijheids-

monument. Met dit monument wil stichting Go4Media de herinnering levend houden en nu het nog kan, anderen bewegen om ook eens in gesprek te gaan met deze generatie.

Soldaat van Oranje - De Musical helpt ook mee en verzamelt in de vorm van een online ketting, video's, foto's en persoonlijke verhalen over WOII. Deze verzameling van gezichten en verhalen uit onze geschiedenis werd afgelopen maandag overgedragen aan het digitale monument 'Gezichten van Vrijheid'. Zo worden de verhalen en gezichten voor de volgende generaties bewaard. Meer informatie over deze actie: www.soldaatvanoranje.nl. ●

Soldaat van Oranje opnieuw verlengd

KATWIJK - De musical Soldaat van Oranje is opnieuw verlengd. Het stuk is nog tot eind maart 2015 te zien in de TheaterHangaar op voormalig vliegveld Valkenburg in Katwijk. Dat maakte de organisatie maandag bekend. De musical is al diverse malen verlengd. Begin dit jaar meldde de organisatie nog dat de populaire musical tot december dit jaar te zien zou zijn. Het stuk over de Tweede Wereldoorlog trekt sinds de première in oktober 2010 nog steeds uitverkochte zalen. De show trok al meer dan 1,3 miljoen bezoekers en is sinds december de langstlopende voorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis.

Opium special (Soldaat van Oranje-musical), Nederland 2, 22:40 uur

OPIUM

Soldaat van Oranje
 Nederland 2, 22:40 uur

Cornald Maas onderzoekt het succes achter de langstlopende theaterproductie van Nederland (*Soldaat van Oranje* loopt eind 2015 vijf jaar). In gesprek met acteurs Matteo van der Grijn, Catherine ten Bruggencate en Petra Laseur.

OPIUM: SOLDAAT VAN ORANJE
NEDERLAND 2 | 22.40

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Making of 'Soldaat van Oranje'
13.00 uur, RTL 4

**Verhaal
van de dag**

Museum over de Engelandvaarders in munitiebunker

Peter van der Hulst
 p.van.der.hulst@hdcmedia.nl

Noordwijk * De betonnen kolos aan de Bosweg is nu nog in gebruik bij het Atlantikwall Museum. Door de expositie over de verdedigingslinie te verhuizen naar de voormalige commandobunker even noordelijker in de duinen ontstaat plek voor de nieuwe tentoonstelling in de leeggekomen munitiebunker.

Het afgelopen jaar is hard gewerkt om de oude commandobunker geschikt te maken. „We denken de expositie in september of oktober te kunnen verhuizen”, zegt Victor Salman, voorzitter van het Atlantikwall Museum.

Met penningmeester Jan Heus is Salman ook vertegenwoordigd in het bestuur van Museum Engelandvaarders. Een logische keuze omdat beide tentoonstellingen in de toekomst nauw willen samenwerken bij de kaartverkoop (combikaart) en de promotie.

Van Ravesteyn

Ruim een jaar geleden werd het initiatief voor het nieuwe museum in Noordwijk bekendgemaakt. Met steun van de inmiddels 93-jarige Engelandvaarder Eddy Jonker heeft de Vereniging Erfgoed Leidschendam gezocht naar een geschikt onderkomen binnen de eigen gemeente. De werv van Van Ravesteyn in Leidschendam vormde een belangrijke schakel bij de

oversteek over Het Kanaal. De zoektocht bleef vruchteloos, want de bunker in Noordwijk in beeld kwam.

Niet alleen de beschikbare ruimte vormt een pre, de lage exploitatiekosten zijn wellicht nog belangrijker. Voor veel musea wordt het door teruglopende subsidies en dure panden steeds moeilijker het huishoudboekje op orde te houden. De dikke muren zorgen voor een constante temperatuur en over aantasting door weersinvloeden hoeft evenmin grote zorgen te worden gemaakt. Een verbbeurt is niet nodig. Al kan het plaatsen van een toiletblok nog wel lastig zijn. Je zet niet zomaar de boor in de stevige constructie.

Dat het verhaal van de Engelandvaarders mensen interesseert, blijkt uit het succes van de musical Soldaat van Oranje. Toch wil het museum veel verder gaan dan de ervaringen van Erik Hazelhoff Roelfzema. De vaak lange en risicovolle voorbereidingen in loodsen, schuren en geheime bergplaatsen moeten een prominente plek krijgen.

Thema's

De inrichting van de bunker gebeurt vanaf oktober aan de hand van thema's. Na de verbeelding van de Duitse inval, krijgen bezoekers een beeld van de routes die de Engelandvaarders over zee kozen. Veel minder bekend zijn de vaak lange reizen over land. Via Frankrijk, Spanje, Zwitserland, maar ook Zweden vonden Nederlanders hun

weg naar het Britse eiland. Daar sloten zij zich dan aan bij de verschillende strijdkrachten als Royal Air Force, Royal Navy, de Prinses Irene Brigade en KNIL om tegen de Duitse en Japanse bezetters te vechten.

Maar ook de verhalen bij aankomst in Engeland, de strijd voor een vrij Nederland, de band met de Oranjes, de wederopbouw en het leven van de Engelandvaarders na de oorlog komen aan bod.

Doordat het nieuwe museum van de grond af moet worden opgebouwd en naast modern en interactief ook voor de jeugd interessant wil zijn, is een investering van zeshonderd ton nodig. „We hebben nu meer dan een half miljoen binnen, waardoor we definitief besloten hebben om van start te gaan. Er is nog geld nodig, maar we verwachten die laatste euro's in de komende maanden nog binnen te halen”, aldus Salman.

De bijdragen zijn afkomstig van subsidies en giften van organisaties en particulieren. Een deel wordt gebruikt voor de samenstelling van de expositie. Salman verzekert dat er nog heel wat spullen zijn die herinneren aan de risicovolle ondernemingen van de Engelandvaarders. Ook hopen de initiatiefnemers dat de attributen die nu nog te bezichtigen zijn in de Theaterhangaar van Valkenburg een plek krijgen in de bunker aan de Bosweg.

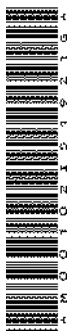

De voormalige munitiebunker aan de Bosweg in Noordwijk wordt definitief het onderkomen van het Museum Engelandvaarders. De plannen circuleren al geruime tijd, maar of ze waargemaakt zouden worden hing af van de beschikbare ruimte in de bunker en geld. Inmiddels is een half miljoen euro van de benodigde zes ton binnen en is het onderkomen goed bevonden. Naar verwachting opent het Museum Engelandvaarders in april of mei 2015 de deuren. Een permanent onderkomen is mogelijk geworden door de verhuizing van het Atlantikwall Museum.

**Nieuwe expositie
 vanaf voorjaar
 2015 te
 bezichtigen**

Erik Hazelhoff Roelfzema was de bekendste Engelandvaarder. De inmiddels overleden Soldaat van Oranje overhandigt hier zijn boek aan Prinses Irene. ARCHIEFFOTO

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 20.622,00 en oplage 29.766

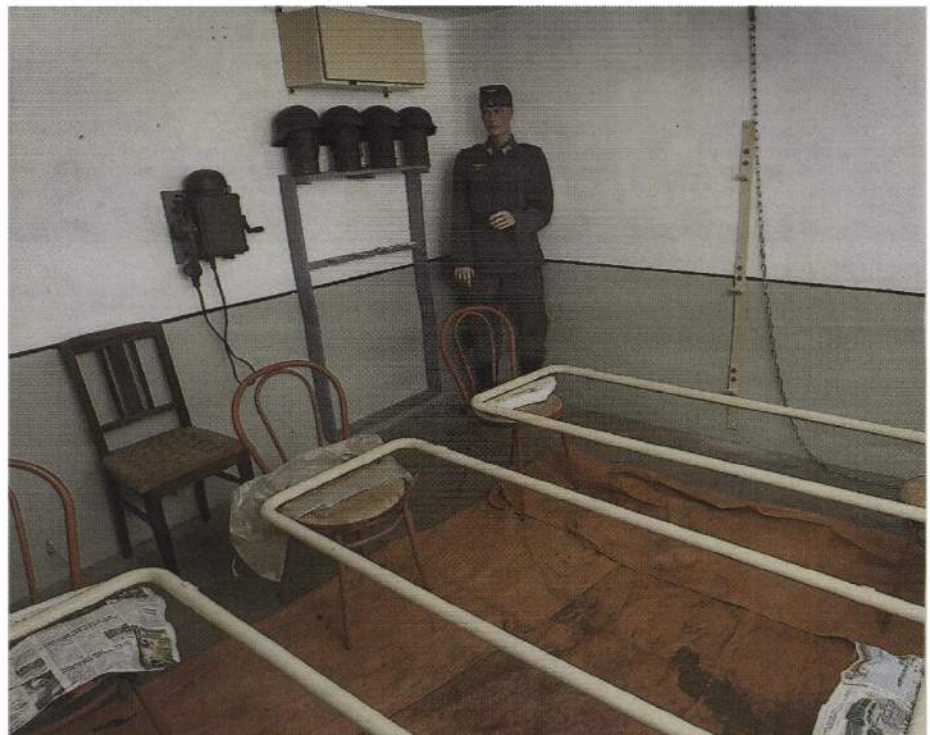
alleen voor intern/eigen gebruik

Een scene uit de musical Soldaat van Oranj

e. In vaak gammele bootjes werd de overtocht naar Engeland gemaakt.

PUBLICITEITSFOTO

Het Atlantikwall Museum zal de collectie in de voormalige commandobunker exposeren.

ARCHIEFFOTO

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 20.622,00 en oplage 29.766

alleen voor intern/eigen gebruik

4 HAVO van het Rijnlands Lyceum naar 'Soldaat van Oranje'

Woensdagmiddag 7 mei verzamelden de leerlingen van 4 HAVO van het Rijnlands Lyceum voor de school om gezamenlijk op de fiets of scooter naar een voorstelling van de musical 'Soldaat van Oranje' te gaan. Het Educatiefonds had het mogelijk gemaakt dat deze groep de indrukwekkende voorstelling kon bijwonen.

Door Jan Pieter Becker

Stichting Educatieve Theaterprojecten (SETp) ontvangt dit jaar in totaal 6000 leerlingen uit het voortgezet onderwijs in Katwijk bij de musical Soldaat van Oranje. Theaterproducent Fred Boot heeft deze stichting mede opgericht en bij het ontwikkelen van Soldaat van Oranje → De Musical heeft hij altijd in het achterhoofd gehouden dat de voorstelling toegankelijk moest zijn voor jongeren en scholieren. Immers, de voorstelling

vertelt een belangrijk verhaal over onze vaderlandse geschiedenis dat doorverteld moet worden. Zo blijft de historie leven en kan de voorstelling onderdeel zijn van het cultuur- of geschiedenisonderwijs. Leerlingen van 4 HAVO van Het Rijnlands Lyceum behoorden tot de gelukkigen om door dit fonds te worden uitgenodigd een voorstelling bij te wonen en zo het verhaal te aanschouwen van Nederlanders die in '40 - '45 keuzes moesten maken. Het werd een spectaculaire en indrukwekkende theatervoor-

stelling over een waargebeurd verhaal, dat uitnodigt met elkaar in gesprek te gaan over oorlog, vrijheid, het maken van keuzes, moed, vriendschap en opoffering. Na de voorstelling werd er door de leerlingen nog uitvoerig nagepraat over dit stukje vaderlandse geschiedenis. Respect en bewondering was er voor Erik Hazelhoff Roelfzema maar ook voor al die andere Nederlanders die in de tweede wereldoorlog keuzes moesten maken. Uiteraard werd er ook stilgestaan bij het leven in vrijheid, dat dus helemaal niet zo vanzelfsprekend is. Vrijheid moet gekoesterd worden. Daar waren alle leerlingen van het Rijnlands het unaniem over eens.

4 HAVO vlak voor vertrek naar de musical Soldaat van Oranje. Foto: Jan Pieter Becker.

Musical SVO blijft populair

➤ VALKENBURG - De langstlopende theatervoorstelling van Nederland, Soldaat van Oranje - De Musical, wordt verlengd tot en met maart 2015.

Kaarten zijn te koop via www.soldaatvanoranje.nl of 0900-1353 (45cpm).

Het Adelbert en cultuur om de hoek...

De afgelopen week gingen bij elkaar ruim 225 leerlingen en medewerkers van het Adelbert College naar 'Soldaat van Oranje' in de Theaterhangaar en naar 'Urbanus zelf!' en 'OP Sterk Water', beide in de Leidse Schouwburg. Ook de beeldentuin van de Caldic Collectie in Wassenaar-Zuid werd bezocht. Al jaar en dag lukt het om geld en tijd vrij te maken, zodat leerlingen voor kleine bedragen kunnen genieten van allerhande voorstellingen, kunstexcursies en exposities. En genieten hebben ze gedaan!

Over 'Soldaat van Oranje' was iedereen positief en onder de indruk en het was ook heel leerzaam: geschiedenis, aardrijkskunde en culturele en kunstzinnige vorming in één pakketje. Ook de begeleiders waren onder de indruk, mede wat betreft het gedrag van de leerlingen. De jongedames en heren zijn al jaren graag geziene gasten bij een groot aantal culturele instellingen in heel de regio. Onbedaarlijk werd er gelachen bij Urbanus, maar er was ook een leerling die de humor niet begrijpt. Dat mag! Improvisatiecabaret op donderdag krijgt iedereen aan het lachen. Kunst en Cultuur een belangrijk bindmiddel?

Ondanks de hevige onweersbuien van diezelfde morgen konden 24 leerlingen uit 3T met Kunstvakken2 Beeldend in hun pakket met stralend weer naar de Beeldentuin van de Caldic Collectie in het Clingenbosch te Wassenaar-Zuid fietsen. Gelukkig maar, want een bezoek aan deze bijzondere Beeldentuin in onze eigen achtertuin mocht niet in het water vallen! Gewapend met een scherp oog, een ontwikkelende tastzin, een dosis praktijkervaring en een goede hoeveelheid Hollandse nuchterheid gingen de leerlingen met twee gidsen op pad langs ongeveer tweederde van de ruim 60 kunstwerken die dhr. Van Caldenborgh hier in de tuin heeft weten te verzamelen. Tijdens de wandeling zagen we werken van allen nog in leven zijnde kunstenaars uit binnen- en buitenland, zoals Anish Kapoor, Jean Tinguely, Atelier van Lieshout, ExpoHenk, Henry Moore, Don Brown en meer.

Anders dan normaal gesproken gebruikelijk is, mochten de meeste beelden ook aangeraakt worden, een ervaring op zich! En wat is er mooier dan je te vergapen aan zandstenen, stalen, bronzen, houten, bakstenen of glazen bouwsels, constructies, assemblages en afgietsels die zijn gestapeld, getimmerd, gemetseld, gegoten, gespoten, gepoetst, gelakt.. De weerbarstige verscheidenheid van het werk geeft het brede spectrum van de kunst weer en is daarom uitermate geschikt voor deze groep om te mogen bezoeken. (Tekst en foto: ingezonden.)

Educatieprogramma Soldaat van Oranje

MUSICAL ■ Ze zijn er nog stil van, diep onder de indruk van wat ze hebben gezien.

Door Aty de Vries

“Voor ons was het gewoon een verhaal dat in de jaren 40/45 is gebeurd. Eigenlijk ver van mijn bed”, vertelt een van de leerlingen van het Teylingen College uit Noordwijkerhout die samen met klasgenoten uit 4 VWO de voorstelling van Soldaat van Oranje-de Musical heeft gezien. Tussen de 1.000 leerlingen en talrijke docenten zaten ook de heren Herman Dijkhuizen bestuurslid van de Vereniging Oud Valkenburg en Peter de Vries namens Klankbord 4/5 mei. Vanuit heel Nederland kwamen vorige week woensdag de bussen naar de Theater-Hangaar in Valkenburg. Maar ook uit de omgeving kwamen de leerlingen per fiets zoals die van het Rijnslands Lyceum in Oegstgeest, of werden ze per auto gebracht, zoals de leerlingen van het Teylingen College uit Noordwijkerhout.

PROJECT

Op initiatief van theaterproducent Fred Boot, die de Stichting Educatieve Theaterprojecten (SETp) heeft opgericht, is deze voorstelling het eerste project waar 6.000 leerlingen en 100 docenten, op verschillende data tot en met juli 2014, naar toe gaan. SETp vindt het belangrijk dat theatervoorstellingen met een historisch of maatschappelijk thema, zoals Soldaat van Oranje-De Musical, ook toegankelijk zijn voor scholen, zodat deze voorstellingen onderdeel kunnen zijn van het cultuur- of geschiedenisonderwijs. Fred hoopt dat de leerlingen met hun naaste omgeving in gesprek gaan over oorlog, vrijheid, het maken van keuzes, moed, vriendschap en opoffering. Voordat de voorstelling begon had directeur Harry de

Bruin al de volwassenen gewaarschuwd dat het wel wat rumoerig zou kunnen zijn. Iedere leerling had een plaatsbewijs, maar daar werd niet meer naar gekeken dus zaten ze op de verkeerde plaatsen. Dat moest gecorrigeerd worden door over de rijen stoelen heen te springen. In de pauze van de voorstelling bleek dat er tassen, portemonnees en mobieltjes weg waren,

TASTBARE GESCHIEDENIS

Peter de Vries had op 10 mei de herdenking van de Slag om de Residentie op Ypenburg bijgewoond, waarbij de heer Teun van der Plas uit Katwijk mede in de organisatie zit. Op 12 mei was de Vries op de ere-begraafplaats aanwezig toen de kinderen van obs De Dubbelburg daar bloemen neerlegden. “Het is belangrijk dat de kinderen weten wat hier is gebeurd. Dit is een stukje tastbare geschiedenis dat door verteld moet worden”, aldus de Vries. Herman Dijkhuizen was vroeger leraar op de tuinbouwschool in Rijnsburg en vertelt nu aan de kinderen van de basisschool hoe het kon dat de oorlog zoveel slachtoffers heeft gemaakt. “Het hele dorp lag in puin”, vertelt Dijkhuizen die samen met Gerrit Ruschenberg een diapresentatie op de scholen geeft. Daarnaast wil de Ver. Oud Valkenburg een tentoonstelling over het oorlogsverleden van Valkenburg inrichten. Dijkhuizen had de voorstelling nog niet eerder maar persman Michiel Klerken had alles prima onder controle. De hoofdrollen van Erik Hazelhoff Roelfzema, koningin Wilhelmina en Charlotte werden subliem vertolkt door resp. Stefan Rokebrand, Sylvia Poorta en Loes Haverkort. “Het kwam hard binnen. Je weet dat

het echt gebeurd is maar nu zie je het vlak voor je ogen gebeuren”, vertelt Sven. De anderen uit de groep vallen hem bij. Het geweld, het ruwe taalgebruik, daar hadden de jongens geen probleem mee. “We kunnen allemaal verkeerde keuzes maken, maar we vinden het wel erg als je je vrienden verraadt en dat ze door marteling doodgaan of dat ze tijdens een vluchtpoging worden doodgeschoten”, is hun mening. Enkele leerlingen vonden het jammer dat ze geen Duits meer op school leren. “Want nu misten we een paar grappen, maar we konden het voor de rest vooral in het Engels heel goed volgen”. Bij het afscheid trekken ze de conclusie: we zijn blij dat we hier geen oorlog hebben en dat we vrij met elkaar over alle onderwerpen kunnen praten. gezien maar vertelde ook diep onder de indruk te zijn van het gebodene. Het zal niet lang meer duren voordat de generatie Nederlanders die de oorlog aan den lijve hebben ondervonden er niet meer is. En zoals mevrouw Joan Leemhuis-Stout voorzitter van het Nationaal Comité 1940-1945 zich uitdrukte: ‘We moeten het verhaal van de Tweede Wereldoorlog blijven vertellen en op die manier een bijdrage leveren aan vrede en vrijheid’.

Muziek voor

baby's en peuters

EDUCATIE ■ Op de gemeentelijke muziekschool starten in de week van 2 juni weer leuke muziekcursussen speciaal voor baby's en peuters.

Samen met één van hun ouders/verzorgers maken de kinde-

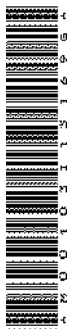
ren in zes lessen spelenderwijs kennis met de wereld van de muziek. Lekker samen zingen, spelen, luisteren en ontdekken. Muziek op schoot is voor baby's van 6 maanden tot ongeveer 2 jaar en Muziek en dans voor peuters voor kinderen van ongeveer 2 tot 4 jaar. In de praktijk kan het wel eens overlappen, want bij het samenstellen van

de groepen wordt vooral gekeken of de kinderen wat leeftijd betreft goed bij elkaar passen. Allebei de cursussen bestaan uit 6 aaneensluitende wekelijkse lessen van een uur. Daarbinnen is ook tijd om wat te drinken en ervaringen uit te wisselen. De lessen zijn op dinsdag- en donderdagochtend, in lokaal 3 van de muziekschool.

Deelname aan één van de cursussen kost € 55,-. Inschrijving kan via de website van de muziekschool (formulier downloaden bij Inschrijvingen) of bij de administratie. Voor meer informatie kunt u het beste op maandag contact opnemen met de administratie van de muziekschool.

De Leerlingen Eric, Sven, Nino, Ferry, Julian, Rutger, Victor en de heren Herman Dijkhuizen en Peter de Vries. | Foto: AdV.

Adelbert & Cultuur

De afgelopen week gingen bij elkaar ruim 225 leerlingen en medewerkers van het Adelbert College naar "Soldaat van Oranje" en naar "Urbanus zelf!" en "OP Sterk Water", in de Leidse Schouwburg en de beeldentuin van de Caldic Collectie. Al jaar en dag lukt het om geld en tijd vrij te maken, zodat leerlingen kunnen genieten van cultuur.

'IK HEB DIT LIEVER DAN EEN GEWONE

Theater – Soldaat van Oranje is de langstlopende Nederlandse musical ooit. De voorstelling ging 30 oktober 2010 in première en is nog zeker tot volgend jaar maart in het theater te zien. Via speciale educatievoorstellingen krijgen ook zo'n zesduizend middelbare scholieren de kans om de musical te bezoeken. Door Jelger Woudstra

Woensdagmiddag, even voor één uur. Langzaam vult de winderige parkeerplaats naast de TheaterHangaar op het oude vliegveld Valkenburg zich met bussen.

Ongeveer duizend scholieren bezoeken vandaag de musical *Soldaat van Oranje*, over het leven van de Nederlandse verzetsstrijder Erik Hazelhoff Roelfzema.

Een uur voor aanvang hangen de meeste scholieren rond in de foyer. Een handjevol kijkt rond op de kleine tentoonstelling waar verhalen uit de oorlog zijn verzameld.

Ook Goof (12) en zijn vrienden lezen zich alvast in. Hij heeft hoge verwachtingen van de musical: 'Ik denk dat het heel spectaculair en levendig wordt. Hoeveel ik al weet van het verhaal? Genoeg om het te kunnen volgen, ook al zijn we bij geschiedenis nog maar bij de Romeinen.' De meesten hebben zich op school al voorbereid op het verhaal van de musical. 'We hebben een documentaire gekeken en over de Tweede Wereldoorlog en Erik Hazelhoff gepraat', vertelt Doris (13, foto rechts). Wordt geschiedenis leuker van dit soort uitjes? Ja, vindt ze. 'Het lukt wel om het iets spannender te maken. Normaal hoor je hoe het vroeger was, nu zie je het.'

Meeleven

Niet iedereen deelt die mening, blijkt in de zaal. 'Dit is echt saai!' verzucht een meisje op de tribune nog voor de voorstelling is begonnen. Zodra de lichten uitgaan, wordt het rumoer van het publiek overgenomen door de castleden, die als lallende studenten de musical beginnen. Als de tribune voor het eerst draait naar een nieuwe set, één van de bijzondere aspecten aan de voorstelling, komen er

© MARTINE SPRANGERS

GESCHIEDENISLES'

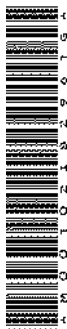
© MARTINE SPRANGERS

verschrikte kreetjes uit de zaal. 'Wat is dit vet', fluistert het meisje van eerder tegen haar vriendinnen. Er wordt flink meegeleefd met het verhaal. Als één van de acteurs in een split op het podium landt, slaken de mannen in de zaal een

luide 'ow!'. Bij de eerste bominslagen slaan een paar meisjes de handen voor het gezicht, bij een gepassioneerde zoen klinkt er gejoel. Een groepje jongens in het midden van de zaal slaakt bij elk nieuw liedje een vermoeide zucht, maar verder is de zaal muisstil.

Ook na de pauze in de drie uur durende musical, zit de zaal snel weer in het verhaal. Er wordt veel gelachen als de Engelandvaarders staan te klungelen bij de koningin en bij elke knal schrikt het publiek op. Zelfs op de achterste rijen is de zwavellucht van de pistoolschoten te ruiken. Als de musical is afgelopen, volgt een enthousiaste staande ovatie. Maaïke (14), is onder de indruk. 'Het was anders dan ik had verwacht. Er waren bijvoorbeeld veel meer sets. Vooral de zee was heel mooi en geloofwaardig gedaan.' Rogier (15) is iets gematigder. 'Het verhaal verraste mij niet meer, omdat ik de film al heel vaak heb gezien. De liedjes vielen mij een beetje tegen, maar het decor was heel mooi.' Voor Maaïke is zo'n voorstelling voor herhaling vatbaar. 'Je weet zo veel beter hoe het was in de oorlog. Koningin Wilhelmina wilde helemaal niet naar Engeland vluchten. Ik heb dit liever dan een gewone geschiedenisles.'

 Soldaat van Oranje, t/m maart 2015,
 TheaterHangaar Katwijk,
www.soldaatvanoranje.nl

ENGELANDVAARDERS

Soldaat van Oranje vertelt het verhaal van de Leidse student Erik Hazelhoff Roelfzema. Samen met zijn vrienden leidt hij een onbezorgd studentenleven totdat de Tweede Wereldoorlog uitbreekt. Die zet alles op z'n kop. Iedereen moet keuzes maken. Vechten voor volk en vaderland? Verder studeren en doen of je neus bloedt. Of heulen met de vijand... Erik maakt de oversteek naar Engeland, waar hij in zijn verzet tegen de Duitsers nauw samenwerkt met koningin Wilhelmina. In totaal zijn er zes educatievoorstellingen van de musical. Scholen krijgen onder meer de *Making of*-dvd om het verhaal in de les te bespreken. De schoolvoorstellingen zitten vol maar er wordt gekeken of er nieuwe georganiseerd kunnen worden, nu de musical weer is verlengd.

SHOWFLITSEN!

Jan Kooijman en zijn vrouw Henna verwachten hun tweede kindje. Ze zijn al de trotse ouders van de bijna driejarige Logan. ★ **Aan het script van het derde seizoen van de populaire Max-serie 'Dokter Deen' gaat de echte Vlielandse dokter meeschrijven.** ★

► **Marc de Hond, presentator van 'De rekenkamer', gaat het theater in met zijn eerste solovoorstelling 'Scherven brengen geluk'.**

★ **'Spijt', naar het boek van Carrie Slee, is door Europese jongeren uitgeroepen tot Beste Film van het Jaar.**

★ **De musical 'Soldaat van Oranje' is opnieuw verlengd en is nu tot maart 2015 te zien.** ★ **Van de succesvolle SBS 6-serie 'Celblok H' komt een tweede seizoen.** ★

Isa Hoes in Celblok H.

SBS

SOLDAAT VAN ORANJE

In deze tijd van herdenken neemt de musical Soldaat van Oranje, die momenteel in Katwijk draait, een speciale plaats in. Het is het waargebeurde relaas van Erik Hazelhoff Roelfzema, een van onze grootste verzetsstrijders. In zijn studententijd breekt de oorlog uit, hij en enkele medestudenten willen wat doen. Uiteindelijk bereikt hij Engeland en smokkelt Engelse zendapparatuur naar Nederland. Tijdens het slot van de oorlog wordt hij piloot en bombardeert bovern Berlijn. Hij bouwt een typische relatie op met Wilhelmina, die erg trots was op deze Engelandvaarders. Het is een dramatisch verslag van de verschillende situaties waarin hij en zijn medestudenten uit Leiden belanden. Er zijn verzetsstrijders zoals Erik, maar ook N.S.B.ers, Jodenhoeren en Joden die in Buchenwald omkomen. Tja, en er zijn er ook nog die hun tentamen willen maken. Dit op indrukwekkende wijze gebracht, ook technisch met draaiende zaal en levensechte stranden en vliegtuigen. Als de oorlog net is uitgebroken twijfelen velen wat ze moeten doen.

ALS WIJ NIETS DOEN

Denk je soms dat dit ons leven niet raakt
 Of wachten we tot de storm over waait
 Onze vrienden kapot worden gemaakt
 Kijken we toe tot de wind weer draait
 Niemand van ons, heeft hier om gevraagd
 Maar doen of je neus bloedt is god geklaagd
 We zitten te slapen, ons huis staat in brand
 En je kunt niet weg, 't is overal, steek je kop niet in het zand
 Refrein:

Als wij niets doen? Wie dan?
 We zien toch dat dit niet kan
 't Is nu aan jou en mij
 Onze enige hoop zijn wij
 Denk maar niet dat dit geruisloos verdwijnt
 Het gaat niet weg als je je ogen maar sluit
 Je hoort en je ziet, maar je zwijgt
 Volg je je hart of red je je huid?

We kunnen niet blijven doen of dit niet bestaat
 We vergeten de regels en we stellen een daad
 Er zijn veel te veel tranen, je voelt toch de pijn
 't Is nu aan jou, nu moet je er zijn

Refrein 2:
 Als wij niets doen, wie dan?
 We zien toch dat dit niet kan
 't Is nu aan jou en mij
 Onze enige hoop zijn wij
 Verschuil je niet achter je hoge en veilige muur
 Je moet je zelf vragen als de wereld in brand staat:
 Wie blust dan het vuur, blus jij het vuur?
 't Gaat over jou en mij
 Onze enige hoop zijn wij
 We zien toch dat dit niet kan
 Als wij niets doen
 Wie dan?

Piet Scheeders

Iconen moet je eren

Het weekend van...

In de Uit wekelijks uitgaanstips van mensen uit het theaterleven, de muziek- en danswereld, de literatuur en de film. Vandaag: theatermaker **PAUL VAN EWIJK**. Hij leerde het vak bij de musicals van Jos Brink en Frank Sanders en is regisseur van cabaretprogramma's en de nieuwe versie van de musical 'Heerlijk duurt het langst'.

Voorstelling

„Ik vind het geweldig dat er zo veel belangstelling is voor de voorstellingen over Anne Frank en de Soldaat van Oranje. Zo houden we de geschiedenis levend en geven we de theatercultuur een nieuwe impuls. In die lijn regisseer ik nu het toneelstuk 'Tira', van schrijver Allard Blom. Het gaat over nazi-topman Adolf Eichmann, de architect van de Holocaust.”
www.allardblomtheater.com

Tentoonstelling

„Bij de afdeling bijzondere collecties van de Universiteit van Amsterdam is een mooie tentoonstel-

ling te zien over Ramses Shaffy. Een goed initiatief, want iconen moet je eren. Daar kun je ook een vitrine bekijken over de musical 'Heerlijk duurt het langst', van 1965. Nu ik de nieuwe versie van regisseur is dat een bron van inspiratie.”
www.heerlijkdurthetlangst.nl

Eten en drinken

„Ik woon in De Pijp in Amsterdam, waar het ene na het andere zaakje met afhaalmenu's van start gaat. Maar aan mij hebben ze niks, want ik kook het liefste zelf. Inmiddels heb ik wat ervaring opgedaan met Indische gerechten, zodat ik daar best goed in ben geworden.”

Op zondag

„Ik ben katholiek opgevoed. In die traditie ga ik op zondag meestal naar de kerk, naar De Duif aan de Prinsengracht in Amsterdam. Dat is de plek van een open oecumenische gemeenschap te Amsterdam voor iedereen. Het is de kerk waar mijn vriend en leermeester Jos Brink vaak op de kansel stond. Als ik daar in de bank zit, komen er vaak herinneringen aan hem naar boven.”
www.deduif.net

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

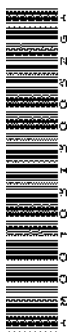
Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 8.250,00 en oplage 29.766

alleen voor intern/eigen gebruik

Paul van Ewijk.

FOTO JORIS VAN BENNEKOM

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 8.250,00 en oplage 29.766

alleen voor intern/eigen gebruik

Olga Zuiderhoek

‘Een nieuwe man? Daarvoor ben ik te kattig!’

Actrice Olga Zuiderhoek (67) begon na de dood van haar vriend Willem Breuker min of meer aan een geheel nieuw leven. Zo schreef ze over hun gedwongen periode van zoutloos eten het boek *Ongezouten Zuiderhoek*.

Interview

23114 Margriet 27

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

In het Amsterdamse EYE Film Instituut komt Olga binnenlopen. Ze valt op; lange vrouw, markante blik, statige tred. Eenmaal aan tafel lacht ze verlegen en weegt haar woorden nauwkeurig. Ze praat zacht, voorzichtig bijna, en geniet onder-tussen van het uitzicht op het IJ: vracht-schepen, pontjes, rondvaartboten, alles vaart voorbij. Geïnterviewd worden wil ze best, maar geen poespas op de foto. "Ik wil gewoon mijn eigen kleren aan, anders vind ik het zo'n gedoe", laat ze ons per mail weten. Ze is duidelijk, direct. "Ik dacht: ik zeg het maar meteen, dan wordt het ook niet zo'n ding." Een dag eerder ging ze op de foto, in haar eigen kleren - "Ik vond nog een geel topje en daar was de styliste blij mee." - in haar huis vlak naast het Centraal Station in Amsterdam. Met een waanzinnig uitzicht over de stad. Het is het huis waar ze 'opnieuw' begon na de dood van haar geliefde Willem Breuker. De componist en saxofonist overleed vier jaar geleden na een kort ziekbed. Eerder, in 2006, kreeg hij te horen dat hij geen zout meer mocht eten. Vreselijk, want ze waren bourgondiërs pur sang. Lekker eten met veel zout. Over dat zoutloze eten schreef ze het boek *Ongezouten Zuiderhoek*, want het leven houdt natuurlijk niet op als je geen zout meer op je biefstuk mag.

Een ramp, zoutloos eten?

"Het was in het begin nogal ingrijpend. Zout of natrium zit echt overal in; in koek, chocolade, softijs, sauzen. Als je dat niet meer mag, is dat alsof je wel mag praten, maar niet de 'a' mag gebruiken. Ik had ook echt het gevoel dat er iets van mij werd afgepakt. We waren nogal zoutconsumenten, om het zo maar te zeggen. Toen we zoutloos moesten eten was het vooral een kwestie van opnieuw leren proeven. Zonder zout smaakt alles anders. Nu Willem er niet meer is, kan ik dat strenge regime loslaten, maar ik gebruik nog steeds veel minder zout dan voorheen. Een hele prestatie, want ik vind het zó lekker. Ik doe het nu gedoseerd, dan eet ik spinazie zonder, maar strooi vier korrels zout op mijn biefstuk. Hierdoor wordt je zoutbeleving veel groter."

Je koopt graag voor andere mensen, hoe ging dat in de keuken?

"Ik vind entetjes leuk, al sta ik dan ook

altijd een beetje zenuwachtig in de keuken. Maar mij kun je niet blijer maken dan met een tafel vol schalen en vrienden eromheen. Ik ga niet meer naar feestjes met harde muziek waar je elkaar niet kunt verstaan. Samen eten is leuker en veel intiemer. Toen Willem op dat dieet werd gezet, vroeg ik of mensen het leuk vonden om zoutloos te eten. Dat vonden ze vaak niet erg. Mijn zus schotelde ik op die manier sudderlappen voor en die vond ze heerlijk. Gek genoeg vond ik het lastiger om weer mét zout te koken, toen dat weer kon. Ik nodigde mensen uit, maar durfde niet meer te koken omdat ik bang was dat ik niet meer proefde wat anderen proeven. Dus ging ik naar een verantwoorde traiteur en haalde daar eten. Maar nu het boek klaar is, kook ik zelf weer."

Na bijna drie decennia in een groot herenhuis verhuisde je naar een appartement op zeven hoog.

"Ik woonde alleen in dat grote huis en dat voelde niet meer goed. Al die ruimte voor één persoon. Vriendinnen attendeerden me op deze woning, het moest nog worden gebouwd. Ik dacht: als ik dan toch mijn herenhuis verlaat, laat ik het dan ook maar helemaal anders doen. Het is een prachtige locatie en er is een lift, ook niet

Hoog, maar niet te hoog. En er zat genoeg afstand tussen mijn huis en het dure penthouse op de bovenste verdieping. Daar wilde ik niet onder wonen. Dat was zo duur, daar kwam vast penoze wonen. Die wilde ik niet steeds tegenkomen in de gang en dan gedag moeten zeggen. Ik ben ook te naïef om dat allemaal te doorzien en voor je het weet, word ik ineens misbruikt voor drugshandel of zoiets. Nee, dat leek me niks."

Je woont in elk geval hoog genoeg om over de stad heen te kijken.

"Als ik voor mijn raam sta en de torens van Amsterdam boven de stad zie uitsteken, voelt het alsof de stad voor mij is gebouwd. Het weidse uitzicht zorgt voor een open en opgeruimd gevoel. Ik zeg weleens gekscherend dat je met dit uitzicht menig dipje kunt overslaan. Water en lucht geven energie en het uitzicht verandert ook steeds. Als het even donkergrijs is, zie je na een paar uur toch dat de wolken uiteendrijven en er een streepje zonlicht tevoorschijn komt. Zo gaat dat ook in het leven; als het even grijs en donker is, komt er altijd wel weer licht tevoorschijn. Dat is een heerlijk houvast."

En dan zit je op je balkon te genieten?

"Ik heb een klein Frans balkon, dus er is

‘Als het even grijs en donker is, komt er altijd wel weer licht tevoorschijn.

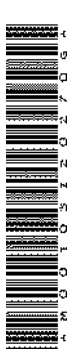
Dat is een heerlijk houvast’

onbelangrijk als je mijn leeftijd hebt en niet van plan bent in een bejaardenhuis te belanden. Dit huis voelde ook meteen goed, ik heb er helemaal geen moeite mee gehad om hiernaartoe te verhuizen, terwijl ik toch een heel leven in dat andere huis achter me liet. Omdat het nieuwbouw is, moest ik me inschrijven. Dan ga je heel anders over de plek van je huis nadenken. Bijvoorbeeld: hoe hoog wil ik wonen? De zevende verdieping leek me wel wat.

niet veel ruimte. En eigenlijk ben ik ook te ongedurig om lang stil te zitten. Ik geniet vooral van mijn uitzicht als ik aan het werk ben, als ik teksten leer en naar buiten kijk. Ik ben ook niet iemand die de hele middag in de zon zit. Die zon interesseert me niet, die wil ik op de wereld zien schijnen, niet op mijn bol."

Hoe is dit huis een thuis geworden?

"Ik heb alles meegenomen uit mijn oude huis, onze oude stoelen, de tafels, kasten.

Ik ben geen heel nieuw leven begonnen, ik ben in een ander huis gaan wonen. Ik vind het ook heel prettig om tussen onze spullen te zitten.”

Je had een aparte kamer voor de spullen van Willem.

“Die had ik, maar ik heb uiteindelijk toch maar alles naar de woonkamer verhuisd. Ik heb van zijn platencollectie, en dat zijn 17.000 platen, een muur gemaakt. Ik houd heel erg van grote ruimtes, en dit huis heeft een grote living, maar omdat ik nu alleen ben vond ik het te groot. Zat ik daar alleen in die enorme kamer. Een deel van zijn platencollectie is nu een muur tussen de keuken en het zitgedeelte. Dat maakt de ruimte kleiner en bovendien heb ik hem zo een beetje om me heen. Dat is een heel fijn gevoel.”

Je hebt in dit huis als het ware een nieuw begin gemaakt, is dat gelukt?

“Ja, ik moest wel. Ik ben er nog en ik moet toch door. Het is altijd jammer als iemand er te vroeg tussenuit wordt gehaald, maar het is nu eenmaal niet anders. Het verdriet om Willem is eigenlijk gescheiden van mijn dagelijks leven. Dat maakt dat ik gewoon nog kan genieten van zaken als een mooie voorstelling, muziek, wandelen door de duinen. Soms is het verdriet er en mag het er gewoon zijn, maar ik merk dat ik die zak met verdriet zo langzamerhand ook wat langer achter de deur kan laten staan. Ik realiseer me nu overigens wel dat het leven het enige is wat je hebt, want daarna is het afgelopen. Als iemand doodgaat, ga je anders naar de dood én het leven kijken.”

Wat maakt je gelukkig?

“Weet je, ik weet helemaal niet zo goed wat dat is, gelukkig zijn. Werk maakt me blij. Ik ben blij omdat ik zulk ontzettend leuk werk heb. En omdat ik nog werk heb. Ik werk graag en veel. Televisie, toneel, film, die afwisseling vind ik heerlijk. Ik zou het wel wat rustiger willen indelen, en niet meer alles tegelijk doen. En misschien ook wat minder toneel. Voor een film of televisieserie moet je teksten leren en die laat je aan het einde van de dag weer los. Bij toneel moet je maandenlang repeteren en veel tekst uit je hoofd leren. Lastig, want op mijn leeftijd wordt dat geheugen strammer. Dat wilde ik nooit geloven, dat

Olga in het kort

In 1970 studeerde Olga af aan de Amsterdamse Toneelschool. Ze speelde onder meer in *Turks fruit*, *Hoge hakken*, *echte liefde* en *Abel*. Ook was ze jarenlang verbonden aan Het Werktheater. In 2012 won ze een Gouden Kalf voor haar bijrol in de film *Suskind*. Bij het grote publiek is ze vooral bekend geworden door haar rol als Fiep Homoet in de televisieserie *Penzoza*. Dit jaar won ze een TV-beeld in de categorie beste bijrol voor haar rol in *Penzoza III*. Onlangs werd bekend dat er een vierde seizoen komt. Vanaf juli speelt ze koningin Wilhelmina in de musical *Soldaat van Oranje*. www.soldaatvanoranje.nl.

je, als je ouder wordt, dingen minder goed kunt onthouden, maar het is echt zo.”

En schrijven in plaats van acteren?

“Nee, daarvoor vind ik acteren te leuk. Ik kan ook helemaal niet schrijven. Ik zeg altijd: ik heb een kookboek gemaakt. En mijn goede vriendin en journalist Ingrid Harms heeft het geschreven. Bovendien zou ik het acteren niet kunnen en willen opgeven. Dat zit in mijn bloed, is vervlochten met mijn leven. Ik ga, denk ik, door totdat ik omval. Ik heb net gehoord dat het vierde seizoen van *Penzoa* doorgaat en daar ben ik heel blij mee. Het is ontzettend leuk om Fiep te spelen. Ze is een geweldig karakter dat met weinig woorden een stempel drukt op het leven van hoofdpersoon Carmen. Ik hoef eigenlijk alleen maar harteloos te kijken en te zeggen: ‘Die moet dood.’ Heerlijk.”

Denk je op deze leeftijd al aan pensioen?

“Ben je gek. Daar denk ik helemaal niet aan. Het wordt ook eigenlijk nooit aan me gevraagd. Bij toneel is dat toch anders, ze hebben altijd wel oude wijven nodig. Wat ik dus wel probeer, is om niet meer op alles ja te zeggen. Ik merk dat ik daar behoefte aan heb. Hoewel ik niks tegen mijn zin doe, kan ik vaker de afweging maken of ik iets voor mezelf doe of omdat anderen graag willen dat ik dat doe.”

Een mooie les toch, om dat nu nog te leren?

“Zeker. Al vind ik dat best moeilijk. Ik

meer dan één keer lukt me echt niet.”

Maar hoe ontspan je dan?

“Als ik niet werk, ga ik naar het theater of een concert, dat is mijn ontspanning. Ik ben niet iemand die op een strand gaat liggen of zich verheugt op vakantie. Ik ga ook niet vaak op vakantie. Wat ik wel leuk vind, is om voorstellingen te zien in New York en Londen. Dan ben ik er een paar dagen en ga ik elke avond naar een ander stuk. Overdag bezoek ik dan exposities. Ik ben een stedenmens, steden hebben veel energie. Als ik in Nederland de stad uit wil, ga ik naar mijn huisje op de hei. Een heel fijne plek, al kom ik er niet meer zo veel. Het is alleen toch anders dan samen.”

Ben je de afgelopen vier jaar veranderd?

“Elke ervaring verandert een mens, mij dus ook. En als je ouder wordt, verandert ook nog eens alles. Ik weet soms niet of dingen te maken hebben met ouder worden of met een ervaring. Ik heb hier dan ook geen klip-en-klaar antwoord op. Ik zeul Olga Zuiderhoek al mijn hele leven mee op mijn nek en die vind ik leuk én vervelend. En dat blijft altijd in die verhouding met mij meegaan. Ik kan heel hartelijk zijn en aan andere mensen denken, maar als ik het ergens niet mee eens ben, gooi ik mijn kont tegen de krib. Hoewel mensen om mij heen daar vaak van genieten, vind ik mezelf dan niet

niet eens mijn hele leven bij hem was. Natuurlijk is het leuk als ik iemand tegenkom en ineens denk: goh, wat leuk om samen met jou naar de zonsopgang te kijken. Maar ik houd me daar niet dagelijks mee bezig. En stel je voor dat het dan niet lukt, daar moet ik toch ook niet aan denken. Het was zo prettig aan mijn relatie met Willem dat we ons niet bemoeiden met het werk van de ander. Hij heeft nooit gezegd: dat of dat moet je wel of niet doen. En dat maakte het zo prettig, zorgde ervoor dat we samen ook vrijheid hadden. Willem accepteerde me zoals ik ben, maar om dat nu met een ander over te doen... Daar ben ik misschien wel te kattig voor. Ik had natuurlijk graag oud willen worden met Willem. En dat we dan samen in ons buitenhuisje onder een boom zouden zitten niks. Maar ik red me ook prima alleen. Mijn moeder zei vroeger altijd: ‘Zorg dat je alleen kunt zijn, dat is het belangrijkste in het leven.’ Dat heb ik ter harte genomen. Ik vind het ook fijn om alleen te zijn. Ik heb een heerlijk huis, lieve vrienden en leuk werk, dus waarom moet er dan in godsnaam iemand bij?” ■

Ongezouten Zuiderhoek, uitgeverij Nijgh en Van Ditmar, www.nijghenvanditmar.nl.

‘Willem? Die zit gewoon hier op mijn schouder. Hij is nog altijd mijn geweten’

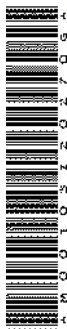
denk al snel: leuk om met die mensen samen te werken, leuk dat ze me hebben gevraagd. Willem zei altijd: ‘Denk er een nachtje over na’, maar dat doe ik dan weer niet. Het is natuurlijk ook leuk om ja te zeggen en die blije gezichten te zien. Maar ja, het gaat er natuurlijk om dat je jezelf blij maakt. En zo lang ik blij roepen ‘Leuk, ik doe het’ blijf ik het druk hebben. Het liefst maak ik twee keer per week een lange wandeling door de duinen, maar

aardig. Ik zou dingen ook anders kunnen aanpakken.”

Zie je jezelf ooit nog met een andere man?

“Laatst vroeg iemand of ik nog weleens aan Willem denk. De man die dat vroeg was echt een aardige man, die helemaal niet ongevoelig was. Maar ja, denk je nog weleens aan Willem...? Die zit gewoon hier op mijn schouder! Hij is vervlochten met mijn leven. Hij kijkt nog altijd met mij mee, is nog altijd mijn geweten. Terwijl ik

interview: saskia smith, fotografie: easter gabuis, styling: saskia veenstra, visagie: carmen zomers voor yves rocher

uitgeslapen willen we mee wakker worden

Als 'Soldaat van Oranje' is acteur Stefan Rokebrand (36) de held van het verzet. In zijn eigen leven houdt ie af en toe ook wel van de macho-rol. Is maathouden een dingetje en bleek hij niet de enige man op aarde.

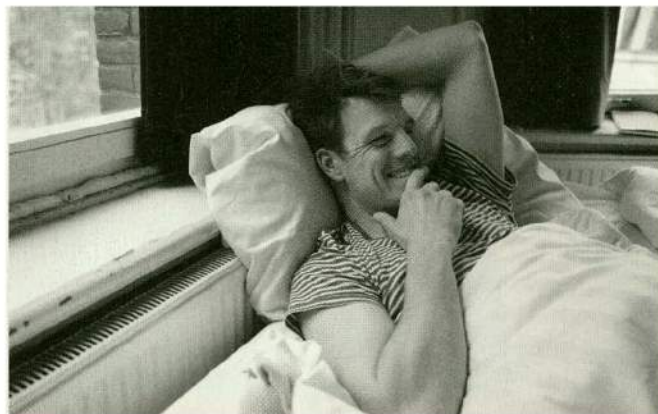
**'IK KRIJG ER
NOG STEEDS RODE
WANGEN VAN'**

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

TEKST ELLE SMOLDERS | FOTO'S ANKE VAN DER MEER *uitgeslapen*

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

BEDGAST

Wie Stefan Rokebrand **Bekend van** Toneelgroep Oostpool en rollen in o.a. 'Ramses', 'Flikken Maastricht' en 'Van god los' **Met wie slaapt ie** Met zijn vriendin, actrice Ilse Off **Je ziet 'm** Drie keer per week als Erik Hazelhoff Roelfzema in 'Soldaat van Oranje'

In welke gemoedstoestand werd je vanmorgen wakker? "Gelukkig! Ik werd vroeg gewekt door mijn dochter van acht maanden oud. Ze kroop boven op me; dat is leuk wakker worden. Had je me deze vraag een jaar geleden gesteld, dan had je een compleet ander antwoord gekregen. Vóór haar komst was wakker worden en opstaan een opgave voor me. Ik was absoluut geen ochtendmens. Ging laat naar bed, sliep lang uit en bracht de uren daarna liefst nog even zwijsend door. *Dat is nu out of the question*, ik moet meteen aan de bak. Ik was als de dood dat het me niet ging lukken, maar het gaat prima. Ik heb zelfs de wekker de deur uitgedaan."

Van welke bedpartner heb je het meeste geleerd? "Ik heb behoorlijk rondgeneusd toen ik vrijgezel was en geweldige sex gehad. Maar het wordt pas echt bijzonder als je je helemaal aan iemand kunt overgeven, omdat je van elkaar houdt. Ik heb daarom het meest geleerd van mijn vriendin. Een goeie nacht met elkaar doorbrengen is een makkie, dat lukt met duizenden vrouwen. Maar het na tien jaar nog steeds spannend kunnen houden tussen de lakens? Er zijn er maar weinig met wie dat lukt."

Held op het toneel, held tussen de lakens? "Dat hangt van mijn stemming af. Bij een vloggertje kan ik wel een macho-rol aannemen. Maar ik kan ook rustig zijn, de tijd nemen. Ik vind het trouwens ook heerlijk als zij de held is en het heft in handen neemt."

Is je bed exclusief voor jou en je vriendin? "Ik heb weleens in een bed gelegen met twee vrouwen die vriendinnen van elkaar waren. Maar uiteindelijk was er te veel drank in het spel om er echt wat van te maken. Het was een aanzet tot een trio, maar het werd een beetje een rare vertoning. Ik werd er ook heel nerveus van."

Niet voor herhaling vatbaar? "Zeg nooit nooit. Als mijn vriendin ervoor openstaat, wil ik er over nadenken, haha! Met een vrouw erbij dan, hè. Ik kan me niet voorstellen dat ik niet wil ingrijpen als ik mijn vriendin bezig zie met een andere man. Maar op dit moment heb ik ook geen enkele behoefte aan een extra vrouw erbij."

Ben je weleens onzeker in bed? "Ja, ik kan nog altijd onzeker zijn over of ik het wel goed doe. En ik wil ervoor waken dat ik lui word. Denken: het is wel goed zo, want zo doen we het altijd. Ilse en ik praten er ook over, maar dat blijf ik ingewikkeld vinden. Ik ben niet preuts, maar moet toch een drempel over voor zulke gesprekken. Ik krijg er nog steeds rode

wangen van. Praten tijdens de sex is voor mij een *no go*, trouwens. Dat vind ik een van de grootste afknappers ooit."

Wat is je grootste bedondeugd? "Ik ben er inmiddels mee gestopt, maar ik rookte altijd in bed. Soms werd ik midden in de nacht wakker, omdat ik behoefte had aan een sigaret. Ik rookte zo twee pakjes per dag. Ik kan geen maat houden. Met niets. Ik kan niet één sigaret roken, maar ook niet één biertje drinken of één koekje eten. Het moet op. Als ik eenmaal bezig ben, kan ik niet meer stoppen."

Wat was je meest bijzondere ochtend ooit? "De ochtend dat mijn dochter werd geboren. Enorm cliché, maar ik voelde me de koning te rijk. Ik had de periode daarna ook het idee dat iedereen aan me kon zien dat ik vader was geworden. Het irriteerde me zelfs als mensen er niets van zeiden. Dat de caissière de beschuit met muisjes bij het afrekenen achteloos langs de scanner haalde. 'Hallo! Moet je me niet even feliciteren?'"

Wanneer heb je voor het laatst in bed geuild? "Na het overlijden van een familielid, anderhalf jaar geleden. Buiten de slaapkamer om huil ik vaker. In 'Soldaat van Oranje' zitten een paar scènes die me echt raken. Soms zijn mijn tranen dan niet geacteerd, maar komen ze vanzelf. Ik ben een dweil, zoals wel meer acteurs. Onze emoties liggen wat meer aan de oppervlakte. Vrienden die niet in het vak zitten, zijn een stuk gereserveerder. Jammer, vind ik. We willen vooral 'normaal doen' met z'n allen, maar er mag soms best wat meer passie in. Wat meer enthousiasme en romantiek, wat harder lachen, sneller janken."

Wie is je grootste liefde? "Ilse. Zonder twijfel. Ze is bloedmooi, grappig, gevoelig, intelligent. Toen we elkaar leerden kennen, was ik op een bepaalde manier bang. Dit kan wel eens een blijvertje zijn, wil ik dat al? Die potentie voelde ik al snel. Ondertussen zijn we tien jaar samen. Daartussenin zijn we twee jaar uit elkaar geweest."

Oh? "Ze was pas negentien toen we een relatie kregen, ze is vijf jaar jonger dan ik en ik was haar eerste grote liefde. Ik heb altijd gedacht: er komt een dag waarop ze ontdekt dat Stefan Rokebrand niet de enige man op aarde is. En die dag kwam. Na negen jaar. Ik snapte haar, maar vond het ook superkut. Na twee jaar marktonderzoek kwam ze er gelukkig achter dat ik toch wél de enige man op aarde ben. Ik ben zielsgelukkig dat ze dat toch nog heeft ontdekt."

'ÉÉN GOEIE NACHT MET
 ELKAAR HEBBEN, IS
 EEN MAKKIE,
 MAAR NA TIEN JAAR...

uitgeslapen

In welke gemoedstoestand werd je vanmorgen wakker? "Gelukkig! Ik werd vroeg gewekt door mijn dochter van acht maanden oud. Ze kroop boven op me; dat is leuk wakker worden. Had je me deze vraag een jaar geleden gesteld, dan had je een compleet ander antwoord gekregen. Vóór haar komst was wakker worden en opstaan een opgave voor me. Ik was absoluut geen ochtendmens. Ging laat naar bed, sliep lang uit en bracht de uren daarna liefst nog even zwijgend door. *Dat is nu out of the question*, ik moet meteen aan de bak. Ik was als de dood dat het me niet ging lukken, maar het gaat prima. Ik heb zelfs de wekker de deur uitgedaan."

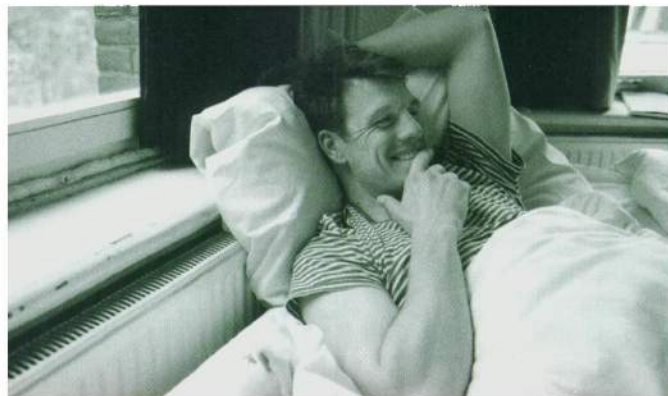
Van welke bedpartner heb je het meeste geleerd? "Ik heb behoorlijk rondgeneusd toen ik vrijgezel was en geweldige sex gehad. Maar het wordt pas echt bijzonder als je je helemaal aan iemand kunt overgeven, omdat je van elkaar houdt. Ik heb daarom het meest geleerd van mijn vriendin. Een goeie nacht met elkaar doorbrengen is een makkie, dat lukt met duizenden vrouwen. Maar het na tien jaar nog steeds spannend kunnen houden tussen de lakens? Er zijn er maar weinig met wie dat lukt."

Held op het toneel, held tussen de lakens? "Dat hangt van mijn stemming af. Bij een vluggertje kan ik wel een macho-rol aannemen. Maar ik kan ook rustig zijn, de tijd nemen. Ik vind het trouwens ook heerlijk als zij de held is en het heft in handen neemt."

Is je bed exclusief voor jou en je vriendin? "Ik heb weleens in een bed gelegen met twee vrouwen die vriendinnen van elkaar waren. Maar uiteindelijk was er te veel drank in het spel om er echt wat van te maken. Het was een aanzet tot een trio, maar het werd een beetje een rare vertoning. Ik werd er ook heel nerveus van."

Niet voor herhaling vatbaar? "Zeg nooit nooit. Als mijn vriendin ervoor openstaat, wil ik er over nadenken, haha! Met een vrouw erbij dan, hè. Ik kan me niet voorstellen dat ik niet wil ingrijpen als ik mijn vriendin bezig zie met een andere man. Maar op dit moment heb ik ook geen enkele behoefte aan een extra vrouw erbij."

Ben je weleens onzeker in bed? "Ja, ik kan nog altijd onzeker zijn over of ik het wel goed doe. En ik wil ervoor waken dat ik lui word. Denken: het is wel goed zo, want zo doen we het altijd. Ilse en ik praten er ook over, maar dat blijf ik ingewikkeld vinden. Ik ben niet preuts, maar moet toch een drempel over voor zulke gesprekken. Ik krijg er nog steeds rode

BEDGAST

Wie Stefan Rokebrand Bekend van Toneelgroep Oostpool en rollen in o.a. 'Ramses', 'Flikken Maastricht' en 'Van god los' Met wie slaapt ie Met zijn vriendin, actrice Ilse O'H Je ziet 'm Drie keer per week als Erik Hazelhoff Roelfzema in 'Soldaat van Oranje'

wangen van. Praten tijdens de sex is voor mij een *no go*, trouwens. Dat vind ik een van de grootste afknappers ooit."

Wat is je grootste bedondeugd? "Ik ben er inmiddels mee gestopt, maar ik rookte altijd in bed. Soms werd ik midden in de nacht wakker, omdat ik behoefte had aan een sigaret. Ik rookte zo twee pakjes per dag. Ik kan geen maat houden. Met niets. Ik kan niet één sigaret roken, maar ook niet één biertje drinken of één koekje eten. Het moet op. Als ik eenmaal bezig ben, kan ik niet meer stoppen."

Wat was je meest bijzondere ochtend ooit? "De ochtend dat mijn dochter werd geboren. Enorm cliché, maar ik voelde me de koning te rijk. Ik had die periode daarna ook het idee dat iedereen aan me kon zien dat ik vader was geworden. Het irriteerde me zelfs als mensen er niets van zeiden. Dat de caissière de beschuit met muisjes bij het afrekenen achteloos langs de scanner haalde. 'Hallo! Moet je me niet even feliciteren?'"

Wanneer heb je voor het laatst in bed gehuild? "Na het overlijden van een familielid, anderhalf jaar geleden. Buiten de slaapkamer om huil ik vaker. In 'Soldaat van Oranje' zitten een paar scènes die me echt raken. Soms zijn mijn tranen dan niet geacteerd, maar komen ze vanzelf. Ik ben een dwil, zoals wel meer acteurs. Onze emoties liggen wat meer aan de oppervlakte. Vrienden die niet in het vak zitten, zijn een stuk gereserveerder. Jammer, vind ik. We willen vooral 'normaal doen' met z'n allen, maar er mag soms best wat meer passie in. Wat meer enthousiasme en romantiek, wat harder lachen, sneller janken."

Wie is je grootste liefde? "Ilse. Zonder twijfel. Ze is bloedmooi, grappig, gevoelig, intelligent. Toen we elkaar leerden kennen, was ik op een bepaalde manier bang. Dit kan wel eens een blijvertje zijn, wil ik dat al? Die potentie voelde ik al snel. Ondertussen zijn we tien jaar samen. Daartussenin zijn we twee jaar uit elkaar geweest."

Oh? "Ze was pas negentien toen we een relatie kregen, ze is vijf jaar jonger dan ik en ik was haar eerste grote liefde. Ik heb altijd gedacht: er komt een dag waarop ze ontdekt dat Stefan Rokebrand niet de enige man op aarde is. En die dag kwam. Na negen jaar. Ik snapte haar, maar vond het ook superkut. Na twee jaar marktonderzoek kwam ze er gelukkig achter dat ik toch wél de enige man op aarde ben. Ik ben zielsgelukkig dat ze dat toch nog heeft ontdekt."

ÉÉN GOEIE NACHT MET
 ELKAAR HEBBEN, IS
 EEN MAKKIE,
 MAAR NA TIEN JAAR...

Hollywood gaat naar Broadway, en andersom

Film en musical

Clint Eastwood verfilmde hitmusical 'Jersey Boys', maar Broadway baseert zijn musical ook vaak op Hollywoodfilms. De verstrengeling van Broadway en Hollywood wordt steeds inniger.

1

Carnival in Flanders (1953)

Eerder schreven Broadway-componisten al liedjes voor Hollywoodmusicals, pas begin jaren vijftig stond een film aan de basis van een Broadwayshow. *Carnival in Flanders*, naar de Franse film *La kermesse héroïque* (1935), is vrijwel vergeten, het liedje *Here's That Rainy Day* niet.

2

Carousel (1945/1956)

De oorsprong van musicals is vaak complex. Zo baseerden Rodgers en Hammerstein *Carousel* (1945) op het toen al meermalen verfilmde Hongaarse toneelstuk *Liliom*. *Carousel* werd in 1956 vervolgens ook weer verfilmde, waarna elf jaar later ook nog een tv-film volgde.

3

Silk Stockings (1955)

In de jaren vijftig was het gebruik een Broadwaymusical anders te noemen dan de film waarop hij was gebaseerd. Zo doopte Cole Porter zijn bewerking van de Garbo-komedie *Ninotchka* (1939) om tot *Silk Stockings*, die twee jaar later weer werd verfilmde met Fred Astaire.

4

42nd Street (1980)

De trend om oude, bekende filmmusicals tot Broadwayshows om te vormen, begon in 1980 met *42nd Street*. De filmversie was in 1933 een grote hit, de Broadwaymusical won in 1981 de Tony Award. Het begin van de nog immer voortdurende nostalgiegolf op Broadway.

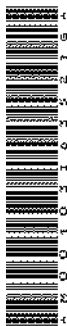
5

Soldaat van Oranje (2010)

Broadway baseert tegenwoordig de meeste grote musicals op hitfilms: naamsbekendheid verkoopt. Ook in Nederland beginnen producenten bekende films om te vormen tot musical: zo trok de theaterversie van *Soldaat van Oranje* al ruim een miljoen bezoekers.

André Waardenburg

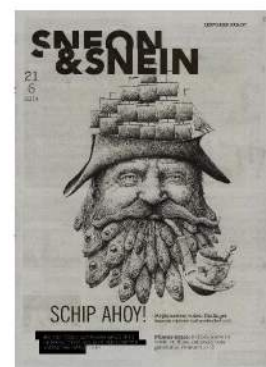
WAT IS ER OP SPROUT TV TE ZIEN?

Je kent hem misschien als presentator/jurylid van het tv-programma *Bake my Day*. Maar veel interessanter is dat **Hidde den Brabander** (foto) op en top ondernemer is, met zijn M for Magnolia. In een vrij conservatieve sector – die van de banketbakkers – zorgt hij voor een frisse wind. Daarnaast o.a.: **Fred Boot** over het succes van Soldaat van Oranje, **Joost van der Plas** (*blijf) over ondernemen met en voor jongeren, **Simone Brummeluis** over vrouwelijk ondernemerschap en **Herman Wijffels** over de weg naar een circulaire economie.

sprout.nl/7ditches

Jan van Olffen: een bassist speelt altijd
de tweede viool, ook in de orkestbak van
Soldaat van Oranje

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 864,00 en oplage 89.942

alleen voor intern/eigen gebruik

DIENENDE BASSIST

Een bassist is dienend bezig, zeker bij een musical. Oud-Leeuwarder Jan van Olffen, met al duizend keer *Soldaat van Oranje* achter zich, voelt zich er prima bij.

TEKST JACOB HAAGSMA | ILLUSTRATIE GERRIT GULDENHEMEL

Het zal je dagelijkse werk maar zijn. Bas spelen in de orkestbak bij de musical *Soldaat van Oranje*. Oud-Leeuwarder Jan van Olffen doet het al 3,5 jaar, ofwel een keer of duizend. Vrijwel elke dag de pakweg 35 minuten tussen woonplaats Amstelveen - „duf, maar logistiek handig” en vaste speelplek Katwijk overbruggen. En voorlopig komt er nog geen einde aan.

„Het loopt nog altijd heel erg goed”, zegt Jan van Olffen - zoon van de gelijknamige Leeuwarder gemeentepoliticus. „Het is van belang dat dat verhaal verteld wordt, net als bij Anne Frank. Dat besef zit door de hele voorstelling. We doen ook veel voor scholen, veel educatieve voorstellingen. En mensen blijven komen, gelukkig.”

Hij was er vanaf het begin bij betrokken, bij de ploeg die deze musical op poten zette. Het was een soort rebellenclub, want musicalkeizer Jooop van den Ende had er niets mee van doen. „Vooral in de opstartfase heerste er een ontzettende schouder-eronder-mentaliteit. Van te voren wist je niet of het wel goed zou komen. En elke keer moesten we het wiel weer opnieuw uitvinden, omdat het geen bestaande productie was zoals de meeste musicals.”

„En het is hier gebeurd, vlakbij onze speelplek is een vlakke waar figuren uit het stuk geëxecuteerd zijn. Ieder van ons heeft wel een band met het verhaal. Net als met *De oerfal*. Dit soort verhalen moet verteld blijven worden, zeker in een tijd waarin de maatschappij wat wiebelig is.”

Soldaat van Oranje heeft diepere lagen, vindt Jan. „Het gaat eigenlijk over een groep vrienden, die door de oorlog juist lijnrecht tegenover elkaar komen te staan. Wat doet zoiets met vrienden, met familiebanden?

Door een keuze die je maakt? Dat is één van de dingen die ik daaruit mee pik.”

HARDE KERN

Meer dan duizend keer *Soldaat van Oranje* spelen, of welke musical dan ook. Je zou denken dat dat wel eens een keertje saai wordt. Niks hoor, bezweert Jan. „We hebben een harde kern in het bandje, jongens die elke avond spelen. Die gaan ook elke avond voor goud, er valt niemand in slaap boven zijn keyboard. Je moet er wel de uitdaging in houden. Je creatieve bewegingsvrijheid is klein in zo’n musical, maar het staat of valt met de energie die je elke keer weer levert. En dat heeft iedereen wel, vooral in de ritmesectie.”

Dat *Soldaat van Oranje* niet behoort tot het musicalimperium van Van den Ende, betekent niet dat Jan daar nu buiten de boot valt. Integendeel. „Ik val daar nog best vaak in, laatst nog bij *Sister Act*.” Hij heeft al wel de nodige musicals in dat circuit achter de kiezen: *Evita*, *Cats*, *Tarzan* (voor de cd-versie heeft hij nog met componist Phil Collins gespeeld, zegt hij niet zonder trots) en noem maar op.

„Het zijn allemaal goede collega’s, die ken ik al zo lang. Maar daar is het ook een moeilijke tijd, dat merken de muzikanten ook. Het aantal producties wordt minder. Ik zit nu aan de goede kant van de streep, gelukkig. In de kleinkunst, waar ik ook druk mee geweest ben, wordt de bassist vrij snel wegbezuinigd ten gunste van een multi-instrumentalist of zo. Bij musicals worden eerder de strijkers wegbezuinigd, maar de ritmesectie blijft wel. Het is nooit zeker, maar dat houdt in dat je jezelf altijd moet bewijzen. Dat vind ik wel gezond.”

Spelen in musicals: het is een ambacht. „Dat vraagt een andere energie dan met je bandje op het podium staan.” Laatst nog, stond hij met Kayak, de roemruchte symfonieband waarin hij ook al bijna tien jaar zit, op

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 20.736,00 en oplage 89.942

alleen voor intern/eigen gebruik

Retropop in Emmen. „Dan voel je de verschillen wel. Je staat op het podium, je bent zichtbaar, mensen komen voor jou. Bij een musical ben je veel meer dienend. Mensen komen voor het verhaal, jij bent hoogstens een toegevoegde waarde.”

Dat dienende, dat moet je maar liggen. Maar ja, Jan van Olffen is bassist, „en dan heb je sowieso al die rol.” En dat terwijl hij min of meer per ongeluk aan de bas is geraakt. Het kwam van dat beroemde concert van Herman Brood in 1978, in een bomvolle Prinsentuin. Elf, twaalf was Jan. „Ja, Jezus, wat gebeurde hier. Dat kwam als een mokerslag binnen, en toen was het hek van de dam. Ik moest en ik zou.”

Zijn schoolmaat Gilbert Terpstra, nog altijd actief in bands als Drift en William Seen's Transport Music, had een drumstel, een ander speelde gitaar en Jan moest dan maar bas spelen, een eensnarig kartonnen geval dat door dat gitaarspelende vriendje in elkaar was getimmerd. Vervolgens kwam er een krantenwijk, en diensgevolge een echte, bijengespaarde bas.

SCHAKEL

„Want er was meteen een klik. Ik wist het toen nog niet, maar je bent een schakel tussen de drummer en de gitarist. Dat geeft je heel veel macht, maar je bent altijd dienend bezig, om iets beter te laten klinken. Als je de bas weghaalt, trek je gelijk de ziel eruit.”

In zijn muzikantencarrière trof hij verscheidene sleutelfiguren, mensen die hem een stapje verder hielpen, die hem lieten zien hoe het ook kan. Zoals Anne Feddema, nu vooral bekend als dichter en beeldend kunstenaar, maar begin jaren tachtig ook druk met muziek. „Ik baste in zijn band Oppenheimer Offbeat, heel pril allemaal. Wij waren zestien of zo, hij wat ouder. Een ontzettend creatieve man. Hij had ideeën die anderen niet hadden. Hij leerde mij dat er geen grenzen zijn, of ja, ze zijn er wel, maar je moet nooit bang zijn om daaroverheen te kijken.”

Dan Hubert Heeringa en Peter van der Zwaag, met wie hij in de kleinkunst belandde. Eerst achter Douwe Heeringa, later bij Jenny Areen en Robert Long. „Cabaret is ook leuk om te doen, daar heb ik wel klein, zacht leren spelen.” Drummer Boy Brostowski, ook zo iemand, of wijlen Cees Bijlsma. „Die had alles tot in de puntjes uitgedacht, dan lag er zo'n stapel partituren. Maar hij zei ook: 'Als jij het beter weet, doe maar hoor'.”

Na zijn vertrek naar Amsterdam („waar niemand me kende, moest ik weer helemaal opnieuw beginnen. Vond ik heel leuk, heel fris”) kwam er nog zo'n sleutelfiguur bij: Ron Wright, een drummer uit Detroit die jarenlang speelde met funklegende George Clinton.

„Dat vergeet ik mijn leven lang niet meer. We speelden al een half jaar samen, bij

sessies, en op een gegeven moment komt ie van het podium af: 'Yeah man, this is the shit'. Ik kreeg toen ook het gevoel van: spot on, er is geen speld tussen te krijgen. Je hebt het dan over zulke kleine marges, hele kleine nuances leggen in je muziek. Ook al verdiende ik toen al jaren mijn geld met muziek, dat was een hernieuwde les.”

„Ik leerde van hem: eigenlijk gaat het hierom, om die nuances in timing. Dan komt het toch weer bij de funk vandaan, en bij Motown, want daar onderhield hij ook banden mee. James Jamerson, de bassist van die Motown-band, is wel degene die het boek heeft opengedaan voor ons.”

INCASSERINGSVERMOGEN

Zo blijf je bijleren, zeker als je behept bent met een zekere gretigheid. En dat durft hij wel van zichzelf te zeggen. „Ik geef nu zelf les, en dan zie ik het ook. Naast talent, goed kunnen spelen, heb je ook gretigheid nodig, en doorzettingsvermogen, om het in de wijde wereld te redden. En incasseringsvermogen. Want dit is niet altijd een leuke wereld, er zitten wel eens haken en ogen aan.”

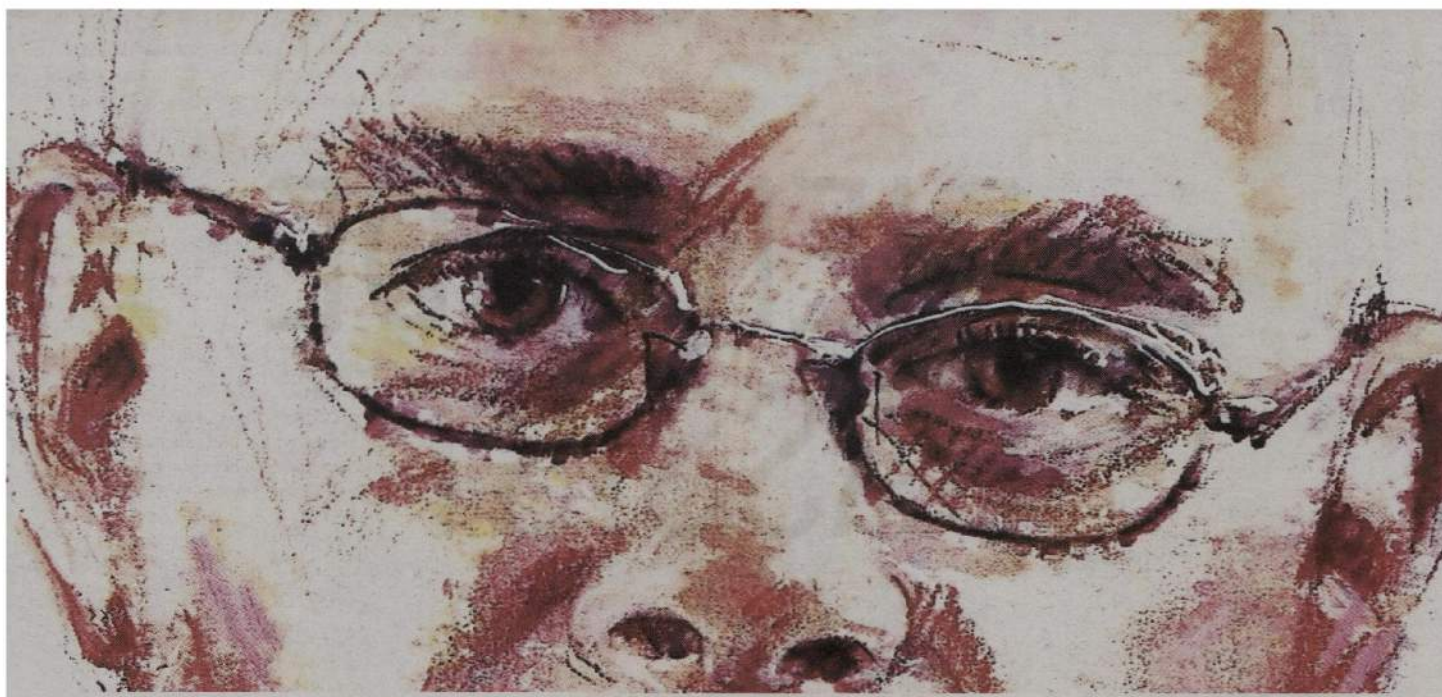
Bandjes die uiteen vallen, afgewezen worden voor audities: dat zijn zaken die je wel leren te incasseren – en om je daaraan aan te passen. „Je bent elkaars concullega's. De ene keer ben ik het, de andere keer is hij het. Dan bellen we elkaar om in te vallen, en we zijn ook vrienden. Maar de volgende keer zitten we er weer. We weten allemaal hoe het werkt.”

Aan de andere kant, hij is ook wel eens op heel korte termijn gebeld om in te vallen bij *Cats* in Wenen. „Waar niemand me kent, waar ik niks had om op terug te vallen. Dat was een spannend weekend. Maar ze hebben me later weer gebeld, dus het zal wel goed geweest zijn.”

Wat valt er nou nog te wensen voor zo'n behoorlijk succesvolle bassist? „Ik zou heel graag nog eens een wereldtournee doen. Niet noodzakelijk met Phil Collins, hoor. Kayak moet maar weer eens op pad. Kijk, er moet altijd iets te wensen over blijven, er moet altijd iets verbeterd worden, er is altijd wel iets dat mij niet aanstaat. Dat klinkt heel vermoeiend, maar eigenlijk is het net sport. Je moet het bijhouden, stilstand is achteruitgang.”

En daar is het weer: die gretigheid, die Jan van Olffen voortdreef toen hij zestien was, en nu nog, op zijn 48ste. „Eigenlijk wil ik gewoon goed worden.”

“DUIZEND
KEER SOLDAAT
VAN ORANJE

Paspoort

Jan van Olfen

Geboren 20 februari 1966
 in Leeuwarden

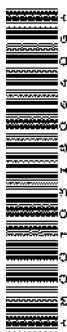
Opleiding lagere detailhandelsschool, conservatorium

Bands onder meer Oppenheimer Offbeat, Dr. Boy, Sax Maniac, Sister Sledge, Kayak, Zeno

Kleinkunst in begeleidingsband van onder anderen Douwe Heeringa, Jenny Arean en Robert Long

Musicals *Tarzan, Cats, Evita, Joseph And The Amazing Technicolor Dreamcoat, Jesus Christ Superstar, Soldaat van Oranje*

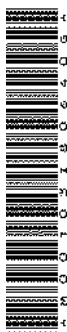
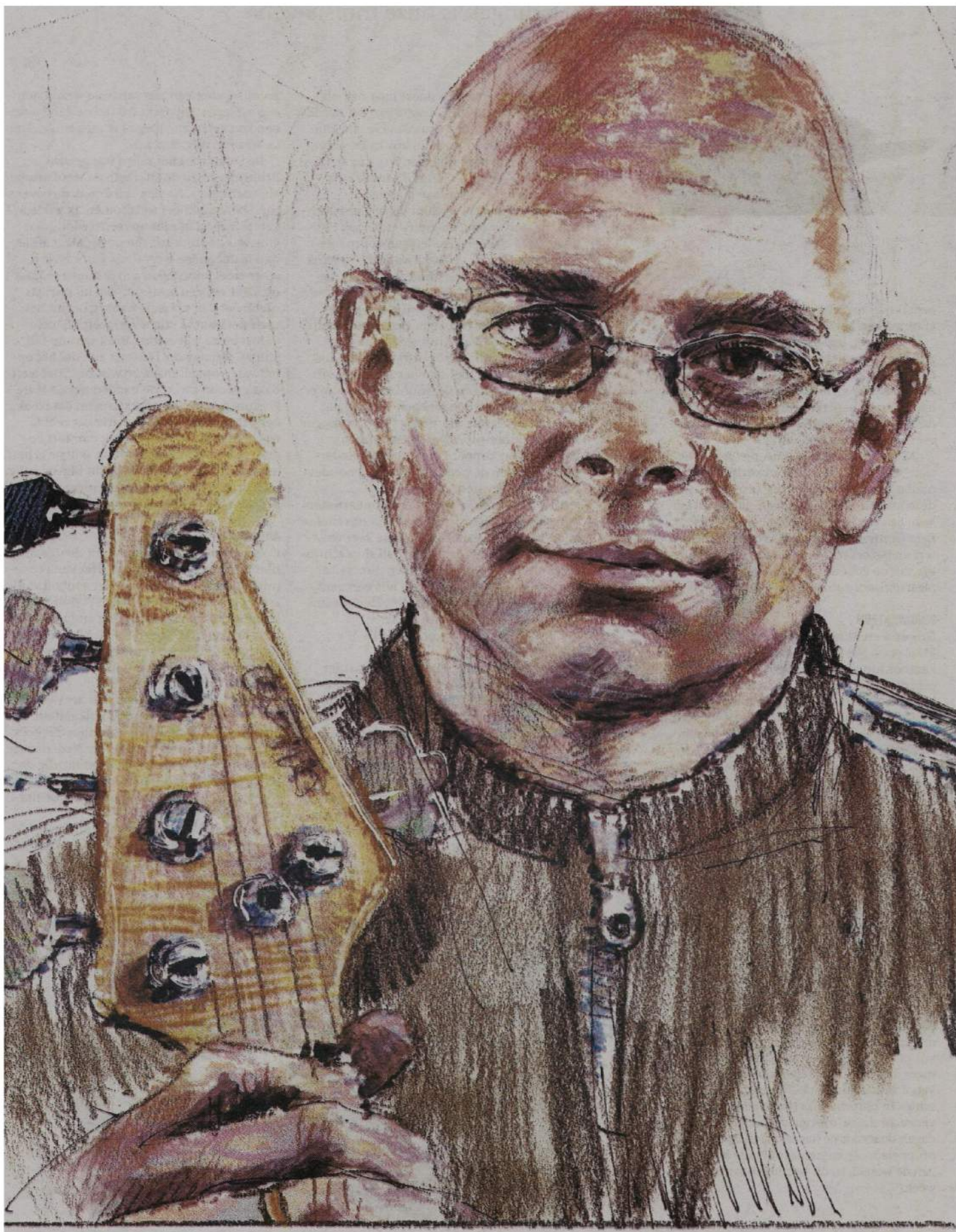
Burgerlijke staat woont in Amstelveen met echtgenote Meredith van Olfen-Etnel en hun drie kinderen

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 20.736,00 en oplage 89.942

alleen voor intern/eigen gebruik

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 20.736,00 en oplage 89.942

alleen voor intern/eigen gebruik

ISW Gasthuislaan naar Soldaat van Oranje

Vorige week vond de vijfde educatievoorstelling van Stichting Educatieve Theaterprojecten (SETp) plaats. Soldaat van Oranje – De Musical ontving 1000 leerlingen en 100 docenten uit het voortgezet onderwijs. De stichting heeft dit jaar in totaal 6 educatievoorstellingen gepland. Op 18 juni bezocht ISW Gasthuislaan uit 's-Gravenzande Soldaat van Oranje – De Musical. Het educatieproject voor de middelbare scholen bestaat uit een voorbereidende lesbrief, een bezoek aan de voorstelling en de tentoonstelling in de TheaterHangaar en een evaluatie. SETp vindt het belangrijk dat theatervoorstellingen met een historisch of maatschappelijk thema, zoals Soldaat van Oranje - De

Musical, ook toegankelijk zijn voor scholen, zodat deze voorstellingen onderdeel kunnen zijn van het cultuur- of geschiedenisonderwijs.

De reactie van Emmeline Mooij van ISW Gasthuislaan: "Dit is fantastisch, ik ben echt al anderhalf jaar bezig geweest om met mijn school naar de voorstelling van Soldaat van Oranje te gaan en dan is het nu eindelijk zo ver! Ik ben dan ook de stichting en de fondsen erg dankbaar dat ze de mogelijkheid geven om dit voor de leerlingen te doen. Het is zo belangrijk om dit verhaal door te vertellen aan de nieuwe generatie. De leerlingen kunnen ook op deze manier nadenken voor welke keuzes zij zouden komen te staan".

DE 'S-GRAVENZANDER

Nieuws- en Advertentieblad voor

's-Gravzande en omgeving

Advertenties kunnen tot maandag 16.00 uur worden opgegeven. Nieuws tot maandag 10.00 uur. Kleine advertenties alleen bij contante betaling, op maandag en dinsdag op ons kantoor.

Verschijnt iedere woensdag/donderdag. Wordt gratis huis aan huis bezorgd.

Uitgave en administratie: DP Media Service, Sand-Ambachtstraat 136B, 2691 BS 's-Gravzande, telefoon (0174) 44 47 35 of 06-20158487, telefax (0174) 44 43 61
e-mail: sgravzander@dpmiaservice.nl www.de-sgravzander.nl Voor klachten over bezorging van De 's-Gravzander kunt u zich vrijdags tussen 09.00-12.00 uur wenden tot tel. (0174) 51 45 08.

Zuurstofbehandeling
Een verademing voor de huid, al v.a. € 66,-

Hoflaan 2 's-Gravzande
0174-417553 06-12534336
www.innerbeautysalon.nl

GARAGEBEDRIJF
LEON VAN BAALEN

REPARATIE - ONDERHOUD - BANDEN - APK - STORINGSDIAGNOSE - AIRCOSERVICE
VAN ALLE MERKEN PERSONENAUTO'S / BEDRIJFSAUTO'S
NOORDWIND 6 • 'S-GRAVENZANDE • 0174 - 418841

28 juni: Voetvolley Toernooi

Aanstaande zaterdag zal vanaf 10.00 uur op het Marktplein het Voetvolley Toernooi plaatsvinden. Inschrijving bij Remco, telefoon 06-28145917.

Ook het schatgraven voor de kleintjes zal dan plaatsvinden, vanaf 12.00 uur bij Il Bianco.

Vanaf 15.00 uur is er live muziek bij Plein 1959 en Eetcafé de Witte. Reden genoeg dus om naar het gezellige centrum te komen om mee te doen of gewoon even te kijken of neer te strijken op één van de gezellige terrassen.

PC REPAIR WESTLAND

0174-416707/06-24712872
www.pcrw.nl

JANSSEN & van OOSTEN
MAKELAARDIJ NVM

Echte Westlandse Makelaars

Sand-Ambachtstraat 47
2691 BL 'S-GRAVENZANDE
Telefoon: 0174-417474
www.janssen-vanoosten.nl
@JvOmakelaardij

fashioned by **KRIJN**

800m² Modeplezier
Hortensiastraat 4-8, Monster

Overvoorde Makelaardij

Van de Kasteelstraat 56a
tel (0174) 41 54 45
www.overvoorde.nl

HELM & HEUS
UW NVM MAKELAAR
thuis in Westland!

Te huur: op zichtlocatie gelegen winkelruimte
Koningin Julianaweg 106, 's-Gravzande

- Gelegen aan gezellige winkelstrip.
- Totale vloeroppervlakte bedraagt ca. 103 m², waarvan winkelruimte ca. 70 m² en een goed bereikbaar souterrain van ca. 43 m².
- Voorzien van keukenblok, toiletgroep, dagverblijf, magazijn.
- Voldoende parkeergelegenheid.
- De bedrijfsruimte is netjes afgewerkt (hccp) en direct te betrekken.
- Ideaal voor horeca, slagerij, bloemisterij, kapsalon enz.

Huurprijs n.o.t.k.

www.helmheus.nl - 0174 41 90 00 - info@helmheus.nl

Jubilea Rooms Katholieke Kerkgemeenschap

Donderdag 23 juni 1949 is voor de kleine groep katholieken van 's-Gravzande van bijzondere betekenis. Toen werd namelijk een bij-kerkje geopend aan de Pieter Heusstraat, waar later Leo van Rest zijn schilderwerkzaamheden begon. Het aantal katholieken in het dorp was zeer gering en voorheen behoorden zij tot de parochie 'St. Machutus' te Monster.

Op die dag werd de eerste eucharistie viering gehouden en konden de 's-Gravzandse katholieken op zon- en feestdagen in hun eigen plaats naar de Kerk gaan. Dit heeft geduurd tot 1965, toen het parochiebestuur erin slaagde een perceel grond te kopen aan de Iepstraat te 's-Gravzande. In 1966 is de Pieter Heusstraat aan de Eredienst onttrokken en verkocht.

Op de locatie aan de Iepstraat is eerst een houten noodgebouw in gebruik genomen. Pastoor Sikking werd als bouwpastoor aangesteld en nadat de nodige fondsen binnen waren is in het najaar van 1973 gestart met de bouw van het huidige Kerkgebouw en in 1974 is deze Kerk in gebruik genomen. Er zijn dit jaar dan ook een aantal jubilea in verband met het feit dat het 65 jaar geleden is dat de eerste eucharistieviering heeft plaatsgevonden en dat het 40 jaar geleden is dat het huidige kerkgebouw in gebruik werd genomen.

ZONNEBRIL OP STERKTE

vanaf € 159,-

Ray-Ban
GENUINE SINCE 1937

VAN LEEUWEN OPTICIENS
OPTOMETRIE

's-Gravzande Graaf Florisplein 66 Tel. 0174-421159
(naast Primera)

Kijk hier nou!

Lekker eten!!! Westlandse kasboontjes, geniet nog een keer van onze verse asperges, tuinbonen, heerlijk zomerfruit!

Nieuwe oogst Hollandse aardappelen
Dore's en frieslanders, 5 kilo 3,99
Hollandse tuinbonen, (met heerlijk mager slagers rookspek)
2 kilo 2,50 Hele kist nog voordeliger **8,99**
Westlandse kasboontjes, klasse I, 500 gram 2,99
Honingzoet! Hollandse aardbeien, 500 gram 2,50
Fantastische Hollandse super kersen!
Gigantische ananas, super lekker xxxl 0,99
Jonagold appels, klasse I, 2 kilo 2,50
Westlandse Bramen en Frambozen, bakje 1,99
Westlandse abergine, 2 stuks 1,00
Portulacca, zomerland bloeiend van 8,99 voor 5,99
Zomerbloeiers, alle soorten slechts 0,99

MAANDAG EN DINSDAG
Nieuwe oogst gekookte bieten, 500 gram 0,89
Westlandse kassnijboontjes, 500 gram gratis gesneden 1,99

KOORNNEEF VERSMARKT

Kon. Wilhelminastraat 1,
D. v.d. Kasteelplein 2, 'S-GRAVENZANDE

MEER DAN ALLEEN DRUKWERK

MultiMedia WESTLAND

Briefpapier Digitaal printen
Enveloppen Kopiëren
Flyers Posters A0
Visitekaartjes Familie drukwerk

Sand Ambachtstraat 136B
's-Gravzande
0174 41 47 46
info@multimediamwestland.nl

DaMen Beauty
Schoonheidssalon en
Ontharings Centrum Westland

Intracutaneelbehandeling
exclusief bij ons ..
Pure zuurstof in combinatie met
hoogwaardige concentraten

Koningin Julianaweg 74
2691 GE 's-Gravzande
0174-420162
www.damenbeauty.nl

Westlandse Molendag Zonder Wieken in 's-Gravzande

De molen in 's-Gravzande is open op de Westlandse Molendag op zaterdag 29 juni en hopelijk is er veel belangstelling. In februari zijn de wieken naar beneden gevallen en nog steeds is er geen positief besluit van de verzekering om uit te betalen. Gelukkig is er veel steun van de Westlandse molenaars. Zij zamelen die dag geld in voor het noodzakelijke herstel. Het bestuur van Stichting De 's-Gravzandse Korenmolen is heel blij met dit initiatief en hoopt dat veel mensen de molen bezoeken. De bezoekers kunnen de molen steunen door direct een bijdrage aan de molenaars te geven of donateur te worden. De stichting heeft een speciale postzegel ontworpen. De opbrengst is bedoeld voor de nieuwe wieken. De zegels kunnen bij de molen gekocht worden.

Zie ook noodkreet van de molenaars:
http://www.westlandsemolens.nl/noodkreet_sgravzande_2014.htm

LET OP!!!!
Elke zaterdag op het
GRAAF FLORISPLEIN
van 8.00 tot 13.00 uur

's-Gravzande let op: goed brood hoeft niet duur te zijn !!!

JAN VAN AART VAN JAN DE BAKKER
BAKKERIJ 'T STOEPJE
DE WARME BAKKER VAN DE MARKT

Klaas de Graaf ...
De Warme Bakker van 's-Gravzande

Reclames a.s. zaterdag:

Actie 1: **Ham-, kaas- of krokettbroodjes** OP = OP 10 voor € **3.50**
6 voor € **2.50**

Actie 2: **Mini amandel gevuldekoeken** OP = OP 10 voor € **2.50**

Actie 3: **Vikingbrood lijnzaad** per stuk € **1.75**
(rondbrood lekker donker met veel lijnzaad)

Actie 4: **Diverse afbakbroodjes** OP = OP 10 voor € **1.50**

Voor meer actie gewoon even naar de lekkerste kraam van 's-Gravzande

Uitvaartverzorging
van der Meer

PERSOONLIJKE BEGELEIDING

**dag en nacht
bereikbaar**

Henk van der Kruijk Jolanda Sonneveld

www.uitvaartverzorgingvandermeer.nl

T. 0174-412230 Zandeweltweg 75
E. gmeer@caiway.nl 2692 AS 's-Gravzande

Na een lang leven vol zorg en aandacht voor de ander, is thuis in haar vertrouwde omgeving overleden mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, groot-, overgroot- en betovergrootmoeder

Grietje Storm-van Ree Gré

* 29 juli 1925 † 21 juni 2014

Nico Storm

Jaap en Tanja in *liefdevolle herinnering*
Ageeth
Peter

Henk en Nine
Romy
Wesley

Oeke en Arie
Henri en Linda
Lisa en Kerwin
Elvira

Hetty en Jan

Achterkleinkinderen
en achterachterkleinkind

Correspondentieadres:
Zandeweltweg 75, 2692 AS 's-Gravzande
t.a.v. familie Storm

De afscheidsdienst zal worden gehouden op vrijdag 27 juni om 11.00 uur in de aula van begraafplaats Beukenhage, Naaldwijkseweg 101a te 's-Gravzande, waarna de begrafenis zal plaatsvinden.

Na de begrafenis is er gelegenheid tot condoleren in de ontvangkamer van de begraafplaats.

Cantatedienst

Op zondag 29 juni wordt 's morgens om 10.00 uur in de Oude Kerk aan het Wilhelminaplein te Naaldwijk een cantate van Joh. Seb. Bach ten gehore gebracht. Uitgevoerd zal worden de cantate 135 "Ach Herr, mich armen Sünder". De uitvoerenden zijn: Elly Peeters-Heuchemer (alt), Hans van Dijk (tenor), Erik Bleichrodt (bas), het liturgisch koor 'Cantate Domino', het West-Nederlands Bach-Orkest, Arno Bons als concertmeester en Gerard Bal, orgel. De algehele muzikale leiding is in handen van Jos Vranken.

Voorganger in de dienst is ds. N.C. Smit, de predikant van de Oude Kerk Naaldwijk. De liturgie van de dienst zal zoveel mogelijk de structuur hebben van de kerkdienst zoals bij J.S. Bach in Leipzig gebruikelijk was. De toegang is gratis en er is een collecte aan de uitgang ter bestrijding van de kosten.

Gratis bloeddrukmeting

De bloeddruk is een duidelijke graadmeter om te checken hoe gezond het lichaam is. De Pieter van Foreest Zorg Thuis winkel Naaldwijk organiseert daarom iedere eerste woensdag van de maand gratis bloeddrukmetingen. Woensdag 2 juli is men tussen 10.00 en 15.00 uur welkom in de Pieter van Foreest Zorg Thuis winkel in Naaldwijk, gevestigd aan de Middelbroekweg 2. Een afspraak maken is niet nodig. Bij iedere hartslag wordt bloed vanuit het hart door het lichaam gepompt. De bloeddruk is de druk die het bloed hierbij op de bloedvaten uitoefent. Deze bloeddruk is bij iedereen en op elk moment van de dag anders. De bloeddruk kan een hoop vertellen over de conditie waarin men verkeert. Het is daarom van belang de bloeddruk regelmatig te controleren. Kijk voor meer informatie op www.vegro.info of bel gratis naar 0800-2887766.

'Denk niet in problemen,
maar in oplossingen'.
Alain

Intens verdrietig zijn wij, dat we zo plotseling afscheid hebben moeten nemen van onze oudste zoon, mijn grote broer en beste vriend en onze kleinzoon

Alain Schellevis

in de leeftijd van 25 jaar.

'Je moet in de toekomst investeren'.
Alain

Emiel en José Schellevis - van der Meer
Branco

Opa en Oma Schellevis
Opa † en Oma van der Meer

23 juni 2014
Correspondentieadres:
Horizon uitvaartverzorging, t.a.v. Familie Schellevis
Postbus 144, 2670 AC Naaldwijk

Alain is thuis, alwaar wij deze dagen liever onder elkaar zijn.

Er is gelegenheid tot afscheid nemen en condoleren op vrijdag 27 juni van 19.00 tot 19.45 uur in de aula van begraafplaats 'Beukenhage', Naaldwijkseweg 101a te 's-Gravzande.

De afscheidsdienst zal gehouden worden op zaterdag 28 juni om 10.00 uur in genoemde aula, waarna de begrafenis in besloten kring zal plaatsvinden.

Na de begrafenis is er gelegenheid elkaar op informele wijze te ontmoeten in de ontvangkamer van de aula.

Rouwkleding is niet nodig, kom zoals je bent.

Indien u geen rouwbrief heeft ontvangen, dan kunt u deze advertentie als uitnodiging beschouwen.

*Meer informatie omtrent de uitvaart vindt u op
www.horizonuitvaart.nl/requiem
U logt in met Alain en met de code CHVWP3
Eventueel kunt u hier een persoonlijke herinnering of
condoleance plaatsen.*

Wij zijn als familie verslagen, nu wij afscheid hebben moeten nemen van onze neef, de oudste zoon van mijn broer, onze zus, schoonzus en zwager

Alain Schellevis

'Hij was op weg naar zijn nieuwe toekomst'

Monique en Kees van den Berg
Arie en Jolien Voskamp
Nelle en Ben Noordam
Jannette en Ferry de Bruyn
Ada en John Tangel

Dag neef

Alain Schellevis

Wij zijn verdrietig.

Kimberley, Erwin, Digo, Marcel
Mariëlle, Jozine, Annemarie
Jesper, Arjan, Stephanie
Nadine, Benjamin, Sanne
Kevin, Bente, Kiki, Binc, Bo

Een parel in God's hand

Met ontzetting vernamen wij het bericht dat

Alain Schellevis

de oudste zoon van onze collega José, door een motorongeluk is omgekomen. Hij was een doorzetter die op eigen kracht veel heeft bereikt. We wensen José, Emiel, Branco en hun familie God's kracht en steun van mensen toe in deze moeilijke en verdrietige tijd.

Team, leerlingen en ouders
Cbs De Kameleon

"Zoals jullie
me kennen"

Marja van Dijk
Willeke den Hollander
Lilly ter Laak
Telefoon (dag en nacht):
(0174) 623456
horizon@kabelfoon.nl
www.horizonuitvaart.nl

Horizon
persoonlijke uitvaartbegeleiding

Dijkweg 109, 2671 CX Naaldwijk • Sweelincklaan 75, 2692 BB 's-Gravzande

Wat komen gaat

- 26 juni: De Kiem, Kon. Julianaweg 91, 19.45 uur: Zomeravondbride B.C. 's-Gravnaas, inschrijven vanaf 19.15 uur.
- 26 juni: Bibliotheek, Zandeweltplein 26, 19.30 uur: Ladies Night met de romantische film 'Soof', kraampjes en hapjes. Toegang gratis, maar wel kaarten reserveren via www.bibliotheekwestland.nl
- 28 juni: Marktplein, vanaf 10.00 uur: Voetvolley toernooi. Vanaf 12.00 uur: Schatgraven voor de kleintjes bij Il Bianco en vanaf 15.00 uur Live muziek bij Plein 1959 en Eetcafé de Witte.
- 28 juni: Fun en Fit Heenweg i.s.m. CrèmeVitáal, Boelhouwerstraat 1 Heenweg, 14.30-16.30: Workshop wellness met daarna een mooie lichte zomer make up. Aanmelden via 0174-441434 of info@funenfitheenweg.nl
- 28 juni: Westlandse Molendag, ook de Korenmolen aan de Naaldwijkseweg is geopend.
- 1-4 juli: Zwembad Maesemunde, Kon. Julianaweg: Zwem-4daagse.
- 3 juli: De Kiem, Kon. Julianaweg 91, 19.45 uur: Zomeravondbride B.C. 's-Gravnaas, inschrijven vanaf 19.15 uur.
- 4 juli: Multifunctioneel Centrum Maesemunde, Kon. Julianaweg 158, 19.00 uur: Bijna vakantieconcert Westlandse Harmonie met optredens van het jeugdorkest en blokfluitgroep.
- 4 juli: De Kiem, Kon. Julianaweg 91, 19.00 uur: Optreden van het Watoto kinderkoor uit Oeganda, toegang gratis.
- 5 juli: Fa. Vreugdenhil, Rusthovenlaan 8, Monster, 10.00-12.00 uur: inleveren goederen voor rommelmarkt bazar De Brug.
- 9 t/m 13 juli: Feestweek in het centrum van 's-Gravzande.
- 10 juli: De Kiem, Kon. Julianaweg 91, 19.45 uur: Zomeravondbride B.C. 's-Gravnaas, inschrijven vanaf 19.15 uur.
- 17 juli: De Kiem, Kon. Julianaweg 91, 19.45 uur: Zomeravondbride B.C. 's-Gravnaas, inschrijven vanaf 19.15 uur.
- 24 juli: De Kiem, Kon. Julianaweg 91, 19.45 uur: Zomeravondbride B.C. 's-Gravnaas, inschrijven vanaf 19.15 uur.

Al 25 jaar goed en
betrouwbaar

Van der Eijk
uitvaartverzorging

Naaldwijk | 0174 629946 | www.eijk-uitvaartverzorging.nl

Laat nierpatiënten overleven. Steun ons. Word collectant.

Collecteweek 14 t/m 20 september 2014.

NIERSTICHTING
Leven gaat voor.

Voor een
lekker
avondje uit

Restaurant Just-In

aan de Gravenstraat 2 in 's-Gravenzande

AGENDA

Vrijdag 27 juni

AZIATISCHE AVOND

Keuze uit meer dan 40 huisgemaakte Aziatische gerechten met een culinaire twist € 35,00

Denk ook eens aan onze huisgemaakte Sushi voor bij de barbecue

U kunt bij ons ook terecht voor cadeaubonnen

Vragen of reserveringen? 0174-413860 of 06-19022002

Kijk ook eens op: www.restaurant-justin.nl

Scholier gevraagd

voor allerlei verschillende werkzaamheden in de potplanten op de zaterdagochtenden en in de vakanties.

Heb je interesse, bel dan 0174-420813

Kwekerij M&M

Kapittelland 6, 's-Gravenzande

VERBOUWINGEN - ONDERHOUD - TIMMERWERKEN
BADKAMERS - SCHILDERWERKEN

Telefoon 06 22978979

Diefstal bij autodealers

Onbekende(n) wisten in de nacht van maandag 16 op dinsdag 17 juni bij autodealer Beukers aan de Monsterseweg vanaf een aantal geparkeerde personenauto's de wielen weg te nemen.

Medewerkers van het bedrijf ontdekten 's morgens dat van vijf personenauto's de wielen waren verwijderd. Ook waren enkele koplampen gedemonteerd. Van één of meerdere auto's werd ook getracht om de airbags weg te nemen.

In de nacht van donderdag 19 op vrijdag 20 juni werd bij een autodealer aan de Dresdenweg vanaf een aantal geparkeerde personenauto's de wielen weggenomen. Ook hier ontdekten medewerkers 's morgens dat van tien personenauto's de velgen en banden waren verwijderd. Ook bleek één auto te zijn weggenomen.

De politie stelt een onderzoek in en roept daarbij de hulp in van mogelijke getuigen. Zij kunnen bellen met de recherche van bureau Westland via 0900-8844.

Reparatie aan alle merken witgoed

- Snel
- Vakkundig
- Betrouwbaar
- Betaalbaar

Levering van alle onderdelen voor uw machine.

Reparatie aan inbouw en levering van inbouwapparaten. Reparatie aan stofzuiger en kleine huishoudelijke apparaten. Verkoop van 2e hands en nieuwe witgoed apparaten.

Robijn Witgoed Service
Tel. 0658-874433

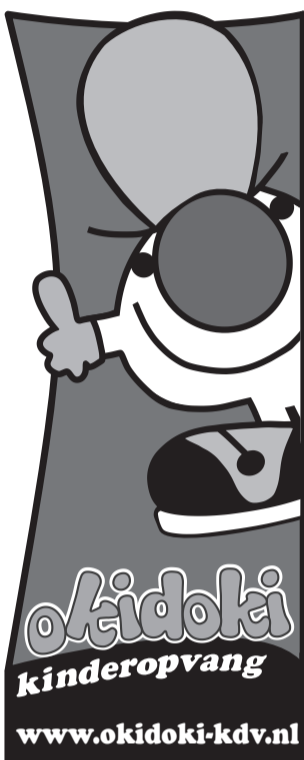
Langestraat 118, 2691 BK 's-Gravenzande

Per juli (tijdelijk) te huur in Hoflaan 's-Gravenzande.

Zeer ruim woonhuis met tuin.

€ 1.500,00 per maand.

Voor info:
06-55782803

Bijna vakantie concert van Westlandse Harmonie

Nog een paar weken en dan breekt de zomervakantie aan. Reden voor een bijna vakantieconcert. Op vrijdag 4 juli geeft Westlandse Harmonie (voorheen Animato en Concordia) een gratis klein concert. Dit keer zullen het jeugdorkest en de blokfluitgroep voor u spelen. Het wordt een leuk afwisselend concert, met vrolijke zomerse klanken en sferen.

Ken je Westlandse Harmonie nog niet zo goed, dan is dit een goede gelegenheid om eens te komen kijken en luisteren.

In september start er ook weer een blokfluitgroep. Deze groep gaat van start bij minimaal 4 kinderen. Kinderen vanaf groep 4 kunnen meespelen. Zou je graag bij de blokfluitgroep willen, dan kun je je opgeven of vragen stellen via merelwestlandseharmonie@gmail.com. Tijdens de blokfluitlessen wordt ook kennis gemaakt met

de instrumenten uit het orkest. Na een jaar blokfluitles is het mogelijk door te stromen naar een instrument wat bespeeld wordt in het orkest. Natuurlijk kun je ook eerst op het bijna vakantie concert komen kijken naar de blokfluitgroep. De blokfluitgroep oefent elke donderdag in het MFC te 's-Gravenzande. Ook West Percussion (de percussiegroep) begint in september weer aan een nieuw seizoen. Heb je gevoel voor ritme en lijkt het je leuk om hier deel van uit te maken, geef je dan op bij bovenstaand mailadres. De leeftijd is vanaf 10 jaar.

Iedereen is van harte welkom op vrijdag 4 juli om 19.00 uur om te komen luisteren naar de jonge talenten. Het concert duurt ongeveer een uurtje en vindt plaats in de grote zaal van het Multifunctioneel Centrum Maesemunde te 's-Gravenzande. Tot dan, toegang is gratis.

Wie helpt WesterCirkel uit de brand?

Op 17 juni brandde in Schipluiden een schuur tot de grond toe af. Gelukkig bleef het woonhuis van de familie Molenaar gespaard. De schuur was tot de nok toe gevuld met spullen die bestemd waren voor een nieuwbouwwoning van 12 verstandelijk gehandicapten in Roemenië. De stichting staat nu met lege handen. Men hoopt door middel van dit bericht hulp te krijgen vanuit het Westland, zodat het project alsnog doorgang kan vinden.

Stichting de WesterCirkel werd ongeveer twintig jaar geleden opgericht en helpt instellingen in het buitenland met hun zorg voor gehandicapte mensen. Wie in Roemenië komt, stapt tientallen jaren terug in de tijd, de situatie van verstandelijk beperkte mensen is in dat land echt heel schrijnend. Na het opknappen van diverse oude gebouwen richtte de WesterCirkel zich op een nieuwbouwproject in de provincie Giurgiu, waar een geschikt huis werd gebouwd voor 12 verstandelijk gehandicapte mensen.

De woning zou dit najaar worden opgeleverd. Nog geen twee weken geleden werd de datum geprikt waarop de in Nederland verzamelde spullen naar Roemenië zouden worden vervoerd. Enkele dagen later vatte de opslagruimte vlam en zijn de dromen van WesterCirkel en de mensen in Roemenië vervlogen. Er is gewoon helemaal niets meer. De Stichting WesterCirkel is in eerste instantie op zoek naar geld, zodat ze straks toch de woning kunnen openen. Daarnaast zoekt men een tijdelijke opslagruimte, dan kunnen de goederen weer worden verzameld voor de Roemeense mensen. Iedere hulp is meer dan welkom.

Meer informatie over De WesterCirkel vindt u op www.deWesterCirkel.nl. U kunt ook contact opnemen met Nico Kramer, telefoon 06-10804137 of nkramer@caiway.nl. Donaties zijn welkom op bankrekeningnummer 460.0939 t.n.v. WesterCirkel, Monster. De Stichting heeft de ANBI-status, wat fiscale voordelen kan opleveren.

Straatje

Dit gaat over ons eigen straatje want vaak gaat het praatje dat alle straten zo vervuilen vol hobbels, gaten en kuilen maar die zijn bijna niet te zien het nieuwe dorps aanzien is er één van vuil en onkruid hier en daar loopt het de spuigaten uit de gemeente heeft minder geld te besteden daarvan weten we allemaal wel de reden dus zij maken niet meer schoon en wij hebben ons eigen leefpatroon 'doen' alleen ons eigen straatje en zo krijgen we het vervuilde plaatje 't is misschien een idealistische gedachte maar iets méér zelf doen kan het onkruidleed verzachten of gezellig met de burens schoffelen, harken en vegen dan komen we veel minder onkruid tegen we kunnen ook wachten tot het bomen en struiken zijn maar de kans dat ze weggehaald worden is heel erg klein!

Edith Brederode

Twee turnsters OKK in districtfinale

Op 21 juni stond de laatste finale op het programma. Nadat in mei al de finales voor de meeste leeftijdscategorieën in de 4e divisie waren gehouden, was nu eindelijk dan de beurt aan de jongste turnsters. Instappers Rhodé Ouwendijk en Mel van Nieuwkerk van OKK mochten op balk beginnen. Mel ging meteen goed van start en liet een kanjer van een oefening zien. Met 14.400 én de hoogste moeilijkheids-waarde turnde ze zich op dit toestel naar een 1e plaats. Ook Rhodé liet een hele mooie, stabiele oefening zien, maar zij moest helaas op het einde toch een val met de koprol incasseren. Desondanks haalde ze alsnog een hoge score. Vloer, brug en sprong verliepen ook prima. Op sprong heeft Rhodé sinds de plaatsingswedstrijden haar streksprong verruild voor een salto, en hiermee haar moeilijkheids-waarde verhoogd. Dit leverde haar een mooie score in de 13 punten op.

Het werd een wedstrijd met veel hoge cijfers die dicht bij elkaar lagen, waarbij Rhodé uiteindelijk een 25e en Mel een 12e plaats haalde. Een mooi resultaat voor de twee turnsters, die zich nu kunnen gaan opmaken voor de jaarlijkse springwedstrijden in Naaldwijk, waaraan OKK met zowel selectie als recreatie, jongens en meisjes, meedoet.

Fietstoertocht naar Wassenaar

Op zondag 29 juni gaat de fietstoertocht van TC Glazen Stad naar Wassenaar. Deze route is geheel vernieuwd, wel heel veel meters door het groen maar niet meer door het bos. Echt een aanrader om aan deel te nemen om nieuwe routes te ontdekken.

De tocht over 70 kilometers is volledig uitgepild en beschreven. De start is mogelijk tussen 9.00 en 10.00 uur op de locatie van Westland Wil Vooruit in Honselersdijk. Het adres is Broekpolderlaan 14 in recreatiegebied De Wollebrand, achter de waterskibaan en veiling Flora Holland. Aan de tocht kunnen alle fietsers deelnemen dus ook fietsers met gewone of elektrische fiets. De snellere fietsers starten over het algemeen al vroeg, zo rond 9.00 uur.

Fietsers die rustig van de route willen genieten, wordt geadviseerd om na 9.15 uur te starten.

De bijdrage voor deelnemers aan de tocht is € 2,- per persoon, voor leden is het gratis.

Activiteiten Fun en Fit

Workshop wellness op zaterdag 28 juni

Op zaterdag 28 juni kunt u van 14.30 tot 16.30 uur deelnemen aan een workshop wellness verzorgd door Crème Vitáal in de Brede buurtschool De Kameleon Heenweg. Met een groep wordt in een sfeervolle omgeving de huid verwerkt met speciale huidverzorgingsproducten, afgestemd op uw huid en behoefte. De kosten voor deze workshop bedragen € 12,50 inclusief consumpties. U kunt zich hiervoor aanmelden tot en met 25 juni 2014 via info@funenfitheenweg.nl of via de website www.funenfitheenweg.nl

kinderkapster in de Heenweg op 1 juli

Kapster Jennifer komt op dinsdag 1 juli kinderen knippen in de Brede buurtschool De Kameleon Heenweg. U kunt een afspraak voor uw kind maken via jennishairstyling@live.nl

Wekelijkse agenda

KERKDIENSTEN van 25 juni t/m 2 juli 2014

NED. HERV. KERK

Zondag 29 juni
Dorpskerk

10.00 uur: Ds. P.A. Verbaan, Ermelo, viering Heilig Avondmaal
19.00 uur: Ds. A.L. de Kwaadsteniet, voortzetting en dankzegging Heilig Avondmaal

De Brug

10.00 uur: Ds. G. van Doornik, Maassluis, viering Heilig Avondmaal
10.00 uur: Kerkkring De Bron
19.00 uur: Ds. H.J. Zeeman, viering Heilig Avondmaal

Nieuwe Kerk

9.30 uur: Ds. A.L. de Kwaadsteniet, viering Heilig Avondmaal

Vrijzinnig Protestantse Wijkgemeente Uniekerk

9.30 uur: Ds. C.A. Schoonenberg-Lems, Avondmaal

De Kreek

10.30 uur: Ds. D. Verboom, Leiden

GEREF. KERK

Zondag 29 juni
Noorderkerk

9.30 uur: Ds. H.J. Zeeman, viering Heilig Avondmaal

De Kiem

10.00 uur: Dhr. N. Heus, P.K.N. dienst 'De Nieuwe Rank'

CHR. Geref. KERK

Kerkgebouw Monsterseweg (Maranathakerk)
Zondag 29 juni

9.30 uur: Leesdienst
16.30 uur: Leesdienst

GEREF. GEMEENTE, Westerkerk

Zondag 29 juni

9.30 uur: Ds. J.S. van der Net
15.30 uur: Ds. J.S. van der Net

VOLLE EVANGELIE GEMEENTE "DE AAR"

Kerkgebouw, Sand-Ambachtstraat 76

10.30 uur: Ieder Iets Dienst

'T KRUISPUNT

Christengemeente Het Kruispunt

Samenkomst in het MFC Maesemunde, Kon. Julianaweg 158
Zondag 29 juni

10.00 uur: Lofprijzing en aansluitend luisteren naar God's Woord
spreker: Kees Neven

R.K. KERK

Zaterdag 28 juni

Geen viering

Zondag 29 juni

9.30 uur: Woord- en Communieviering, voorg. groep Monster
koor: Cantamus

Dinsdag 1 juli

9.00 uur: Eucharistieviering, voorganger Pastor M. Kwee

ST. LAMBERTUSKERK, Heenweg

Zondag 29 juni

9.30 uur: Woord- en Communieviering, mevr. D. van Dijk
koor: Parochiekoor

GEREF. KERK (VRIJGEMAAKT), MONSTER

Maranathakerk, Molenstraat 71a, Monster

9.30 uur: Ds. G. Hagens
16.30 uur: Ds. J. Geelhoed

EVANGELISCHE GEMEENTE 'DE BAZUIN'

De Hoekstee, Mercatorweg 50, Hoek van Holland

10.00 uur: Br. P. Stolk, H.I. Ambacht

HERSTELD HERVORMDE GEMEENTE - ZUIDERKERK

Zondag 29 juni

10.00 uur: Kand. J. Kommerie, De Bilt
16.30 uur: Ds. G.J. van Asperen

EVANGELISCHE KERK WESTLAND (Voorheen Parousia)

Aula ISW Hoogeland, Prof. Holwerdalaan 54-56, Naaldwijk

10.00 uur: Dhr. S. Verkerk

CENTRALE HUISARTSENPOST WESTLAND

Openingstijden:

Op werkdagen tussen 17.00 en 08.00 uur.
Op zaterdag en zondag, dag en nacht.
Tijdens feestdagen, dag en nacht.

De Centrale Huisartsenpost Westland werkt
uitsluitend op afspraak, dus bel eerst **(0174) 638 738**

Adres: Middel Broekweg 2a, 2671 ME Naaldwijk
2e etage in Behandelcentrum Westland (lift aanwezig)

CAREYN KRAAMZORG

ALGEMEEN TELEFOONNUMMER (015) 214 87 00

Informatielijn: **0800 0228000 (gratis)**
Iedere werkdag bereikbaar van 8.30 tot 17.00 uur.
Het 24-uurs bereikbaarheidsnummer voor assistentie
thuisbevallend en na thuiskomst uit het ziekenhuis en
afdeling planning: **(015) 212 22 20** (24 uur per dag bereikbaar).

Informatie over Wonen, Zorg en Welzijn?

Neem contact op met **CliëntenService van Zorginstellingen**
Pieter van Foreest.

Wij vertellen u alles over de mogelijkheden rondom verzorging,
verpleging, behandeling, zorg thuis, dagverzorging, dagbehandeling,
ontmoetingscentra, verblijf in één van onze woonzorgcentra of
verpleeghuizen en de mogelijkheden voor mantelzorgers.

015-5155000

clientservice@pietervanforeest.nl • www.pietervanforeest.nl
Zorg Thuis in het Westland en Midden-Delfland: 015-5155000
Dit is het centrale meldpunt voor Zorg Thuis van Zorginstellingen
Pieter van Foreest

DIERENKLINIEK 's-GRAVENZANDE

Veilingkade 5, 2694 BH 's-Gravenzande, telefoon 0174-414098

Dierenarts R.J. v. Leeuwen

Voor spoedgevallen, avond, nacht, weekend: **0900-3344455**

J. LEEZER, dierenarts

(Gezelschapsdieren)

Eikenlaan 139 – 's-Gravenzande – Telefoon (0174) 418262

BEREIKBAARHEID POLITIE

Politie Haaglanden, Bureau Westland

Vierschaar 1, 2671 ZV Naaldwijk

Telefonisch bereikbaar via 0900-8844.

Aangifte ook mogelijk via: www.politie.nl/haaglanden

Dierenkliniek DE DELTA

Foppenpolder 1 - 3155 EA Maasland - 010-5920696

Openingstijden: ma. t/m vr. 8.00-18.00 uur,

do. avond van 18.00-19.30 uur.

Dienstregeling: 24 uur per dag, zeven dagen in de week,
bereikbaar onder nummer: 010-5920696

Slachtofferhulp Nederland regio Middenwest

Bureau Westland: Vierschaar 1,

2671 ZV Naaldwijk - tel. 0900-0101

Inlooppreekuur: ma., woe., do. en vrij. ochtend van 9.00 – 12.00 uur
Di. avond van 19.00 – 21.00 uur

CAREYN

Careyn wijkverpleging 's-Gravenzande

Voor verzorging en verpleging thuis

Telefonisch bereikbaar: 06 - 30 77 34 87 van maandag t/m

vrijdag van 7:00-23:00 uur

Inloop- en telefonische spreekuur: maandag t/m vrijdag van
13:00 - 14:00 uur

Adres: Zandveeltplein 57, 2692 AJ 's-Gravenzande

Careyn Contact:

Voor alle vragen waaronder huishoudelijke zorg en
dieetadvies

telefoon: 088-123 99 88 (lokaal tarief)

maandag t/m vrijdag van 08:00 tot 17:00 uur

(in *noodgeval* ook bereikbaar op ander tijdstip)

www.careyn.nl

Hulpmiddelen

Heeft u thuis, kortdurend of voor een langere periode

hulpmiddelen nodig, zoals een rolstoel, krukken of een

ziekenhuisbed, dan kunt u bij Medipoint-Careyn terecht.

Adres: Huis ten Landelaan 462, 2283 VJ Rijswijk.

Meer informatie? Bel: 0900 - 112 112 9 of kijk op

www.medipoint.nl

Kwadraad Maatschappelijk Werk

Hulp bij vragen en problemen bij gezin en opvoeding, verlies
en rouw, geld en werk, relatie en huwelijk, ruzie en geweld.

Spreekuren in meerdere woonkernen.

Kijk op www.kwadraad.nl of bel 088 900 4000 (lokaal tarief).

Kringloopwinkel Re-Sell

Langestraat 115, 2691 BD 's-Gravenzande

openingstijden voor verkoop en inname:

maandag t/m donderdag 13.00 - 16.00 uur

vrijdag 10.00 - 16.00 uur

vrijdagavond 19.00 - 21.00 uur

zaterdag 10.00 - 16.00 uur

Tel.nr. voor ophalen en bezorgen: 06 16445877

VITIS WELZIJN

Voor informatie en advies, activiteiten in de wijk- en
dienstencentra, welzijnsdiensten en Vrijwillige inzet.

Adresgegevens en informatie op een rij:

Algemene gegevens: Vitis Welzijn

Verdilaan 88, 2681 KP Monster, t. 0174-630358

Stip Westland 's-Gravenzande

Bij Stip Westland kunt u terecht met al uw vragen over wonen,
zorg en welzijn bij de medewerkers van Vitis Welzijn.

Geopend op werkdagen, behalve de donderdag,

van 13.30 – 17.00 uur. Bibliotheek, Zandveeltplein 26,

2692 AG 's-Gravenzande, t. 0174-315043

Ouderenadviseur

Behartigt de belangen van ouderen en neemt de tijd om u te
informereren, adviseren en begeleiden. Er zijn geen kosten aan
verbonden. U kunt de ouderenadviseur bereiken via het Stip

Westland loket of via 0174-630358.

Wijkcentra. In deze centra kunt u deelnemen aan diverse
activiteiten. Op het loket is een boekje af te halen waarin alle
activiteiten staan omschreven.

Wijkcentrum Larix

Larixstraat 4, 2691 DE 's-Gravenzande, t. 0174-414219

Wijkcentrum Kasteleplein

D. v.d. Kasteleplein 1, 2691 WE 's-Gravenzande, t. 0174-414582

Brede buurtschool De Kameleon (Heenweg)

Boelhouwerstraat 1, 2691 LR 's-Gravenzande (Heenweg).

In deze locatie huurt Vitis Welzijn ruimte en organiseert daar
activiteiten, o.a. Koersbal

Zorg in de laatste levensfase

Voor mensen in de laatste fase van hun leven biedt de

Stichting Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg (VPTZ) hulp.

Vrijwilligers van de stichting ondersteunen cliënten en
hun familieleden. Informatie: 06 - 124 71 661

Informatie- en klachtenbureau Gezondheidszorg (IKG)

Een onafhankelijk bureau voor vragen en/of klachten over de

gezondheidszorg. Het IKG biedt u informatie, ondersteuning
en advies. Geopend de gehele week tijdens kantooruren.

telefoon (015) 214 64 33

Kringloopwinkel De Recycling, Franklinstraat 6,

Openingstijden: Do. 19.00-20.00 uur (alleen inname)

Vr. 13.30-17.00 en 19.00-20.30 uur, za. 10.00-16.00 uur

tel. (0174) 441268 - fax (0174) 441279

UNIEKE TROUWRINGEN BIJ

ALRIK SIERADEN

Alrik
sieraden

U kunt vrijblijvend een
proefmodel laten maken.
Alle trouwringen zijn met de
hand gemaakt. Direct bij de
bron. Eigen handgemaakte
collectie.

Goudsmid
Ontwerper
Diamantzetter

Beiaardierlaan 26
's-Gravenzande
T. 0174 42 26 98
M. 06 308 732 09

www.alriksieraden.nl

De Nieuwe Rank

Zondag 29 juni is er een dienst met als spreker Nico Heus.
Debby Mostert zal deze dienst de zangleiding verzorgen.
De dienst heeft het thema: "Geroepen om te komen, Geroepen om te gaan". U bent allen uitgenodigd om deze dienst bij te wonen in De Kiem, Koningin Julianaweg 91, aanvang 10.00 uur.

Tegelzetbedrijf PvZanten

Tegel- en stukadoorswerken

Voor vakkundige realisatie van uw
complete badkamer, toilet of vloer,
zowel keramisch als natuursteen.

Tel. 06-54397343

www.pvz-tegelwerken.nl

Motorrijder overleden na ongeval

Een 25-jarige motorrijder uit 's-Gravenzande verongelukte
maandag 23 juni bij een verkeersongeval op de Maasdijk.
Het slachtoffer kwam om 09.15 uur met zijn motorfiets in
aanraking met een bestelbusje bestuurd door een 23-jarige
inwoner uit Sasenheim.

De motorrijder raakte bij het ongeval zwaargewond en werd
in zorgwekkende toestand vervoerd naar het ziekenhuis.
Kort na aankomst bezweek de man aan zijn verwondingen.
De politie stelt een onderzoek in naar de toedracht van het
ongeval.

Ze vlogen weer

Deze week kon er aan verschillende concoursen worden
deelgenomen. Er stond vitesse, dagfond en twee over-
nachtvluchten op het programma. Dat betekent niet dat
er zomaar lukraak ingekorfd kan worden of dat de liefheb-
ber op de inkorfdag het hok in stapt en denkt jij en jij gaan
vandaag maar eens mee op reis. Je hebt verschillende type
duiven, een vitesseduif kan niet op de overnacht, anders
om wel maar dan speelt deze duif in de regel geen prijs. Die
lange afstandvliegers kunnen de sprinters gewoon niet bij-
houden. Dus bij het inkorven zet je de die duiven in die een
bepaalde vlucht ook echt aan kunnen. En waar het daar-
naast op aankomt, is de hand van de liefhebber om de duif
in topvorm te krijgen. Wie dit samenspel het best beheerst
wordt kampioen.

Vrijdag gingen de overnachters los in Pau tegen de Pyri-
neeen op 1020 km en Cahors op 893 km. Zaterdagochtend
gingen de vitessers los in Roeye op 273 km, dat ligt een klein
stukje boven Parijs en de dagfond in Vierzon op 550 km
wat in midden Frankrijk ligt. Wat een kilometers, dit kunnen
alleen speciale duiven aan.

De eerste 20 aangekomen duiven van de 145 die er in Roeye
gelost werden: Burger-Starre-Van Bergen 1, 2, 5, 6; A. Boers
3, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 20; Kleijberg-Dessing 7, 16,
18, 19; G. Haaring en Zn. 15.
In de B-Competitie: A. v.d. Burg 1, 6; C.M. Boon 2, 7; F. van
Dam 3, 8; M. Zeeman 4, 5; A. van Houten 9, 10.
De eerste 20 aangekomen duiven van de 96 die er in Vierzon
gelost werden: Burger-Starre-Van Bergen 1, 6, 12, 17; P. van
Antwerpen 2, 3, 11, 13, 14, 16, 18; A. Boers 4, 5, 8, 15, 19;
G. Haaring en Zn. 7, 20; H. Krijger 9; R. Kleijn 10.
In de B-Competitie: H. Krijger 1, 3, 5; A. van Houten 2, 4,
6, 7.
De eerste aangekomen duiven vanuit Cahors: H. Krijger 1, 2.
De eerste aangekomen duiven vanuit Pau: J. Boers 1, 2.

Alles in op aan bedrijfswagens

Wagen-ID
Bedrijfswageninrichters

T 0174 - 61 43 99 's-Gravenzande
www.wagen-ID.nl

DE BRUIJN PARTNERS

HYPOTHEEK-ADVIES

0174-413377

Kom golfen voor KIKA

Op vrijdag 27 juni organiseert Golfclub Westland, als onderdeel van het landelijk evenement, een golf-toernooi waarvan de opbrengst volledig ten goede komt aan de Stichting KIKA (Kinderen Kanker-vrij). Iedereen die in het bezit is van een golfvaardigheidsbewijs of een baanpermissie kan meedoen. Alle deelnemers maken kans op leuke prijzen die beschikbaar zijn gesteld door verschillende sponsors. Wat bijvoorbeeld te denken van een week verblijf in een appartement in Turkije voor de winnaar van de 'hole in one' wedstrijd of een kledingbon voor diegene die in de meest originele golfoutfit komt spelen. Het toernooi zal worden afgesloten met een barbecue.

Voor meer informatie over het golftoernooi kunt u terecht bij: www.golfclubwestland.nl
Voor meer informatie over KIKA kunt u terecht bij: www.kika.nl

REPARATIES AAN:
WASMACHINES / WASDROGERS
VAATWASSERS / KOELKASTEN
EN ALLE INBOUWAPPARATUUR

Witgoed Service Westland

- Snelle service
- Ruim 25 jaar ervaring
- Ook levering nieuwe apparaten
- Bosch/Siemens service partner

Storingopgave op:
witgoed.servicewestland.nl
0174-712805

Afrikaanse weeskinderen zingen in De Kiem

Op vrijdag 4 juli verzorgt het Watoto kinderkoor uit Oeganda de show 'Beautiful Africa – A New Generation' in De Kiem, Koningin Julianaweg 91 te 's-Gravenzande. Het is een kleurrijke, swingende avond vol prachtige beelden van Afrika. De kinderen zingen en dansen over hun ervaringen, hoop en dromen. Het koor bestaat uit 22 weeskinderen met hun begeleiders. Ze zingen hoofdzakelijk in het Engels, met Afrikaanse ritmes en dans. Deze kinderen zijn het geluid van hoop voor alle weeskinderen in hun land. Deze ervaring geeft de kinderen hoop, ervaring en visie voor de toekomst. Al 57 verschillende koren reisde de wereld over. Ze zongen in theaters en kerken, in het Witte Huis en in Buckingham Palace en binnenkort bij u in de buurt.

De aanvang is om 19.00 uur, deur open vanaf 18.30 uur, de toegang is gratis.

Oeganda is jarenlang geteisterd door oorlog, ziekte en armoede. Hierdoor zijn er ongeveer twee miljoen weeskinderen in het land. Watoto vangt deze kinderen op in kinderdorpen en biedt onderwijs, voeding en medische hulp. Deze generatie kinderen is dus niet verloren. Dankzij Watoto hebben ze de kans om sterke mannen en vrouwen te worden die hun Oeganda weer opbouwen. Meer informatie over Watoto zie: www.watoto.com

**Verbouwingsopruiming
Dus totale leegverkoop**

RED-RAG **SUPERSTUNT** **FREAKS**

Uitverkoop KINDERRSCHOENEN:
vanaf € 35,00

SHOESME

Gabor **durea** comfortable shoes

Uitverkoop
Dames: vanaf € 39.00
Gabor, Durea, Paulgreen, Waldloufer, Wolky, enz.

Herenschoenen: vanaf € 45.00
v. Lier, v. Bommel, Mephisto, enz.

wolky **WALDLÄUFER** Make through life in comfort

VOORBERG
SCHOENEN 's-Gravenzande

Langestraat 247-251 • 's-Gravenzande • Tel. (0174) 412377

Braakliggende gemeenteterreinen inzetten voor telen biomassa

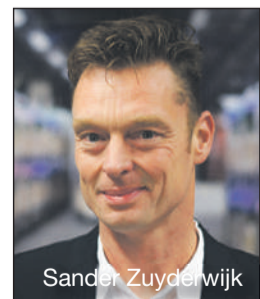
De gemeenteraad heeft afgelopen dinsdag een door VVD, LPF, Progressief Westland en Westland Verstandig ingebrachte motie aangenomen, die het college vraagt te onderzoeken of braakliggende gemeentegronden gebruikt kunnen worden voor het telen van biomassa. Volgens de VVD kunnen de gemeentegronden op die manier nuttig worden ingezet en draagt het bij aan de plannen van de gemeente rond duurzame energie.

Initiatiefnemer van de motie is VVD-raadslid Sander Zuyderwijk. 'Het is alom bekend dat Gemeente Westland zeer veel braakliggende gronden in haar bezit heeft. In het bestuursakkoord is afgesproken dat de gemeente voor zo veel mogelijk gronden intensief gaat proberen om deze van een nieuwe bestemming te voorzien en te verkopen.

Tegelijkertijd moeten we realistisch zijn: dat is geen proces dat binnen een jaar geregeld is. Voor gronden waarvan verwacht wordt dat ze nog zeker een jaar of vijf of langer braak

liggen, is het telen van biomassa een goede bestemming. De gemeente zou hierin een faciliterende rol moeten spelen en groene ondernemers moeten zoeken die met een dergelijk project aan de slag willen'.

De VVD geeft aan dat het om een zeer beperkte investering gaat die snel terugverdiend kan worden. Zuyderwijk: 'de investering om braakliggend terrein geschikt te maken voor teelt van biomassa verdient zich dubbel en dwars terug. Op den duur halen we niet alleen winst uit biomassa, maar het draagt ook nog eens bij aan het behalen van de duurzame doelstellingen'. Nu de motie is aangenomen zal het college dit plan verder gaan onderzoeken.

Sander Zuyderwijk

Rectificatie data Hoekse Avondvierdaagse

Helaas is in de speciale VVV Hoek van Holland Zomerkrant, een fout geslopen in de data van de Hoekse Avondvierdaagse.

De juiste data van de
Hoekse Avondvierdaagse
zijn dinsdag 19, woensdag
20, donderdag 21 en vrijdag
22 augustus 2014.

Onze welgemeende excuses voor de mogelijke verwarring.

VVV Hoek van Holland

ISW Gasthuislaan naar Soldaat van Oranje

Vorige week vond de vijfde educatievoorstelling van Stichting Educatieve Theaterprojecten (SETp) plaats. Soldaat van Oranje – De Musical ontving 1000 leerlingen en 100 docenten uit het voortgezet onderwijs. De stichting heeft dit jaar in totaal 6 educatievoorstellingen gepland. Op 18 juni bezocht ISW Gasthuislaan uit 's-Gravenzande Soldaat van Oranje – De Musical. Het educatieproject voor de middelbare scholen bestaat uit een voorbereidende lesbrieven, een bezoek aan de voorstelling en de tentoonstelling in de TheaterHangaar en een evaluatie. SETp vindt het belangrijk dat theatervoorstellingen met een historisch of maatschappelijk thema, zoals Soldaat van Oranje - De

Musical, ook toegankelijk zijn voor scholen, zodat deze voorstellingen onderdeel kunnen zijn van het cultuur- of geschiedenisonderwijs. De reactie van Emmeline Mooij van ISW Gasthuislaan: "Dit is fantastisch, ik ben echt al anderhalf jaar bezig geweest om met mijn school naar de voorstelling van Soldaat van Oranje te gaan en dan is het nu eindelijk zo ver! Ik ben dan ook de stichting en de fondsen erg dankbaar dat ze de mogelijkheid geven om dit voor de leerlingen te doen. Het is zo belangrijk om dit verhaal door te vertellen aan de nieuwe generatie. De leerlingen kunnen ook op deze manier nadenken voor welke keuzes zij zouden komen te staan".

Open dag Theaterschool Koperen Kees

Altijd al willen weten hoe het is om op de planken te staan en te acteren, zingen of dansen? Woensdag 2 juli kunnen jij en je ouders een goed beeld krijgen van de lessen die Theaterschool Koperen Kees vanaf 22 september weer aanbiedt om dit te leren. Tijdens de open middag en avond kun je lekker kijken naar een voorstelling of naar foto's van eindpresentaties van leerlingen van het afgelopen jaar. Je kunt ook zelf actief meedoen aan workshops spel, zang, dans of schilderen. Natuurlijk staan de theaterdocenten jullie graag te woord over het cursusaanbod en jullie vragen. 's Middags speelt een van de docenten, Koos Sekreve, de solo-kindervoorstelling Carmen en 's avonds speelt Talentklas spel de hilarische slapstickvoorstelling Onbedoeld verlangen. De toegang is gratis. Het rooster voor die dag kun je vinden op de website: www.koperenkees.nl

Theaterschool Koperen Kees is te vinden in de Voorstraat 88 in Poeldijk. Woensdag 2 juli van 14.00-16.00 uur (4- 13 jaar) en van 19.00-20.30 uur (13 jaar en ouder).

ONDO D1 vierde van Nederland

2-0 achterstand geen aansluiting meer konden vinden en de wedstrijd met 7-5 verloren ging. Met de resultaten, tweede in de poule achter KZ, is echter wel de vierde plek van Nederland bemachtigd en dit is een unieke gebeurtenis in de geschiedenis van ONDO. Hierbij feliciteren wij Lieke, Nynke, Nienke, Kim, Daphne, Renske, Wesco, Wouter, Maarten, Daan, Sijmen, Freek en de coaches Matthijs en Bart van harte met deze prestatie.

De eerste wedstrijd was tegen KVZ. Na een 2-0 voorsprong vergat ONDO D1 de kansen af te maken, waardoor het nog een zeer spannende wedstrijd werd en ONDO in de laatste 20 seconden nog de terechte beslissende 4-3 wist te scoren. De tweede wedstrijd tegen KCR werd met 7-2 gewonnen. Toen werd het spannend. De derde wedstrijd ging om een plek in de finale. Met gespannen gezichten werd er gespeeld tegen Koog Zaandijk, de zaalkampioen. Ondanks dat er gestreden werd en er mooie aanvallen werden opgebouwd, was KZ echter een maatje te groot en werd er met 9-3 verloren. In de laatste wedstrijd moest er aangetreden worden tegen een bekende tegenstander Fortuna. Bij winst zou de derde plek van Nederland bemachtigd worden. Helaas was ONDO D1 moegestreden en wisten te weinig kansen af te maken, waardoor ze na de

Met Pinksteren werd het NST Toernooi gehouden, met op zaterdagmiddag voor de jeugd een Korfbalclinic o.l.v. Mick Snel, Suzanne Struik en Barry Schep. Zondagmiddag het NK1tegen1 met een verrassende outsider als winnaar, onze eigen Yosri van der Ende bleek tussen Nederlands topkorballers de beste. Een top-prestatie, van harte gefeliciteerd!

Mondt Tweewielers 110 jaar Barbier grondlegger van fietsenzaak en autobedrijf

In 1904 repareerde barbier Chris Mondt zijn eerste fiets in de Langestraat 251 te 's-Gravenzande. Op de momenten dat de kappersstoel niet bezet was leek het Chris Mondt een goede tijdsbesteding om een ketting van een tweewieler te repareren. Er was immers zeep voldoende om de handen te wassen, wanneer een nieuwe klant zich aandiende om zich te laten scheren. Het was in de beginjaren van de vorige eeuw de gewoonte dat men zich één of meerdere keren per week door de barbier lieten scheren. Het elektrische scheerapparaat kende men toen niet en tegen het lange scherpe mes van de barbier kon je toen zelf nooit op. Bovendien stonden barbierszaken bekend als gezellige verblijfsplaatsen, waar dorpsroddels en sterke verhalen welig tierden. De barbierszaak van Chris Mondt was dus zeer bekend in het dorp 's-Gravenzande en het

was tevens de normaalste zaak van de wereld dat elke zoon zijn vader hielp bij het werk. En hoewel het zo hoorde hadden de zonen van Chris er flink de balen van om na schooltijd die 's-Gravenzanders in te zeppen. De anekdote ging dat wanneer de veilingprijzen slecht waren, de gezichten van sommige tuinders nog langer werden en dat de Mondtjes nog langer hun vader

moesten helpen. Chris heeft het gemopper van zijn zonen een aantal jaren aangehoord, maar besloot bij de geboorte van zoon Teun (de vijfde zoon) in 1918, de kapperszaak op te doeken en zich geheel te gaan wijden aan de reparatie van fietsen en motorfietsen.

Inmiddels heeft Walter de Brabander het bedrijf in 2010 overgenomen van zijn tante Saskia Mondt. De naam van het bedrijf is hetzelfde gebleven uit eerbetoon naar zijn overleden oom Jochem Mondt.

De hele maand juni staan we stil bij het 110 jarig bestaan van Mondt Tweewielers. Batavus fietsen bestaat dit jaar ook 110 jaar en daarom hebben we een paar Batavus fietsen scherp geprijsd en krijgt men een leuk cadeau bij aanschaf van deze fietsen. Wij zijn er trots op dat we dit bedrijf en de ambacht mogen voortzetten. Viert u met ons mee?

Opleiding Vrijwillige Coach

Het project 'Een steuntje in de rug' van Vitis Welzijn uit Westland is landelijk uniek te noemen. Het richt zich specifiek op het ontwikkelen van coachende competenties van vrijwilligers, die op hun beurt weer vrijwilligers gaan begeleiden die een steuntje nodig hebben om zo de mogelijkheid te krijgen om binnen het vrijwilligerswerk vaardigheden te ontwikkelen. Daarnaast biedt dit concept de mogelijkheid aan vrijwilligers met potentie om zich te ontwikkelen tot Vrijwillige Coaches. Vrijwillige Coaches gaan bijzondere vrijwilligers ondersteunen bij het doen van vrijwilligerswerk. De bijzondere vrijwilliger geeft zelf aan op welk gebied zij steun wensen: hun

vragen staan centraal. Het is de bedoeling dat deze vrijwilligers, na een kortdurende begeleiding, zelf aan de slag blijven in het vrijwilligerswerk. Vitis Welzijn wil met dit unieke project het zelfvertrouwen vergroten van de bijzondere vrijwilliger en de sociale relaties versterken.

Meer bewegen? Kom lekker tennissen! Een leuke en gezonde sport voor alle leeftijden op elk niveau.

Een lidmaatschap voor de rest van dit tennisseizoen (van 1 juli tot 1 december) kost € 100,00 en je betaalt géén inschrijfgeld!

Kijk voor het aanmeldingsformulier op onze website www.ltc-sgravenzande.nl of informeer op het tennispark

Jeu de Boules Vereniging 's-Gravenboules

Rondje Breeje Durp

Rondje breeje-durp is een jeu de boules toernooi, georganiseerd door jeu de boules vereniging s-Gravenboules, en is verdeeld in onze stad over diverse locaties bij leden die over een eigen jeu de boules baan beschikken. Daar fietst men in groepjes van vier personen naartoe om een partijtje jeu de boules te spelen. Woensdag 9 juli is het weer zover en wordt dit toernooi gehouden. Wat zo anders aan zo'n toernooi is, is dat alle banen verschillend zijn van samenstelling, harde banen, zachte banen, banen met grof-, banen met fijn grind of split. Graag zou 's-Gravenboules meer mensen uit onze stad laten meegenieten van het gezellige jeu de boules spel en de daarbij behorende gezellige club. Kom gewoon eens langs.

Clubkampioenschap

Op de dinsdagmiddag en donderdagavond wordt er gespeeld voor het clubkampioenschap. De uitslagen op dinsdagmiddag waren als volgt: 1e Koos Bunnik 4+35, 2e Cor van Dijk 4+33, 3e Hans v.d. Marel 4+14, 4e Miep v.d. Kooij 3+21, 5e Peter Zwaanswijk 3+21. De uitslagen van de donderdagavond waren als volgt: als 1e Peter Zwaanswijk 4+21, 2e Jan van Daalen 3+25, 3e Jac 't Hart 3+22, 4e Piet Drankier 3+21 en 5e Cor van Dijk 3+21.

Interesse in Jeu de Boules? Kom gerust eens kijken op zaterdagmiddag hoe gezellig het is, vanaf 14.00 uur bent u van harte welkom. U kunt de accommodatie van 's-Gravenboules vinden aan de Van Leeuwenhoekstraat. Meer inlichtingen op: www.s-gravenboules.nl

**TROOST
MAKELAARDIJ**

HERENSTRAAT 33B MONSTER

Vraagprijs € 169.000,- k.k.

Bent u op zoek naar een fris, modern en royaal ingedeeld appartement met lift, omdat u starter bent en/of kleiner wenst te gaan wonen? Dan moet u zeker eens komen kijken bij dit ruime appartement.

06-337 339 55

www.troostmakelaardij.nl

Naar Spitsbergen

Maurice van Noort is docent techniek bij het ISW Sweelincklaan en vader van ons, Sam (13) en Puk (10). Dat is misschien niet speciaal genoeg voor een stukje in de krant, maar hij gaat binnenkort 3 weken op reis met een zeilboot naar een bijzonder eiland,

namelijk Spitsbergen. De zeilboot is eind mei vertrokken uit Nederland met 4 mensen aan boord, onder wie Nelleke, de kapitein. Zij is de eigenaresse van de zeilboot en de enige die de hele reis maakt van Nederland naar Spitsbergen en weer terug. Onderweg wordt de bemanning afgewisseld. Maurice vliegt naar Noorwegen en stapt daar met nog 2 mannen op de boot. Met z'n vieren varen zij naar Spitsbergen.

Spitsbergen hoort bij Noorwegen en de naam is in 1596 gegeven door Willem Barentsz. Spitsbergen is ongeveer even groot als Nederland en 95% is bedekt met sneeuw en ijs. Om daar naar toe te gaan, moet je een wapenvergunning en wapens bij je hebben. Er zijn daar namelijk ijsberen en daar moet je je tegen kunnen verdedigen, maar alleen als je in levensgevaar bent, mag je op een ijsbeer schieten. Omdat het flink koud kan zijn, moet de bemanning veel lagen kleding aan. Op de foto is te zien dat Maurice alle (zeil)kleding heeft aangedaan. Maurice weet niet dat wij dit stukje naar de krant hebben gestuurd en hij zal heel verast zijn. Pap, wil je ook een stukje voor de 's-Gravenzander schrijven als je terug bent, zodat de mensen kunnen lezen hoe het is geweest? Heel veel succes, Sam en Puk.

Multimate Westland BV

Woutersweg 2b
2691 PR 's-Gravenzande
Tel: 0174-440013
E-mail: westland@multimate.nl

**ZATERDAG
28 JUNI
TUSSEN
8.00 EN
10.00 UUR**

**DUS WEES
ER ALS DE
KIPPEN BIJ!**

*Vraag naar de voorwaarden.

DA'S NOU HET MOOIE VAN MULTIMATE

Nieuw logo WK KassieBouwen

Vorige week is het nieuwe logo van het Van der Ende WK KassieBouwen gepresenteerd aan de bestuursleden van Stichting de Zaaier, de sponsors en alle andere betrokkenen van het Westlandse evenement. Het ontwerp is van Reclamebureau Narville uit Naaldwijk.

Op zaterdag 11 oktober wordt voor de vierde keer het Van der Ende WK KassieBouwen gehouden, wederom op het ABC Westland terrein in Poeldijk. Tijdens het WK strijden professionele teams tegen elkaar om de felbegeerde Van der Ende WK KassieBouwen wisselbokaal. Ieder team moet zo snel mogelijk een op maat gemaakte kas, op juiste wijze bouwen. De resultaten worden beoordeeld door een vakkundige jury.

De opbrengst van dit evenement komt geheel ten goede aan de Congolese projecten van Stichting de Zaaier. Deze hulporganisatie uit Maasdiijk bestaat al 28 jaar en richt zich met haar kennis van de agrarische sector, specifieke behoeften en financiële middelen, op de ontwikkeling van enkele landelijke gebieden in Congo. De organisatie wil met de opbrengst van het Van der Ende WK KassieBouwen 2014 enkele nieuwe projecten in Congo financieren, die binnenkort bekend gemaakt zullen worden.

De auto van

DORKAS

vrijdag op het Graaf Florisplein!

Zomeravondzang

Zondag 29 juni om 19.00 uur is er in de Immanuëlkerk, Lange Boonestraat 5 in Maassluis weer een zangdienst. De bekende Ds. Wim van der Kooij uit Arnhem spreekt over: 'Geloven in een almachtige God'. Muzikale medewerking verleent het van radio en televisie bekende trompetduo Edith en Arjan Post. Het prachtige Seifert-orgel wordt ditmaal bespeeld door Wim Magre uit Elburg. Er is weer veel samenzang van bekende liederen. Voor een liturgie wordt gezorgd.

Fietstocht Ter Heijde aan Zee

Op woensdag 2 juli wordt de jaarlijkse fietstocht van de Dorpsvereniging Ter Heijde aan Zee georganiseerd. De tocht is niet alleen voor leden van deze vereniging, maar voor iedereen, een tocht voor het hele gezin. De start is tussen 18.30 en 19.00 uur vanaf Dorpshuis 'Het Vronde', de Wurft 1 in Ter Heijde aan Zee. Het inschrijfgeld is € 1,- per persoon.

Bij het inschrijven moeten de deelnemers raden hoeveel kilometers ze denken te gaan fietsen deze avond. De winnaar of winnares, die de juiste afstand raadt, of daar zo dicht mogelijk bij zit, krijgt na afloop een mooie prijs. Bij de start krijgt een ieder een versnapering voor onderweg. Tevens is het inschrijfnnummer een lotnummer, ook hiermee kunt u leuke prijzen winnen.

Het belooft een gezellige tocht te worden voor jong en oud door een mooi gedeelte van het Westland en zal ongeveer 2 uur duren. Rond 21.30 uur zullen de diverse prijsuitreikingen plaatsvinden in het Dorpshuis.

Balletschool 'Papillon'

Op zaterdag 28 en zondag 29 juni waant het Westland Theater De Naald zich even in de ruimte. Na een lange tijd repeteren, geven de leerlingen van balletschool Papillon uit Monster hier act the presence. Bijna alle leerlingen, van de leeftijd tussen de 4-40 jaar, doen mee aan deze wervelende show. Het publiek wordt meegenomen naar de planeten van de fantasie, liefde, mineralen en duisternis. Deze belevenis wordt compleet gemaakt door mooie kostuums en creatieve decors.

Balletschool Papillon en al haar leerlingen kijkt uit naar deze (uitverkochte) optredens. Het beloven geweldige shows te worden.

Extra Plukdagen bij Plukkerij Framblij

Plukkerij Framblij op de Zwartendijk 11 (achter de Cultuurschuur) houdt extra plukdagen in het hoogseizoen. Voor € 1,- per 100 gram kan er geplukt worden voor eigen gebruik. Emmer-tjes en doosjes met deksel zelf meenemen. Het plukken is een ware belevenis, veel mensen hebben nog nooit frambozen op die manier zien groeien, maar ook de grootte is steeds weer een verrassing.

De Plukkerij staat ook open voor ontvangst van groepen, uitleg over de teelt, een plukervaring, een versgebakken frambozentaartje en een rondleiding over de voormalig druiveneetgelegenheden. De eerste Plukdag was vrijdag 20 juni. Daarna kan er op alle werkdagen, zolang de voorraad strekt, geplukt worden tussen 10.00-12.00 uur 's-morgens, op de woensdagmiddag van 14.00-17.00 uur. Volg de Plukkerij Framblij op facebook voor een actueel aanbod.

De Plukkerij op de Zwartendijk is gewoon bereikbaar via de Emmastraat en de Papelaan.

Meer informatie via de website van de Cultuurschuur of via telefoonnummer 06-12031522.

Workshop Fruitbomen snoeien

Op zaterdag 5 juli organiseert de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging afdeling Delfland een workshop Fruitbomen snoeien. Deze wordt gegeven in duinboerderij De Willemshoeve, Hoevelaan 17 in Monster. De workshop is van 16.00 tot 17.30 uur. De toegang is gratis. Opgeven bij Carmen Cools, telefoon 06-47238073 of via afdelingDelfland@knnv.nl

Deze workshop wordt gegeven door Geert van Poelgeest. Hij behandelt de volgende vragen:

- Waarom snoeien in het voorjaar?
 - Waarom snoeien in de winter?
 - Hoe moeten verschillende fruitbomen gesnoeid worden?
- Deelnemers kunnen de praktijk ervaren door onder begeleiding de fruitbomen op het erf van de boerderij te snoeien. Er zijn snoeischaar aanwezig maar een eigen snoeischaar kan ook gebruikt worden.

Kerkkolom God,... en Oranje

Oranje heeft vriend en vijand verbaasd. Al hadden ze Chilislaus van ons gemaakt, we waren toch al naar de volgende ronde. En nu maar hopen dat de 'knock-out' nog even uitblijft...

Opperrabijn Jonathan Sacks van Londen schrijft over een mooi voetbalvoetval. Zijn eerste ontmoeting met de Anglicaanse aartsbisschop vond plaats in een voetbalstadion. Beide waren groot fan van Arsenal. Aartsbisschop en rabijn werden zelfs bij de duizenden fans geïntroduceerd via de geluidsinstallatie. Arsenal had fans op het allerhoogste niveau (of op het niveau van de Allerhoogste?!). Nu konden ze onmogelijk verliezen!

Die avond leed Arsenal de meest verschrikkelijke nederlaag in meer dan zestig jaar. De club verloor met 6-2 van Manchester United. Knock-out! Een journalist schreef: 'Zelfs aartsbisschop en opperrabijn samen konden nog geen overwinning garanderen. Is dit niet het ultieme bewijs dat God niet bestaat?' De reactie van rabbi Sacks was simpel: 'Integendeel. God bestaat. Het bewijst alleen maar dat Hij groot fan is van Manchester United.'

Nee, ook niet natuurlijk... God kiest geen partij. Althans niet in de voetballerij. Eerder voor de armen in de 'fabrieken'. Wel zal Hij blij zijn dat we een 'geciviliseerde' manier hebben gevonden om onze stammenoorlogen uit te vechten. Voetbal is oorlog, maar niet zo erg als een echte. In negentig minuten van Spanje winnen is beter dan tachtig jaar oorlog, toch?

God houdt van alle mensen. Zijn liefde gaat bovenationale, religieuze en andere grenzen heen. Het spel is groter dan één team. De wereld groter dan één winnaar.

Ik hoop natuurlijk dat Oranje kampioen wordt. Maar dat zullen onze elf toch echt zelf moeten doen!

ds. Hans Meijer, Noorderkerk

'Kerkkolom' is een column van plaatselijke predikanten en voorgangers uit verscheidene gemeenten.

Hoe gastvrij is 's-Gravenszande ?

De afgelopen weken verbleven 30 kinderen en 3 juffen in het Westland en een groot deel heeft onderdak gehad in 's-Gravenszande. Albert Heijn 's-Gravenszande heeft de producten voor een high tea gesponsord die was georganiseerd voor alle moeders van de gastgezinnen. Dit was een hele leuke geslaagde avond waar de ervaringen konden worden uitgewisseld. Ook dit was weer een leuk initiatief van een ondernemer die wij zeer erkentelijk zijn. Veel mensen hebben ons in de afgelopen maanden ondersteund met een bijdrage in welke vorm dan ook, zonder hulp zou het niet gelukt zijn. Ook de gastouders hebben zich enorm ingezet afgelopen periode en het afscheid was niet makkelijk maar iedereen is nu weer thuis bij zijn eigen ouders en kunnen teren op een mooie ervaring. De kinderen hebben allemaal gezond en afwisselend gegeten afgelopen tijd wat ook belangrijk voor ze is.

Gevelrenovatie **C. Voois**
 Monster
 (0174) 24 37 91

- Uithakken
- Gevelreiniging
- Impregneren
- Voegen

Bel vrijblijvend voor een afspraak of een offerte.

Vrijwilligervacatures

Op de digitale vacaturebank van Vitis Vrijwillige Inzet vindt u een breed aanbod aan vrijwilligersvacatures. Wilt u ook vrijwilligerswerk doen, maar weet u niet wat? Kijk op de digitale vrijwilligersvacaturebank bij www.vitiswelzijn.nl

Lieve honden gezocht voor het aaihondenproject

Careyn Woerdblok in Naaldwijk zoekt baasjes met lieve honden die 1 x per maand op visite willen bij ouderen met dementie. Op 1 juli start dit aaihondenproject. Er is ook mogelijkheid om met bewoners van kleinschalig wonen en basiszorg buiten een wandeling te maken. Tijden en dagen in overleg.

Voedselmanden inpakken

Voedselbank Haaglanden is voor de woensdagochtend en/of middag op zoek naar inpakkers. Vanuit het distributiepunt Voedselbank Haaglanden, te vinden aan de rand van Westland, worden er 2600 gezinnen in de regio voorzien van voedselpakketten. De producten worden los geleverd en moeten worden verpakt. Dit doet u samen in een team aan een grote tafel. U bent flexibel, een teamwerker en enthousiast. Voedselbank Haaglanden biedt u een gezellig werksfeer in teamverband, reiskosten vergoeding, vrijwilligerspas en een jaarlijks vrijwilligers bijeenkomst.

Waterstanden

Waterstanden van 26 juni t/m 2 juli 2014

		Hoogwater		Laagwater	
Do.	26 juni	04.14	16.56	10.34	23.05
Vr.	27 juni	05.05	17.14	11.24	23.46
Za.	28 juni	05.40	17.55	12.16	----
Zo.	29 juni	06.16	18.45	00.15	12.56
Ma.	30 juni	06.40	18.54	00.35	13.15
Di.	1 juli	07.15	19.40	01.25	14.06
Wo.	2 juli	07.50	20.20	02.00	14.36

Muziekeducatie in Westland voortgezet

Na eerdere berichtgeving over de beëindiging van Stichting Muziekschool Westland, waarin al melding werd gemaakt van een nieuw initiatief, heeft muziekeducatie 'nieuwe stijl' recent definitief vorm gekregen. Een groep van circa tien docenten heeft zich verenigd onder de naam 'Muziekmeesters Westland' en zal dankzij support van Westland Cultuurweb, muzieklessen blijven geven aan de Westlandse jeugd. Vertrouwde docenten en locaties blijven beschikbaar voor muzikale leerlingen binnen gemeente Westland.

Het aanbod is breed: individuele lessen, duo-lessen, groepslessen, samenspelmomenten en muzikale projecten waarbij een grote variatie van instrumenten en zang wordt ingezet. De mogelijkheden tot samenspel worden sterk uitgebreid.

Daarnaast is er een breed aanbod van muzikale educatie voor volwassenen, variërend van individuele muziek- en zanglessen tot strijkorkest en projectkoor. Om de wensen van nieuwe en bestaande leerlingen te kunnen inventariseren is er een Poll geplaatst op www.muziekmeesterswestland.nl Met name de Westlandse jeugd wordt van harte uitgenodigd om hun voorkeur kenbaar te maken. Mede op basis daarvan zal binnen enkele weken het lesaanbod op de website gepubliceerd worden.

DE JONGE ADVOCATEN & PROCUREURS

HOOFDVESTIGING TE VLAARDINGEN CENTRUM

Mr. W.C. de Jonge, telefoon 010-2343220,
 Gespecialiseerd in: Medische zaken, WW, WAO,
 Bijstand, Wvg en Reïntegratie

Mr. K.M. van der Boor, telefoon 010-2343220,
 Gespecialiseerd in: Belastingzaken

NEVENVESTIGING TE HOEK VAN HOLLAND

Mr. I. Correljé, telefoon 0174-383115,
 Gespecialiseerd in o.m.: Familiericht, Ondernemingsrecht,
 Arbeidsrecht, Incassozaken, Huurrecht, Verbintenisrecht

'Walk & Talk', netwerkbijeenkomst

Op woensdag 2 juli zijn werkzoekenden en mensen die van baan willen veranderen van harte welkom in Bibliotheek 's-Gravenzande voor een netwerkbijeenkomst 'Walk & Talk' door Debbie Heijne. Tijdens deze netwerkbijeenkomst van 9.30 tot 11.30 uur krijgt u o.a. informatie over solliciteren, het opstellen van een goed cv, het gebruik van sociale media bij het vinden van een baan en het vinden van de juiste vacaturebanken. De bijeenkomst wordt geleid door Debbie Heijne van 'De Levende Sollicitatiegids'. De Levende Sollicitatiegids heeft verschillende producten en diensten ter beschikking die werkzoekenden helpen bij het ontwikkelen van hun sollicitatievaardigheden.

Deelname aan deze bijeenkomst is gratis maar we vragen u wel om zich aan te melden via www.bibliotheekwestland.nl

Condens tussen uw dubbelglas ?

Glasschade ?

Tel. 0174 - 21 27 22

Bel voor een vrijblijvende prijsopgaaf.

Tevens levering van o.a. decoratief glas - isolatieglas
 glas in lood / koper en brons

J. van den Ende

Glas- en Schildersbedrijf

Vlotlaan 103 2681 TW Monster
 Tel. 0174 - 212722

Programma Dorpsfeest Ter Heijde aan Zee

Vrijdag 27 juni 19.00 uur: Jeugdviswedstrijd Kinderboerderij Westerhonk

Zaterdag 28 juni 19.30 uur: 50+ Feestavond Vrondel, alleen voor leden Dorpsvereniging, m.m.v. 'Helemaal Jaap', Ed Storm en Hans Zeeman

Dinsdag 1 juli 19.45 uur: Feestbingo Vrondel. Opgave via 0174-244664 of secretaris@hetvrondel.nl

Woensdag 2 juli 14.00 uur: Luchtballonnenwedstrijd. 14.15 uur: Heijdse Kindergames Veldje Trompstraat. 18.30 uur: Fietstocht Ter Heijde. Vertrek vanaf het Vrondel. 21.00 uur: Prijsuitreiking met gezellige muziek

Donderdag 3 juli 14.00 uur: Open Heijdse Kampioenschap Sjoelen Vrondel. 20.00 uur: Feestavond m.m.v. blaaskapel de Blaasbalgen en diskjockey Robin the Sailorman.

Vrijdag 4 juli 13.30 uur: Prijsklaverjassen en jokeren Vrondel. 16.00 uur: Jeugdbingo in gebouw Irene, toegang gratis. 18.00 uur: Barbecue Vrondel (uitverkocht). 20.00 uur: Feest m.m.v. Disco 'Remco' in het Vrondel.

Zaterdag 5 juli 09.00 – 14.30 uur Rommelmarkt met mini kermis Kerkplein en optreden 't Heijdse Vismaatjeskoor, Smartlappenkoor de Westlanders, Waterwegkoor Maassluis en Smartlappenkoor de Waterlanders. 14.30 uur: Terrasfeest Vrondel met disco 'Toet' m.m.v. diskjockey Mike. 19.30 uur: Taptoe op Kerkplein m.m.v. Show- dance & twirlvereniging The Maranto's uit Ter Heijde aan Zee i.s.m. Showband GLAZ uit 's-Gravenzande; Showband' 75 uit Leidschendam, Streetband FF AnderZ uit Den Haag, Muziekvereniging Excelsior uit Delft en Drumfanfare Forum Hadriani uit Voorburg.

Voor meer info: www.hetvrondel.nl

Fonds verstandelijk gehandicapten steunt ruim 25 projecten

Fonds verstandelijk gehandicapten maakt voor bijna € 55.000,- maar liefst 27 projecten mogelijk in de provincie Zuid-Holland. Het zijn lokale projecten voor mensen met een verstandelijke beperking. Organisaties die een bijdrage ontvangen zijn o.a. ouderverenigingen Kansplus en Sien en Stichting Vrienden van de Voggel. De bedragen variëren van € 250,- voor een informatieavond tot € 5000,- voor een sportdag voor 350 mensen met een verstandelijke beperking.

Fonds verstandelijk gehandicapten vraagt elk jaar eind september financiële steun en aandacht voor de positie van mensen met een verstandelijke beperking. Dit doen zij onder andere door middel van de landelijke collecte. Deze steun is hard nodig. De overheid vergoedt de woon- en aanvullende zorgkosten voor mensen met een verstandelijke handicap. Voor alle overige kosten zijn ze afhankelijk van een werkvergoeding of uitkering. Vaak betalen ouders of familieleden hun sport of vrijetijdsbesteding. Fonds verstandelijk gehandicapten helpt hierbij, en financiert en organiseert zoveel mogelijk projecten. Om dat mogelijk te maken, collecteert het Fonds in de week van 22 september tot en met 27 september 2014 weer in het hele land.

Voor haar collecte zoekt het Fonds nog vrijwilligers: mensen die in de laatste week van

september twee of drie uur willen collecteren in hun buurt of wijk. Opgeven kan via de website www.fondsverstandelijkgehandicapten.nl

Fonds verstandelijk gehandicapten wil dat mensen met een verstandelijke beperking gewoon meedoen in de maatschappij. Het Fonds financiert projecten die het leven van mensen met een verstandelijke beperking leefbaar maken en verrijken. Projecten die helpen hun talenten te ontwikkelen, en die de emancipatie en participatie van mensen met een verstandelijke beperking stimuleren.

Er gaat geld naar kleine initiatieven, zoals de aanschaf van aangepast materieel voor een manege, een duofiets voor een zorgboerderij of de organisatie van theater- en schildercursussen op maat. Het Fonds draagt ook bij aan werkweken en vakanties, die zorgen dat mensen uit hun isolement komen of dat ze bouwen aan hun netwerk.

Ook gaat er geld naar grotere, landelijke projecten, zoals trainingen gericht op weerbaarheid, het opdoen van werkervaring en het toegankelijk maken van informatie. Verder steunt het Fonds evenementen die de ontmoeting tussen mensen met en mensen zonder verstandelijke beperking bevorderen, zoals 'Mijn kunstmaatje en ik'.

Positief resultaat jaarrekening 2013

Het rekeningjaar 2013 van de gemeente Westland is afgesloten met een positief resultaat van ruim € 8 ton op een begrotingssaldo van € 249 miljoen. Er is sprake van een nadeel op ruimtelijke ontwikkelingen, maar dit wordt gecompenseerd door een aantal vooral incidentele meevallers. Deze zijn onder meer het gevolg van een bijstelling van de algemene uitkering van het Rijk en voordelen in de bedrijfsvoering. Net als voorgaande jaren heeft ook het jaar 2013 nog in het teken gestaan van de economische crisis. De waarde van gronden die de gemeente in bezit heeft is verder gedaald. Ook de financiële resultaten van lopende ruimtelijke projecten vielen lager uit dan begroot. In 2013 is een aantal maatregelen genomen om de risico's die de gemeente loopt ten aanzien van de grondpositie te verkleinen.

Het jaar 2013 stond in het teken van de verdere versterking van Greenport Westland en de voorbereiding op de veranderingen binnen het sociale domein als gevolg van de drie decentralisaties. Daarnaast zijn stappen gezet in de verdere digitalisering van de dienstverlening en is gewerkt aan het vergroten van de aantrekkelijkheid van Westland. Na een succesvol interactief proces is de Structuurvisie Westland vastgesteld en er is gestart met de uitvoering van het project Poelzone. Om de bereikbaarheid en verkeersveiligheid te vergroten zijn vele wegenprojecten uitgevoerd.

In 2013 is de gekantelde werkwijze van de Wet maatschappelijke ondersteuning ingevoerd, waardoor voorzieningen binnen het budget naar tevredenheid beschikbaar zijn. De nieuwe gemeentelijke website is gelanceerd en verschillende archieven zijn gedigitaliseerd en via de website ontsloten. Ook het aantal producten en diensten dat digitaal kan worden aangevraagd is vorig jaar uitgebreid. In Poeldijk, Monster en De Lier is door bebouwing van een aantal locaties een impuls gegeven aan de leefbaarheid van de centra en er zijn voorbereidingen getroffen voor uitvoering van de centrumplannen 's-Gravenzande en Kwintshul. Tenslotte tonen cijfers aan dat Westland veiliger is geworden. Mede dankzij deze resultaten en inspanningen kan worden gesteld dat Westland op vele fronten sterk en krachtig is.

Vervolg

Het college van burgemeester en wethouders heeft de jaarrekening 2013 voorgelegd aan de gemeenteraad. Aan de raad wordt voorgesteld om het overschot van € 834.164 te storten in de algemene reserve. De jaarstukken zullen naar verwachting worden besproken tijdens de verzamelcommissie EFO op maandag 7 juli. Behandeling in de raad is gepland op dinsdag 15 juli. De jaarstukken en de agenda's van de commissie- en raadsvergaderingen zijn te raadplegen via de website van de gemeente (www.140174.nl)

Nationale Zomerbloemententoonstelling

Creative bloemschikkers gezocht voor project Nationale Zomerbloemententoonstelling

Traditioneel is er tijdens de Nationale Zomerbloemententoonstelling in de Oude Kerk in Naaldwijk, dit jaar van 28 – 31 augustus, ook ruimte voor de creativiteit van amateurbloemschikkers. Naast de al aangemelde groep is de organisatie nog op zoek naar 5 enthousiastelingen die een werkstuk willen maken. De ondergrond van het werkstuk is dit jaar een kop van massief piepschuim, die de deelnemers op een door hen gekozen manier mogen decoreren; verven, schuren, schedel lichten, alles is toegestaan, mits de basis maar uit 'groene' materialen bestaat. Het is verder de bedoeling dat de bloemschikkers zelf een thema voor hun 'kop' kiezen, dat echter wel in lijn moet liggen met het thema van de tentoonstelling van dit jaar: 'Kroonjuwelen'. De diameter van het werkstuk mag niet groter dan 0,5 – 0,75 m1 zijn. Deelnemers kunnen hun werkstuk op 27 augustus brengen en kunnen het na de tentoonstelling op maandag(ochtend) ophalen in de kerk. Bent u geïnteresseerd? Meldt u zich dan aan bij Thea van der Knaap via e-mail: thea-groeibloei(at)caiway.net

Op de foto is Fred Zuidgeest van Zuidkoop Natural Projects uit De Lier aan het werk die als voorbeeld 'Koning Winter' heeft uitgebeeld.

Boeken- en Kledingmarkt

Zaterdag 28 juni is er een boeken- en kledingmarkt in ontmoetingscentrum 'Irene' in Ter Heijde aan Zee, Prins Willem III plein 4 van 10.00 tot 12.00 uur.

Er is keuze uit veel verschillende genres. Ook CD's, LP's en puzzels zijn er bij. Zomerkleding is er ook volop voor dames, heren en kinderen. Ook zijn er zelfgemaakte wenskaarten en allerhande cadeau artikelen te koop. Aan de achterzijde van het gebouw kunt u spullen inleveren voor de rommelmarkt in september.

Tot slot kunt u ook een bezoekje brengen aan de kerk en u door vrijwilligers laten rondleiden.

Nieuws Vitis Welzijn

Ondersteuning bij invullen formulieren

Mensen hebben in het dagelijkse leven te maken met veel soorten van formulieren, daarom heeft Vitis Welzijn de Formulierenbrigade. Dat betekent dat mensen die om welke reden dan ook moeite hebben met het invullen van soms ingewikkelde formulieren ondersteuning kunnen krijgen. Een team van vrijwilligers verleent deze ondersteuning. De Formulierenbrigade van Vitis Welzijn is er voor iedere Westlander die moeite heeft met het invullen van formulieren op financieel of administratief gebied. Deze deskundige en betrouwbare groep vrijwilligers helpt u graag met het opstellen van een nabestaandenplan, het indienen van een AOW-aanvraag, het wijzigen van de kinderbijslag of uiteenlopende aanvragen. De vrijwilligers bekijken ook of de aanvrager wel gebruik maakt van alle ondersteuningsmogelijkheden die er zijn en kunnen hulp bieden bij het gebruik van aanvragen via het internet. De vrijwilligers worden hiertoe speciaal opgeleid en ondersteund. Alle vrijwilligers hebben een geheimhoudingsverklaring ondertekend, zodat uw privacy gewaarborgd blijft. Iedereen vanaf 18 jaar en woonachtig binnen de gemeente Westland kan gebruik maken van de Formulierenbrigade. De medewerkers en vrijwilligers werken nauw samen met de gemeente Westland, de Stip Westland loketten en de ouderadviseurs van Vitis Welzijn. Mensen die ondersteuning willen van de Formulierenbrigade, kunnen informeren bij het Stip Westland loket, elke werkdag van 9.00 tot 12.00 uur via telefoonnummer 0174-315040 of via formulierenbrigade@vitiswelzijn.nl. Vitis Welzijn voert verschillende activiteiten uit, onder andere Stip Westland loketten, welzijnsadviseurs, Vitis Mantelzorg, Sociaal meldpunt, Vitis Vrijwillige Inzet, welzijnsdiensten en sociaal culturele activiteiten in de wijkcentra. Wilt u meer weten?

Geslaagde Jeu de Boules match tussen jong en oud(er)

In samenwerking met de Jeugdcoördinator 's-Gravenzande van Vitis Welzijn, Karin Scholtes, en Jeu de Boules vereniging 's-Gravenboules, hebben 14 kinderen tot 12 jaar kennis kunnen maken met Jeu de Boules. Vier

enthousiaste leden stonden klaar om de jeugd te ontvangen in hun prachtige Jeu de Boules paleis. Omdat het weer niet mee zat, konden we gebruik maken van de binnenbanen. Een voordeel van deze activiteit, het gaat altijd door. De middag begon met een interessante uitleg over jeu des boules door de voorzitter, Jac 't Hart. Na de uitleg stonden de professionals te wachten om de kinderen individueel les te geven. Het was ontzettend leuk om te zien dat zowel bij de jongeren als bij de ouderen het enthousiasme eraf spetterde. De kinderen kregen tussendoor een lekker drankje en na afloop trakteerde 's-Gravenboules hen op een heerlijk ijsje. Er zijn opnames gemaakt voor het Vitis Journaal. Neem een kijkje via www.vitiswelzijn.nl en klik op het logo links van het Vitis Journaal of ga naar www.ritv.nl en bekijk het Vitis Journaal. De Jeugdcoördinatoren zijn gericht aan het werk in Westland om de samenleving te versterken op het gebied van opvoeden, opgroeien en meedoen.

Voor 's-Gravenzande neemt u contact op met Karin Scholtes, k.scholtes@vitiswelzijn.nl, mobiel: 06-10164519.

Meer informatie Vitis Welzijn

Stip Westland loket 's-Gravenzande: u kunt voor meer informatie terecht bij de medewerkers van Vitis Welzijn in het Stip Westland loket. U bent welkom iedere werkdag, behalve op de donderdag, van 13.30 tot 17.00 uur in de bibliotheek, aan het Zandeveldplein 26, 2692 AG 's-Gravenzande, telefoon 0174-315043. Ook kunt u kijken op www.vitiswelzijn.nl

Aanmelden activiteiten: telefoon 0174-630358.

Wijkcentrum Larix, Larixstraat 4, telefoon 0174-414219.

Wijkcentrum D. van de Kasteelleplein, D. v.d. Kasteelleplein 1, telefoon 0174-414582.

Vitis Welzijn Plusbus, Verdilaan 88, 2681 KP Monster, telefoon 0174-444221.

Vitis Welzijn Mantelzorg, Verdilaan 88, 2681 KP Monster, telefoon 0174-315047.

Vitis Welzijn Vrijwillige inzet, Verdilaan 88, 2681 KP Monster, telefoon 0174-281290.

Vitis Welzijn Tafeltje Dekje, Verdilaan 88, 2681 KP Monster, telefoon 0174-281032 op werkdagen van 9.00-12.00 uur.

WSKO John F. Kennedy viert 50-jarig jubileum

Dit jaar is het precies 50 jaar geleden dat basisschool WSKO John F. Kennedy in 's-Gravenzande haar deuren opende. Uiteraard werd dit heuglijke feit groots gevierd met een gezellige feestweek, die werd geopend door een zwaar bewaakte 'president John F. Kennedy', die zijn opwachting maakte in een echte cabriolet. De dinsdag stond in het teken van diverse workshops, zoals break en jazz dance, djembe, krav maga (een vorm van verdedigingskunst) en verschillende creatieve activiteiten. Tussen de middag werd er geluncht met overheerlijke pannenkoeken. Woensdag was een relax-dag met een film in de Hoekstee of op school, om de dag erna weer helemaal fit te zijn voor een dagje zwemmen en andere sportieve activiteiten op school. Tot slot vierden op de laatste dag van de week alle meesters en juffen hun verjaardag en werden de kinderen nog op een ijsje getrakteerd door een ouder. Mede door alle hulp van ouders is het een fantastische week geworden.

Op 26 september zal er nog een reünie

plaats gaan vinden voor oud-leerlingen en -leerkrachten.

WSKO John F. Kennedyschool is een kleinschalige school met voor elk leerjaar één groep en voor groep 1 en 2 een gezamenlijke groep. Het is een school waar ouderbetrokkenheid hoog in het vaandel staat. In samenwerking met de ouders wordt een verbinding gemaakt tussen thuis en school en wordt er een veilige wereld voor het kind gecreëerd. Op school is er een prettige, rustige werksfeer, waarin kinderen, ouders en leerkrachten zich thuis voelen en respect en waardering voor elkaar hebben. Voor ieder kind zijn er kansen om zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen en kan elk kind uitblinken en ervaringen opdoen met succes. De school maakt gebruik van moderne leermiddelen en is bezig met de aanschaf van tablets. Ook biedt WSKO John F. Kennedy alle vormen van voor-, tussen- en naschoolse kinderopvang aan, omdat er een nauwe samenwerking is met Okidoki kinderopvang. Kortom, een school die dichtbij het kind én de buurt staat.

65 jaar Nederlandstalige klassiekers

In Museum RockArt te Hoek van Holland staat inmiddels 2 maanden de Nederlandstalige popmuziek in de schijnwerpers. Aan de hand van tweehonderd singles uit de periode 1947-2011 die je klassiekers zou mogen noemen, wordt het verhaal van de Nederlandstalige popmuziek verteld. Voor alle naoorlogse generaties zal dit ongetwijfeld een feest van herkenning zijn.

Waren de eerste successen vooral Nederlandse versies van Engelse en Amerikaanse hits, later volgden ook origineel Nederlandse smartlappen, carnavalskrakers, protestsongs en luisterliedjes. Onder invloed van groepen als Doe Maar ontstond er in de jaren tachtig van de vorige eeuw een echte Nederlandstalige popcultuur die heden ten dage nog steeds door artiesten als Marco Borsato, Frans Bauer, Guus Meeuwis, Jan Smit, Gerard Joling en Nick & Simon wordt uitgedragen.

Voor alle liefhebbers van Nederlandstalige popmuziek valt er genoeg te genieten in Museum RockArt te Hoek van Holland. De expositie is nog te zien tot en met zondag 3 augustus. Tijdens de schoolvakanties is het Museum extra geopend op de woensdagmiddagen (9 juli t/m 27 augustus) van 13.00 tot 17.00 uur. Op zondag 6 juli is er live muziek met Jan Terhell.

Museum RockArt is gevestigd aan de Zekkenstraat 42 te Hoek van Holland en is geopend op donderdag, vrijdag, zaterdagmiddag en iedere eerste zondag van de maand van 13.00 tot 17.00 uur. Entree is € 6,50 per persoon.

Flessenactie PWA brengt € 400,- op

Tijdens de flessenactie in de weken van de Alpe d'Huzes, zijn de kinderen van de Christelijke Basisschool Prins Willen Alexander druk in de weer geweest zoveel mogelijk flessen in te zamelen voor de KWF Kankerbestrijding. Dit met een geweldig resultaat. De meiden van groep 7 hebben samen met Gert-Jan Vinke (directie) afgelopen maandag de cheque ter waarde van € 400,- officieel overhandigd aan Ivan Rietdijk, lid van TeamWestland.

alzheimer
nederland

Help Alzheimer overwinnen.
Dan hoeft niemand zichzelf
te verliezen.

www.alzheimer-nederland.nl

Zonder u had het ons niet gelukt!

30 Wit Russische kinderen hebben genoten de afgelopen 7 weken! In liefde door gastgezinnen opgenomen. Daarnaast zijn er heel veel bedrijven en personen die ons een warme hand hebben toegedragen waardoor wij veel hebben kunnen betekenen voor deze groep kinderen. Wij willen iedereen die heeft meegeholpen de afgelopen maanden ONTZETTEND bedanken! Ook als u naam niet is genoemd toch bedankt, of u wilde uw naam niet bekend maken ook bedankt! Ongetwijfeld zijn wij iemand vergeten. Geef het aan en wij noemen u op onze website www.ruslandkinderhulpwestland.nl

Albert Heijn 's-Gravzande
Bakkerij 't Stoepje
2 bengeltjes Poeldijk
Boon naaimachines
Corpus
Druivenkrentteam o.l.v. Wilma Voskamp
Familie Valstar en Vreugdenhil
's-Gravzander
Immanuel school Monster
Klimaatverhuur Rijnmond
The Lions club Maasland
Olympus 70
Pearl Naaldwijk
PCOB Westland
Seton kappers
Tandartsen
F. van Staalduinen
Voorberg schoenen
Zwemvereniging Westland

Alex tweewielers
Ballorig 's-Gravzande
Blijddorp
Brandweer 's-Gravzande
De Brug 's-Gravzande
Eeft v.d. Ende entertainment
Hanneke van Eck
Hoeve Bouwlust
Kabaal
Koppert Cress
Multimate v.d. Boom
Oma's Hoekje in het Hoekse bad
Promenade bar
Read shop Hoek van Holland
Stena Line
Verkade Klimaat
Sportschool Monster
Vvalo
Zijtwende International

BAB Vios
Berg sloopwerken
Boemerang Naaldwijk
Bruna Naaldwijk
Don rijopleidingen
Familie Stijger Monster
Gemeente Westland
Il Bianco
Kerken in 's-Gravzande en Monster
Lagerwij perkplanten
Mondt tweewielers
Ondo
de Punt Naaldwijk
Scouting Hoek van Holland
Sociëteit de Ouwe Kiem
L. Voskamp
Van Vliet caravan stalling Poeldijk
G.J. van der Wel

Ook de gulle gevers van groente en fruit, BEDANKT voor de vitamine stoot !!!

Zomeravondbridge

Op donderdagavond kunt u bij B.C. 's-Gravenaas komen bridgen in De Kiem aan de Kon. Julianaweg 91. De aanvang is om 19.45 uur, inschrijving vanaf 19.15 uur. Wees op tijd, zodat er op tijd kan worden gestart. De kosten zijn € 5,00 per paar en er zijn leuke prijzen te winnen.

Beginnende bridgers

Ook dit jaar kunnen beginnende bridgers zich aanmelden

voor de oneven weken. Gedacht wordt aan mensen die de eerste beginselen van het bridgen net onder de knie hebben met weinig speelervaring. Zij spelen in een aparte lijn, met 3 spellen per tafel en worden de hele avond begeleid door een van de clubleden. Voor de beginnerslijn kunt u zich ook als single inschrijven. U krijgt voor die avond dan een partner toegewezen. Lijkt u dit een uitdaging en wilt u het eens proberen, meldt u zich dan minimaal 2 dagen vooraf aan bij Wil van Geffen, telefoon 06-51656385. Dit in verband met de aparte indeling en begeleiding voor deze beginnerslijn.

START VERKOOP
FASE **3** WOENSDAG 2 JULI A.S.
15.00- 18.00 UUR
OP DE BOUWLOCATIE
T.H.V. RODE KRUISLAAN

Zomerse Tuinveld barbecue met:

- Complete verkoopinformatie over de diverse woningtypen
- Een enthousiast verkoopteam voor al uw vragen
- Speeddates met interieur designer **Victor Meuwissen** (Victor & Wonen)
- Tuinadvies van **René Don Hoveniers**
- Financieel advies van een hypotheekadviseur

AM'

BELLEFLEUR L

- Prachtige jaren 30 rij- en hoekwoningen
- Woonoppervlakte van ca. 140 m²
- Talloze uitbreidings- en indelingsopties
- Bepaal zelf hoe je woont!

Koopsomindicatie vanaf ca. €250.000,- v.o.n.

ELAN

- Romantische tweekappers in Oudhollandse stijl
- Woonoppervlakte van ca. 161 m²
- Veel bijzondere details
- Je leefwijze bepaalt de indeling!

Koopsomindicatie vanaf ca. €350.000,- v.o.n.

BELLEFLEUR XL

- Extra ruime rij- en hoekwoningen in 30-er jaren stijl
- Woonoppervlakte van ca. 160 m²
- Handige berging aan voorzijde
- Deel in volgens je eigen leefwijze!

Koopsomindicatie vanaf ca. €300.000,- v.o.n.

WOON ZOALS JE LEEFT IN...

TUINVELD

Informatie & Verkoop

Vreeburghlaan 1
2691 AA 's-Gravzande
tel: 0174-419000 / info@helmheus.nl

www.wonenintuinveld.nl

Eerste overeenkomsten Villa Hoogenburgh

Onlangs zijn de eerste koopovereenkomsten getekend voor de appartementen in Villa Hoogenburgh aan de Veilingkade, in het historische centrum van 's-Gravenzande. De komende weken zullen nog meer gegadigden een overeenkomst tekenen en vervolgens wordt naar verwachting dit najaar aangevangen met de bouw van het appartementencomplex. De planning is dat de appartementen nog in 2015 worden opgeleverd.

Volgens de makelaar zijn de belangstellenden zeer enthousiast over het woonconcept. Sinds de verkoop is gestart van de 21 levensloopgeschikte appartementen in het hartje van 's-Gravenzande, is al meer dan de helft aan opties uitgegeven, maar merkwaardig genoeg, aan bijna allemaal ingezetenen van 's-Gravenzande. Vooral op vrijdag, de marktdag van 's-Gravenzande, komen veel belangstellenden binnenlopen

bij de makelaar, voor informatie, een brochure en een kop koffie.

Het appartementencomplex wordt zodanig gebouwd dat bewoners en gasten met hulpmiddelen geen hinder ondervinden van te smalle deuren, onneembare drempels en andere obstakels. En zo worden er meer slimmigheden in de bouw verwerkt die niet opvallen, maar wel van wezenlijk belang zijn voor de toekomst van de bewoners. Alle appartementen zijn vrij indeelbaar, de bewoners kunnen zelf bepalen hoe hun appartement eruit gaat zien.

Naar verwachting wordt dit najaar aangevangen met de bouw van deze 21 levensloopgeschikte appartementen in het gezellige centrum van 's-Gravenzande, met een vanaf prijs van € 178.700 v.o.n. met gebruik van erfpachtoptie. Voor meer informatie, kijk op www.villahoogenburgh.nl of bel Helm & Heus makelaars 0174-419000.

Wat wilt u laten weten?

Geboorte? Verjaardag? Jubileum? Overlijden?

Een advertentie in onze krant is daarvoor de meest gelezen manier!

Kippigheit

Mals kippenvlees in een hartig plakje ontbijtspek, gevuld met geitenkaas, amandelen en honing. Rondom aanbakken in de pan en 15-18 minuten garen in de oven op 180 graden.

de Special van deze week!

VLEESWARENKOOPJE

Achterham, cervelaat en eiersalade

elk 100 gram **5⁵⁰**

Sate, hamburger, bbq-worst, shaslick, procureurlapje

van elk 4 stuks samen **19⁹⁵**

MAALTIJD V/D WEEK

600 gr. nasi
400 gr. pangang

samen voor **7⁵⁰**

COMBI-AANBIEDING

4 boomstammen+
4 baconburgers

samen voor **6⁹⁹**

HOLLANDS RUNDVLEES

Malse
ribblappen

500 gram **5⁹⁵**

KIP-AANBIEDING

Oranje
kiprolletjes

3 stuks voor **5⁹⁹**

TIP VAN UW KEURSLAGER

Limburgse
varkens-oesters

3 stuks **5⁹⁹**

WK-ORANJE-HAPJES

Gegrilde
kippeling

250 gram **3⁵⁰**

Aanbiedingen zijn geldig van 26 juni t/m 3 juli

Poleij keurslager, partyservice & catering

Langestraat 96, 2691 BJ 's-GRAVENZANDE
Tel. (0174) 44 05 44, Fax (0174) 440546

info@poleij.keurslager.nl
www.poleij.keurslager.nl

Poppenkastvoorstelling

Ook dit jaar komt Erica met haar 'Sprekende Koffertje' een leuke poppenkastvoorstelling spelen. Kom je ook weer kijken? Er gaat deze keer een trouwerij plaatsvinden. 't Sprekende Koffertje speelt 'Binc en Banca gaan trouwen' vindt plaats op zaterdag 28 juni om 14.00 uur in Bibliotheek De Lier. Kaartjes kosten € 4,- per persoon en deze zijn verkrijgbaar bij alle vestigingen van Bibliotheek Westland en via de website www.bibliotheekwestland.nl De voorstelling is geschikt voor kinderen van 3 tot en met 8 jaar.

HELM & HEUS
U W N V M M A K E L A A R

thuis in Westland!

Hoflaan 172 - 's-Gravenzande

**Zeer fraaie vrijstaande villa
gelegen aan doorgaand vaarwater.
Rust, vrijheid, privacy en ruimte,
deze woorden passen het beste bij
deze bijzondere woning!**

- Grondoppervlakte: 903 m²
- Woonoppervlakte: 245 m²
- Inhoud: 1000 m³
- Grote garage en oprit
- Fraaie woonkamer
- Riant slaapkamers
- Badkamers op begane grond
- Zeer royale zolderetage met meerdere indelingsmogelijkheden

Vraagprijs: € 899.000,00 k.k.

www.helmheus.nl - 0174 41 90 00 - info@helmheus.nl

Leerlingen ISW Gasthuislaan bezoeken educatievoorstelling

's-Gravenzande – Op uitnodiging van Stichting Educatieve Theaterprojecten (SETp) bezochten leerlingen van ISW Gasthuislaan uit 's-Gravenzande vorige week woensdag 'Soldaat van Oranje – De Musical'. De stichting heeft dit jaar in totaal zes educatie-

voorstellingen gepland. Het educatieproject voor de middelbare scholen bestaat uit een voorbereidende lesbrief, een bezoek aan de voorstelling en de tentoonstelling in de Theater-Hangaar en een evaluatie. SETp vindt het belangrijk dat theatervoorstel-

lingen met een historisch of maatschappelijk thema, zoals 'Soldaat van Oranje - De Musical', ook toegankelijk zijn voor scholen, zodat deze voorstellingen onderdeel kunnen zijn van het cultuur- of geschiedenisonderwijs.

VETERANENDAG 2014

DE CATALINA VLIEGT MEE

Voorafgaande aan het defilé tijdens de Veteranendag, vliegt er rond 13.15 uur een vloot van vliegtuigen over het defileerpunt aan de Kneuterdijk, ook wel de 'fly-past'. De toestellen vliegen laag over de stad en zorgen zodoende voor een waar spektakel. En niet alleen daar trekt de vlucht de aandacht, want iedereen die op de aanvliegroute is, ook ver buiten Den Haag, kan ervan meegenieten. De vloot is dit jaar samengesteld uit vier F16's, verschillende historische en militaire vliegtuigen en een helikopter van de landelijke politie. Heel bijzonder is de toevoeging van de Catalina, een vliegtuig dat kan opstijgen en landen vanaf het water. De Catalina is bekend bij veteranen vanwege de inzet van het toestel in Nederlands-Indië, net als de Dakota. De meevliegende Catalina is een van de twee nog inzetbare toestellen op de hele wereld.

TIEN VETERANEN VERHALEN

Onder de titel 'Tien Veteranen Verhalen' komt op zaterdag 28 juni een bijzonder boekwerkje uit. Daarin tien nog niet eerder vertelde verhalen van verschillende veteranen en hun relaties, geselecteerd door een vakjury onder voorzitterschap van Gerdi Verbeet. De verhalen variëren van komisch uit de tijd van Nederlands-Indië tot serieus vanuit Libanon, maar ook emotionele belevenissen van het thuisfront na terugkeer van de partner komen aan bod. De verhalen zijn door de auteurs zelf geschreven en minimaal geredigeerd om hun oorspronkelijkheid niet te verspelen. Tijdens de Nederlandse Veteranendag wordt de smaakvol vormgegeven uitgave aangeboden aan Z.M. de Koning. Daarna is het beschikbaar voor iedereen, zo lang de voorraad strekt, via info@veteranendag.nl.

DOCU HELDEN

Een dikke week geleden is in Eye Amsterdam de bijzondere documentaire van Gouden Kalf winnaar Hans Heijen in première gegaan, genaamd 'Helden'. De film belicht vier dragers van dapperheidsonderscheidingen, waaronder Militaire Willems-Orde dragers Hoeben en Kroon, de jonge Afghanistan veteraan Mike van de Vondervoort en Joke Folmer die in het verzet honderden onderduikers heeft gered. Er wordt niet alleen ingegaan op hun acties, maar vooral ook hoe ze nu in het leven staan en wat de on-

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 128.120,00 en oplage 445.000

alleen voor intern/eigen gebruik

derscheiding voor ze betekent. Dat levert mooie en persoonlijke portretten op. De film wordt later uitgezonden bij verschillende zendgemachtigden en is ook te zien bij verschillende lokale en regionale veteranenevenementen.

VETERANENSPELD

Iedereen herkent een veteraan in uniform ongetwijfeld aan de indrukwekkende en kleurrijke reeksen medailles op de linkerborst. Wanneer een veteraan buiten dienst is, en dus geen uniform draagt, zie je niks meer van al dat moeizaam verdiende moois. Omdat gemis te compenseren bestaat er sinds 2003 het draaginsigne veteranen, voor het gemak genoemd: de veteranenspeld. Deze gestileerde goudkleurige V staat symbool voor de waardering voor veteranen. Als je zo'n klein goudkleurig speldje ziet, weet je nu wat er achter zit. Een of meerdere uitzendingen in dienst van de vrede en namens ons allemaal. Vraag er eens naar. De veteraan zal er graag over vertellen.

Bosnië - veteraan Rene Assendelft :

'Let love rule' door Lenny Kravitz

"Ik maakte een radioprogramma in Busovaca, genaamd 'Doctor Love'. Veel ging over het missen van het thuisfront. Traditioneel opende ik iedere uitzending met dit nummer van Lenny Kravitz."

NL-Indië veteraan Ruud Alblas:

'We'll meet again' van Vera Lynn

"Wachtlopen in de nacht was erg eenzaam, vooral als de maan idyllisch door de palmen scheen. Vera Lynn bracht dan troost."

Multi-veteraan Plenk: 'Vleugels van mijn vlucht' door Paul de Leeuw

"Op al mijn missies gaf dit nummer voor mij weer dat het thuisfront de wind onder mijn vleugels is geweest. Zonder hen had ik mijn missies niet zo goed kunnen uitvoeren."

Libanon-veteraan Jan

Steenbakker: 'I take it back' door Sandy Posey

"Mijn Engels was slecht, dus ik wist absoluut niet waar dit nummer over ging. Maar omdat het op een zelf opgenomen cassettebandje stond met opnames van 'de avondspits' van Frits Spits, was ik toch een beetje thuis."

Irak-veteraan Paul van

Dijk: 'Borderline' van Chris de Burgh

"De tekst van 'Borderline' gaf veel kracht tijdens lange en moeilijke missies. Zoals in Somalië, tijdens de Golfoorlog en in voormalig-Joegoslavië. Ik denk er nog vaak aan."

Bosnië - veteraan Carola Brevink:

'Feel' door Robbie Williams

"Dit nummer werd bekend toen ik in Bosnië zat. Als ik dit mooie nummer hoor, moet ik altijd terugdenken aan die tijd daar. Het is mijn persoonlijke nummer 1 in de Veteranen Top 50."

Afghanistan - veteraan

Suzanne Kos: 'Superwoman' van Alicia Keys

"Dit nummer gaf me kracht toen ik in Afghanistan na maanden opeens beseftte dat ik als moeder eigenlijk thuis had moeten zijn."

Kort geleden bezocht Eddy Jonker, Engelandvaarder (1943) en mede-initiatiefnemer en voorzitter van het bestuur van het Museum Engelandvaarder, de musical Soldaat van Oranje. Jonker is 94 jaar oud, maar nog jong van geest. Hij deelde talloze mooie verhalen en geestige anekdotes met de medewerkers van de voorstelling. Jonker was in het gezelschap van twee nazaten van de Engelandvaarders Hein Louwerse en Hein Kaars Sijpesteijn die een soortgelijke ontsnapping naar Engeland maakte. Eind april werd met een replica van de Yvette, de Yvette II, de reis van onder anderen Louwerse en Sijpesteijn naar Engeland opnieuw succesvol gemaakt. De Telegraaf deed daar uitgebreid verslag van.

SOLDAAT VAN ORANJE

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 128.120,00 en oplage 445.000

alleen voor intern/eigen gebruik

Soldaat van Oranje - De Musical verhaalt over de waargebeurde lotgevallen van verzetsheld Engelandvaarder, spion, piloot en koninklijk adjudant Erik Hazelhoff Roelfzema tijdens de Tweede Wereldoorlog. Inmiddels bezochten al meer dan 1,3 miljoen mensen de voorstelling in de Theater-Hangaar op de voormalige vliegbasis Valkenburg in Katwijk. De voorstelling is nu te zien tot en met maart 2015.

Meer informatie: www.soldaatvanoranje.nl en www.museumengelandvaarders.nl

DRAAG EEN WITTE ANJER!

Toon je waardering voor onze veteranen en speldt de laatste week van juni een witte anjer op. De anjer stond tijdens de Tweede Wereldoorlog symbool voor de verbondenheid met het koningshuis, maar staat nu voor erkenning en waardering voor al onze veteranen, ingezet in dienst van de vrede. Of dat nu was tijdens de Tweede Wereldoorlog, of nu in Mali. Doe mee, laat je waardering zien en vraag een anjer aan op www.anjerveteranendag.nl.

PARA-JUMP HOFVIJVER

Voor veel veteranen is zaterdag 28 juni de 'grote dag', maar vrijdag 27 juni is de 'grote dag' van de Hofvijver. Om iedereen alvast wat op te warmen voor de zaterdag, landen op vrijdag kort na 13.00 uur meerdere parachutisten in het water van de Hofvijver, ongeveer tegenover het torentje van de minister-president. Eenmaal beneden aangekomen worden de natte para's opgepikt met een bootje en aan wal gebracht. De landing is voor iedereen te volgen, dus kom ook kijken aan de kant van de Hofvijver. Voor muziek wordt ook gezorgd; de Fanfare van de Limburgse Jagers speelt de stukken van de hemel.

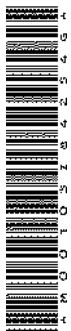
HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 128.120,00 en oplage 445.000

alleen voor intern/eigen gebruik

A newspaper advertisement for a documentary titled "HELDEN". The ad features a large title "HELDEN" in white letters on a dark background. Below the title, there is a paragraph of text and a small inset image showing a group of people. The ad also includes a logo for "Napoleon N Film" and a small graphic of a glass of beer. The text in the ad is partially obscured by a barcode on the left side.

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 128.120,00 en oplage 445.000

alleen voor intern/eigen gebruik

Geen zomersluiting

Het publiek kan deze zomer uit veel theaterproducties kiezen, los van de bekende zomerfestivals. In Amsterdam speelt zowel *Bedscènes* met Tjitske Reidinga als *Hij gelooft in mij* in het DeLaMar gewoon door. Ook *ANNE* in Theater Amsterdam en *War Horse* in Carré zijn nagenoeg de hele zomer geprogrammeerd. *Soldaat van Oranje* is bijna dagelijks te zien in de Theaterhangar bij Katwijk.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

TERUGBLIK TONEELSEIZOEN 2013-2014

Theater als event

Groot, groter, grootst lijkt het theatermotto van nu. Maar achter de spektakelstukken ligt een kale vlakte waar steeds minder groeit. Plus: 3 x de 10 beste voorstellingen.

Door **Hein Janssen** Illustraties **Tzenko**

Een paar weken geleden hing hij er ineens, midden op Times Square: de enorme billboard van ANNE. Ook CNN besteedde aandacht aan de voorstelling. Heel New York moest en zou weten dat er eens ver weg in Nederland een theaterproductie was gemaakt over Anne Frank. Ooit was er die Amerikaanse toneelversie van het *Dagboek van Anne Frank* (1955), maar nu kreeg Anne in het theater een nieuw leven.

In eigen land beheersten de voorbereidingen, première en nasleep ervan de kunstpagina's en talkshows. Niet zo gek: een miljoenenproject met vermogende geldschietters waarvoor in Amsterdam een heel nieuw theater werd gebouwd. Grote vraag: zou dat wel kunnen, spektakeltheater met allerlei technische toeters en bellen over een zo beladen onderwerp?

Het kon. ANNE ging in première, de koning was erbij, de recensies waren gemengd en met die toeters en bellen bleek het mee te vallen. In de kern is deze productie een nogal traditioneel toneelstuk over een gezin op een benauwd onderduikadres. OF ANNE het gaat redden, daar zijn de meningen intussen over verdeeld. De productie is in elk geval tot eind dit jaar te zien, maar om uit de kosten te komen zou ze een jaar moeten staan. Er wordt nu vooral gegokt op de internationale toeristenmarkt. Op cruiseschepen vol rijke

Amerikanen die met een bootje worden opgehaald om over het IJ naar Theater Amsterdam te varen. Op Times Square worden ze alvast nieuwsgierig gemaakt.

Groot, groter, grootst - daar gaat het tegenwoordig om in het theater. De immense decors van ANNE, de verbluffende paardenpoppen van *War Horse*, het niet te stuiten succes van *Soldaat van Oranje* - heel Nederland lijkt soms wel één groot theaterwallehalla.

Naast al deze megaspektakels is er aan de andere kant van het spectrum het internationale succes van onze grote toneelleiders en topgezelschappen. Zowel Ivo van Hove (Toneelgroep Amsterdam) als Johan Simons (Münchner Kammerspiele) deed dit seizoen opvallend vaak van zich spreken. Niet alleen met hun voorstellingen - dat is, mag je hopen, tenslotte

hun kerntaak - maar ook doordat zij steeds vaker overal in de wereld opduiken. Met hun gezelschappen, en als zichzelf. Van Hove en Simons zijn naast hun vaste baan veelgevraagd gastregisseur bij opera- en toneelhuzen, van Madrid tot New York, en Toneelgroep Amsterdam (TA) en de Münchner Kammerspiele (MK) worden overal enthousiast onthaald. *Romeinse Tragedies* van TA was een groot succes in Londen en New York, MK werd in Duitsland uitgeroepen tot Gezelschap van het Jaar. Simons won de Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs 2014 (150 duizend euro) en de Theaterprijs van de Stad Berlijn; Van Hove engageerde Juliette Binoche voor de titelrol in zijn komende, internationale productie *Antigone*.

Megaproducties voor een megapubliek die ook economisch interessant zijn, naast een doorbraak van artistiek hoogstaand Nederlands theater in het buitenland. Het kan niet op allemaal. 'Van het geld dat hier alleen al aan lichtspots hangt, kan ik minstens drie producties maken', fluisterde een armlastig theatermaker laatst in mijn oor bij weer een theaterspektakel.

Die simpele opmerking illustreert perfect de keerzijde van de medaille. Want op de bodem van het theaterlandschap, daar waar beginnende theatermakers hun eerste stappen zetten en reeds succesvolle makers een volgende, tekent zich langzamerhand de kaalslag af. Twee jaar nadat de productiehuizen en werkplaatsen nagenoeg zijn opgeheven, worden de gevolgen duidelijk. Er is nauwelijks nog een plek waar die makers in het kleine en middelgrote circuit begeleid, laat staan voldoende financieel onder-

W. Janssen
Theater

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

steund worden.

Eigenlijk ontfermen alleen De Toneelschuur in Haarlem en Frascati in Amsterdam zich over deze categorie theatermakers. Regionaal opereren Theaterproductiehuis Zeelandia in Middelburg en De Bonte Hond in Almere, die beide ook aan talentontwikkeling doen. Theater Bellevue in Amsterdam begeleidt vooral beginnende toneelschrijvers. En in die schaarse productieplekken, die hun geld ook nog eens bij elkaar moeten sprokkelen, worden vaak belangwekkende producties gemaakt.

Dat blijkt ook uit de toptienlijstjes van de drie *Volkskrant*-toneelcritici. Daarop staan uiteraard de grote namen, maar dit jaar ook opvallend veel jonge makers, kleine producties en beloften. Vooral De Toneelschuur heeft zich dit seizoen bewezen als plek voor puike voorstellingen van aankomende regisseurs. Gevestigde namen als Thibaud Delpout en Erik Whien vinden er onderdak naast beginnende regisseurs als Olivier Diepenhorst en Paul Knieriem.

Pas geleden schreven meer dan veertig theatermakers en groepen een brief aan cultuurminister Jet Bussemaker. Daarin bepleiten zij aandacht voor juist de kwetsbare theatermakers, die ondersteuning behoeven en vooral kilometers moeten maken om straks door te groeien. Zonder stevige basis geen top. Na de zomer zal de mi-

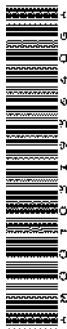
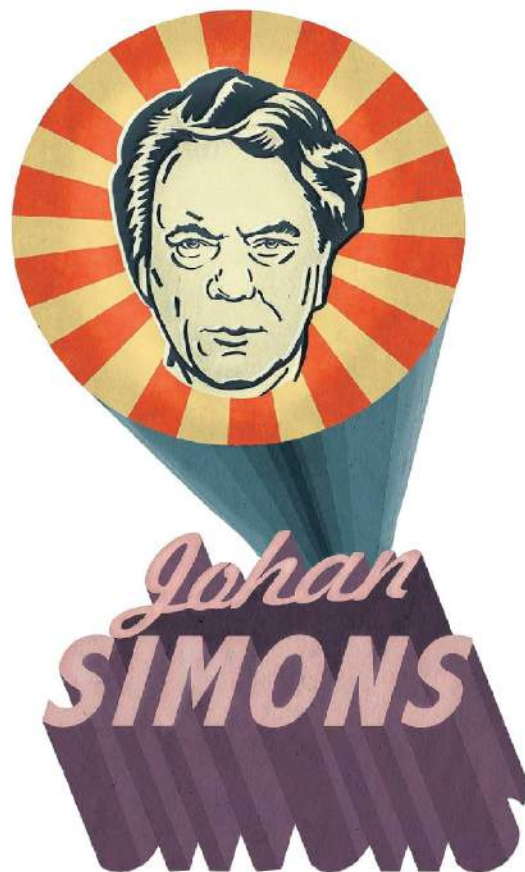
nister zich buigen over haar dossiermap 'Talentontwikkeling'. De briefschrijvers willen daarover graag persoonlijk met de minister in gesprek. 'Maar vooral vragen wij u om een lange adem: vertrouw ons de kunst van de toekomst toe', besluit de brief.

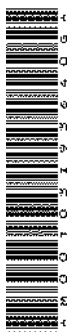
Misschien moet het dan ook meteen gaan over het grote aantal studenten dat jaarlijks aan een van de theateropleidingen afstudeert. Toevallig vindt deze week in Amsterdam het IT's plaats, waarin de nieuwe lichting acteurs, dansers, regisseurs en choreografen zich presenteert. Vanavond is de uitreiking van de IT's Awards, met onder meer de Ton Lutz-Award voor het veelbelovendste regietalent. Aan die competitie doen dit keer maar liefst elf kandidaten mee, die straks allemaal staan te trappelen om voorstellingen te maken en het publiek te overtuigen.

In het zomernummer van vakblad *De Theatermaker* worden ze alle elf ondervraagd. Wat doe je over twintig jaar, is een van de vragen. De meesten zien zich artistiek leider van een gezelschap worden en internationaal opereren. Marvin Beekhuizen (28, regieopleiding Toneelacademie Maastricht): 'Over twintig jaar ben ik vast nog kaler, ook in het theater maken.'

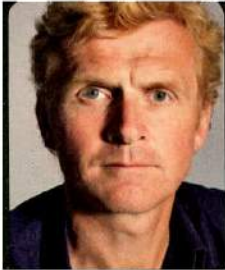
Theater anno 2014: alvast wennen aan de kaalslag.

'Van het geld dat hier alleen al aan lichtspots hangt, kan ik minstens drie producties maken', fluisterde een armlastig theatermaker laatst in mijn oor

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Deze week vertelt acteur **RENÉ VAN ZINNICQ BERGMANN**, bekend van zijn rollen in *Soldaat van Oranje*, *Feuten* en *Smeris* waar hij blij van wordt.

Like
 FLAIR'S FAVORIET
 VAN RENÉ

PARIS EN BERLIJN

PRODUCTIE: LIESBETH SIKERMAN

ANNIEK PHEIFER, MIJN ALLERLIEFSTE
 Het zachte gezoem van mijn zoons Willem en Douwe als ze samen met lego spelen HET VOORJAAR **In slaap vallen op het strand met een boek van Jonathan Franzen** EEN BRILJANTE TONEELVOORSTELLING **Dat ik nog steeds mijn beide ouders heb** NIEUWE HARING MET KORENWIJN **Een inspirerend recept van Ottolenghi** HOLLANDSE MEESTERS IN HET RIJKSMUSEUM **Fietsen door Amsterdam** SOLDAAT VAN ORANJE, DE MUSICAL **Een verse bruine boterham met pindakaas** DE GEUR VAN GEMAAID GRAS **Oesters en champagne**

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Getal van de dag

1250

keer Soldaat van Oranje

De musical 'Soldaat van Oranje' werd woensdag voor de 1250ste keer gespeeld. Deze mijlpaal werd gevierd met een educatievoorstelling voor 1000 scholieren. Inmiddels hebben 1,3 miljoen mensen de voorstelling gezien.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 1.032,00 en oplage 29.766

alleen voor intern/eigen gebruik

Soldaat van Oranje viert 1250ste voorstelling met 1000 scholieren

KATWIJK - De cast van Soldaat van Oranje - De Musical speelde afgelopen woensdag al weer de 1250ste

Scholieren samen met Kris Kauffmann (hofdame Angela), Juul Vrijdag (koningin Wilhelmina) en Jennifervan Brenk (hofdame Tessa) (Foto: Samuel van Leeuwen).

voorstelling. Het was tevens de zesde en laatste educatievoorstelling van de eerste serie voorstellingen van de Stichting Educatieve Theaterprojecten die dit jaar bij Soldaat van Oranje plaatsvond. Duizend scholieren en honderd docenten kregen na afloop van de voorstelling friet in een speciaal voor de 1250ste voorstelling gemaakte Soldaat van Oranje. De musical ging op 30 oktober 2010 in première en werd onlangs verlengd tot en met maart 2015. Sinds de première speelt de musical elke voorstelling voor een uitverkochte zaal. Inmiddels hebben ruim 1,3 miljoen bezoekers de voorstelling gezien. Soldaat van Oranje - De Musical is de langstlopende voorstelling in de theatergeschiedenis. ●

Soldaat van Oranje viert 1250ste show met Alphense scholieren

van dichtbij.nl
ALPHEN AAN DEN RIJN - Het Groene Hart en het Welantcollege bezochten woensdagmiddag 2 juli een educatievoorstelling van de musical *Soldaat van Oranje*. De middelbare scholieren vielen met de neus in de boter, want die middag was het de 1250ste keer dat de musical te zien was in de TheaterHangaar op voormalig Marine Vliegkamp Valkenburg.

De Alphense leerlingen hebben genoten en geleerd van de voorstelling. (Foto: pr)

Het Groene Hart Lyceum bezocht de educatievoorstelling met de derde klassen van havo en vwo. Zowel de docenten als de scholieren waren na afloop dolenthousiast. Peter Rigtering, docent geschiedenis: 'Het sloot ontzettend goed aan bij onze lessen, we hebben net de oorlog behandeld.' De voor leerlingen bekende thema's als de bomaanslagen,

de rol van de koningin, de bezetting en het verzet kwamen voorbij in de musical. Daarnaast is de musical een ervaring op zich met de historische beelden, bewegende decors en een draaiend publiek. De voorstelling maakte veel indruk. De zaal zat propvol scholieren en alleen bij de liefdesscènes klonk wat gefluit.

Aan het einde liet de zaal van zich horen met luid applaus en enthousiast gegil. Alsof de voorstelling zelf nog niet voldoende was, pakte het team van *Soldaat van Oranje* flink uit; het was immers de 1250ste voorstelling. Tijdens de pauze waren er bitterballen en na afloop stond er een patatkraam. De leerlingen maak-

ten gretig gebruik van het aanbod een patatje in een Soldaat van Oranje-mok te krijgen. 'Het was echt super leuk! Wat een gaaf decor en wat een goede acteurs.' Scholiere Claudia komt opgetogen de zaal uit. 'Ik herkende inderdaad flink wat dingen uit de geschiedenislessen en het was interessant te zien wat er overblijft van een groep en van een vriendschap tijdens zo'n oorlog. Dit gaat verder dan de lessen, de musical laat dit goed zien!' 'Echt indrukwekkend', vond Siem. 'Ik had zo'n musical echt heel anders voorgesteld. Ik had eerlijk gezegd niet verwacht dat het zo goed zou zijn en zo mooi was. Het verandert echt het idee dat je hebt over de Tweede Wereldoorlog. Ik ga deze voorstelling zeker aanraden aan iedereen die ik er over spreek. Ik zou willen zeggen: ga zo snel mogelijk!'

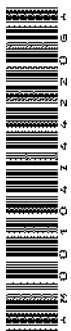

Soldaat van Oranje: De Musical

Inmiddels bezochten al meer dan één miljoen mensen de spectaculaire en indringende musical Soldaat van Oranje in de TheaterHangaar op het voormalig vliegveld Valkenburg. De musical verbeeldt op muzikale wijze de waargebeurde lotgevallen van verzetsheld, spion, piloot en koninklijk adjudant Erik Hazelhoff Roelfzema tijdens de Tweede Wereldoorlog. Eerder verschenen een boek en een verfilming. Een op en top Nederlands verhaal dat zich bovendien voor een groot deel in deze streek afspeelde. Sinds de opening in 2010 is de musical al talloze keren verlengd en nog steeds is iedere voorstelling

uitverkocht. Magistrale muziek, een pakkend verhaal en spectaculaire techniek maken de musical Soldaat van Oranje tot een onvergetelijke ervaring. Waar vind je een musical waar een complete zee, met golfslag, in het decor is verwerkt? Waar het publiek langs de verschillende decors wordt geleid, in een uitgekiende computergestuurde choreografie? En waar een echt Dakota-vliegtuig deel uitmaakt van de rekvisieten? Soldaat van Oranje heeft het allemaal. Verschillende hotels en horecagelegenheden in Katwijk bieden combinatie-arrangementen. Meer informatie: www.soldaatvanoranje.nl.

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

LUNCHEN MET ANNE-WIL BLANKERS

Kom maar op

tekst **Rinskje Koelewijn** foto **Merlijn Doomernik**

Anne-Wil Blankers speelt weer koningin Wilhelmina
 Bij een broodje carpaccio vertelt ze dat haar
 toneelcarrière nog lang niet voorbij is.

Een, twee, drie brillen legt ze op tafel. Een lees-, een zonne-, en een gewone. Anne-Wil Blankers (73) rangschikt ze kalmjes. Naast haar bord legt ze haar oude Samsung, waarop ze af en toe naar de tijd spiekt. Straks heeft ze een afspraak bij een castingbureau, een paar minuten lopen vanaf het terras waar we zitten in Amsterdam-West. „Of ik daar auditie ga doen?” Haar stem, warm en vol, klinkt vertrouwd. „Ik heb nog nooit van m'n leven auditie gedaan.” Een hautain lachje. „Stukken worden op mij uitgezocht.” Met één opgeheven wijsvinger smooit ze elke respons. „Daar heb ik dus wel vijftig jaar voor op het toneel gestaan, hè.”

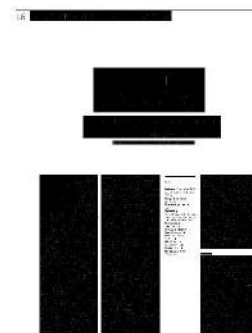
Ze begon als actrice in 1963, bij de Haagse Comedie, een theatergezelschap dat nu niet meer bestaat. Jaar in jaar uit speelde ze vrijwel onafgebroken. Ze was Desdemona en Hedda Gabler, ze bracht stukken van Molière en Tsjechov, ze had rollen in Shakespeareproducties en in speelfilms. Natuurlijk is ze er heus wel eens even tussenuit geweest, toen ze haar kinderen kreeg bijvoorbeeld, twee zonen en een dochter. Maar veel langer dan een paar maanden bleef ze niet weg. Haar jongere zusje en later een meisje voor dag en nacht zorgden ervoor dat bij haar thuis alles geregeld werd als zij moest werken. Haar man, zakenman Ger van Klaveren, zelf geen „fanatiek toneelliefhebber”, legde haar nooit een strobreed in de weg. Het langst, een heel jaar, moet ze zijn weggeweest toen ze arteriitis temporalis kreeg, een tijdelijke ontsteking van een slagader in haar hoofd. Dat was in 1994.

We bestellen limonade. Geen gewone, maar hippe uit een zakje dat je zelf moet mengen met water. Zij neemt citroen, ik lavendel. „Wat enig”, zegt ze terwijl ze de limonadesiroop door haar glas roert. Met een rietje proeft ze of het smaakt. Nog een beetje citroensiroop erbij. Nog een klein beetje. Het toneelstuk waarover ze straks met de castingdirecteur gaat praten, staat ge-

pland voor najaar 2016. Ze neemt een slokje. „Dan ben ik...75. Nee, 76.” Ze drapeert haar zwart-witte sjaal over haar enkellange blauwe jurk. Schikt haar zilverwitte haar. „Hoe zeg je dat ook weer? Deo volente. Als god het wil.”

Zelf had ze gedacht dat het wel voorbij zou zijn voor haar. „Op het toneel kun je nog een beetje smokkelen met je leeftijd. Ik dacht: ik kan nog even vooruit als moeder van, dan misschien nog een keer een rol als grootmoeder, en dan heb je het wel zo'n beetje gehad. Hoeveel rollen zijn er helemaal voor oude mensen?” Tien jaar geleden verhuisde ze naar Friesland. Haar man, zeven jaar ouder, was al met pensioen. Maar toen kwamen de rollen. En als ze er niet waren, dan werden ze wel voor haar bedacht. „Ik kan elk jaar kiezen uit wel vier of vijf grote stukken. Zat ik een half jaar in mijn eentje op een flatje in Den Haag, omdat het te ver was om steeds op en neer naar huis te rijden.” Intussen is ze terugverhuisd naar het westen van het land, dichterbij de repetitieruimten en de theaterzalen waar ze op moet treden. Ze woont nu in de buurt van Lopik, in een verbouwde boerderij tussen de veeboeren. Haar man is „vooral heel erg bezig met 80 zijn”. En om de zoveel tijd verruilen de ze ene afgelegen plek voor hun nog rustiger gelegen huis in Frankrijk.

Een van de mensen die belden na haar pensioenleeftijd was de producent van *Soldaat van Oranje*. Een musical. Of ze koningin Wilhelmina wilde spelen. Dát ze haar voor de rol vroegen, is niet zo gek. Ze speelde Wilhelmina twee keer

eerder. Op het toneel, in *Je Maintiendrai* in 1998. Het stuk had zo'n succes dat er daarna een vierdelige televisieserie van werd gemaakt door de NCRV, waarin zij ook de koningin speelde. Maar dat de musicalproducent háár vroeg, een gelauwerd actrice van het kwaliteitstoneel, dat was toch wel een beetje gewaagd? „Ik denk dat ze verbaasd waren dat ik meteen 'ja' zei.”

Het heeft haar nooit zoveel kunnen schelen of ze in een commerciële of gesubsidieerde productie stond. „Zolang het stuk maar goed is en de rol interessant.” Nu zie je wel vaker toneelacteurs in musicals en soapacteurs op het toneel. Maar toen zij in 1979 haar vaste contract bij de Haagsche Comedie opzegde om in een vrije productie te spelen die door Joop van den Ende werd geproduceerd, was dat voor haar collega's „even schrikken”. Wel stoer, zeg ik. Ze buigt gracieus haar hoofd. „Ik zei: over een jaar kom ik weer terug. Als jullie me nog willen.” Pauze. „Dat wilden ze wel.”

Het stuk heette *Een dag uit de dood van verdome Lowietje*. Een prachtig stuk, zegt ze. „Over een ouderpaar met een heel zwaar gehandicapt kind.” Anne-Wil Blankers had zelf een lichtgehandicapt kind. Haar dochter Marjolijn had het Downsyndroom. Ze is in 2002 overleden, op haar 32ste. Ik vraag hoe oud haar dochter was ten tijde van het stuk. „Tien.” Ze kromt haar armen en hoofd in een onhandige draai. „Het meisje in het stuk is spastisch. Ze kan niks. Een plant.” Het stuk gaat niet zozeer over de ouders en het kind, maar meer over hoe paniekerig de omgeving reageert op de ouders. „En hoe zij daar dan weer mee omgaan.” Het was een fantastisch jaar, zegt ze. „Zalig om het met Jeroen [Krabbé] te spelen.” Na elke voorstelling napraten in de zaal. „Kinderartsen, huisartsen, dominees waren gechoqueerd door het stuk.” En ouders? „Nee, die niet. Die begrepen het wel.” En was het voor haarzelf therapeutisch? „Welnee.” Nee? „Mijn dochters handicap was geen grote last. Ja, in het begin was ik wel teleurgesteld. Ik was 29, krijg je ineens een kind waar wat mee is. Maar daarna vond ik het niet zo ingewikkeld. Ze heeft een leuk leven gehad, hoor.”

Doodeng

Anne-Wil Blankers probeert het vloerbrood met carpaccio te snijden. „Hè, wat een dikke boterhammen geven ze toch tegenwoordig.” Ik vraag of ze zin heeft om wéér Wilhelmina te spelen, ze stond al twee keer eerder een aantal maanden in *Soldaat van Oranje*. Intussen is de musical uitgegroeid tot de best bezochte Nederlandse theaterproductie ooit, met bijna anderhalf miljoen bezoekers. Het komende seizoen speelt Mark Rietman erin, Huub Stapel. Olga Zuiderhoek wisselt de rol van Wilhelmina af met Anne-Wil Blankers. „Ik vind het heerlijk,” zegt ze. „Het is zo iets aparts. De hele ambiance, de entourage.” De omgebouwde vliegtuighangar waar het stuk wordt opgevoerd, het decor, de muziek. Het script van de musical had ze nog liggen. De tek-

sten die ze moet zingen bleek ze ook nog redelijk goed te kennen. Niet doodeng, dat zingen? „Het is meer zingzeggen. Ik vind het geen musical. Meer een toneelstuk met muziek en af en toe zang.”

De musical speelt zich af in de Tweede Wereldoorlog. Wilhelmina, de oorlogskoningin brengt die periode grotendeels door in Engeland, in ballingschap. Ze is gevlucht, zeggen sommigen. „Ze wilde niet weg uit Nederland. Ze wilde stoer zijn. Niet onderdoen voor haar voorvaders. Ze wilde een heldin worden. Ze hebben haar moeten dwingen.”

Zelf is ze van 1940. Geboren in Rotterdam, oudste kind van een kapster en een vader die werkte in een delicatessenwinkel, maar in de oorlogsjaren tewerkgesteld werd in Duitsland. Herinnert ze zich nog iets? „Ik herinner me geuren en geluiden. Tulpenbollen, die hebben we gegeten. We zochten kooltjes tussen de tramrails, dat weet ik nog.” En de prinsesjes die in Canada werden geboren? De toespraken van de koningin op de radio? Ze legt haar wijsvinger op haar lippen. „Sst, sst... De koningin... Dan moest ik stil zijn.” Wilhelmina zat veilig in het buitenland, terwijl de Nederlandse bevolking... Anne-Wil Blankers wacht de vraag niet af. „Ze had natuurlijk geen reëel beeld van de oorlog hier, dat blijkt wel uit haar teksten.” Om zich voor te bereiden op haar rol heeft ze de tweedelige biografie gelezen die historicus Cees Fasseur over Wilhelmina schreef. „'Sla de mof op z'n kop', zei ze via de radio tegen haar onderdanen. Hoe zag ze dat voor zich?”

Nee, schudt ze. Sympathie is het niet, ze voelt eerder compassie voor Wilhelmina. „Ze had geen leuk, eenvoudig leven. Ze kende veel teleurstellingen. Veel eenzaamheid.” De oorspronkelijke titel van haar autobiografische boek uit 1959 was *Alleen maar niet eenzaam*. „Dat werd voor publicatie veranderd door de uitgever in: *Eenzaam, maar niet alleen*.” Anne-Wil Blankers slaat haar handen ineen. „Dat is totaal iets anders.” Ze zal haar precies zo spelen als de vorige keren. „En toch is elke avond anders.”

Gevoelens van verdriet en eenzaamheid weet ze in zichzelf wel te vinden. „Je vermengt je eigen gevoelens met die van het personage. Ze zijn als het ware vervormd.” Maar wat de toeschouwer niet ziet, tenminste niet meteen, is wat er gebeurt als ze op het toneel staat en even niet aan het praten is. „Ik sta heus niet alleen maar te wachten tot ik weer aan de beurt ben. Ik denk.” Aan wat? „Elke keer aan wat anders. Steeds begrijp ik mijn personage iets beter.”

De komende drie maanden draagt ze op toneel een pruik, een dikmaakpak en een ouderwetse mantel. „Ik zie er vreselijk uit. Stokoud.” Vervelend? „O nee, ik vind het juist enig om iemand te spelen die ver van me afstaat, ook in uiterlijk.”

Stilletjes hoopt ze dat ze haar nog eens zullen vragen voor een echt bizarre rol. „Het kan me niet gek genoeg zijn. Kom maar op.”

CV

Geboren 21 oktober 1940
 (als Wilhelmina Cornelia Maria)
Burgerlijke staat
 getrouwd
Woont in gemeente
 Lopik
Opleiding
 Meisjeslyceum, Schoevers
 secretaresseopleiding en
 Toneelschool Maastricht
Eerste baan
 secretaresse
Vervoermiddel Auto
Sport Onsportief
Boek *Vaslav* van
 Arthur Japin
Film *Amour* van
 Michael Haneke
Muziek Vivaldi
Onmisbaar „BRIL.
 Hahahaha!”

De rekening

Bar Spek

Admiraal de Ruijterweg 1, Amsterdam

2 koffie verkeerd	4,60
1 broodje Zeeuws spek	6,25
1 broodje carpaccio	7,75
2 Agroposta limonade	5,50

Totaal 24,10 euro

'Mijn dochters
handicap was
geen grote last'

Anne-Wil Blankers: „Ik kan elk jaar kiezen uit wel vier of vijf grote stukken.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

VAN DE WEEK

Thomas Cammaert

Dit is de week van Thomas Cammaert (30). Aankomende vrijdag vertolkt hij voor het eerst de rol van verrader Anton in de musical *Soldaat van Oranje*. Eerder speelde hij in musicals als *Ramses*, *Hema de musical* en *Sonneveld* en in de televisieserie *Ramses*.

tekst Willeke Keulen fotografie Mats van Soolingen

De musical speelt al sinds oktober 2010 en is al meerdere malen van cast veranderd. De hoeveelste Anton ben jij?

“Dat durf ik niet met zekerheid te zeggen. De achtste? In 2010 heb ik samen met honderden anderen auditie gedaan voor de hoofdrol. Ik werd afgewezen. Nu ik het stuk een paar keer heb gezien, vind ik de rol van Anton veel leuker.”

Hoezo? Hij is niet bepaald een lieverdje...

“Nee, maar ik heb de afgelopen jaren veel lieve, zachtaardige rollen gespeeld, dus dit is het tegenovergestelde. Ik ben de *bad guy* en dat is zo leuk om te spelen. Als acteur is het spannend om andere kanten van jezelf aan te boren.”

Ook een slechte kant?

“Ja, iedereen heeft wel een duister kantje. Gelukkig maar, want van mensen die alleen maar goed zijn, val je in slaap.”

Kun je erin komen dat iemand tijdens de oorlog de verkeerde kant kiest?

“Ja, de ouders van Anton zaten bij de NSB, dus hij was opgegroeid met de SS en Hitler. Hij vond daar wat hij bij zijn vrienden niet meer vond. Wat ik zelf zou doen? Het verzet lijkt me wel spannend, maar dat zeg ik nu. Ik zou er wel alles aan doen om mijn geliefden te beschermen.”

En wie zijn die geliefden?

“Mijn moeder, zus, neefje en nichtje. Ik ben opgegroeid in Antwerpen in een leuk, maar lastig gezin: mijn vader is manisch-depressief. Mijn ouders zijn gescheiden toen ik vijf was, maar de band tussen mij en mijn moeder en zus is steeds hechter geworden. Ik heb daardoor een fijne jeugd gehad, alleen zonder vader. Vier jaar geleden heb ik het contact met hem helemaal verbroken. Ik neem hem niets kwalijk, want hij is ziek, maar een vader moet zijn kind gelukkig maken en niet ongelukkig.”

Hoe ben je van Antwerpen in Amsterdam beland?

“Ik wilde altijd al acteur worden. Als kind van zes wilde ik Sinterklaas worden en later werd dat priester. Het ging me niet om het geloof, maar om de show. In kostuum opkomen, naar het altaar – het podium – en mensen die naar je kijken. Ik wilde naar de toneelschool en werd toegelaten in Amsterdam.”

En dan moet je ineens het veilige nest verlaten?

“Ja, dat was heel heftig. Ik ben na drie maanden op de eerste hulp beland. Ik was net achttien, weg van huis, tussen al die heftige types op de toneelschool. Zat ik daar in een piepklein studentenkamertje met alleen maar een magnetron. Dat is op mijn lichaam geslagen. De artsen zeiden: acute heimwee.”

Waarin verschillen Belgen van Nederlanders?

“Nederlanders zijn hard en *in your face*. Nu vind ik die duidelijkheid heerlijk, maar toen moest ik daar heel erg aan wennen. Ik ben heel erg verhollandst.”

En inmiddels ook veramsterdamst?

“Zeker, ik voel me een echte Amsterdammer. De Pijp is het leukst. Ik heb daar samengewoond. Nu woon ik weer op mijzelf in een echt Thomashuisje vlak bij de Dam en dat voelt heel goed. Het is hier soms best heftig, zoals een moord in de coffeeshop hier om de hoek of een brand in het pand naast me. Maar mijn buurman is echt irritant. Die speelt heel erg vals blokfluit. Moord en brand, daar kan ik mee leven, maar die blokfluit...”

Bereid je je nog speciaal voor op de voorstelling vrijdag?

“We doen nog drie complete doorlopen voor de eerste voorstelling en dan gaan we ervoor. Ik heb altijd een koffertje mee met daarin foto's van mijn familie. Daar kijk ik even naar voor de voorstelling, maar ik heb geen rare rituelletjes zoals drie keer spugen voor ik opga, hoor.”

‘Iedereen heeft wel een duister kantje’

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

De zomer is nog in volle gang, maar in Cascade wordt al druk gewerkt aan het komende theaterseizoen. In mei startte de abonnementenverkoop en sinds 1 juli is ook de losse verkoop los gegaan. En dat veel mensen ook dit jaar Cascade weer weten te vinden blijkt wel uit de voorverkoop.

Een aantal voorstellingen is al dik uitverkoofd of zijn er nog maar beperkt kaarten beschikbaar. Zo ook voor de openingsvoorstelling van het seizoen 2014-2015. Dit keer geen grote voorstelling in Cascade zelf, maar een busreis naar de populaire musical 'Soldaat van Oranje'.

FOTO: JORIS VAN BENNEKOM

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Start theaterseizoen 2014-2015 in zicht

H-I-AMBACHT - De zomer is nog in volle gang, maar in Cascade wordt al druk gewerkt aan het komende theaterseizoen. In mei startte de abonnementenverkoop en op 1 juli is ook de losse verkoop los gegaan. Een aantal voorstellingen is al uitverkocht of er zijn nog maar beperkt kaarten beschikbaar. Zo ook voor de openingsvoorstelling. Dit keer geen grote voorstelling in Cascade zelf, maar een busreis naar musical 'Soldaat van Oranje'. Er is speciaal voor de bezoekers van het Ambachtse theater een eersterangs arrangement samengesteld om de meest succesvolle musical sinds jaren te bezoeken. Zaterdag 20 september vertrekt er vanaf Cascade een bus richting de TheaterHangaar op Vliegveld Valkenburg (Katwijk). Na afloop rijdt de bus weer terug naar Ambacht. Indien gewenst kan er voorafgaand een hapje gegeten worden in pop-up restaurant

Bubastis in Cascade. Wie gebruik wil maken van dit arrangement, kan reserveren. Er is nog beperkt plaats. Kaarten kosten 97,50 euro (incl. servicekosten). Na deze speciale opening, is er in september genoeg te zien in de theaterzaal van Cascade. Jandino Asporaat heeft de eer om donderdag 25 september de eerste echte voorstelling voor een volledig uitverkocht huis te spelen. Vrijdag 26 september komen de oer-Purpers Hays van der Heyden en Erik de Brey naar Ambacht. Gevolgd door een speciale lezing van Bart Chabot op zaterdag 27 september. Ook kleine Ambachters worden het eerste theaterweekend niet vergeten. Zondag 28 september kunnen zij zich uitleven bij de familievoorstelling 'De Liedjesspeeltuin' van Dirk Scheele. Al eerder werd bekend dat woensdag 29 april Youp van 't Hek weer naar Hendrik-

Ido-Ambacht komt. Samen met schrijver Thomas Verbogt gaf hij vorig jaar al drie voorleesvoorstellingen in kleine theaters. Deze waren, zeker door de leuke combinatie van de weemoedige Thomas en de wat hardere Youp, een dusdanig succes dat ze besloten een korte, felle tournee te maken. Waarover hun verhalen gaan? Het wonderlijke alledaagse, ons zinloze geploeter tussen droom en daad, het aardse gekrakeel dat leidt tot hilarische melancholie. Een niet te missen avond voor de echte liefhebbers van taal zoals taal bedoeld is. Kaarten kosten 20 euro. De gehele programmering is te vinden op www.stichting-cascade.nl. Hier kan men direct kaarten bestellen. Dit kan ook telefonisch via 078-6819230 of aan de kassa in Cascade.

Ambachters kunnen met Cascade naar Soldaat van Oranje. Foto: Joris van Bennekom

Youp van 't Hek en Thomas Verbogt bezoeken 29 april het Ambachtse theater.

Foto: Bob Bronshoff

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

‘Dit móet je meegemaakt hebben’

Huub Stapel (59) werkt deze zomer keihard aan het vervolg van zijn hitshow *Mannen komen van Mars, vrouwen van Venus*. Voordat hij daarmee de theaters in gaat, klimt hij vanavond eerst op het podium in *Soldaat van Oranje*. Hij speelt een voor zijn doen kleine rol, maar daar zit hij niet mee. ‘Dit is zo’n bijzonder spektakel.’

MARLIES VAN LEEUWEN

Castwissel

Ook Olga Zuiderhoek en Anne-Wil Blankers zijn deze week toegevoegd aan de cast van *Soldaat van Oranje*.

Van een onemanshow naar de ‘mierenhoop’ van *Soldaat van Oranje - De Musical*. Huub Stapel wist niet waar hij het zoeken moest toen hij deze week voor het eerst achter de schermen meeliep van het succesvolle megaspektakel, dat in oktober alweer zijn 4-jarig jubileum viert. „Ik was echt verdwaald als ze me niet aan de hand hadden meegenomen.” Stapel speelt vanaf vanavond Van 't Sant, de persoonlijk adjudant van de koningin. Hij wisselt die rol af met Mark Rietman. „Een vrij strakke rol, want je hebt te maken met het decorum rond de koningin. Ik probeer hem zo losjes mogelijk neer te zetten, daar beleef ik meer lol aan.” Het is een vrij bescheiden rol voor de acteur, die de hoofdrollen zo’n beetje voor het uitkiezen heeft. „Maar dit is zo’n bijzonder spektakel, zo’n

machinerie. Dat moet je gewoon eens in je leven meegemaakt hebben. Stapel heeft het deze dagen druk. Hij is de teksten alvast aan het doorneemen en bijschaven voor *M/V 2* het vervolg op zijn hitshow *Mannen komen van Mars, vrouwen van Venus*, dat vanaf november op de planken komt. Bovendien zijn de opnames van de dramaserie *Zwarte Tulp*, over twee families in de Bollenstreek, in volle gang. Half september maakt Stapel zijn opwachting bij de opnames van *Vader, ik wil bij de tv*, de werktitel van het langverwachte vervolg op kijkcijferknaller *Moeder ik wil bij de revue*.

En dat in een jaar waarin het privéleven van Stapel overhoop lag. Eind vorig jaar gingen hij en zijn vrouw Resie na 40 jaar uit elkaar. Een paar maanden geleden kwam naar buiten dat hij verliefd was geworden op Annemiek de Vroeg. Hij wil er niet veel over kwijt, maar een bron van inspiratie voor *M/V 2* was het zeker wel. „Uiteraard, maar ik ga niet mijn eigen gevoelsleven uiten op het podium. Het moet een algemene herkenbaarheid zijn voor het publiek,” legt Stapel uit.

„Ik wil mijn show niet zien als mijn eigen relatietherapie. Overigens ken ik een huisarts die vijf dvd’s bij me kocht van *Mannen komen van Mars, vrouwen van Venus*. Gaf hij aan stellen die langskwamen en hulp nodig hadden. ‘Kom maar terug als je dit bekken hebt,’ zei hij. Dat had ik op de toneelschool nooit verwacht, dat mijn show een therapeutische lading zou hebben. Buitengewoon geestig.”

Hoe hij, bijna 60 jaar oud, in zo’n tempo kan doorwerken? Stapel haalt z’n schouders op. „Goed slapen, dat heb ik geleerd van een neuroloog. Als ik aan die 8 uur per nacht kom en een paar keer

sport in de week, dan voel ik me fit. Niet meer als een jonge god, maar wel als iemand van 35.” Hij peinst er niet over om minder acteerklussen aan te nemen. „Ik begrijp ook nooit waarom acteurs met pensioen gaan. Je hebt toch geen kantoorbaan? Er zijn toch ook rollen voor ouderen? Ik beleef er zo veel lol aan, krijg zeer veel privileges. Ik krijg het beste tafeltje in het restaurant. Daar kun je toch alleen maar van genieten?”

‘Ik begrijp nooit waarom acteurs met pensioen gaan’

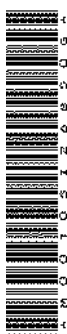
Veteraan Huub Stapel kijkt zijn ogen uit achter de schermen van *Soldaat van Oranje*

► **Huub Stapel: 'ik ga niet mijn eigen gevoelsleven uitventen op het podium.**

FOTO ANP

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Soldaat van Oranje weer in verlenging

AMSTERDAM (ANP) - De musical Soldaat van Oranje is andermaal verlengd. Het stuk blijft draaien tot en met juni 2015, in de TheaterHangaar op voormalig vliegveld Valkenburg in Katwijk. De musical is al diverse malen verlengd. Het stuk over de Tweede Wereldoorlog trekt sinds de première in oktober 2010 nog steeds volle zalen.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Stefan Rokebrand speelt nu écht de hoofdrol in Soldaat van Oranje - De Musical

Geboren Hilversummer speelt Erik Hazelhoff-Roelfzema

HILVERSUM - Hij meldt nog en passant dat zijn opa in het Hilversumse verzet heeft gezeten. Misschien alleen al daarom is 'toneelacteur' Stefan Rokebrand de ideale persoon om Erik Hazelhoff-Roelfzema in de succesvolle musical Soldaat van Oranje te spelen.

De geboren Hilversummer fungeerde als 'alternate' van Matteo van der Gijn, die tot eind juli de hoofdrol in het bekende verhaal over de groep studenten uit Leiden tijdens de Tweede Wereldoorlog speelde. Rokebrand, die al drie keer per week deze rol op zich nam, neemt nu het stokje over. 'Eigenlijk verandert er niet zo veel', zegt de 36-jarige Rokebrand. 'Straks speel ik vier keer per week Erik Hazelhoff-Roelfzema en ik speel de rol afwisselend met een nieuwe acteur Dorian Bindels.'

Televisieseries

Rokebrand, geboren dus in Hilversum en daarna jarenlang woonachtig in Kortenhoef, studeerde in 2002 af aan de Arnhemse Toneelschool (2002). Hij speelde bij TEATRO, dat hij mede oprichtte, onder andere Phaedra's Love, Pasolini, Edward II, De Val en verscheidene Paradevoorstellingen. Ook speelde hij bij het Noord-Nederlands Toneel, de Theatercompagnie en Huis aan de Amstel. Van 2009 tot en met 2013 was hij vaste speler bij Toneelgroep

Stefan Rokebrand: 'Iedere scene staat er veel op het spel.' (Foto: Joris van Bennekom)

Oostpool. In verschillende televisieseries speelde Rokebrand gastrollen, zoals in De Co-Assistent, Flikken Maastricht en Van God Los. En begin dit jaar nog was hij te zien in de televisieserie Ramses, onder regie van Michiel van Erp. Voor een rol in de musical Soldaat van Oranje was hij al eerder gepolst, maar toen nog was Rokebrand te druk met andere projecten. Vorig jaar werd hij opnieuw benaderd. Eén auditie bleek voldoende, ook omdat de direct betrokkenen wisten wie ze in huis haalden. 'En nu heb ik het ontzettend naar mijn zin,

deze rol is voor mij echt een enorme uitdaging', zegt Rokebrand. 'Musical is voor mij als toneelacteur toch wel de rand van mijn vakgebied. Ik zing iedere avond drie nummers voor 1100 mensen. Dat zingen blijft ook steeds weer een uitdaging en is zeer emotioneel. Iedere scene staat er veel op het spel. (lachend) De moffen komen

Ongelooflijk

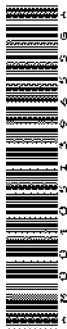
De musical, iedere avond uitverkocht, is sowieso nog tot juni 2015 te zien en wellicht nog langer. 'De voorstelling is nog altijd

elke avond uitverkocht", zegt Rokebrand. 'Ongelooflijk toch. Zelf tijdens de warme dagen van de laatste weken zat de zaal vol, en ook tijdens de wedstrijden van Oranje op het WK.' Inmiddels woont Rokebrand alweer een tijdje in Amsterdam, maar nog regelmatig bezoekt hij familie en vrienden in Hilversum. Op de vraag of in deze regio de liefde voor het acteursvak is ontstaan, is het antwoord echter nee. 'Al was mijn eerste optreden in 't Spant! in Bussum waarin ik in het kerstverhaal speelde', herinnert Rokebrand zich opeens. 'Maar eigenlijk is het pas begonnen op de Toneelacademie in Arnhem. In 't Gooi word ik verder ook niet op straat herkend, in Amsterdam ook niet trouwens. Dat hoeft ook niet. Maar ja, misschien verandert door mijn rol in Soldaat van Oranje - De Musical.' Kaarten voor de nieuwe speelperiode gaan vanaf maandag 25 augustus in de verkoop via www.soldaatvanoranje.nl of 0900-1353.

Soldaat van Oranje tot juli 2015 verlengd

AMSTERDAM – De musical *Soldaat van Oranje* is weer verlengd. Het stuk, dat loopt vanaf oktober 2010, is nog tot eind juni 2015 te zien in de TheaterHangaar op voormalig vliegveld Valkenburg in Katwijk. Sinds vrijdag 15 augustus hebben onder anderen acteurs Huub Stapel, Olga Zuiderhoek, Anne-Wil Blankers en Mark Rietman de cast versterkt. (ANP)

Soldaat van Oranje opnieuw verlengd

De musical *Soldaat van Oranje* is weer verlengd. Het stuk is nog tot eind juni 2015 te zien in de TheaterHangaar op voormalig vliegveld Valkenburg in Katwijk. De musical, die op 30 oktober 2010 in première ging, is al diverse keren verlengd. Het stuk over de Tweede Wereldoorlog is sinds december de langstlopende voorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis. Onder anderen Huub Stapel, Olga Zuiderhoek en Anne-Wil Blankers spelen op dit moment in de show.

Soldaat van Oranje zingt nog wel even door

door **Dick Hofland**

KATWIJK - 'Soldaat van Oranje - de musical' is elke voorstelling uitverkocht en wordt daarom wederom verlengd. Deze keer tot juni volgend jaar.

„Dat gaan we niet doen”, zegt Edwin de Vries als hem wordt gevraagd of hij iets ziet in een musicalversie van *Soldaat van Oranje*. De scenarioschrijver meent dat het gigantische succes van het boek van Erik Hazelhoff Roelfzema én de film van Paul Verhoeven met Rutger Hauer niet te overtreffen is.

Co-producer Robin de Levita twijfelt ook: „Je gaat toch geen Duitse soldaten laten dansen?” Maar bedenker en producent Fred Boot heeft geloof in zijn idee. Op voorvalig vliegveld Valkenburg verrijst in 2010 een theaterhangar, waarin plaats is voor een zee aan water, een historische Dakota, scheurende motoren en een draaiende zaal.

Resultaat: elke voorstelling uitverkocht. Reden voor Boot en zijn team om er volgend jaar april toch maar niet te stoppen, maar door te gaan tot in elk geval eind juni. „Het succes ervaar ik als surrealistisch”, zegt hij. „Er zijn al 1,4 miljoen mensen komen kijken en een kwart van hen heeft de voorstelling twee of drie keer ge-

zien. Die mensen nemen weer nieuwe mensen mee om het verhaal samen te beleven. Daarmee voldoet het aan ons streven om de geschiedenis levend te houden. De belangrijkste drijfveer om de musical te maken is namelijk de inhoud van het verhaal. Dat is ook de reden dat regisseur Theu Boermans heeft gezocht naar acteurs die ook kunnen zingen en niet andersom. Het is de geschiedenis van ons allemaal en die moet levend blijven, ook voor jonge generaties. Families die naar de voorstelling komen, zien wat voor invloed die oorlog op hen heeft gehad, zien waardoor ze zijn geworden wie ze zijn geworden. Bij de ene familie is dat heftiger dan bij de andere, maar ze hebben allemaal op hun eigen

► **Er zijn al 1,4 miljoen mensen komen kijken; een kwart van hen heeft de voorstelling al vaker gezien**

manier die periode beleefd. Het grote verhaal over de Tweede Wereldoorlog wordt daardoor een verhaal op menselijk niveau, dat mensen intens met elkaar beleven.”

De locatie is volgens Boot ook belangrijk voor het succes, aangezien die precies valt in de driehoek waar Hazelhoff Roelfzema

heeft geleefd. „Vliegveld Valkenburg valt daarmee geschiedkundig in het verhaal en dat is anders dan bij regulier theater”, vindt Boot. Dat is volgens hem echter geen verklaring waarom bijvoorbeeld het toneelstuk *Anne*, dat ook over de oorlog gaat, minder succes heeft. De Levita, Boermans en kostuumontwerper Bernhard Hammer werken ook aan die productie mee, maar Boot heeft geen idee waarom 'zijn' musical vooralsnog zo veel meer aanslaat.

Wel weet hij dat het succes van de musical voor een deel te danken is aan de vorm, waarbij niet het decor, maar de tribune met het publiek beweegt. Ruim drie uur draait de zaal met 1.100 toeschouwers van het ene naar het andere decor. „Daardoor wordt het publiek het verhaal ingezogen, wordt het er bijna onderdeel van”, zegt Boot.

Hazelhoff Roelfzema heeft de opzet van de musical gezien en drie liedjes gehoord, maar overleed in 2007, drie jaar voor de première. Zijn weduwe Karin, inmiddels 85 jaar, komt er meerdere keren per jaar speciaal voor over vanuit Hawaï. Boot: „Binnenkort ziet ze de musical voor de vijfde keer. Dat beschouw ik als de zegen van Erik.”

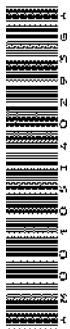
HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 19.268,00 en oplage 98.029

alleen voor intern/eigen gebruik

Op het speciaal gebouwde podium van de musical 'Soldaat van Oranje' staat onder meer een oud Dakota-vliegtuig. foto Joris van Bennekom

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 19.268,00 en oplage 98.029

alleen voor intern/eigen gebruik

Soldaat van Oranje weer verlengd

AMSTERDAM - De musical Soldaat van Oranje is andermaal verlengd. Het stuk blijft draaien tot en met juni 2015, in de TheaterHangaar op voormalig vliegveld Valkenburg in Katwijk. De musical is al diverse malen verlengd. Het stuk over de Tweede Wereldoorlog trekt sinds de première in oktober 2010 nog steeds volle zalen. Inmiddels zijn er 1,4 miljoen mensen op af gekomen.

Huub Stapel

Soldaat weer langer, maar nóg geen record

Met in de cast nieuwe namen als Huub Stapel, Olga Zuiderhoek, Mark Rietman en Thomas Cammaert en Dorian Bindels, is de musical Soldaat van Oranje weer verlengd. De langstlopende voorstelling in ons land ooit is tot en met juni te zien. Een bezoekersrecord is er dan nog altijd niet. Dat is in handen van Phantom of the Opera, dat in Scheveningen in een groter theater te zien was en 1,8 miljoen bezoekers trok. Soldaat van Oranje kan daar eind 2015 overheen. **METRO**

Huub Stapel speelde dit jaar op tv al koning Willem I en is nu te zien in Soldaat van Oranje. / MARCO DE SWART | ANP

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 8.008,00 en oplage 393.241

alleen voor intern/eigen gebruik

Soldaat van Oranje wordt verlengd

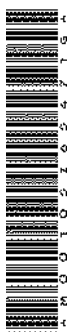
MUSICAL - De Musical ging op 30 oktober 2010 in première en speelt sindsdien elke voorstelling voor een uitverkochte zaal. Soldaat van Oranje - De Musical is de langstlopende voorstelling in de Nederlandse theatergeschiedenis. Inmiddels hebben 1,4 miljoen bezoekers de voorstelling gezien.

De Musical wordt verlengd tot en met juni 2015. Huub Stapel, Olga Zuiderhoek, Anne-Wil Blankers, Mark Rietman, Thomas Cammaert en Dorian Bindels versterken de cast. Zondag 31 augustus treedt de voltallige cast op tijdens de Sing-a-Long op de Uitmarkt 2014.

Soldaat van Oranje weer verlengd

KATWIJK - Opnieuw is de musical Soldaat van Oranje verlengd, nu tot en met juni 2015. Onlangs werd daartoe de cast versterkt met Huub Stapel, Olga Zuiderhoek, Anne-Wil Blankers, Mark Rietman, Thomas Cammaert en Dorian Bindels. De musical ging op 30 oktober 2010 in première in de theaterhangar op het voormalige vliegveld Valkenburg en trok tot nu toe louter uitverkochte zalen. Inmiddels hebben ruim 1,4 miljoen bezoekers de voorstelling gezien. ●

Musical

VERLENGD = Soldaat van Oranje-De Musical wordt verlengd tot en met juni 2015. De musical is de langstlopende voorstelling in de Nederlandse theatergeschiedenis. Kaarten via www.soldaatvanoranje.nl.

uitmarkt

Route 5 Meedoen

Cultuur is vaak veel stilzitten, maar op deze plaatsen kun je zelf meedoen.

DE VERLEIDERS DE GROTE GRAAIERS QUIZ

Wat zijn de ergste financiële blunders, en welke directeurs zijn verantwoordelijk voor de grootste zwendel? Doe mee met de strijd om de Gouden Handdruk door je op te geven via info@de-verleiders.nl.

Zaterdag 30 augustus 13:00 - 13:30 uur, DeLaMar Theater

VERKNIP JEZELF TOT KUNST

Met de portretten van Daniel Gordon als voorbeeld kunnen kinderen een portret van zichzelf knippen en plakken. Het resultaat geldt als toegangsbewijs voor de tentoonstelling in Foam.

Zaterdag 12:00 - 13:00, 14:00 - 15:00, zondag 12:00 - 13:00, Kids@Work

TONEELGROEP AMSTERDAM SPEEL MET ONS MEE

Zonder publiek geen voorstelling, weten ook de acteurs van Toneelgroep Amsterdam. Ieder halfuur zijn er vijftig mensen uit het publiek nodig voor een voorproefje van The Fountainhead.

Zondag 31 augustus 14:00, 16:00, 18:00, Stadsschouwburg Rabozaal

MUSICAL SING-A-LONG

Musicaliefhebbers kunnen hun hart ophalen bij de *Musical Sing-a-long*. Met liveoptredens uit oude bekenden zoals *Soldaat van Oranje*, maar ook nieuwe musicals als *Onder de groene hemel* en *Billy Elliot* krijg je alvast een voorproefje van het nieuwe musicalseizoen.

Zondag 31 augustus 21:15 - 22:20 uur, I Amsterdam podium

ICKAMSTERDAM VIRTUAL REALITY

Zou je wel eens willen weten hoe een voorstelling er vanaf het podium uit ziet? Bij de tent van ICKamsterdam op de Informatiemarkt kan dat. Met behulp van dansers, een virtualreality-headset en een 360°-video lijkt het alsof je midden in de actie zit; ervaar de toekomst!

Meld je zaterdag en/of zondag bij standnummer 105.

De Musical Sing-a-Long

FOTO CYNTHIA BOLL/ANP KIPPA

Uitmarkt

Soldaat van Oranje verlengd tot juli 2015

Soldaat van Oranje-De Musical wordt verlengd tot en met juni 2015. De musical in de TheaterHangaar op het voormalige marinevliegveld Valkenburg ging op 30 oktober 2010 in première.

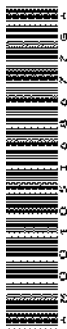
De musical is de langstlopende voorstelling in de Nederlandse theatergeschiedenis. Inmiddels hebben ruim 1,4 miljoen bezoekers de voorstelling gezien.

Sinds vrijdag 15 augustus speelt Soldaat van Oranje - De Musical in een

vernieuwde samenstelling. De cast is versterkt met aansprekende acteurs, zoals Huub Stapel, Olga Zuiderhoek, Anne-Wil Blankers, Mark Rietman, Thomas Cammaert en Dorian Bindels.

Zondag 31 augustus treedt de voltallige cast op tijdens de Sing-a-Long op de Uitmarkt 2014.

Kaarten voor de nieuwe speelperiode gaan vanaf maandag 25 augustus in de verkoop via www.soldaatvanoranje.nl of 0900 1353 (45cpm).

Van Waylon tot silent disco

Dé start van het culturele seizoen 2014-2015 vindt dit weekend in Amsterdam plaats: De Uitmarkt, met zo'n beetje de complete aanbod. Het is véél! Daarom een beetje hulp. Dit zijn de hoogtepunten. **ERIK JONK**

De aftrap

Wil je er vanaf tel één bij de 300 voorstellingen zijn? Ga dan vanavond om 21.00 uur klaarstaan op het Museumplein voor de opening met onder meer Waylon, New Cool Collective, de Nationale Opera (120 man) en cabaretier Martijn Koning. Jörgen Raymann zegt wie er komt. Vorige week trad popduo Acda en De Munnik op in een afgeladen Vondelpark. Vanavond trappen ze hun afscheidstournee écht af, zo luidt het officieel. Om 23.00 uur proberen ze het in de avond zonnestralen te laten regenen op het hoofdpodium.

Paul de Munnik (l) en Thomas Acda, vorige week. / PAUL BERGEN | ANP

Stilte in de stad!

Duffe toestand daar rond het Leidse- en Museumplein? Welnee. Pop, dance, hiphop, het klinkt van dj's van tien hoofdstedelijke clubs, die de handen ineen geslagen hebben. "Kom en dans... in stilte", is het motto. De mannen en vrouwen van AIR, Chicago Social Club, Club Up, Escape, Melkweg, NYX, Panama, Paradiso, Studio 80 en Sugar Factory strijden een week-end lang om de gunst van de dansliefhebber.

Silent Disco, een blijvertje op welk festival dan ook. / ADAM WARZAWA | EPA

Je favoriete schrijvers

Aan de Rijksmuseumkant van het Museumplein vind je de taalvirtuozen van Nederland en Vlaanderen, zo'n 40 in getal. Onder meer Hanna Bervoets, Thomas Heerma van Voss en Philip Huff komen binnenkort met nieuw werk. Op de Uitmarkt Boeken vertellen zij daarover. Verder vind je er niet minder dan zestig uitgeverij en boekhandels. Je favoriete schrijver kan zomaar achter een marktkraampje staan.

Hanna Bervoets. / DESIREE SCHIPPERS | ANP

Meebrullen

De Musical Sing-a-Long is de traditionele afsluiter op de zondagavond. Tienduizenden mensen op het Museumplein, anderhalf miljoen mensen thuis op de bank en meebrullen maar met de tekstbalk. Deze editie onder leiding van Frits Sissing en Carolina Dijkhuizen. Met (g)oudgedienden Soldaat van Oranje en Hij Geloof in Mij en natuurlijk musicaltitels van het komend seizoen als Billy Elliot, Hartsvrienden en Dreamgirls. Tip: 's middags kun je de repetities al kijken, ook wel eens leuk.

De Nederlandse Dreamgirls van Albert Verlinde. / OLAF KRAAK | ANP

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 32.030,00 en oplage 393.241

alleen voor intern/eigen gebruik

Robert Visser, directeur Leisure van Albron:

“Albron klaar voor nieuwe stappen binnen Leisure”

Interview – “Verblijfs- en dagrecreatie zijn samengevoegd binnen één pijler. Bovendien hebben we de expertise in huis om in partnership nieuwe horecaconcepten te ontwikkelen en kunnen we partijen volop ontzorgen op het gebied van eten en drinken. Kortom, Albron is klaar voor nieuwe stappen binnen Leisure.”

Dat zegt Robert Visser in een gesprek met @FoodClicks. Hij is eindverantwoordelijke voor alle Leisurelocaties van Albron, waaronder de horeca & food retail activiteiten in de parken van Center Parcs in Nederland en België. Dat Albron uit volle overtuiging heeft gekozen voor eten en drinken, wil nog niet zeggen dat daarmee de strategie is bepaald hoe je als organisatie naar buiten treedt. “Er zijn verschillen in bedrijven die op zoek zijn naar een partner die meedenkt in het organiseren van eten en drinken. Daar waar horeca core business is, is dat anders dan daar waar horeca meer service is en waar vooral de expertise ontbreekt in eten en drinken. Op die locaties kunnen we als Albron vooral ontzorgen, omdat we de deskundigheid in huis hebben van product ontwikkeling tot voedselveiligheid. Daarbij beheerst Albron de systemen om de logistiek goed te regelen en hebben wij de mensen en trainingen in huis om gastvrijheid te optimaliseren.” Albron verzorgt op tal van plaatsen het eten en drinken. Van Paleis Het Loo tot het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid in Hilversum en van Keukenhof tot aan de Nijmeegse Vierdaagse. De meeste locaties worden al enkele jaren door Albron verzorgd en hebben zich in die jaren in samenspraak met de opdrachtgevers steeds verder ontwikkeld. De

Center Parcs-locaties vormden in het begin een uitdaging, ook omdat de parken werden geconfronteerd met teruglopende bezoekersaantallen. Inmiddels worden de parken volop heringericht op horecagebied en zijn de eerste resultaten zichtbaar (zie kader).

3 V's

“Albron heeft in de afgelopen tijd de mensen en creativiteit in huis gehaald om echt nieuwe concepten neer te zetten. Daarnaast werken we veel en intensief samen met onze toeleveranciers. Op die manier komen we ook tot productinnovaties,” aldus Visser. “Wij willen onze gasten Verwennen, Verleiden en Verrassen. Een bezoek aan een van de locaties moet een onvergetelijke ervaring zijn. Dat gebeurt door het unieke aanbod, de omgeving en de wijze waarop het wordt gerveerd. Al die ingrediënten moeten kloppen.” Een voorbeeld hiervan is volgens Visser de leuke aangeklede kinderijsjes bij Center Parcs. “Als kinderen die zien, herinneren zij zich dat ijsje altijd. De prijs is dan veel minder belangrijk. Het gaat om de verbeelding die je weet over te brengen.” De consumentendoelgroep is breed. Visser: “Op de parken van Center Parcs-parken komen tijdens de schoolvakanties gezinnen, maar daarbuiten zijn het gezinnen met

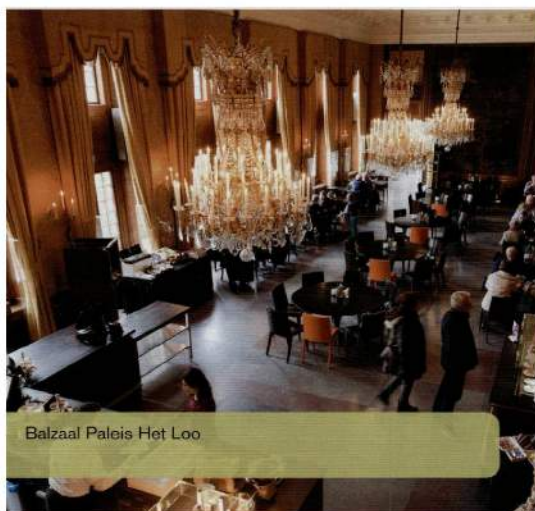
Robert Visser: “Dat Albron uit volle overtuiging heeft gekozen voor eten en drinken, wil nog niet zeggen dat daarmee de strategie is bepaald hoe je als organisatie naar buiten treedt.”

jonge kinderen of gepensioneerden. Maar ook bedrijven maken gebruik van onze parken voor allerlei doeleinden. Je moet wat dat betreft van alle markten thuis zijn. En wat ook belangrijk is, je moet gemakkelijk kunnen op- en afschalen. Als het weer omslaat moet je daar gelijk op zijn voorbereid. Bij warm weer is er sprake van een ander consumptiepatroon dan bij regen. Met regen bezoeken de mensen de overdekte ruimten. In personeel en aanbod moet je hier op kunnen inspelen.”

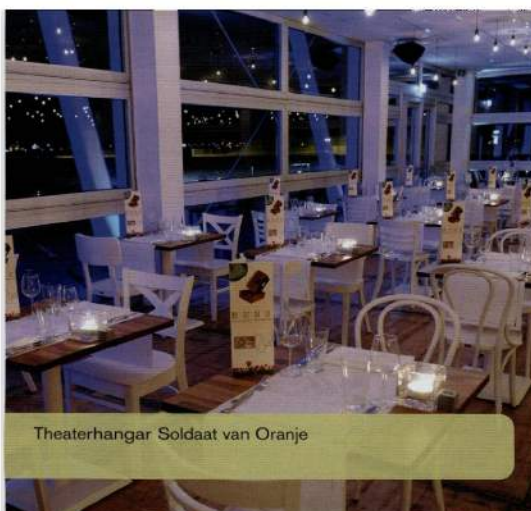
Focus

Visser spreekt van een sterke operationele focus als het gaat om alle aspecten die komen kijken bij het runnen van horeca- en retailgelegenheden op parken of binnen andere Leisure locaties. “Je moet er met je neus bovenop zitten. Vaak zijn het de kleine dingen die irriteren of de beleving net niet tot datgene maken wat je er van verwacht. Tijdens dit gesprek (het gesprek vindt plaats in het Grand café van De Eemhof, red.) vind ik het lawaai uit de keuken

bijvoorbeeld te hard, dus daar gaan we wat aan doen. Scherp zijn en het maximale er uit halen, dat is wat wij doen.” Volgens de horecavoorman van Albron maken alle kleine details het grotere geheel. “Wanneer we dus zeggen dat wij willen Verwennen, Verleiden en Verrassen dan moeten we dat ook doen. Soms zit dat in hele kleine eenvoudige zaken. We hebben bijvoorbeeld water in flessen op tafel te koop met een label er aan dat je de ranja gratis krijgt. Zo simpel kan het soms zijn. We hebben 3-D desserts op de kaart staan. Eenvoudige, verrassende items, maar ook items die aanspreken en een gast gemakkelijk verleiden om te kopen. “Conceptueel timmert Albron ook aan de weg. Zo is het op op de twee kustlocaties van Center Parcs gestart met het Flip Flop Café. Een tijdelijk onderkomen om de grootste drukte tijdens de zomervakantiemaanden op te vangen. Met de voeten in het zand of op teenslippers (flip flops, red.) op een eenvoudige manier eten en drinken. De cafés zijn nu al een megasucces, terwijl het seizoen nog niet is afgelopen, weet Visser. “Als Albron weten wij inmiddels wat je moet doen om gasten te vermaken en succesvol concepten neer te zetten.”

Balzaal Paleis Het Loo

Theaterhangar Soldaat van Oranje

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Uitmarkt trekt half miljoen bezoekers

De Uitmarkt in Amsterdam heeft dit jaar ongeveer een half miljoen belangstellenden getrokken. Dat is net zo veel als vorig jaar. Grote publiekstrekkingen van de 37ste editie waren het miniconcert van Acda & De Munnik op het Museumplein op vrijdagavond en het traditionele slot, de Musical-

sing-a-long. Onder begeleiding van het Metropole Orkest zongen onder anderen Simone Kleinsma, Berget Lewis, Willeke Alberti, Henk Poort, Chantal Janzen en Jim Bakkum hits uit bekende, nieuwe musicals. Zo stonden dit jaar onder meer *The Sound of Music*, *Billy Elliot*, *Soldaat van Oranje*, *Dorus*, *Dreamgirls* en *Heerlijk duurt het langst* op het programma. Regen op zaterdag dreigde het aantal bezoekers aan de officiële opening van het culturele seizoen te drukken, maar een zonnige zondag zorgde toch nog voor topdrukke.

■ Frits Sissing en Carolina Dijkhuizen presenteren

Meezingen met musicals

Net als voorgaande jaren wordt de Uitmarkt in Amsterdam afgesloten met de AVRO *Musical sing-a-long*.

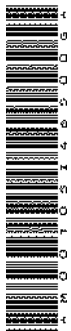
Deze keer is er een nieuw presentatieduo. Omdat Kim-Lian van der Meij naar SBS is overgestapt, krijgt Frits Sissing dit jaar Carolina Dijkhuizen als medepresentator. Musicaliefhebbers kennen haar van haar hoofdrollen in *Sister act*, *Aida* en *The lion king*. Op het Amsterdamse Museumplein zingen weer veel bekende musicalsterren, zoals Simone Kleinsma en Chantal Janzen. Op een scherm achter het podium loopt de tekst mee, zodat het publiek op het plein en thuis op de bank mee kan zingen. Tijdens de *sing-a-long* wordt het publiek warm gemaakt voor nieuwe musicals die dit seizoen in de thea-

ters verschijnen, zoals *Billy Elliot*, *Dreamgirls* en *Moeder, ik wil bij de revue*. Een musical waarvan al jaren liedjes worden gezongen tijdens de *sing-a-long* is *Soldaat van Oranje*. De voorstelling is gebaseerd op ervaringen van de Nederlandse verzetsheld Erik Hazelhoff Roelfzema. De première was in oktober 2010. Inmiddels spelen de acteurs al bijna vier jaar voor uitverkochte zalen. De langstlopende musical van Nederland is in ieder geval tot voorjaar 2015 te zien. Uniek aan de show is dat het publiek op een ronddraaiend plateau zit, waardoor het telkens andere decors ziet.

Musical sing-a-long | 21.15 | NPO 1

Frits Sissing met Kim-Lian van der Meij in een eerdere editie van de *Musical sing-a-long*.

31 augustus 2014 tips zondag

Het geweldigste van de wereld...

1	2	3
4	5	6
7	8	9

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

ASSEN

Gezocht: jonge musicalrecensent

Mooi nieuws voor jonge recensenttalenten: *Soldaat van Oranje - De Musical* zoekt scholieren die op 29 oktober een recensie willen schrijven over de voorstelling. Uit elke provincie wordt een belangstellende geselecteerd. Die wordt niet in het diepe gegooid; van tevoren brengt *Metro*-recensent Erik Jonk de journalisten in spe de kneepjes van het vak bij. De organisatie hoopt meer jongeren naar de musical te trekken. Opgeven kan via Marco@soldaatvanoranje.nl, en dat moet voor 20 oktober.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 879,00 en oplage 63.599

alleen voor intern/eigen gebruik

Soldaat van Oranje zoekt scholieren

De productie van 'Soldaat van Oranje - De Musical' is voor de voorstelling op woensdag 29 oktober, op zoek naar een middelbare scholier die een recensie wil schrijven over de musical.

Hij of zij krijgt van tevoren een workshop recenseren van Metro-recensent Erik Jonk, die de scholier de kneepjes van het vak bijbrengt. Per provincie wordt een scholier gezocht. 'De reden dat we dit doen heeft te maken met een project waar we mee bezig zijn met als thema: Soldaat van Oranje geeft de geschiedenis door.

'We zijn bezig middelbare scholieren naar de voorstelling te krijgen. We hebben al een aantal keer een volle zaal met middelbare scholieren gehad en dat gaf prachtige reacties. De nieuwe Stichting Educatieve Theaterprojecten (een initiatief van Fred Boot) is hier nauw bij betrokken.

Ook de landelijke politiek ondersteunt onze actie om de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog door te geven via Soldaat van Oranje - De Musical', vertelt Marco de Koning van de productie. Minister van Onderwijs Jet Bussemaker zal 1 oktober een voorstelling van Soldaat van Oranje bijwonen, samen met een groep middelbare scholieren, zodat ze zelf ziet wat de voorstelling doet met deze kinderen.

Soldaat van Oranje zoekt scholieren

DEN HAAG - De producenten van de musical 'Soldaat van Oranje' zijn voor de voorstelling van woensdag 29 april 2015 in elke provincie op zoek naar een middelbare scholier die een recensie wil schrijven over de musical.

"De scholieren krijgen van tevoren een workshop van Metro-recensent Erik Jonk, die hun de kneepjes van het vak bijbrengt," zegt Marco de Koning, betrokken bij het project. "De reden waarom we dit doen heeft te maken met een project waarmee we bezig zijn, met als thema: 'Soldaat van Oranje geeft de geschiedenis door'."

Daarmee wordt beoogd middelbare scholieren naar de voorstelling te krijgen. "We hebben al een aantal keer een volle zaal met middelbare scholieren gehad en dat gaf prachtige reacties. Ze waren stuk voor stuk geraakt. De nieuwe stichting Educatieve Theaterprojecten, een initiatief van Fred Boot, is hierbij nauw betrokken."

Ook de landelijke politiek ondersteunt de actie. Minister van Onderwijs Jet Bussemaker zal op 1 oktober een voorstelling van Soldaat van Oranje bijwonen met een grote groep middelbare scholieren, opdat ze zelf kan zien wat de voorstelling doet met deze kinderen.

Meer informatie: marco@soldaatvanoranje.nl of kijk op www.soldaatvanoranje.nl.

Leerlingen van de middelbare school kunnen recensent worden.

Soldaat van Oranje zoekt scholier voor recensie

FRANEKER

De organisatie van De Soldaat van Oranje - De Musical is op zoek naar een middelbare scholier die van de voorstelling op woensdag 29 oktober een recensie wil schrijven. Per provincie wordt één jongere uitgenodigd. De scholier krijgt van tevoren een workshop recenseren van Metro recensent Erik Jonk die hen de kneepjes van het vak bijbrengt. De gedachte achter dit initiatief is het project dat als thema heeft: Soldaat van

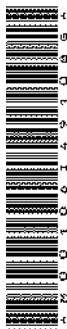

De musicalorganisatie zoekt per direct een schrijver. Eigen foto

Oranje geeft de geschiedenis door. Het doel daarvan is om middelbare scholieren naar

de voorstelling te krijgen. De nieuwe Stichting Educatieve Theaterprojecten is hier

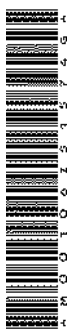
nauw bij betrokken. De landelijke politiek ondersteunt de actie om de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog door te geven door middel van Soldaat van Oranje - De Musical. Minister van Onderwijs Jet Bussemaker zal 1 oktober een voorstelling van Soldaat van Oranje bijwonen samen met een grote groep middelbare scholieren, zodat ze zelf zien wat de voorstelling doet met deze kinderen. Zij kunnen zich aanmelden via marco@soldaatvanoranje.nl.

Als recensent naar de musical Soldaat van Oranje

REGIO - Soldaat van Oranje - De Musical is, voor de voorstelling op woensdag 29 oktober, op zoek naar middelbare scholieren die een recensie willen schrijven. Per provincie wordt er één scholier uitgekozen. De scholier krijgt van tevoren een workshop recenseren van Metro recensent Erik Jonk die hen de kneepjes van het vak bijbrengt. "We doen dit in het kader van het project: 'Soldaat van Oranje geeft de geschiedenis door' dat middelbare scholieren dat middelbare scholieren wil krijgen. We hebben al een aantal keer een volle zaal

met middelbare scholieren gehad en dat gaf prachtige reacties bij de kids die stuk voor stuk geraakt waren", meldt voorlichter Marco de Koning. "Ook de landelijke politiek ondersteunt onze actie om de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog door te geven met Soldaat van Oranje - De Musical. Minister van Onderwijs Jet Bussemaker zal 1 oktober een voorstelling van Soldaat van Oranje bijwonen samen met een grote groep middelbare scholieren." Aanmelden als recensent kan tot 15 oktober via marco@soldaatvanoranje.nl.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 238,00 en oplage 67.414

alleen voor intern/eigen gebruik

Jeugdige recensent gezocht voor Soldaat van Oranje

De Soldaat van Oranje - De Musical is zoekt een middelbare scholier die van een voorstelling een recensie wil schrijven. Per provincie wordt één jongere uitgenodigd. Het project wil de interesse van jongeren voor de oorlog vergroten. Info: marco@soldaatvanoranje.nl

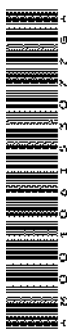

Recensent Soldaat van Oranje gezocht

ENSCHEDÉ - De producenten van 'Soldaat van Oranje - De Musical' zoeken voor de voorstelling van woensdag 29 oktober jeugdige recensenten. Per provincie wordt één middelbare scholier gezocht, die een recensie wil

schrijven. De scholier krijgt van tevoren een workshop recenseren van Metro-recensent Erik Jonk, die hen de kneepjes van het vak bijbrengt. De producenten willen graag ook jongeren interresseren voor de musical,

omdat ze gemerkt hebben dat jongeren erg enthousiast reageren op de voorstelling en na afloop meestal zeer onder de indruk zijn. Aanmelden kan door een mail te sturen naar: marco@soldaatvanoranje.nl.

Jeugdige recensent gezocht voor Soldaat van Oranje

De Soldaat van Oranje - De Musical is zoekt een middelbare scholier die van een voorstelling een recensie wil schrijven. Per provincie wordt één jongere uitgenodigd. Het project wil de interesse van jongeren voor de oorlog vergroten. Info: marco@soldaatvanoranje.nl

Productie Soldaat van Oranje zoekt scholieren

De producenten van Soldaat van Oranje - De Musical zijn voor de voorstelling van woensdag 29 april in elke provincie op zoek naar een middelbare scholier die een recensie wil schrijven over de musical.

"De scholieren krijgen van tevoren een workshop recenseren van Metro recensent Erik Jonk die hen de kneepjes van het vak bijbrengt", zegt Marco de Koning, betrokken bij het project. "De reden dat we dit doen heeft te maken met een project waar we mee bezig zijn met als thema: 'Soldaat van Oranje geeft de geschiedenis door'. We zijn bezig middelbare scholieren naar de voorstelling te krijgen. We hebben al een aantal keer een volle zaal met middelbare scholieren gehad en dat gaf prachtige reacties bij de kinderen (stuk voor stuk geraakt). De nieuwe Stichting Educatieve

Theaterprojecten (een initiatief van Fred Boot) is hier nauw bij betrokken." Ook de landelijke politiek ondersteunt onze actie om de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog door te geven middels Soldaat van Oranje - De Musical. Minister van Onderwijs Jet Bussemaker zal 1 oktober een voorstelling van Soldaat van Oranje bijwonen samen met een grote groep middelbare scholieren, zodat ze zelf ziet wat de voorstelling doet met deze kinderen.

Meer informatie:
marco@soldaatvanoranje.nl
 of kijk op www.soldaatvanoranje.nl

Getal van de dag

30.000

Soldaat van Oranje-arrangementen

Hotels van Oranje in Noordwijk kreeg zaterdag de 30.000ste bezoeker over de vloer die een Soldaat van Oranje – de Musical arrangement boekte: een combinatie van een bezoek aan de musical en een verblijf in het hotel.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 1.032,00 en oplage 29.766

alleen voor intern/eigen gebruik

Soldaat van Oranje

's-HERTOGENBOSCH - Ben jij een middelbare scholier die gek is op musicals? Doe dan mee met een wedstrijd! Soldaat van Oranje - de Musical is in iedere provincie op zoek naar een middelbare scholier die een recensie wil schrijven over de musical. Om dit goed te kunnen is er een workshop door Metro recensent Erik Jonk. Op deze manier wil Soldaat van Oranje meer bezoekers krijgen in de tienerleeftijd. Zo leren zij meer over de Tweede Wereldoorlog. Scholieren kunnen een mail sturen naar marco@soldaatvanoranje.nl

Musical zoekt jonge recensenten

REGIO - De organisatie van Soldaat van Oranje - De Musical is op zoek naar middelbare scholieren die een recensie willen schrijven over de voorstelling. Ook scholieren uit Zuid-Holland kunnen zich hiervoor opgeven. De organisatie maakt een selectie uit de kandidaten.

De bedoeling is dat vanuit heel het land, per provincie, een middelbare scholier een recensie schrijft over de inhoud van Nederlands langst-

lopende musical. De geselecteerde scholieren mogen woensdag 29 oktober naar de voorstelling om 14.00 uur, samen met een ouder of

begeleider. Voorafgaand aan de voorstelling krijgen de scholieren een workshop recenseren van Metro recensent Erik Jonk, die hen de kneepjes van het vak bijbrengt.

Aanmelden kan via de e-mail bij Marco de Koning via marco@soldaatvanoranje.nl

Scholieren schrijven recensie over Soldaat van Oranje

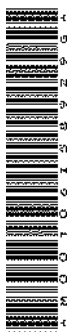
Geef geschiedenis door

VALKENBURG - De organisatie van Soldaat van Oranje - De Musical is op zoek naar middelbare scholieren die een recensie willen schrijven over de voorstelling. Ook scholieren uit Zuid-Holland kunnen zich hiervoor opgeven. De organisatie maakt een selectie uit de kandidaten.

De bedoeling is dat vanuit heel het land per provincie een middelbare scholier een recensie schrijft. De geselecteerde scholieren mogen

woensdag 29 oktober naar de voorstelling om 14.00 uur, samen met een ouder of begeleider. Voorafgaand aan de voorstelling krijgen de

scholieren een workshop recenseren. Stichting Educatieve Theaterprojecten (een initiatief van Fred Boot, producent van Soldaat van Oranje - De Musical) is nauw betrokken bij het project met als thema: *Soldaat van Oranje geeft de geschiedenis door*. Zich aanmelden kan bij Marco de Koning: marco@soldaatvanoranje.nl.

Jonge recensent gezocht voor musical

HEERENVEEN ■ De organisatie van De Soldaat van Oranje - De Musical is op zoek naar een middelbare scholier die van de voorstelling op woensdag 29 oktober een recensie wil schrijven. Per provincie wordt één jongere uitgenodigd. De scholier krijgt van tevoren een workshop recenseren van Metro recensent Erik Jonk die hen de kneepjes van het vak bijbrengt. De gedachte achter dit initiatief is het project dat als thema heeft: Soldaat van Oranje geeft de geschiedenis door. Het doel daarvan is om middelbare scholieren naar de voorstelling te krijgen. De nieuwe Stichting Educatieve Theaterprojecten is hier nauw bij betrokken. De landelijke politiek ondersteunt de actie om de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog door te geven door middel van Soldaat van Oranje - De Musical. Minister van Onderwijs Jet Bussemaker zal 1 oktober een voorstelling van Soldaat van Oranje bijwonen samen met een grote groep middelbare scholieren, zodat ze zelf ziet wat de voorstelling doet met deze kinderen. Zij kunnen zich aanmelden via marco@soldaatvanoranje.nl

Gezocht: scholier die Soldaat van Oranje recenseert

BALK ■ De producers van de musical Soldaat van Oranje zijn op zoek naar een Friese middelbare scholier die een recensie wil schrijven. De voorstelling is op woensdag

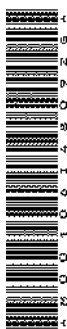
29 oktober in de TheaterHangaar in Katwijk.

De scholier woont de musical samen met de geselecteerde kandidaten uit de andere

provincies bij. Van tevoren geeft cultuurrecensent Erik Jong (journalist van Metro) de leerlingen een workshop. Het idee maakt deel uit van een project waarin jongeren meer

leren over de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog.

De aanmeldingsprocedure voor de freelance-klus is nog niet bekend.

Scholieren gezocht

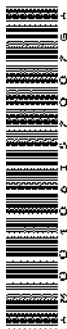
RECENSIE - Bij Soldaat van Oranje - De Musical, voor de voorstelling op woensdag 29 oktober is men op zoek (per provincie) naar een middelbare scholier die een recensie wil schrijven over Soldaat van Oranje - De Musical.

De scholier krijgt van tevoren een workshop recenseren van Metro recensent Erik Jonk die hen de kneepjes van het vak bijbrengt. Alle middelbare scholieren in de provincie

roepen we op zich op te geven om Soldaat van Oranje - De Musical te komen recenseren. Dit alles heeft te maken met het project met als thema: Soldaat van Oranje geeft de geschiedenis door. 'We zijn bezig middelbare scholieren naar de voorstelling te krijgen. We hebben al een aantal keer een volle zaal met middelbare scholieren gehad en dat gaf prachtige reacties bij de kids (stuk voor stuk geraakt). De nieuwe Stichting Educatieve Thea-

terprojecten (een initiatief van Fred Boot) is hier nauw bij betrokken', zo laat medewerker Marco de Koning weten. Aanmelden kan via marco@soldaatvanoranje.nl.

Ook de landelijke politiek ondersteund deze actie. Minister van Onderwijs Jet Bussemaker zal 1 oktober een voorstelling van Soldaat van Oranje bijwonen samen met een grote groep middelbare scholieren, zodat ze zelf ziet wat de voorstelling doet met deze kinderen.

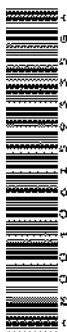
Scholieren gezocht

IJMOND - De producenten van Soldaat van Oranje - De Musical zijn voor de voorstelling van woensdag 29 april 2015 in elke provincie op zoek naar een middelbare scholier die een recensie wil schrijven over de musical. "De scholieren krijgen van tevoren een workshop recense- ren van Metro recensent Erik Jonk die hen de kneepjes van het vak bijbrengt", zegt Marco de Koning, betrokken bij het project. "De reden dat we dit doen heeft te maken met een project waar we mee bezig zijn met als thema: 'Soldaat van Oranje geeft de geschiedenis door'. We zijn bezig

middelbare scholieren naar de voorstelling te krijgen. De

nieuwe Stichting Educatieve Theaterprojecten (een initiatief van Fred Boot) is hier nauw bij betrokken." Ook de landelijke politiek ondersteunt de actie om de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog door te geven middels Soldaat van Oranje - De Musical. Minister van Onderwijs Jet Bussemaker zal 1 oktober een voorstelling van Soldaat van Oranje bijwonen samen met een grote groep middelbare scholieren, zodat ze zelf ziet wat de voorstelling doet met deze kinderen. Meer informatie: marco@soldaatvanoranje.nl of kijk op www.soldaatvanoranje.nl

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Soldaat van Oranje - de Musical zoekt middelbare scholieren die een recensie willen schrijven

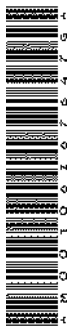
Foto gemaakt door Joris van Bennekom

Door: Margreet Strijker

REGIO – Voor een project met het thema ‘Soldaat van Oranje geeft de geschiedenis door’ wordt gezocht naar een middelbare scholier per provincie die voor de voorstelling op woensdag 29 oktober een recensie wil schrijven over Soldaat van Oranje - De Musical. Ook de landelijke politiek ondersteunt deze actie om de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog door te geven middels Soldaat van Oranje - De Musical. Zo zal Minister van Onderwijs Jet Bussemaker samen met een grote groep middelbare scholieren, op 1 oktober een voorstelling van Soldaat van Oranje bijwonen om zelf te zien wat de voorstelling doet met deze leeftijdsgroep. Deze langstlopende voorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis is gebaseerd op het waargebeurde verhaal van één van de grootste verzetshelden uit de tweede wereldoorlog: Erik Hazelhoff Roelfzema. Erik ontsnapt naar Engeland van waaruit hij zendapparatuur naar Nederland smokkelt en als piloot betrokken is bij bombardementen op Duitsland. Hij wordt adjudant van Koningin Wilhelmina en

ontvangt voor zijn verzetswerk al tijdens de oorlog de Militaire Willemsorde, de hoogste Koninklijke onderscheiding. De voorstelling vindt plaats in een vliegtuighangaar op voormalig militair vliegveld Valkenburg tussen Wassenaar, Katwijk en Leiden. Op deze op alle fronten toepasselijke en historische plek draait de tribune waarop het publiek in 1100 comfortabele theaterstoelen zit, van decor naar decor, begeleid door enorme projecties. Zelfs de landingsbaan van het vliegveld wordt onderdeel van het decor. Alle middelbare scholieren in de provincie Overijssel, dus ook in Almelo worden opgeroepen zich op te geven. Degenen die uitgekozen worden krijgen van tevoren een workshop recenseren van Metro recensent Erik Jonk, waarin hij hen de kneepjes van het vak zal bijbrengen.

De nieuwe Stichting Educatieve Theaterprojecten (een initiatief van Fred Boot, de producent van Soldaat van Oranje) is nauw betrokken bij het project. Middelbare scholieren kunnen zich uiterlijk 15 oktober aanmelden door een mail te sturen naar marco@soldaatvanoranje.nl.

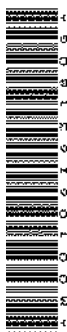

Scholieren mogen Soldaat van Oranje recenseren

Soldaat van Oranje – De Musical zoekt voor de voorstelling op woensdag 29 oktober, per provincie, een middelbare scholier die een recensie wil schrijven over Soldaat van Oranje - De Musical. De scholier krijgt van tevoren een workshop recenseren van Metro recensent Erik Jonk die hen de kneepjes van het vak bijbrengt. De organisatie achter Soldaat van Oranje roept alle middelbare scholieren in de provincie op om zich op te

geven om Soldaat van Oranje - De Musical te komen recenseren. Aanleiding voor de oproep is een project waarmee Soldaat van Oranje bezig is: Soldaat van Oranje geeft de geschiedenis door. "We zijn bezig middelbare scholieren naar de voorstelling te krijgen. We hebben al een aantal keer een volle zaal met middelbare scholieren gehad en dat gaf prachtige reacties bij de kids, ze waren stuk voor stuk geraakt." Ook de landelijke politiek ondersteunt de actie om de geschiedenis van de

Tweede Wereldoorlog door te geven middels Soldaat van Oranje - De Musical. Minister van Onderwijs Jet Bussemaker zal 1 oktober een voorstelling van Soldaat van Oranje bijwonen, samen met een grote groep middelbare scholieren, zodat ze zelf ziet wat de voorstelling doet met deze kinderen. Voor meer informatie: 06-24241510, marco@soldaatvanoranje.nl, en/of www.soldaatvanoranje.nl.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

TERNEUZEN

Rede-leerlingen bij Soldaat van Oranje

Ruim 65 leerlingen van scholengemeenschap De Rede in Terneuzen maken vandaag de aftrap mee van het nieuwe theaterseizoen van musical Soldaat van Oranje op vliegveld Valkenburg bij Leiden. Stichting Educatieve Theaterprojecten heeft De Rede uitgenodigd om er Zeeland te vertegenwoordigen.

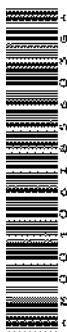

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

'Soldaat van Oranje - De Musical' zoekt jonge recensenten

Regio - Middelbare scholieren die altijd al de wens hebben gehad om een theatervoorstelling te recenseren, krijgen hiervoor nu de kans. 'Soldaat van Oranje - De Musical' is op zoek naar leerlingen die een theaterrecensie willen (leren) schrijven. Soldaat van Oranje - De Musical bestaat in oktober vier jaar en nog steeds speelt de productie elke voorstelling voor een uitverkochte zaal. Het vierjarig bestaan van Soldaat van Oranje - De Musical staat de maand oktober in het teken van educatie. In samenwerking met de Stichting Educatieve Theaterprojecten organiseert Soldaat van Oranje - De Musical op woensdagmiddag 1 en 29 oktober twee extra educatievoorstellingen exclusief voor scholieren. Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Jet Bussemaker is voornemens om bij de educatievoorstelling van 1 oktober acte de présence te geven om het belang van

de Stichting en educatie in het algemeen te ondersteunen. Bij de tweede extra educatievoorstelling op woensdagmiddag 29 oktober maken twaalf 'recensenten in spe' deel uit van het schoolpubliek. De door Metro op motivatie geselecteerde middelbare scholieren worden niet in het diepe gegooid. Per provincie wordt één deelnemer uitgekozen. En zij krijgen allemaal voorafgaande aan de voorstelling een workshop recenseren van eindredacteur Erik Jonk, die al vele jaren voor Metro voorstellingen recenseert. Hij zal hen de eerste kneepjes van het vak bijbrengen. Scholieren uit het middelbaar onderwijs die zich willen inschrijven om 'Soldaat van Oranje - De Musical' te recenseren op woensdagmiddag 29 oktober (aangang workshop 13.00, aangang voorstelling 14.00 uur) kunnen zich t/m 15 oktober aanmelden via: marco@soldaatvanoranje.nl.

Productie Soldaat van Oranje zoekt scholieren

De producenten van Soldaat van Oranje - De Musical zijn voor de voorstelling van woensdag 29 april in elke provincie op zoek naar een middelbare scholier die een recensie wil schrijven over de musical.

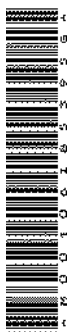
"De scholieren krijgen van tevoren een workshop recenseren van Metro recensent Erik Jonk die hen de kneepjes van het vak bijbrengt", zegt Marco de Koning, betrokken bij het project. "De reden dat we dit doen heeft te maken met een project waar we mee bezig zijn met als thema: 'Soldaat van Oranje geeft de geschiedenis door'. We zijn bezig middelbare scholieren naar de voorstelling te krijgen. We hebben al een aantal keer een volle zaal met mid-

delbare scholieren gehad en dat gaf prachtige reacties bij de kinderen (stuk voor stuk geraakt). De nieuwe Stichting Educatieve Theaterprojecten (een initiatief van Fred Boot) is hier nauw bij betrokken." Ook de landelijke politiek ondersteunt onze actie om de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog door te geven middels Soldaat van Oranje - De Musical. Minister van Onderwijs Jet Bussemaker zal 1 oktober een voorstelling van Soldaat van Oranje bijwonen

samen met een grote groep middelbare scholieren, zodat ze zelf ziet wat de voorstelling doet met deze kinderen.

Meer informatie: marco@soldaatvanoranje.nl of kijk op www.soldaatvanoranje.nl

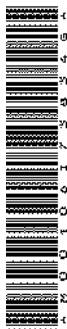

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Schrijf een recensie

GOUDA - Altijd al eens een recensie willen schrijven? Dan is het nu je kans. Stichting Educatieve Theaterprojecten zoekt scholieren (middelbaar onderwijs) die een recensie willen schrijven over Soldaat van Oranje - De Musical. Soldaat van Oranje - De Musical bestaat in oktober vier jaar en nog steeds speelt de productie elke voorstelling voor een uitverkochte zaal. Het vierjarig bestaan van Soldaat van Oranje - de Musical staat de maand oktober in het teken van educatie. Op

woensdag 29 oktober is er een educatievoorstelling exclusief voor scholieren. Voorafgaande krijgen de leerlingen een workshop recenseren van eindredacteur Erik Jonk van Metro. Scholieren die zich willen inschrijven om Soldaat van Oranje - De Musical te recenseren op woensdagmiddag 29 oktober (aanvang workshop 13.00, aanvang voorstelling 14.00u) kunnen zich t/m 15 oktober aanmelden via marco@soldaatvanoranje.nl. Per provincie wordt één scholier gekozen met begeleider.

Jonge recensent gezocht

Regio – Voor het project 'Soldaat van Oranje geeft de geschiedenis door' worden middelbare scholieren gezocht die een recensie willen schrijven over de voorstelling Soldaat van Oranje – De Musical.

Per provincie wordt de scholier met de meest aansprekende aanmelding geselecteerd. Vóór de voorstelling van woensdag 29 oktober krijgt deze scholier een workshop recenseren van Metro-recensent Erik Jonk.

Aanmelden:
voor 15 oktober via [marco@
soldaatvanoranje.nl](mailto:marco@soldaatvanoranje.nl)

TERNEUZEN

Rede-leerlingen bij Soldaat van Oranje

Ruim 65 leerlingen van scholengemeenschap De Rede in Terneuzen maken vandaag de aftrap mee van het nieuwe theaterseizoen van musical Soldaat van Oranje op vliegveld Valkenburg bij Leiden. Stichting Educatieve Theaterprojecten heeft De Rede uitgenodigd om er Zeeland te vertegenwoordigen.

Soldaat van Oranje zoekt recensenten

Middelbare scholieren die altijd al de wens hebben gehad om een theatervoorstelling te recenseren, krijgen hiervoor nu de kans. De organisatie achter Soldaat van Oranje – De Musical is namelijk op zoek naar leerlingen die een theaterrecensie willen (leren) schrijven.

Recensenten gezocht

Soldaat van Oranje – De Musical bestaat in oktober vier jaar en nog steeds speelt de productie elke voorstelling voor een uitverkochte zaal. Het vierjarig bestaan van deze musical staat de maand oktober in het teken van educatie. In samenwerking met de Stichting Educatieve Theaterprojecten worden op woensdagmiddag 1 en 29 oktober twee extra educatievoorstellingen georganiseerd exclusief voor scholieren. Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Jet Bussemaker is voornemens om bij de educatievoorstelling van 1 oktober aanwezig te zijn om het belang van de Stichting en educatie in het algemeen te onderstrepen. Bij de tweede extra educatievoorstelling op woensdag-

middag 29 oktober maken twaalf ‘recensenten in spe’ deel uit van het schoolpubliek. De door Metro op motivatie geselecteerde middelbare scholieren worden niet in het diepe gegooid. Per provincie wordt één deelnemer uitgekozen. En zij krijgen allemaal voorafgaande aan de voorstelling een workshop recenseren van eindredacteur Erik Jonk, die al vele jaren voor Metro voorstellingen recenseert. Hij zal hen de eerste kneepjes van het vak bijbrengen.

Inschrijven theaterrecensie Metro

Scholieren uit het middelbaar onderwijs die zich willen inschrijven om Soldaat van Oranje – De Musical te recenseren op woensdagmiddag 29 oktober (aanvang workshop 13.00, aanvang voorstelling 14.00u) kunnen zich t/m 15 oktober aanmelden via marco@soldaatvanoranje.nl. Per provincie wordt 1 scholier gekozen die met begeleider wordt uitgenodigd voor de workshop en de voorstelling op 29 oktober.

Wij zoeken jonge recensenten

Middelbare scholieren die altijd al de wens hebben gehad om een theatervoorstelling te recenseren, krijgen hiervoor nu de kans. Wij zijn namelijk op zoek naar leerlingen die een theaterrecensie willen (leren) schrijven.

Soldaat van Oranje – De Musical bestaat in oktober vier jaar en nog steeds speelt de productie elke voorstelling voor een uitverkochte zaal. Het vierjarig bestaan van Soldaat van Oranje – de Musical staat de maand oktober in het teken van educatie.

In samenwerking met de Stichting Educatieve Theaterprojecten organiseert Soldaat van Oranje – de Musical op woensdagmiddag 1 en 29

oktober twee extra educatievoorstellingen exclusief voor scholieren.

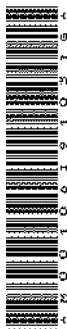
Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Jet Bussemaker is voornemens om bij de educatievoorstelling van 1 oktober acte de presence te geven om het belang van de Stichting en educatie in het algemeen te ondersteunen. Bij de tweede extra educatievoorstelling op woensdagmiddag 29 oktober maken twaalf 'recensenten in spe' deel uit van het schoolpubliek.

De door Metro op motivatie geselecteerde middelbare scholieren worden niet in het diepe gegooid. Per provincie wordt één deelnemer uitgekozen. En zij krijgen allemaal voorafgaande aan de voorstelling

een workshop recenseren van eindredacteur Erik Jonk, die al vele jaren voor Metro voorstellingen recenseert. Hij zal hen de eerste kneepjes van het vak bijbrengen.

Inschrijven theaterrecensie Metro: Scholieren uit het middelbaar onderwijs die zich willen inschrijven om Soldaat van Oranje – De Musical te recenseren op woensdagmiddag 29 oktober (aanvang workshop 13.00, aanvang voorstelling 14.00u) kunnen zich t/m 15 oktober aanmelden via marco@soldaatvanoranje.nl.

Per provincie wordt 1 scholier gekozen die met begeleider wordt uitgenodigd voor de workshop en de voorstelling op 29 oktober. (Tekst: pr.)

Productie Soldaat van Oranje zoekt scholieren

De producenten van Soldaat van Oranje - De Musical zijn voor de voorstelling van woensdag 29 april in elke provincie op zoek naar een middelbare scholier die een recensie wil schrijven over de musical.

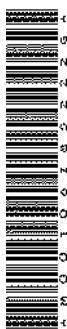
"De scholieren krijgen van tevoren een workshop recenseren van Metro recensent Erik Jonk die hen de kneepjes van het vak bijbrengt", zegt Marco de Koning, betrokken bij het project. "De reden dat we dit doen heeft te maken met een project waar we mee bezig zijn met als thema: 'Soldaat van Oranje geeft de geschiedenis door'. We zijn bezig middelbare scholieren naar de voorstelling te krijgen. We hebben al een aantal keer een volle zaal met mid-

delbare scholieren gehad en dat gaf prachtige reacties bij de kinderen (stuk voor stuk geraakt). De nieuwe Stichting Educatieve Theaterprojecten (een initiatief van Fred Boot) is hier nauw bij betrokken." Ook de landelijke politiek ondersteunt onze actie om de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog door te geven middels Soldaat van Oranje - De Musical. Minister van Onderwijs Jet Bussemaker zal 1 oktober een voorstelling van Soldaat van Oranje bijwonen

samen met een grote groep middelbare scholieren, zodat ze zelf ziet wat de voorstelling doet met deze kinderen.

Meer informatie: marco@soldaatvanoranje.nl of kijk op www.soldaatvanoranje.nl

Recenseren bij Soldaat van Oranje

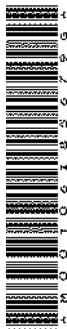
AAR EN VEENSTREEK -

Het vierjarig bestaan van *Soldaat van Oranje - De Musical* in oktober staat in het teken van educatie. Middelbare scholieren die een theatervoorstelling willen recenseren, krijgen nu de kans. Samen met de Stichting Educatieve Theaterprojecten organiseert *Soldaat van Oranje-de Musical* woensdagmiddag 1 en 29 oktober educatieve voorstellingen, exclusief voor scholieren. Minister van Onderwijs, Cul-

tuur en Wetenschap, Jet Bussemaker heeft het plan bij de educatieve voorstelling van 1 oktober aanwezig te zijn om het belang van de stichting en educatie te onderstrepen. Bij de tweede educatieve voorstelling woensdag 29 oktober maken twaalf recensenten in spe deel uit van het schoolpubliek. De door Metro op motivatie geselecteerde middelbare scholieren worden niet in het diepe gegooid. Per provincie kiest de krant één deelnemer.

Alle twaalf krijgen voorafgaande aan de voorstelling een workshop recenseren van eindredacteur Erik Jonk, die al vele jaren voor Metro voorstellingen recenseert. Hij leert hen de eerste kneepjes van het vak bij. Middelbare scholieren die woensdag 29 oktober (workshop 13.00 uur, voorstelling 14.00 uur) *Soldaat van Oranje* zouden willen recenseren, kunnen zich tot en met 15 oktober aanmelden via marco@soldaatvanoranje.nl. De winnaars

mogen een begeleider meenemen naar de voorstelling.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

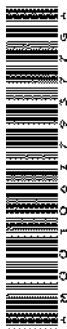
Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 357,00 en oplage 45.090

alleen voor intern/eigen gebruik

Hotels van Oranje verkoopt 30.000 musicalarrangementen

NOORDWIJK - Afgelopen zaterdag begroette de Hotels van Oranje de 30.000ste bezoeker van Soldaat van Oranje, die gebruik maakte van het musicalarrangement dat de hotels aan de Noordwijkse boulevards bieden. De Hotels van Oranje zijn 'preferred hotel supplier' van de musical, die al sinds 30 oktober 2010 draait in de theaterhangaar op het voormalige vliegveld Valkenburg en onlangs nog werd verlengd tot juni 2015. Deze mijlpaal wilden de Hotels van Oranje graag vieren en daarom werd de 30.000e musicalgast feestelijk onthaald. Mevrouw Moonen en haar metgezel kregen een exclusieve Soldaat van Oranje backstage tour en bij terugkomst in Hotel van Oranje konden zij genieten van een overnachting de compleet vernieuwde Executive Suite. Aansluitend kregen zij de volgende ochtend een luxe champagne ontbijt op de kamer. Brouwer's Tours, ook 'preferred partner' van de Soldaat van Oranje, heeft het gezelschap in gepast vervoer naar de theaterhangaar vervoerd (Foto: pr). ●

Scholieren recenseren Soldaat van Oranje musical

Soldaat van Oranje – De Musical, inmiddels de langstlopende musical-productie ooit in Nederland, is voor de voorstelling op woensdag 29 oktober, per provincie een middelbare scholier die een recensie wil schrijven over *Soldaat van Oranje – De Musical*. De scholier krijgt van tevoren een workshop recenseren van recensent Erik Jonk die hen de kneepjes van het vak bijbrengt.

De reden dat ze dit doen heeft te maken met een project waar ze mee bezig zijn, met als thema: *Soldaat van Oranje geeft de geschiedenis door*. De producent van *Soldaat van Oranje – De Musical* is bezig om ook middelbare scholieren naar de voorstelling te krijgen en ze hebben al een aantal keer een volle zaal met middelbare scholieren gehad.

Ook de landelijke politiek ondersteunt de actie om de geschiedenis van de 2e Wereldoorlog door te geven middels *Soldaat van Oranje – De Musical*. Minister van Onderwijs Jet Bussemaker bezocht 1 oktober een voorstelling van *Soldaat van Oranje* bijwonen samen met een grote groep middelbare scholieren, zodat ze zelf ziet wat de voorstelling doet met deze kinderen. Middelbare scholieren die interesse hebben om de voorstelling te recenseren, kunnen zich aanmelden via marco@soldaatvanoranje.nl

EBRU & Olga Zuiderhoek

Olga Zuiderhoek (68) is actrice. Tot eind oktober speelt ze de rol van Wilhelmina in de musical *Soldaat van Oranje*.

"Zeg Ebru, je gaat toch wel Olga zeggen hè?"

Dat was ik niet van plan, u bent even oud als mijn moeder.

"Ja dat zal best. Ach, het is je goed recht om te denken: wat een oud wijf."

Had u de musical al gezien voor u ja zei tegen de rol van Wilhelmina?

"Een hele tijd terug al. Ik was toen enorm onder de indruk; je komt in één klap zo veel te weten over de geschiedenis van je eigen land. Ik was bovendien al eerder gevraagd om mee te doen, maar toen kon ik niet.

Die musical heeft nu al zo lang succes dat Matteo van der Grijn, de hoofdrolspeler, al te oud is geworden om de rol van soldaat te spelen. Hij was zo'n jong joch toen hij begon en nu is hij ineens een man. Hij kan over een tijd terugkeren als de adjudant van Wilhelmina, hoorde ik hem laatst zelf zeggen. Nou ja, dit is Olga aan de kwekkerij! Ga jij naar het theater?"

Naar musicals wel, maar ik ben een beetje bang voor het theater. Dat is zo heftig, de energie van acteurs komt zo binnen.

"Dat had ik met de film *Boyhood*. Die film beïnvloedt je gemoedstoestand de volgende dagen. Maar ik ben niet bang voor wat jij heftig noemt. Ooit zag ik in Berlijn de opera *Porgy and Bess* van George Gershwin. Die begint met het nummer *Summertime*. Er kwam een koor op van wel honderd zwarte mensen uit Harlem, New York. De zangeres heeft op haar arm een echte baby. Ik heb liters tranen vergoten – het greep me."

"Ik leer mijn tekst al voordat de repetities beginnen. Dan hoeven de jonkies niet te wachten"

Mevrouw Zuiderhoek, wordt het leren van teksten makkelijker na al die jaren?

"Integendeel, ik heb wel drie keer zo veel tijd nodig als toen ik twintig was!

Ken jij Joop Admiraal nog? Ik denk het niet, als een acteur doodgaat, vergeten mensen hem snel, maar ik heb tientallen jaren met hem samengewerkt. Hij was tien jaar ouder en hij vertelde me wat me te wachten stond bij het ouder worden: je kop wordt strammer en je moet meer tijd nemen om de tekst erin te stampen. Dat heb ik goed in mijn oren geknoopt, dus nu leer ik mijn tekst al voordat de repetities beginnen. Dan hoeven de jonkies niet te wachten."

Uw partner Willem Breuker is overleden. Bent u in het echtelijk huis blijven wonen?

"Nee, ik ben verhuisd. Weet je, we woonden heel groot, in een huis met

drie verdiepingen. Ik heb er nog aan gedacht om een etage te verhuren, maar ik kon geen twee opgangen maken en ik moest er niet aan denken om de voordeur te delen. Nu woon ik in een flat met wel veertig voordeuren en het is heel prettig, aan het water. Ik kijk uit over Amsterdam, Wilhelmina zou hier mooi kunnen wonen, met uitzicht op de Basiliek en de Oude Kerk. Zij zou precies hebben geweten welke stadhouder en welk familielid al die gebouwen heeft neergezet. Ja, de flat past me zeer, ik zie de lucht. Die natuur houdt je erbij. En ik heb een autootje waarmee ik overal naartoe kan."

U rijdt toch niet zelf naar Katwijk, elke avond om in *Soldaat van Oranje* te spelen?!

"Jawel. Anne-Wil Blankers en ik dubbelen de rol, dus ik hoef maar de helft van de week op en neer. Er rijdt wel een bus vanaf het Museumplein, maar meestal pak ik toch de auto. Om één uur 's nachts rijd ik dan terug, dat is goed te doen hoor. Werken bij het toneel geeft energie.

Nu ga ik Olga zeggen... "Jaaaaa!"

Je blijft nog wel heel lang acteren, toch?

"Ik heb geen idee! Als ik gevraagd word, en ik vind de rol leuk, dan doe ik het. Maar ik kan me ook best een leven zonder toneel voorstellen. Voor volgend jaar zit ik al vol met werk, dat is wel heel fijn!"

Ebru: "Ik wou dat alle actrices zo open en ongeremd praatten als Olga Zuiderhoek. En wat een mooie vrouw is zij. Echt een voorbeeld van hoe je ook zonder rare toestanden in je gezicht te spuiten leuk ouder kunt worden."

Musical 'Nieuw Amsterdam' met boodschap in het voetspoor van 'Soldaat van Oranje'

Oorlogsverhaal boeit jeugd

Hans Visser
 h.visser@hollandmediacombinatie.nl

Amsterdam * Samen met scriptschrijver Edwin de Vries en regisseur Theu Boermans werkt Fred Boot, producent van de musical 'Soldaat van Oranje', aan een volgende productie: 'Nieuw Amsterdam'. Haast is er niet, want 'Soldaat van Oranje', het verhaal van Erik Hazelhoff Roelfzema, die zich tijdens de Tweede Wereldoorlog met zijn studievrienden verzette tegen de terreur van de nazi's, is minstens nog te zien tot juni volgend jaar. In de tot 'belevingstheater' omgebouwde oude hangar op de luchtmachtbasis Valkenburg zijn de ruim duizend zitplaatsen sinds de première op 30 oktober 2010 nog dagelijks allemaal uitverkocht. „Bijna surrealistisch”, zegt Boot. „Zeker 25 procent van ons publiek bestaat nu uit mensen die al eerder zijn geweest. Ze komen terug met hun familie: opa's, oma's, kinderen, kleinkinderen. Ze willen elkaar het verhaal van de oorlog doorgeven. Die oudere generatie heeft hem meegemaakt, die weet dat de show draait om vrijheid en democratie.”

Kernvraag

In 2015 is het zeventig jaar geleden dat de Tweede Wereldoorlog eindigde en de voorstelling bestaat dan vijf jaar. „'Soldaat van Oranje' moet dan in de eerste plaats het verhaal zijn over de keuzes die mensen toen maakten. Dat wil ik vertellen aan de jeugd, met als kernvraag: 'Wat zou jij dan doen?'. „We hebben daarom de Stichting Educatieve Theaterprojecten opgericht. Die zorgt er voor dat scholieren tegen kostprijs kunnen komen kijken. Daarmee hopen we per jaar zowat 13.000 kinderen te bereiken. Voor die kinderen die al met hun school zijn geweest blijkt de show een geweldige ervaring te zijn. Zodra ze binnenkomen ervaar je in de zaal meteen een heel andere dynamiek dan bij een regulier publiek. Maar als de eerste filmbeelden van die eerste oorlogsdagen in het decor worden geprojecteerd, wordt het stil. Dat blijft dan zo tot het eind, drie uur lang. Het realisme van 'Soldaat' werkt heel goed en maakt het onderwerp ook toegankelijker.”

„We bereiden zo'n bezoek goed voor. Leraren nemen de kinderen mee naar de tentoonstelling die we hier hebben. Ook worden ze gevraagd om hun verhaal over de voorstelling op te schrijven.” Intussen heeft minister Jet Bussemaker de voorstelling, samen met scholieren gezien, Ze steunt het initiatief met de cultuurkaart. Behandelt 'Soldaat van Oranje' het grote thema van de vrijheid en

democratie, in de musical 'Nieuw Amsterdam' draait het om de tolerantie. „Dat thema is tegenwoordig enorm belangrijk. Amsterdam was al in de Gouden Eeuw een toonbeeld van tolerantie en toen in 1625 in Amerika de stad Nieuw-Amsterdam werd gesticht was tolerantie daar de basis van het succes. Er woonden daar toen al dertig nationaliteiten.”

„Die tolerantie voel je in New York nog steeds. Ook de nieuwe musical spelen we op een bijzondere locatie. Hij moet net zo laagdrempelig zijn, want het thema moet goed over het voetlicht komen.”

Als uitgangspunt kozen Boot en zijn team het veelgeprezen boek 'Nieuw Amsterdam' van de Amerikaan Russell Shorto. „Toen ik hem om toestemming vroeg, liet hij me enthousiast een brief zien van Erik Hazelhof-Roelfzema, een directe aanbeveling. Ik beschouw die brief als de postume zegen van deze Soldaat van Oranje voor dit project.”

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

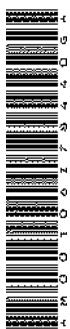
Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 22.436,00 en oplage 121.313

alleen voor intern/eigen gebruik

Scholieren op bezoek bij 'Soldaat van Oranje'.

FOTO SAMUEL VAN LEEUWEN

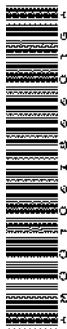
HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 22.436,00 en oplage 121.313

alleen voor intern/eigen gebruik

onderwijs

Soldaat van Oranje krijgt scholieren muisstil

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

onderwijs

Levende les geschiedenis

Soldaat van Oranje blijft eigen records breken. Deze maand viert de musical zijn vierde verjaardag, onder meer met twee voorstellingen voor scholieren. 'Ik vond het mooier dan ik had gedacht.' tekst JOUKJE AKVELD foto RINK HOF

Leerlingen van de Open Schoolgemeenschap Bijlmer bij *Soldaat van Oranje*. De voorstelling is onderdeel van een educatieproject rond de musical. 'Ik denk dat de musicalvorm goed past bij zo'n serieus verhaal.'

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

Ja, ze hebben er zin in, knikken Estelle (15) en Maria (15). Naast elkaar zitten ze op een bankje in de bus. Met hun klasgenoten uit vwo 4 en vier havoklassen van de Open Schoolgemeenschap Bijlmer zijn ze op weg naar de Theaterhangaar op voormalig vliegveld Valkenburg. Bestemming: *Soldaat van Oranje – De musical*.

Het uitje is onderdeel van een educatieproject. Op school is er de laatste tijd veel aandacht aan besteed. Aan de musical met de draaiende zaal en spectaculaire decorwissels, maar ook aan het verhaal: een groep studenten die door het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog gedwongen wordt keuzes te maken. Want wat doe je in zo'n situatie? Verzet je je tegen de bezetter, houd je je gedeisd of loop je over naar de vijand?

De leerlingen weten inmiddels dat verzetsheld Erik Hazelhoff Roelfzema echt heeft bestaan en dat de musical op zijn leven is gebaseerd. "Dat maakt het extra interessant," vindt Maria. Dat de Tweede Wereldoorlog de afgelopen jaren vaak onderwerp was van de geschiedenisles, komt nu goed van pas, denkt haar klasgenoot Murtaza (15). "We kennen het grote verhaal," zegt Estelle. "Maar deze musical zoomt in op de geschiedenis van een paar mensen. Daardoor komt de oorlog dichterbij." En Shanaih (15) op de achterste bank: "Ik denk dat de musicalvorm goed past bij zo'n serieus verhaal. Door de liedjes blijft het beter hangen."

Het is woensdag 1 oktober. In Katwijk wordt voor de 1324ste keer *Soldaat van Oranje* opgevoerd. Net als de 1323 keren daarvoor zijn alle elfhonderd stoelen in de zaal bezet. Anders dan andere keren bestaat het publiek dit keer voornamelijk uit middelbare scholieren. De matineevoorstelling is onderdeel van het educatieproject dat deze maand rond *Soldaat van Oranje* wordt georganiseerd; een extra activiteit ter ere van het jubileum.

Vier jaar geleden ging de musical in première en sindsdien is de voorstelling uitverkocht – zeven keer per week. Toch is er nog steeds een nieuw publiek te winnen, zegt producent Fred Boot. En dan vooral een jong publiek. Vanuit die gedachte initieerde hij eerder dit jaar de Stichting Educatieve Theaterprojecten. Het doel: educatieprojecten ontwikkelen rond voorstellingen met een historisch of maatschappelijk interessant onderwerp voor leerlingen.

De eerste voorstelling die de stichting ondersteunt, is Boots *Soldaat van Oranje*, maar in de toekomst hoopt ze ook samen te werken met andere vrije producenten. Er wordt nog gezocht naar structurele financiers, zodat jaarlijks een groot aantal jongeren een educatieve theatervoorstelling uit de vrije sector kan bezoeken. Een winst-oogmerk is er niet, het gaat erom middelbare scholieren naar aanleiding van theater te laten nadenken over relevante thema's.

De kleine tentoonstelling die al sinds de eerste try-outs in de Theaterhangaar te zien is, kan daarbij helpen: *Morgen is vandaag. Kun jij kiezen in oorlogstijd?* Terwijl de foyer langzaam vol tieners stroomt, inspecteert Boot de tentoonstellingsruimte waar de minister van OCW, Jet Bussemaker, na afloop van de voorstelling zal aanschrijven voor een nagesprek met een paar leerlingen.

Tweehonderd keer heeft Boot de voorstelling inmid-

dels gezien. Op enkele castwissels na is de voorstelling in al die jaren nauwelijks veranderd. "Hier en daar een detail, meer niet." Toch is hij er nog steeds niet op uitgekeken. Dit is zijn project. De voorbereidingen voor een nieuwe productie over het stichten van New York zijn in volle gang, maar wat die voorstelling ook zal brengen, *Soldaat van Oranje* nemen ze hem niet meer af.

Muisstil

In de zaal zoeken de scholieren ondertussen hun plaats. Als het zaallicht dooft, klinkt er even gegil. En als actrice Bente van den Brand enige tijd later het gevoelige liefdeslied *Vrij met mij* inzet, golft een onderdrukte lach door de zaal. Verder verschillen deze jongeren niet van het reguliere theaterpubliek. Er wordt niet gekletst of geklierd. Drieënhalve uur is het muisstil. Misschien dat het slotapplaus zelfs nog een tikkeltje harder klinkt dan anders.

"Ik vond het heel mooi," zegt Pavitram (15) na afloop. "Mooier dan ik had gedacht. Ik houd niet zo van musical, maar hier werkte het. De acteurs speelden goed, op de vechtsceïne op het strand na. Ik had verwacht dat die wat echter zou zijn. Maar misschien zijn dit de richtlijnen voor musical, het is natuurlijk geen film."

"Ik vond het echt geweldig," verzoekt Estelle. "Ik heb wel meer musicals gezien, maar die waren technisch nooit zo knap. Hier zaten zelfs scènes in die zich buiten afspeelden. Echt buiten dus, niet in de theaterzaal."

"Die scène aan het eind, als Erik terugblijkt op de foto die aan het begin van zijn studententijd is gemaakt en hij beseft dat bijna iedereen van die foto dood is, dat vond ik echt heftig," zegt Eline (16). "Daar was hij even heel alleen."

Eén kritiekpuntje hebben ze wel: het was soms moeilijk de personages uit elkaar te houden. En dan vooral de mannen. "Eerst hebben ze allemaal van die kaalgeschorren koppen," zegt Pavitram. "En daarna hebben ze allemaal hetzelfde kapsel," zegt Eline.

"Gelukkig wordt later wel steeds duidelijker wie wie is," zegt Estelle. Met een lachje: "Dat komt ook doordat er steeds meer doodgaan. Van al die vrienden blijven er aan het eind maar twee over."

www.soldaatvanoranje.nl

www.vtpeducatie.nl

DETTIEN ACTRICES WAREN AL WILHELMINA

Soldaat van Oranje – De musical is de langstlopende voorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis. De musical, die 30 oktober 2010 in première ging, gaat zijn vijfde jaar in en is vooralsnog verlengd tot en met juni 2015. De voorstelling is inmiddels door meer dan 1,4 miljoen mensen bezocht. Een kwart van hen zag de musical vaker dan één keer. Bij de première werd de titelrol gespeeld door Matteo van der Grijn. Sindsdien is hij opgevolgd door onder anderen Julian Looman, Dragan Bakema, Stefan Rokebrand en Dorian Bindels. De rol van koningin Wilhelmina werd tot nu toe ingevuld door dertien actrices, onder wie Catherina ten Bruggencate, Anne-Wil Blankers, Juul Vrijdag en Olga Zuiderhoek. Met Huub Stapel, Mark Rietman en (binnenkort) Kees Hulst als recente vertolkers van Wilhelmina's rechterhand Van 't Sant kan de voorstelling zich bogen op een nog altijd groeiende sterrencast.

Scholieren gezocht voor 'Soldaat van Oranje'

IJMOND - De producenten van Soldaat van Oranje - De Musical zijn voor de voorstelling van woensdag 29 april 2015 in elke provincie op zoek naar een middelbare scholier die een recensie wil schrijven over de musical.

"De scholieren krijgen van tevoren een workshop recenseren van Metro recensent Erik Jonk die hen de kneepjes van het vak bijbrengt", zegt Marco de Koning, betrokken bij het project. "De reden dat we dit doen heeft te maken met een project waar we mee bezig zijn met als thema: 'Soldaat van Oranje geeft de geschiedenis door'. We zijn bezig middelbare scholieren naar de voorstelling te krijgen. De nieuwe Stichting Educatieve Theaterprojecten (een initiatief van Fred Boot) is hier nauw bij betrokken." Ook de landelijke politiek ondersteunt de actie om de geschiedenis van de Tweede We-

reldoorlog door te geven middels Soldaat van Oranje - De Musical. Minister van Onderwijs Jet Bussemaker zal 1 oktober een voorstelling van Soldaat van Oranje bijwonen samen met een grote groep middelbare scholieren, zodat ze zelf ziet wat de voorstelling doet met deze kinderen. Meer informatie: marco@soldaatvanoranje.nl of kijk op www.soldaatvanoranje.nl

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 573,00 en oplage 67.941

alleen voor intern/eigen gebruik

Soldaat van Oranje zoekt jonge recensenten

Middelbare scholieren die altijd al de wens hebben gehad om een theatervoorstelling te recenseren, krijgen hiervoor nu de kans. Soldaat van Oranje - de Musical is namelijk op zoek naar leerlingen die een theaterrecensie willen (leren) schrijven.

Soldaat van Oranje bestaat in oktober vier jaar en nog steeds speelt de productie elke voorstelling voor een uitverkochte zaal. Het vierjarig bestaan van Soldaat van Oranje - de Musical staat de maand oktober in het teken van educatie.

In samenwerking met de Stichting Educatieve Theaterprojecten organiseert Soldaat van Oranje - de Musical op woensdagmiddag 29 oktober een extra educatievoorstelling exclusief voor scholieren. Op 1 oktober was ook er zo'n voorstelling. Bij de tweede extra educatievoorstelling op

29 oktober maken twaalf 'recensenten in spe' deel uit van het schoolpubliek.

De op motivatie geselecteerde middelbare scholieren worden niet in het diepe gegooid. Per provincie wordt één deelnemer uitgekozen. Zij krijgen allemaal voorafgaande aan de voorstelling een workshop recenseren van eindredacteur Erik Jonk, die al vele jaren voor Metro voorstellingen recenseert. Hij zal hen de eerste kneepjes van het vak bijbrengen.

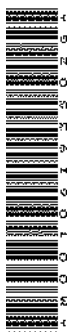
Inschrijven theaterrecensie

Scholieren uit het middelbaar onderwijs die zich willen inschrijven om Soldaat van Oranje - De Musical te recenseren op woensdagmiddag 29 oktober (aanvang workshop 13.00, aanvang voorstelling 14.00u) kunnen zich t/m 15 oktober aanmelden via marco@soldaatvanoranje.nl.

Per provincie wordt 1 scholier gekozen die met begeleider wordt uitgenodigd voor de workshop en de voorstelling op 29 oktober.

Foto's: Joris van Bennekom

Hoe vertel je de verhalen van WOII door aan volgende generaties, hoe houd je de geschiedenis in leven? Soldaat van Oranje - De Musical vertelt een belangrijk verhaal over onze vaderlandse geschiedenis, één van de vele verhalen uit de Tweede Wereldoorlog. Het is slechts nog een kwestie van tijd dat een hele generatie Nederlanders die de Tweede Wereldoorlog heeft meegemaakt er niet meer is. De voorstelling houdt die geschiedenis in leven. Niet alleen de geschiedenis van Erik Hazelhoff Roelfzema, maar juist ook die van alle Nederlanders die keuzes moesten maken in 40-45.

‘Met onze voorstelling hopen we huidige generaties een aanleiding te geven om de persoonlijke verhalen over te leveren van (groot-) ouders op (klein-)kinderen. Zo kunnen we de collectieve herinnering levend houden: vrijheid geef je door. De gedeelde theaterervaring nodigt leerlingen uit in dialoog te gaan over oorlog, vrijheid, het maken van keuzes, moed, vriendschap en opoffering met als decor een waar gebeurd verhaal uit onze vaderlandse geschiedenis’, zegt producent Fred Boot.

De Stichting Educatieve Theaterprojecten, een initiatief van Fred Boot, is in

Verhalen doorvertellen

Het ontwikkelen en (doen) uitvoeren van educatieprojecten voor jongeren op basis van voorstellingen met een historisch en/of maatschappelijk thema, alles in de meest ruime zin van het woord.

Veel publieks-producties van vrije theaterproducenten zijn geschikt voor educatieve doeleinden. Voor veel jongeren kunnen deze producties een eerste positieve theaterervaring zijn, die past in hun algemene ontwikkeling. De Stichting probeert structurele financiering aan te boren waardoor jaarlijks een groot aantal jongeren een educatieve theatervoorstelling uit de vrije sector kunnen bezoeken. De producent biedt de educatievoorstelling kosten-

neutraal - dus zonder winst-oogmerk - aan. De leerling/school betaalt per kaart 15,75 euro. De overige kosten worden gedekt door fondsen en partners van de Stichting.

Mede mogelijk gemaakt door de Stichting Educatieve Theaterprojecten organiseerde Soldaat van Oranje - De Musical begin dit jaar al zes educatievoorstellingen in de TheaterHangaar in Katwijk, waarbij ruim 6.600 scholieren en docenten deelnamen aan het educatieproject, waar een voorbereidende lesbrieft, een bezoek aan de tentoonstelling ‘Kun jij kiezen in oorlogstijd’ in de foyer, de voorstelling zelf en een evaluatie van deel uitmaken.

Vanwege de grote vraag wil Soldaat van Oranje - De Musical in 2015 graag nieuwe educatievoorstellingen aanbieden en daarom is de Stichting op zoek naar additionele fondsen en partners die dit willen ondersteunen.

Scène uit de musical. Eigen foto

Drentse scholier gezocht

Het vierjarig bestaan van Soldaat van Oranje De Musical staat in het teken van educatie.

ASSEN

Middelbare scholieren die altijd al de wens hebben gehad om een theatervoorstelling te recenseren, krijgen hiervoor nu de kans. Soldaat van Oranje is op zoek naar leerlingen die een theaterrecensie willen (leren) schrijven. Soldaat van Oranje De Musical bestaat in oktober vier jaar en nog steeds speelt de productie elke voorstelling voor een uitverkochte zaal. In samenwerking met de Stichting Educatieve Theaterprojecten houdt Soldaat van Oranje de Musical op woens-

dagmiddag 29 oktober twee extra educatievoorstellingen exclusief voor scholieren. Twaalf recensenten in spe maken hierbij deel uit van het schoolpubliek. De door Metro op motivatie geselecteerde middelbare scholieren worden niet in het diepe gegooid. Per provincie wordt één deelnemer uitgekozen. En zij krijgen allemaal voorafgaande aan de voorstelling een workshop recenseren van eindredacteur Erik Jonk, die al vele jaren voor Metro voorstellingen recenseert. Hij zal hen de

eerste kneepjes van het vak bijbrengen. Scholieren uit het middelbaar onderwijs die zich willen inschrijven om Soldaat van Oranje De Musical te recenseren op woensdagmiddag 29 oktober (aanvang workshop 13.00 uur, aanvang voorstelling 14.00 uur) kunnen zich tot en met 15 oktober aanmelden via marco@soldaatvanoranje.nl. Per provincie wordt een scholier gekozen die met begeleider wordt uitgenodigd voor de workshop en de voorstelling op 29 oktober.

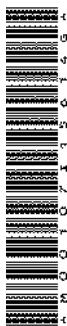

Middelbare scholieren mogen de musical Soldaat van Oranje recenseren. Per provincie wordt 1 leerling uitgenodigd.

Jonge recensenten gezocht voor musical

ROOSENDAAL - Middelbare scholieren die altijd al de wens hebben gehad om een theateervoorstelling te recenseren, krijgen hiervoor nu de kans. De organisatie Metro is namelijk op zoek naar leerlingen die een the-

aterrecensie willen (leren) schrijven over de musical Soldaat van Oranje. Het gaat om de voorstelling van woensdagmiddag 29 oktober en inschrijven kan t/m 15 oktober via marco@soldaatvanoranje.nl.

Unieke belevenis voor Flevopost lezers

Voor zaterdag 25 april 2015 heeft Boomreizen een compleet bus-arrangement inclusief matinee voorstelling eerste rang én diner samengesteld.

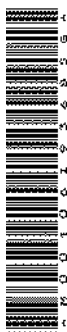
Grootste theaterdecor

Soldaat van Oranje - De Musical ging in het najaar van 2010 in première in het

grootste theaterdecor ooit gebouwd. De musical is gebaseerd op het waargebeurde verhaal van één van de grootste verzetshelden uit onze vaderlandse geschiedenis: Erik Hazelhoff Roelfzema.

Het publiek beleeft de voorstelling in een 360 graden draaiende theaterzaal en wordt zo het waarachtige

verhaal ingetrokken. Vanaf oktober 2014 speelt Soldaat van Oranje - De Musical al 4 jaar elke voorstelling voor een uitverkochte zaal. Dat zijn inmiddels al meer dan 1.300.000 bezoekers. Eind 2013 was de productie de langstlopende voorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Hoe vertel je de verhalen van WOII door aan volgende generaties, hoe houd je de geschiedenis in leven? Soldaat van Oranje - De Musical vertelt een belangrijk verhaal over onze vaderlandse geschiedenis, één van de vele verhalen uit de Tweede Wereldoorlog. Het is slechts nog een kwestie van tijd dat een hele generatie Nederlanders die de Tweede Wereldoorlog heeft meegemaakt er niet meer is. De voorstelling houdt die geschiedenis in leven. Niet alleen de geschiedenis van Erik Hazelhoff Roelfzema, maar juist ook die van alle Nederlanders die keuzes moesten maken in 40-45.

‘Met onze voorstelling hopen we huidige generaties een aanleiding te geven om de persoonlijke verhalen over te leveren van (groot-)ouders op (klein-)kinderen. Zo kunnen we de collectieve herinnering levend houden: vrijheid geef je door. De gedeelde theaterervaring nodigt leerlingen uit in dialoog te gaan over oorlog, vrijheid, het maken van keuzes, moed, vriendschap en opoffering met als decor een waar gebeurd verhaal uit onze vaderlandse geschiedenis’, zegt producent Fred Boot.

De Stichting Educatieve Theaterprojecten, een initiatief van Fred Boot, is in 2014 opgericht met als doel:

Verhalen doorvertellen

Het ontwikkelen en (doen) uitvoeren van educatieprojecten voor jongeren op basis van voorstellingen met een historisch en/of maatschappelijk thema, alles in de meest ruime zin van het woord.

Veel publieks-producties van vrije theaterproducenten zijn geschikt voor educatieve doeleinden. Voor veel jongeren kunnen deze producties een eerste positieve theaterervaring zijn, die past in hun algemene ontwikkeling. De Stichting probeert structurele financiering aan te boren waardoor jaarlijks een groot aantal jongeren een educatieve theatervoorstelling uit de vrije sector kunnen bezoeken. De producent biedt de educatievoorstelling kosten-

neutraal - dus zonder winst-oogmerk - aan. De leerling/school betaalt per kaart 15,75 euro. De overige kosten worden gedekt door fondsen en partners van de Stichting.

Mede mogelijk gemaakt door de Stichting Educatieve Theaterprojecten organiseerde Soldaat van Oranje - De Musical begin dit jaar al zes educatievoorstellingen in de TheaterHangaar in Katwijk, waarbij ruim 6.600 scholieren en docenten deelnamen aan het educatieproject, waar een voorbereidende lesbrieft, een bezoek aan de tentoonstelling ‘Kun jij kiezen in oorlogstijd’ in de foyer, de voorstelling zelf en een evaluatie van deel uitmaken.

Vanwege de grote vraag wil Soldaat van Oranje - De Musical in 2015 graag nieuwe educatievoorstellingen aanbieden en daarom is de Stichting op zoek naar additionele fondsen en partners die dit willen ondersteunen.

HvO verwelkomt de 30.000ste bezoeker Musical arrangement

De gasten worden verrast met een luxe verblijf. (Foto: pr)

NOORDWIJK - Hotels van Oranje(HvO) ontving zaterdag 27 september de 30.000ste bezoeker van het Soldaat van Oranje - de Musical arrangement. De HvO, preferred hotel supplier van Soldaat van Oranje de Musical is er trots op dat de samenwerking zo'n groot succes is.

De première van de musical was op 30 oktober 2010 en is inmiddels verlengd tot juni 2015. Hiermee is Soldaat van Oranje de langstlopende voorstelling uit de Nederlandse

theatergeschiedenis. De musical is gebaseerd op het waargebeurde verhaal van de Nederlandse verzetsheld genaamd Erik Hazelhoff Roelfzema en vertelt het spannende en meeslepende verhaal over zijn oorlogservaringen.

Deze mijlpaal willen de HvO graag vieren en hebben daarom besloten om de speciale bezoekers te verrassen met een luxe verblijf. De gasten zijn na de musical meegenomen voor een exclusieve Soldaat van Oranje backstage tour. Bij terugkomst in het Hotel van Oranje, konden zij genieten van een over-

nachting in compleet vernieuwde Executieve Suite. Aansluitend kregen zij de volgende ochtend een luxe champagne ontbijt op de kamer. Brouwer's Tours uit Noordwijk, preferred partner van de Soldaat van Oranje, heeft het gezelschap in gepast vervoer naar de theaterhangaar in Katwijk vervoerd. 'De musical was intens maar prachtig en het weekend bij de Hotels van Oranje was er een om nooit te vergeten. Mijn dank gaat uit naar iedereen die dit mogelijk gemaakt heeft', aldus mevrouw Moonen.

Minister van Onderwijs woont voorstelling bij

Educatievoorstellingen jeugd

VALKENBURG - Soldaat van Oranje - De Musical breekt record na record. De langstlopende voorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis bestaat in oktober vier jaar. Het vierjarig bestaan staat deze maand in het teken van educatie. Bijzondere aandacht is er voor de Stichting Educatieve Theaterprojecten.

'Ik kreeg tranen in mijn ogen omdat ik beseftte dat het allemaal echt was gebeurd', zegt een 13-jarig meisje die Soldaat van Oranje - De Musical heeft gezien. Haar klasgenoot: 'Hier kun je het echt beleven, een boek is maar saai.' De ruim zesduizend middelbare scholieren die mede dankzij de Stichting Educatieve Theaterprojecten naar de voorstelling zijn geweest, hebben een onvergetelijke theaterervaring op zak. Bovendien hebben ze 'live' de lesstof over de Tweede Wereldoorlog kunnen beleven.

Initiatiefnemer van de Stichting is Fred Boot, de producent van de musical. 'We waren ons er meteen van bewust dat het waargebeurde verhaal over de Soldaat van Oranje, zich uitstekend leent voor educatieve doeleinden', zegt hij. Naast uitdagende lesstof is er een interactieve

Minister Jet Bussemaker in gesprek met middelbare scholieren na afloop van de educatievoorstelling van Soldaat van Oranje - De Musical. (Foto: pr/Joris van Bennekom)

tentoonstelling in de ontvangstruimte de TheaterHangaar.

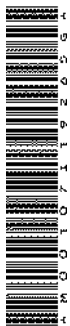
Kostenneutraal

De ervaringen met scholieren zijn zó inspirerend dat ook andere theaterproducenten met een educatieproject aan de slag willen gaan. Voor de financiering van de scholierenvoorstellingen is een mooie constructie bedacht. De producent biedt de educatievoorstelling kostenneutraal - dus zonder winst oogmerk - aan. De leerling/school betaalt een fractie van de normale kaartprijs. De overige kosten wor-

den betaald door fondsen en partners van de Stichting.

Belang

Het vierjarig bestaan van de voorstelling staat in oktober geheel in het teken van educatie. In samenwerking met de Stichting Educatieve Theaterprojecten worden deze maand twee extra voorstellingen voor scholieren georganiseerd waarvan woensdag 1 oktober de eerste plaatsvond. Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap onderstreepte met haar komst het belang van de Stichting en educatie in het algemeen.

'Soldaat van Oranje' op zoek naar recensenten

VALKENBURG - De organisatie achter *Soldaat van Oranje - De Musical* zoekt middelbare scholieren die een recensie willen schrijven over de meest succesvolle productie uit de vaderlandse musicalhistorie. Zij melden zich aan bij Marco de Koning via marco@soldaatvanoranje.nl. De geselecteerden (één per provincie) mogen met een ouder

of begeleider woensdag 29 oktober naar de voorstelling die om 14.00 uur in de TheaterHangaar begint. Voorafgaand volgen ze een workshop recenseren. Stichting Educatieve Theaterprojecten, een initiatief van producent Fred Boot, is nauw betrokken bij het project, dat *Soldaat van Oranje geeft de geschiedenis door* als thema kreeg.

Duizenden scholieren bij educatievoorstellingen

Vier jaar Soldaat van Oranje in het teken van educatie

KATWIJK - Soldaat van Oranje - De Musical breekt record na record. De langstlopende voorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis bestaat in oktober vier jaar. Het vierjarig bestaan staat deze maand in het teken van educatie. Bijzondere aandacht is er voor de Stichting Educatieve Theaterprojecten.

"Ik kreeg tranen in mijn ogen omdat ik beseftte dat het allemaal echt was gebeurd", zegt een 13-jarig meisje die Soldaat van Oranje - De Musical heeft gezien. Haar klasgenoot: "Hier kun je het echt beleven, een boek is maar saai." De ruim zesduizend middelbare scholieren die mede dankzij de Stichting Educatieve Theaterprojecten naar de voorstelling zijn geweest, hebben een onvergetelijke theaterervaring op zak. Bovendien hebben ze 'live' de lesstof over de Tweede Wereldoorlog kunnen beleven.

Initiatiefnemer van de Stichting is Fred Boot, de producent van de musical. "We waren ons er meteen van bewust dat het waargebeurde verhaal over de Soldaat van Oranje, de verzetsstrijder en Engelandvaarder Erik Hazelhoff Roelfzema, zich uitstekend leent voor educatieve doeleinden", zegt hij. "Vanaf het begin hebben we daarom gezorgd voor educatiemateriaal." Naast uitdagende lesstof is er een interactieve tentoonstelling in de ontvangstruimte van de vaste speelplek van de musical, de TheaterHangaar op het voormalige vliegveld Valkenburg in Katwijk.

Droomstart

Inmiddels hebben meer dan 1,4 miljoen mensen de voorstelling bezocht. Zo ook Walter Groenen, in het dagelijks leven directeur

van CJP en tevens voorzitter van de Stichting Educatieve Theaterprojecten. "Met Soldaat van Oranje - De Musical als eerste educatieproject heeft de Stichting een droomstart gemaakt. In dit theaterspektakel, met een sterk inhoudelijk verhaal en vol technische hoogstandjes, wordt zelfs de meest weerbarstige leerling geraakt."

De ervaringen met scholieren zijn zó inspirerend dat ook andere theaterproducenten met een educatieproject aan de slag willen gaan. Groenen legt uit: "Het gaat om toekomstige producties van zogeheten vrije producenten, niet om voorstellingen van gesubsidieerde gezelschappen die sowieso al van alles aan educatie doen en daar ook potjes voor hebben." Hij vervolgt: "Deze commerciële producties zijn toegankelijk, hebben vaak een maatschappelijke en/of historische context en worden prachtig vormgegeven. Dat maakt ze uitermate geschikt voor een positieve culturele ervaring."

Voor de financiering van de scholierenvoorstellingen is een mooie constructie bedacht. De producent biedt de educatievoorstelling kostenneutraal - dus zonder winst oogmerk - aan. De leerling/school betaalt een fractie van de normale kaartprijs. De overige kosten worden betaald door fondsen en partners van de Stichting.

Zoenscène

Walter Groenen was zelf aanwezig bij een van de eerste scholierenvoorstellingen van Soldaat van Oranje - De Musical. "Het is niet niks voor de acteurs", zo zegt hij, "om te spelen voor een zaal met

1.100 jongeren. Zij reageren anders dan wij volwassenen." Hij zag leerlingen giechelen om een zoenscène en ongemakkelijk schuifelen op hun stoel bij verdriet. Groenen heeft hier geen oordeel over, het geeft volgens hem aan hoezeer zij in de voorstelling werden meegesleept. "En natuurlijk hoop ik dat de feiten die zij op school hebben geleerd in de musical op hun plek vallen en dat zij er betekenis aan kunnen geven."

Het vierjarig bestaan van de voorstelling staat in oktober geheel in het teken van educatie. In samenwerking met de Stichting Educatieve Theaterprojecten worden deze maand twee extra voorstellingen voor scholieren georganiseerd waarvan vanmiddag de eerste plaatsvond. De Stichting wil in samenwerking met vrije theaterproducenten laagdrempelige voorstellingen met een belangrijk historisch of maatschappelijk thema toegankelijk maken voor middelbare scholieren. Uitgangspunt is dat de voorstellingen zonder winst oogmerk, dus tegen kostprijs, worden aangeboden. Minister Bussemaker onderstreepte met haar komst het belang van de Stichting en educatie in het algemeen.

Gevulde rugzak

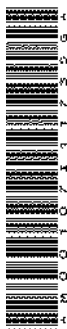
Walter Groenen onderstreept het belang van cultuuronderwijs. Hij hoopt daar met de kersverse Stichting Educatieve Theaterprojecten aan bij te dragen. "Door aanschouwelijk onderwijs, zoals een bezoek aan het theater, dringt de lesstof beter door. Jongeren moeten worden uitgedaagd en zelf verschillende culturele uitingen ervaren."

Volgens de voorzitter horen culturele activiteiten bij de algemene ontwikkeling. "De functie van het onderwijs is om de rugzakjes van de leerlingen te vullen, om hun horizon te verbreden. En wat ze later zelf gaan doen op cultureel gebied, tja, die keuze is aan hen." ●

Minister van OCW Jet Bussemaker in gesprek met middelbare scholieren na afloop van de educatievoorstelling van Soldaat van Oranje - De Musical (Foto: Joris van Bennekom).

UITGESPROKEN

Je moet niet vergeten ervan uit te gaan dat tot Beatrix onze koninginnen dwazen waren, in positieve zin.

Olga Zuiderhoek
actrice die koningin Wilhelmina speelt in de musical *Soldaat van Oranje*, in *Opium* (AVROTROS).

Soldaat van Oranje zoekt jonge recensenten

Middelbare scholieren die altijd al de wens hebben gehad om een theatervoorstelling te recenseren, krijgen hiervoor nu de kans. Soldaat van Oranje - de Musical is namelijk op zoek naar leerlingen die een theaterrecensie willen (leren) schrijven. Soldaat van Oranje be-

staat in oktober vier jaar en nog steeds speelt de productie elke voorstelling voor een uitverkochte zaal. Het vierjarig bestaan van Soldaat van Oranje - de Musical staat de maand oktober in het teken van educatie. In samenwerking met de Stichting Educatieve Theaterprojecten organiseert Soldaat van Oranje - de Musical op

woensdagmiddag 29 oktober een extra educatievoorstelling exclusief voor scholieren. Op 1 oktober was ook er zo'n voorstelling. Bij de tweede extra educatievoorstelling op 29 oktober maken twaalf 'recensenten in spe' deel uit van het schoolpubliek. De op motivatie geselecteerde middelbare scholieren worden niet in het diepe

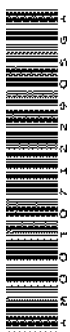
gegooid. Per provincie wordt één deelnemer uitgekozen. Zij krijgen allemaal voorafgaande aan de voorstelling een workshop recenseren van eindredacteur Erik Jonk, die al vele jaren voor Metro voorstellingen recenseert. Hij zal hen de eerste kneepjes van het vak bijbrengen.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Foto's: Joris van Bennekom

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Inschrijven theaterrecensie

Scholieren uit het middelbaar onderwijs die zich willen inschrijven om Soldaat van Oranje - De Musical te recenseren op woensdagmiddag 29 oktober (aanvang workshop 13.00, aanvang voorstelling 14.00u) kunnen zich t/m 15 oktober aanmelden via marco@soldaatvanoranje.nl.

Per provincie wordt 1 scholier gekozen die met begeleider wordt uitgenodigd voor de workshop en de voorstelling op 29 oktober.

Hoe vertel je de verhalen van WOII door aan volgende generaties, hoe houd je de geschiedenis in leven? Soldaat van Oranje - De Musical vertelt een belangrijk verhaal over onze vaderlandse geschiedenis, één van de vele verhalen uit de Tweede Wereldoorlog. Het is slechts nog een kwestie van tijd dat een hele generatie Nederlanders die de Tweede Wereldoorlog heeft meegemaakt er niet meer is. De voorstelling houdt die geschiedenis in leven. Niet alleen de geschiedenis van Erik Hazelhoff Roelfzema, maar juist ook die van alle Nederlanders die keuzes moesten maken in 40-45.

Met onze voorstelling hopen we huidige generaties een aanleiding te geven om de persoonlijke verhalen over te leveren van (groot-)ouders op (klein-)kinderen. Zo kunnen we de collectieve herinnering levend houden: vrijheid geef je door. De gedeelde theaterervaring nodigt leerlingen uit in dialoog te gaan over oorlog, vrijheid, het maken van keuzes, moed, vriendschap en opoffering met als decor een waar gebeurd verhaal uit onze vaderlandse geschiedenis, zegt producent Fred Boot.

De Stichting Educatieve Theaterprojecten, een initiatief van Fred Boot, is in 2014 opgericht met als doel:

Verhalen doorvertellen

Het ontwikkelen en (doen) uitvoeren van educatieprojecten voor jongeren op basis van voorstellingen met een historisch en/of maatschappelijk thema, alles in de meest ruime zin van het woord.

Veel publieks-producties van vrije theaterproducenten zijn geschikt voor educatieve doeleinden. Voor veel jongeren kunnen deze producties een eerste positieve theaterervaring zijn, die past in hun algemene ontwikkeling. De Stichting probeert structurele financiering aan te boren waardoor jaarlijks een groot aantal jongeren een educatieve theatervoorstelling uit de vrije sector kunnen bezoeken. De producent biedt de educatievoorstelling kosten-

neutraal - dus zonder winst-oogmerk - aan. De leerling/school betaalt per kaart 15,75 euro. De overige kosten worden gedekt door fondsen en partners van de Stichting.

Mede mogelijk gemaakt door de Stichting Educatieve Theaterprojecten organiseerde Soldaat van Oranje - De Musical begin dit jaar al zes educatievoorstellingen in de TheaterHangaar in Katwijk, waarbij ruim 6.600 scholieren en docenten deelnamen aan het educatieproject, waar een voorbereidende lesbrieft, een bezoek aan de tentoonstelling 'Kun jij kiezen in oorlogstijd' in de foyer, de voorstelling zelf en een evaluatie van deel uitmaken.

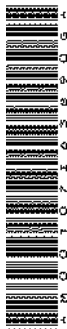
Vanwege de grote vraag wil Soldaat van Oranje - De Musical in 2015 graag nieuwe educatievoorstellingen aanbieden en daarom is de Stichting op zoek naar additionele fondsen en partners die dit willen ondersteunen.

LELYSTAD

Marjolein naar musical

Marjolein Verschuuren uit Lelystad is uitgekozen om woensdag een recensie te schrijven van Soldaat van Oranje - De Musical. Zij leert samen met 11 andere provinciewinnaars de fijne kneepjes van het recenseren van een journalist.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Vriend van de Soldaat van Oranje

Morgen vier jaar geleden ging de musical Soldaat van Oranje in première, de langstlopende voorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis. Boy Ooteman speelde ruim 700 keer mee.

INTERVIEW **Robbert van Heuven**

Boy Ooteman moet even rekenen. 743 keer speelde hij inmiddels de rol van student Chris de Vries, voor meer dan 800.000 bezoekers. Chris is in 'Soldaat van Oranje' de beste vriend van Erik Hazelhoff Roelfzema, de verzetsstrijder op wiens autobiografie de succesvoorstelling 'Soldaat van Oranje' is gebaseerd.

Sinds de première in 2010 is elke voorstelling uitverkocht. Ooteman had dat in zijn stoutste dromen niet kunnen denken toen hij vier jaar geleden auditie deed. Een vriend vertelde hem over de voorstelling. "Wat wordt het dan?", vroeg ik. 'Geen idee', zei die vriend, 'maar toneelregisseur Theu Boermans gaat het regisseren.'

Ik had nooit de ambitie om in een musical te spelen, maar dit wilde ik wel eens meemaken. We hadden eigenlijk geen echt benul van waar we instapten."

Pas toen in de zomer van 2010 de repetities begonnen in een studio in Amsterdam, werd Ooteman duidelijk wat de schaal van de onderneming zou worden. "Het publiek zou op een draaischijf ronddraaien, we zouden op een voormalig vliegveld gaan spelen en er zou een echt vliegtuig in de voorstelling te zien zijn."

Het spektakel zou kortom groot zijn, maar regisseur Boermans wilde de voorstelling niet te afhankelijk maken van alle effecten. Prettig was ook dat Boermans zijn jonge spelersgroep relatief veel ruimte gaf om mee te denken over de voorstelling en hun personages. "Na de repetities op het vliegveld zaten we als acteurs vaak nog uren na te praten in een truckerscafé om de hoek. Er werd zoveel gepraat dat de muzikaal leider op een gegeven moment vroeg: 'Is theater een vorm van democratie, of zo?'"

Het werken aan de voorstelling was voor de eerste groep acteurs een sprong in het duister. Of er ook mensen zouden komen kijken, was in oktober 2010 nog maar de vraag. "Wij dachten zelf: 'Wie gaat daar nou naartoe?' Er zaten weinig bekende namen in de cast en de voor-

stelling speelde ook nog eens op een afgelegen vliegveld."

Maar na de eerste try-outs en lovende recensies na de première begon het te lopen als een trein. Ooteman en zijn collega Oren Schrijver hadden backstage een bescheiden stukje wand zwart geverfd om het aantal voorstellingen te turven. "We dachten dat ruimte voor 100 voorstellingen wel genoeg zou zijn. We hebben de ruimte al een aantal keer moeten vergroten."

Van de vier jaar speelde Ooteman er drie, en daarmee is hij één van de langst spelende castleden. Na een jaar stopte een groot deel van de originele cast ermee. Dat was lastig, vond hij. Ze waren samen in het diepe gesprongen en hadden een hechte band. "Nog steeds heeft die groep regelmatig etentjes met elkaar. De nieuwe mensen stapten in een voorstelling die al gemaakt was met een volle zaal als vanzelfsprekendheid. Daardoor was er minder een leven-en-dood-mentaliteit zoals bij de eerste groep. Al is het voor de nieuwe acteurs weer moeilijk om je in korte tijd een rol eigen te maken die je niet zelf hebt ontwikkeld."

Regisseur Theu Boermans vindt het daarom belangrijk dat nieuwe acteurs hun rol echt naar zich toetrekken. Ieder nieuw castlid speelt zijn personage daarom anders dan zijn voorganger. Zo is de huidige Erik Hazelhoff, gespeeld door Stefan Rokebrand een bedachtzamer Erik dan de meer testosteron-gedreven eerste Erik van Matteo van der Grijn.

Voor Ooteman bleek het spelen met verschillende acteurs een van de redenen waarom hij het na zoveel voorstellingen nog steeds naar zijn zin heeft. Door de wisselende samenstelling ontstaat er steeds een andere dynamiek in de voorstelling. "Ik speel mijn rol met elke cast een beetje anders. Met Stefan kan ik bijvoorbeeld een veel stoerdere Chris neerzetten dan met Matteo. Als ik met hem speelde was mijn Chris weer veel lomper. De acteurs kleuren de personages als het ware telkens opnieuw naar elkaar toe. Als we allemaal stoicijs onze eigen rol blijven spelen wordt de voorstelling nooit een organisch geheel." Nog steeds hebben de

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

castleden na afloop in het stamcafé discussies over wat er beter kan. "Dan zegt de barvrouw die sommigen van ons al vier jaar kent: 'Hebben jullie het nou al weer over die voorstelling?'"

De betrokkenheid van de 'Soldaten' – zoals de werknemers zichzelf noemen – bij de voorstelling is groot. Castleden vertrekken, maar een groot aantal komt na een tijdje afwezigheid terug naar Valkenburg. Ooteman: "Het is een gemeenschap geworden, een dorp, waarin van alles gebeurt. Er ontstaan vriendschappen, romances, routines en rituelen. Tussen de bedrijven door worden er Mario-Kart-competities en medewerker-van-de-week-wedstrijden opgestart."

Dat familiegevoel is fijn, zegt hij, maar hij is ook zo lang blijven hangen, omdat hij gewoon een heel leuke rol heeft. Spelen in 'Soldaat' heeft veel weg van een jongensboek. "Ik mag motorrijden, ik mag schieten, ik mag zwemmen, ik mag mooie liedjes zingen en ik krijg uiteindelijk het meisje."

Wat de voorstelling voor Ooteman het meest bijzonder maakt, zijn de intense reacties vanuit het publiek. "Een man die nooit over de oorlog had willen praten, kwam met zijn zoon naar de voorstelling. Nog voordat de voorstelling aanving, begon hij met vertellen. Hij kwam met tranen in zijn ogen naar buiten en had daarna nog een lang gesprek met zijn zoon. Dat mensen het decor spectaculair vinden, is leuk, maar voor dat soort momenten doe je het."

Hij vindt het daarom belangrijk dat hij en de andere spelers regelmatig na de voorstelling met het publiek in gesprek gaan. "Doordat we zo vaak spelen, is het heel verleidelijk om meteen na de voorstelling naar huis te gaan. Maar voor het publiek is het altijd de eerste keer."

Dertien Wilhelmina's

Op 30 oktober 2010 ging 'Soldaat van Oranje – de Musical' in première. De musical over de avonturen van verzetsstrijder Erik Hazelhoff Roelfzema tijdens de Duitse bezetting speelt vandaag zijn 1350ste voorstelling. Er werden tot nu toe ruim 1,4 miljoen kaartjes verkocht.

De rol van koningin Wilhelmina kreeg het vaakst een nieuwe invulling. Dertien actrices speelden haar, onder wie Anne-Wil Blankers, Catherine ten Bruggencate, Sylvia Poorta en Olga Zuiderhoek.

Een hoofdrol is ook weggelegd voor een echt vliegtuig: een Dakota C-47. De Dakota die oorspronkelijk voor de productie bestemd was, was nog voor de eerste voorstelling total loss. Het toestel kwam bij het vervoer klem te zitten tussen de betonnen randen van een brug op de rijksweg A44.

'Ik mag motorrijden, schieten, zwemmen, en ik krijg uiteindelijk het meisje'

De bevrijding. Koningin Wilhelmina keert met een Dakota terug in Nederland. FOTO JORIS VAN BENNEKOM

Boy Ooteman (rechts): 'Nog steeds heeft de eerste

groep acteurs regelmatig etentjes met elkaar.' FOTO JORIS VAN BENNEKOM

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

‘Meteen **verliefd** op die stinkende hangaar’

Fred Boot trots op onverwoestbare succes *Soldaat van Oranje*

RBBKATWIJK | De langstlopende voorstelling uit de Nederlandse geschiedenis ging vandaag precies 4 jaar geleden in première. Dat *Soldaat van Oranje - De Musical* zo'n succes zou worden, had initiatiefnemer en producent Fred Boot nooit kunnen bevroeden. Boot blikt terug hoe hij het megalomane project uit de grond stampte.

MARLIES VAN LEEUWEN en MARK DEN BLANKEN

Tallose keren is hij voor gek verklaard. Fred Boot, die van het aangrijpende heldenepos van Erik Hazelhoff Roelfzema muziektheater wilde maken en dat ook nog eens van plan was in een oude hangaar op een plek ver van het 'normale' uitgaansleven. Met een, in de theaterwereld tot dan nog nooit vertoonde, draaiende zaal! Boot lacht als hij aan al die scepsis terugdenkt. „Op het schoolplein, in de winkel. Mensen snapten het niet. Voor mij was dat juist een drijfveer. Ik heb ze ook stuk voor stuk uitgenodigd op de voorpremière. Apetrots liep ik daar rond.”

Inmiddels zijn de 1103 stoelen voor *Soldaat van Oranje* al 4 jaar lang elke voorstelling gevuld. Maar het verhaal van Fred Boot begon al vele jaren eerder. In 1994, toen hij in New York was om Joop van den Endes musical *Cyrano* te promoten, tevergeefs, kwam hij op het idee. „Wat zou wel bij die patriottistische Amerikanen aanslaan? Misschien was het omdat ik aan het woord patriottisme dacht, maar meteen zag ik *Soldaat van Oranje* voor me. Als kleine jongen verslond ik dat boek en de film.”

Hawaii

Het idee bleef een decennium in zijn achterhoofd zwerven, tot zijn broer - die in Amerika woont - hem belt.

„Dat hij Boots held Hazelhoff, die op Hawaii woont, gaat ontmoeten. „Ik grapte tegen mijn broer dat hij dan meteen maar de rechten voor de musical moest regelen. Een dag later kreeg ik zijn prachtige mailadres: oranje@aloha.net.”

Boot, zelf op dat moment vader van een zoon van 2 en een pasgeboren dochttertje, weet dat hij zijn kans moet grijpen. „Wat ga ik mijn kinderen meegeven van wat mijn ouders, geboren in 1928, hebben meegeemaakt? Dit oorlogsverhaal moet worden verteld aan de volgende generatie.”

Hoewel Hazelhoff niet direct staat te springen om een musical over zijn leven, trekt Boot hem zonder al te veel problemen over de streep. „Toen ik net de rechten had, hoopte ik dat we het überhaupt konden realiseren. Of we zouden er een grootse epische voorstelling van maken, of juist een intieme solovoortelling in theater Bellevue. Niets er tussenin.”

De band met Hazelhoff werd steeds hechter, en toen de verzetsheld in 2007 overleed, hielp Boot mee met de herdenking. Het bracht hem in contact met Dick Berlijn, toen nog commandant der strijdkrachten en met Jack de Vries, voormalig staatssecretaris van Defensie. „Zij waren enthousiast en zo kwamen we uiteindelijk op vliegbasis Valkenburg bij Katwijk. Ik was op

slag verliefd op Hangaar 6, hoewel het zo'n stinkende en vieze bende was doordat er al jaren niet meer naar was omgekeken.”

Boot verzamelde steeds meer mensen om zich heen en de plannen werden grootser. Zeven verschillende sets, motoren, een echt vliegtuig en een ongekend grote draaischijf met daarop een tribune. Dat de zaal draait en niet het toneel, maakt het uniek. Investeerder Alex Mulder legde zonder schroom 9,5 miljoen euro in. „Hij vond ons gewoon een leuke club mensen met een interessant idee. En het is een verhaal dat verteld moest worden. Dat vond hij belangrijker dan het rendement. In zijn hoofd was dat geld gewoon weg. Alles wat wordt terugverdiend, is mooi meegenomen.”

Vertrouwen

„Heb ik geen slapeloze nachten gehad van zo'n investering? Nee, ik heb altijd het vertrouwen gehouden dat we in elk geval de première zouden halen. Uiteraard voelde ik wel de druk dat het een succes moest worden, misschien juist omdat onze investeerder deze houding had,” zegt Boot.

Hij is erg trots dat de musical nu 4 jaar later nog steeds zo goed loopt. Al zou eigenlijk vorig jaar al gestart moeten zijn met een woningbouwproject op die plek. „De recessie heeft ons geholpen, dat bouwplan is enorm vertraagd. We mogen nog jaren blijven, maar we gaan *Soldaat* niet uitmelken door de kaartjes in de uitverkoop te doen. Ik wil net zo chic eindigen als we zijn begonnen.”

Bezoekers

Marjolein Kistemaker (51) vindt dat de musical een prominente rol in de cultu-
rele geschiedenis van Ne-
derland moet krijgen. Ze is
samen met haar ouders en kin-
deren naar de voorstelling ge-
weest. Met resultaat: dochter
Didi (18) is na afloop in gesprek
gegaan met haar grootouders
Ankie en Jan, die nog jonge kin-
deren waren in de oorlog. Didi:

„De oorlog is
toch een on-
derwerp
dat je an-
ders niet
makkelijk
be-
spreekt.”

Jessica Uijtewaal (38)
bezoekt de musical van-
daag voor de 43ste keer,
meestal samen met vrien-
dinnen. „Als ik kan kiezen tus-
sen nog een keer Soldaat of
toch een andere musical, dan
kies ik weer voor Soldaat. Het is
toch elke keer weer anders. Ik
zie dingen die anderen wellicht
niet zien. Na afloop spreek ik de
cast wel eens aan. 'De aanste-
ker was stuk

hè'. Nie-
mand
heeft dat
dan ge-
zien,
maar ik
wel.

◀ **Fred Boot, initiatiefnemer en
producent van de musical Sol-
daat van Oranje. 'Het is een ver-
haal dat verteld moest worden.'**

FOTO PATRICIA STEUR

Vierde verjaardag Soldaat van Oranje

KATWIJK • Anderhalf miljoen Nederlanders zagen de muzikale productie Soldaat van Oranje op voormalig vliegbasis Valkenburg en een kwart van hen komt minstens één keer terug.

Daarmee heeft de musical alle eerder bestaande records van on-

Musicalproducent Fred Boot met Karin Hazelhoff Roelfzema, weduwe van de overleden echte Soldaat van Oranje (onder), en dochter Karna.

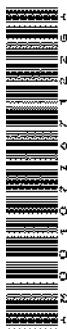
FOTO JOHANNES DALHUIJSEN

der andere Phantom of the Opera (3 jaar) verpulverd. Producent Fred Boot viert vandaag samen met de cast en eregasten Karin Hazelhoff Roelfzema en haar dochter Karna de vierde verjaardag van de productie.

„Het was zo'n sprong”, zegt hij. „Met een onbekende cast, op een onbekende locatie een musical neerzetten waar ook al een succesvolle film van is. Ik moet toegeven dat ik er ook weleens van wakker lag. Dit is gewoon onwerkelijk.”

Dat beaamt ook de weduwe van de in 2007 overleden echte Soldaat van Oranje, Erik Hazelhoff Roelfzema: „En dan te bedenken dat Erik een hekel had aan het dansen en zingen in een musical. Maar als hij dit had gezien was hij er zeer van onder de indruk geweest. Dit vertelt zijn verhaal op de enige goede manier. En het is indringend in plaats van frivool. Het is ook meer waarheidsgetrouw dan de film.”

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

Getal van de dag

1354

keer Soldaat van Oranje

Gisteravond stond de voorstelling vier jaar op de planken, de bezoekers kregen een herinneringsmok. De musical trok tot nu toe 1,5 miljoen bezoekers, de draaischijf waar het publiek op zit, heeft 2146 kilometer afgelegd.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 1.032,00 en oplage 29.766

alleen voor intern/eigen gebruik

STERKSTE SCHAKEL 2015

Van vliegtuighangars tot evenementenlocaties

 GENOMINEERD
 STERKSTE SCHAKEL
 2015

TheaterHangaar & Hangaar2 bieden ongekeende mogelijkheden

Op het indrukwekkende terrein - zeker gezien de historie - van voormalig vliegveld Valkenburg bevindt zich de TheaterHangaar waar al vier jaar lang het succesvolle en indrukwekkende verhaal van Soldaat van Oranje wordt opgevoerd. Soldaat van Oranje – De Musical, gebaseerd op het waargebeurde verhaal van verzetsheld Erik Hazelhoff Roelfzema, is het ultieme voorbeeld van belevingstheater en dat begint al bij aankomst. De landingsbaan waarop je aan komt rijden, de portier in Royal Airforce uniform, de inrichting, de menukaart, zélf s de toiletten en dan hebben we nog niet eens de draaiende theaterzaal, een echte originele Dakota en het belangrijke verhaal over WOII zelf genoemd. De TheaterHangaar en de naastgelegen evenementenlocatie Hangaar2 bieden ongekeende mogelijkheden. Denk aan congressen, evenementen, bedrijfspresentaties en feesten.

Steeds meer bedrijven ontdekken de grenzeloze mogelijkheden die de TheaterHangaar & Hangaar2 hen biedt. "De 360 graden draaiende theaterzaal biedt plaats aan 1103 mensen. Ons restaurant beschikt over 150 couverts, maar kan worden uitgebreid voor exclusieve groepen. Boven op het bordes kunnen we voor 250 personen een diner verzorgen", vertelt directeur Harry de Bruin. "Betrek je onze tweede hangaar, Hangaar2, dan zijn de mogelijkheden echt ongekeend. Hier kunnen tot 3500 mensen in. Dat in combinatie met de enorme buitenruimte van 70 hectare maakt deze locatie interessant voor uiteenlopende doeleinden. Het is voorgekomen dat in onze theaterzaal een bedrijf nog 's middags haar relaties de nieuwste vrachtwagen toonde en dat 's avonds Soldaat van Oranje

– De Musical weer speelde. Zelfs met de helikopter komen, behoort tot de mogelijkheden. Het kan hier gewoon."

Hollands trots

Het bedrijf TheaterHangaar' is ontstaan vanuit Soldaat van Oranje – De Musical. "We zijn er allemaal ingestapt zonder enige zekerheid wat het ons zou brengen. Dat is meteen ook onze kracht: we hebben het écht met elkaar opgebouwd en dat voel je terug in onze bedrijfscultuur. We zijn er trots op en dat stralen we uit. We zetten ons iedere dag met een grote glimlach voor 100% in", benadrukt De Bruin. "De gasten komen al met een goed gevoel binnen en wij doen er met ruim 150 medewerkers alles aan om hun verwachtingen te overtreffen. Van binnenkomst tot vertrek zorgen we voor de ultieme beleving. Een avondje uit kost genoeg en wij zorgen er met elkaar voor dat het elke cent dubbel en dwars waard is geweest."

Alles is mogelijk

De locatie, de historie, de omliggende plaatsen alles haakt in elkaar en dat versterkt de beleving die gasten meekrijgen. "Soldaat van Oranje – De Musical is een puur Hollands verhaal. Stoer, en indrukwekkend. Elementen die we in de inrich-

ting hebben verwerkt", licht De Bruin toe. "De stoere houten vloer in de foyer, materialen als glas en staal, tekstfragmenten op de muur, de flessen oranjebitter boven de bar, de grijze bunkertunnels naar de theaterzaal. Elk element draagt bij aan de beleving. Bedrijven kunnen gebruik maken van dit bestaande decor en voortborduren op die beleving. We hebben bijvoorbeeld bedrijven die graag vergaderen in onze 'Minerva-set', maar willen ze een bar aanpassen aan een eigen thema, dan kan dat ook. Hangaar2 is helemaal leeg met originele spanten en heeft een rauwe industriële uitstraling. Het is volledig naar wens in te richten. Beurzen, evenement met podium binnen of buiten, productpresentaties of congressen. Alles is mogelijk", benadrukt de directeur ter afronding. ■

Harry de Bruin: "We hebben het écht met elkaar opgebouwd en dat voel je terug in onze bedrijfscultuur."

FOTO JORIS VAN BENNEKOM

TheaterHangaar & Hangaar2

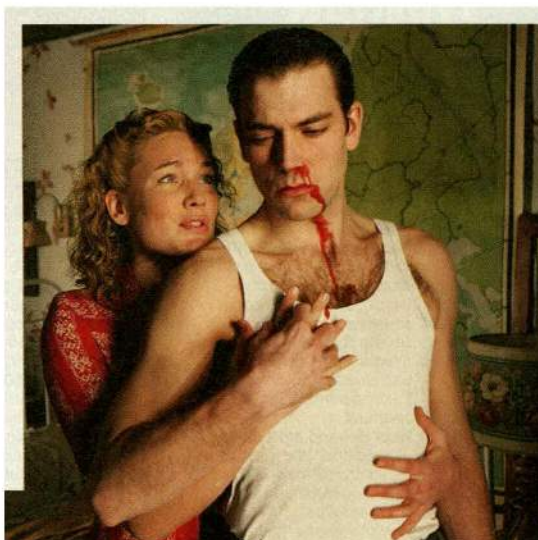
1e Mientlaan / Wassenaarseweg 75
 2223 LA Katwijk
 T 071 – 401 4511
 E info@theaterhangaar.nl
 I www.theaterhangaar.nl
 I www.hangaar2.nl

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

Sneak preview

In september 2013 werd *Soldaat van Oranje - De musical* voor de 1095e opgevoerd. Daarmee was het toen al de langstlopende productie ooit. Inmiddels zijn we alweer ruim een jaar verder en loopt de musical in ieder geval nog tot en met juni 2015. Hoog tijd voor een kijkje in de wereld van deze bijzondere, oer-Hollandse megaproductie.

SOLDAAT VAN ORANJE 16.55, RTL 4

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

DE MUSICAL 'SOLDAAT VAN ORANJE' GING VIER JAAR GELEDEN IN PREMIÈRE EN IS SINDSDIEN STEEVAST UITVERKOCHT. VIER VRAGEN AAN THEATER-PRODUCENT FRED BOOT OVER DE LANGST LOPENDE VOORSTELLING UIT DE NEDERLANDSE THEATERGESCHIEDENIS.

Wat is de aantrekkingskracht van de musical?

"De inhoud is de belangrijkste factor. Iedereen heeft een binding met de Tweede Wereldoorlog, omdat ieders (groot)ouders het hebben meegemaakt. Met deze voorstelling houden we de geschiedenis levend. Daarnaast is het 'totaal-theater': de voorstelling is muziek, toneel, film en documentaire ineen."

Wat doet de voorstelling vooral: informeren of amuseren?

"Allebei. Het verhaal leidde ons naar het vliegveld van Katwijk, midden in het gebied waar het leven van Erik Hazelhoff Roelfzema zich in de oorlog afspeelde.

De succesvolste musical ooit

Daar bedachten we een ronddraaiend decor met projectieschermen. We organiseren nu ook schoolvoorstellingen. Hopelijk stimuleert het jongeren om na te denken over oorlog en het maken van keuzes in oorlogstijd. Toen, maar ook nu: denk maar aan Syriëgangers."

Wat is de kracht van het decor?

"Doordat je ronddraait en beelden uit documentaires op projectieschermen ziet,

blijf je continu in het verhaal gezogen. Daarnaast blijft het indrukwekkend om te zien – het stranddecor bestaat uit maar liefst 300.000 liter water en 50.000 kilo zand."

Gaat de musical ooit stoppen?

"Ooit moet het theater wijken voor woningbouw, maar voorlopig mogen we blijven. En er blijven mensen komen; voor het eerst of voor de tweede of derde keer."

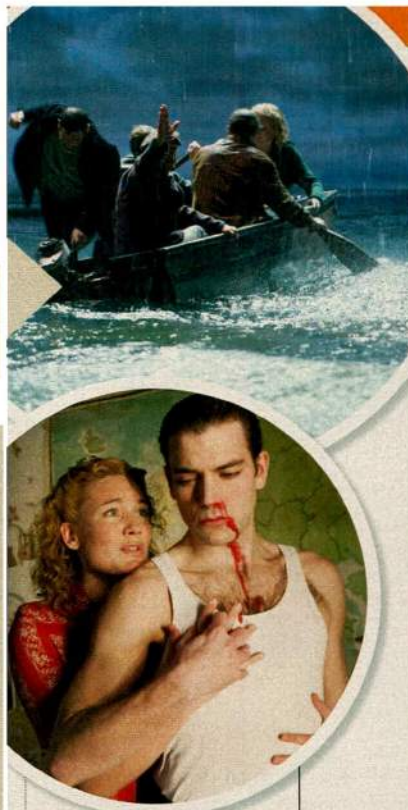
J. V. BENNEKOM

**SOLDAAT
 VAN ORANJE**

**SNEAK
 PREVIEW**

In december 2013 werd *Soldaat van Oranje - De musical* voor de 1095ste keer opgevoerd. Daarmee was het toen al de langstlopende productie ooit. Inmiddels zijn we bijna een jaar verder en loopt de musical in elk geval nog tot juli 2015. Hoog tijd voor een kijkje in de wereld van deze bijzondere, oer-Hollandse mega-productie. **16.55, RTL 4**

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Soldaat van Oranje viert vierjarig bestaan

KATWIJK - Afgelopen donderdag precies vier jaar geleden ging Soldaat van Oranje - De Musical in première in de TheaterHangaar in Katwijk. Sindsdien wordt elke voorstelling voor een uitverkochte zaal gespeeld. Inmiddels zagen ruim 1,4 miljoen bezoekers de voorstelling op de voormalige vliegbasis Valkenburg.

Na afloop van de 1.354ste voorstelling krijgen de bezoekers vanavond bij deze nieuw behaalde mijlpaal, traditiegetrouw, een herinnering-

smok uitgereikt. Het vierjarig bestaan staat in het teken van educatie en de Stichting Educatieve Theaterprojecten (www.vtpeducatie.nl). Deze maand werden twee extra educatievoorstellingen voor in totaal 2.200 scholieren gespeeld. Gisteren (donderdag) werd hier in een zes minuten durende tv-special in een exclusief Ster-blok op NPO3 aandacht aan besteed.

Soldaat van Oranje - De Musical is t/m juni 2015 te zien in de TheaterHangaar in Katwijk. ●

MUSICAL Beste inzending wordt geplaatst in *Metro*

Tiener recenseert Soldaat van Oranje

Elf middelbare scholieren, afkomstig uit heel het land, zijn uitgekozen om een recensie te schrijven over de langstlopende musical van Nederland: Soldaat van Oranje.

door **Laura Mennen**

Dit gaat wel moeilijk worden. Het was gewoon een super musical, waar ik eigenlijk maar weinig woorden voor heb”, zegt Glenn Kraal (15) uit Beek na afloop van de musical. Hij is één van de jongeren die zijn uitgekozen om de musical Soldaat van Oranje te recenseren. De musical over de Tweede Wereldoorlog is inmiddels door ruim 1,4 miljoen mensen bekeken. Soldaat van Oranje, waarin de geschiedenis van Erik Hazelhoff wordt verteld, bestaat vier jaar en is daarmee de langstlopende voorstelling uit de theatergeschiedenis van Nederland. Ter gelegenheid hiervan worden in de Theaterhangaar in Katwijk twee extra voorstellingen voor scholieren georganiseerd. Het doel is verhalen uit de Tweede Wereldoorlog over te leveren aan de huidige generaties. Tijdens de tweede educatieve voorstelling zitten er ook ‘recensenten in spe’ in de zaal. De moeder van Glenn Kraal zag een paar weken geleden op internet een oproep voor middelbare scholieren om een recensie

Glenn Kraal maakt druk aantekeningen tijdens de pauze.

foto **Hollandse Hoogte**

te (leren) schrijven. Ze vond het echt iets voor haar zoon. Glenn Kraal heeft grote belangstelling voor de oorlog. „Ik verzamel spullen. Voornamelijk van de geallieerden. Daarnaast werk ik als vrijwilliger in het Eye-witnessmuseum in Beek,” vertelt hij. Afgelopen week kreeg hij te horen dat hij met elf anderen was geselecteerd om de musical te bekijken en een recensie te schrijven. De beste recensie wordt gepubliceerd in *Metro*. Elke uitgekozen scholier komt uit een andere provincie. Voor de musical begint, krijgen ze uitleg van *Metro* recensent Erik Jonk. Hij geeft hen onder meer zijn recensie over Soldaat van Oranje en een aantal gouden regels, geformuleerd in een vraagstelling, voor het schrijven van een recensie. Vervolgens gaan de jongeren naar de theater-

zaal, waar ze met achthonderd andere enthousiaste middelbare scholieren de musical gaan zien. Glenn Kraal heeft zich niet voorbereid op de musical. Hij heeft geen andere recensies gelezen. Hij kent de musical alleen van de reclame op tv. Hij vindt recenseren toch best lastig. „Je moet goed op het verhaal letten. Daarnaast moet je dingen die jij belangrijk vindt eruit halen en opschrijven. Op een gegeven moment word je zo de musical ingezogen, dat dat best moeilijk is.” Toch valt het schrijven hem een dag later wel mee. „Ik heb van tevoren de recensie van Erik Jonk en de gouden regels doorgelezen. In gedachten ben ik terug gegaan naar de musical. Daarna ben ik gaan schrijven. Het begin is het moeilijkst. Maar als je eenmaal bezig bent, gaat het vanzelf.”

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 7.064,00 en oplage 141.854

alleen voor intern/eigen gebruik

MUSICAL • Scholieren recenseren Soldaat van Oranje • Artikel winnaar komt in Metro

‘Begin van een recensie is het moeilijkst’

Elf middelbare scholieren, afkomstig uit heel het land, zijn uitgekozen om een recensie te schrijven over de langstlopende musical van Nederland: Soldaat van Oranje.

door **Laura Mennen**

Dit gaat wel moeilijk worden. Het was gewoon een supermusical, waar ik eigenlijk maar weinig woorden voor heb”, zegt Glenn Kraal (15) uit Beek na afloop van de musical. Hij is één van de jongeren die zijn uitgekozen om de musical Soldaat van Oranje te recenseren. De musical over de Tweede Wereldoorlog is inmiddels door ruim 1,4 miljoen mensen gezien. De productie Soldaat van Oranje, waarin de geschiedenis van Erik Hazelhoff wordt verteld, draait vier jaar en is daarmee de langstlopende voorstelling uit de theatergeschiedenis van Nederland. Ter gelegenheid hiervan worden in de Theaterhangaar in Katwijk twee extra voorstellingen voor scholieren georganiseerd. Het doel is ver-

halen uit de Tweede Wereldoorlog over te leveren aan de huidige generaties.

Tijdens de tweede educatieve voorstelling zitten er ook ‘recensenten in spe’ in de zaal. De moeder van Glenn Kraal zag een paar weken geleden op internet een oproep voor middelbare scholieren om een recensie te (leren) schrijven. Ze vond het echt iets voor haar zoon. Glenn Kraal heeft grote belangstelling voor de oorlog. „Ik verzamel spullen. Voornamelijk van de geallieerden. Daarnaast werk ik als vrijwilliger in het Eyewitnessmuseum in Beek,” vertelt hij.

Afgelopen week kreeg Glenn te horen dat hij met elf anderen was geselecteerd om de musical te bekijken en een recensie te schrijven. De beste recensie wordt gepubliceerd in Metro.

Elke uitgekozen scholier komt uit een andere provincie. Voor de musical begint, krijgen ze uitleg van Metro-recensent Erik Jonk. Hij geeft hen onder meer zijn recensie over Soldaat van Oranje en een aantal gouden regels, geformuleerd in een vraagstelling, voor het schrijven van het commentaar. Vervol-

gens gaan de jongeren naar de theaterzaal, waar ze met achthonderd andere enthousiaste middelbare scholieren de musical gaan zien. Glenn Kraal heeft zich niet voorbereid op de voorstelling. Hij heeft ook geen andere recensies gelezen. Hij kent de musical alleen van de reclame op tv. Het recenseren vindt hij toch best lastig. „Je moet goed op het verhaal letten. Daarnaast moet je dingen die jij belangrijk vindt eruit halen en opschrijven. Op een gegeven moment word je echter zo het verhaal in gezogen, dat dat best moeilijk is.” Toch valt het schrijven hem een dag later wel mee. „Ik heb van tevoren de recensie van Erik Jonk en de gouden regels doorgelezen. In gedachten ben ik terugggegaan naar de musical. Daarna ben ik gaan schrijven. Het begin is het moeilijkst. Maar als je eenmaal bezig bent, gaat het vanzelf.”

► **De theaterproductie levert verhalen uit de Tweede Wereldoorlog over aan de huidige generaties.**

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 19.376,00 en oplage 220.342

alleen voor intern/eigen gebruik

Glenn Kraal maakt druk aantekeningen tijdens de pauze.

foto **Hollandse Hoogte**

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 19.376,00 en oplage 220.342

alleen voor intern/eigen gebruik

Voor de voorstelling wordt een echt vliegtuig gebruikt.

Vliegtuig, een waterbak en draaiend theater

Vier jaar geleden startte Soldaat van Oranje in TheaterHangaar in Katwijk op vliegveld Valkenburg. Deze locatie biedt unieke mogelijkheden.

Tijdens de voorstelling draait het publiek door het theater

op een unieke draaischijf. In vier jaar tijd heeft deze ruim 2146 kilometer afgelegd.

Daarnaast worden de bezoekers verrast door motoren die langsrijden, een echte waterbak van 300.000 liter én een echt vliegtuig.

Meet en Greet met spelers van Soldaat van Oranje

Een verassing voor de jonge recensenten. Spelers Jorrit Ruijs (Ruijs speelt Bram, de Joodse vriend van Erik Hazelhoff Roelfzema) en Maudy Bremer komen tijdens de workshop van Erik Jonk (links) langs om te vertellen over hun rol en de musical.

Mayke naar Soldaat van Oranje

Scholieren kregen de kans om een recensie te schrijven over de musical Soldaat van Oranje. Namens Friesland werd de 14-jarige Mayke Eekhof uit Oudehaske uitgekozen.

OUDEHASKE

Woensdagochtend om half zeven gaat de wekker van Mayke. Een bijzondere dag want ze mag op bezoek bij de musical Soldaat van Oranje. De organisatie plaatste een oproep: ze waren op zoek naar middelbare scholieren die een recensie willen schrijven over de musical.

„Mijn moeder zag de oproep in de krant. Ze vroeg of het niet iets voor mij was. Van elke provincie waren ze op zoek naar iemand die mee wilde doen. Zelf heb ik veel met schrijven, de oorlog en geschiedenis. Mijn vader is helemaal gek van de oorlog. Hij vertelt me vaak dingen over die tijd. Toen ik hoorde dat ik mee mocht doen was ik héél erg blij.”

Soldaat van Oranje vertelt het verhaal van de Leidse student Erik Hazelhoff Roelfzema, de bekendste verzetsstrijder van ons land. Als in 1940 de oor-

log uitbreekt, ontsnapt hij naar Engeland en bouwt hij een band op met koningin Wilhelmina. Vanuit Engeland smokkelt Erik zendapparaatuur naar Nederland. Ook is hij als piloot betrokken bij de bombardementen op Duitsland. De musical vertelt de bezoekers een verhaal over vrijheid, vriendschap, verraad, verliefdheid, volk en vaderland.

„We wilden zelf al naar de musical, maar het kwam er nooit van. Ik vind het bijzonder dat er een speciaal theater is gebouwd voor de musical. Ik weet dat ze met veel speciale effecten werken. Ze gebruiken 300.000 liter water voor de Noordzee en het strand, het theater draait op een draaischijf en ze gebruiken een echt vliegtuig. Al die dingen maken de musical heel bijzonder. Daar moest ik gewoon heen.”

Educatief

Een paar keer per jaar houdt de musical speciale voorstellingen voor middelbare scholieren. Woensdag is het ook zo'n voorstelling. De zaal zit vol met jongeren die hun ogen uitkijken in het theater. Marco de Koning is organisator van de musical: „Tijdens de voorstellingen zie je een heel divers publiek. Ouders, kinderen, opa's en oma's. Je ziet na afloop dat kinderen in discussie gaan over het verhaal. We merkten dat de musical een soort live educatie les is.”

Daarom wilden we iets organiseren voor de jongere doelgroep. „We dachten, wat kunnen we hiermee doen? En wat kun je dan beter doen dan kinderen uitnodigen en ze een recensie laten schrijven, het verhaal door hun ogen beschouwd.”

Backstage

De beste recensie komt op de website van de Metro en wint

een kijkje achter de schermen van de musical. Soldaat van Oranje is de langstlopende Nederlandse musical aller tijden. Vier jaar geleden startte de musical in Theater-Hangaar in Katwijk. Het theater is gebouwd op een unieke locatie, vliegveld Valkenburg. Op de première was voormalig koningin Beatrix aanwezig. Ondertussen hebben anderhalf miljoen mensen de musical bezocht. Soldaat van Oranje is avond na avond uitverkocht.

Ineke Boersma

Mayke Eekhof voor TheaterHangaar.

Foto's: Ineke Boersma

Mayke Eekhof.

Middelbare scholieren komen aan bij het theater.

De musical is gebaseerd op het boek van Erik Hazelhoff Roelfzema.

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

'Geweldige herinnering'

Het begon met een klein artikeltje in de krant, ik was meteen enthousiast... Ik had nooit gedacht dat ik gekozen zou worden toen ik las dat de musical "Soldaat van Oranje" op zoek was naar middelbare scholieren die een recensie zouden willen schrijven. Uit elke provincie zou dan iemand worden gekozen om hieraan mee te doen en de beste recensie zou worden geplaatst in de Metro. Om hieraan mee te kunnen doen moest je een mailtje sturen met je motivatie. Toen ik hoorde dat ik gekozen was, was ik zo happy!! Ik en alle winnaars uit de andere provincies kwamen aan in een prachtig foyer van de Theaterhangaar, waar we een eigen (!) plaatsjes hadden en waar we broodjes en drinken kregen. Nadat alle provincies aangekomen waren,

kregen we een workshop over recensies schrijven van een journalist van de Metro en mochten we de acteur ontmoeten die Bram in de musical speelt. Het stuk was overweldigend en het theater zelf is al een attractie! Het publiek draait rond en beweegt mee zodat elke scene van de musical weer een verrassing wordt.... Ook de effecten en de prachtige muziek maken het spannend en ontroerend en laat je steeds afvragen: "Wat zou ik doen?" Aan het einde van de musical werden nog wat vragen aan ons gesteld, wat foto's gemaakt en toen lekker naar huis met een geweldige herinnering en een leuke goodiebag. Thuis heb ik nog een leuke klus te doen!

Mayke Eekhof

Voor de voorstelling wordt een echt vliegtuig gebruikt.

Vliegtuig, een waterbak en draaiend theater

Vier jaar geleden startte Soldaat van Oranje in TheaterHangaar in Katwijk op vliegveld Valkenburg. Deze locatie biedt unieke mogelijkheden. Tijdens de voorstelling draait het publiek door het theater

op een unieke draaischijf. In vier jaar tijd heeft deze ruim 2146 kilometer afgelegd. Daarnaast worden de bezoekers verrast door motoren die langsrijden, een echte waterbak van 300.000 liter én een echt vliegtuig.

'Geweldige herinnering'

Het begon met een klein artikeltje in de krant, ik was meteen enthousiast... Ik had nooit gedacht dat ik gekozen zou worden toen ik las dat de musical "Soldaat van Oranje" op zoek was naar middelbare scholieren die een recensie zouden willen schrijven. Uit elke provincie zou dan iemand worden gekozen om hieraan mee te doen en de beste recensie zou worden geplaatst in de Metro. Om hieraan mee te kunnen doen moest je een mailtje sturen met je motivatie. Toen ik hoorde dat ik gekozen was, was ik zo happy!!

Ik en alle winnaars uit de andere provincies kwamen aan in een prachtig foyer van de Theaterhangaar, waar we een eigen (!) plaatsen hadden en waar we broodjes en drinken kregen. Nadat alle provincies aangekomen waren,

kregen we een workshop over recensies schrijven van een journalist van de Metro en mochten we de acteur ontmoeten die Bram in de musical speelt.

Het stuk was overweldigend en het theater zelf is al een attractie! Het publiek draait rond en beweegt mee zodat elke scene van de musical weer een verrassing wordt.... Ook de effecten en de prachtige muziek maken het spannend en ontroerend en laat je steeds afvragen: "Wat zou ik doen?"

Aan het einde van de musical werden nog wat vragen aan ons gesteld, wat foto's gemaakt en toen lekker naar huis met een geweldige herinnering en een leuke goodiebag

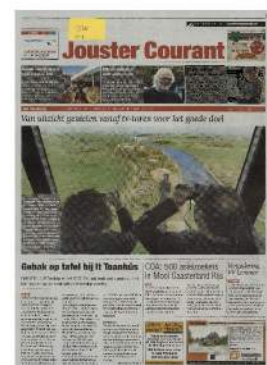
Thuis heb ik nog een leuke klus te doen!

Mayke Eekhof

Mayke Eekhof recenseert 'Soldaat'

Scholiere Mayke Eekhof (14) uit Oudehaske is uitgenodigd om een recensie te schrijven over de Soldaat van Oranje. Ineke Boersma ging namens deze krant met haar mee. (pag. 15)

Meet en Greet met spelers van Soldaat van Oranje

Een verrassing voor de jonge recensenten. Spelers Jorrit Ruijs (Ruijs speelt Bram, de Joodse vriend van Erik Hazelhoff Roelfzema) en Maudy Bremer komen tijdens de workshop van Erik Jonk (links) langs om te vertellen over hun rol en de musical.

Unieke ervaring voor Jamie

Een poosje geleden deed het Stadsblad een oproep aan middelbare scholieren om zich op te geven om een recensie te schrijven over de te gekke musical Soldaat van Oranje. Jamie Goelema uit Den Bosch stuurde een mail en werd vorige week woensdag uitgenodigd om een workshop recensie schrijven te volgen en volop te genieten van de indrukwekkende musical.

Metro-journalist Erik Jong geeft een workshop Rescensie schrijven aan twaalf kinderen uit Nederland. Met hun kennis hebben ze vervolgens een rescensie geschreven over topmusical Soldaat van Oranje.

Door Lisanne van Groeningen

's-HERTOGENBOSCH - "Een vriendin van mijn moeder wees me op het berichtje op de voorpagina van het Stadsblad. Of dat niet iets voor mij was? Even twijfelde ik, maar heb toch geschreven! Ik vind het namelijk heel leuk om te schrijven, het is mijn hobby. Ik was dan ook heel benieuwd naar de workshop." Na een overheerlijke lunch samen, was het de hoogste tijd voor het echte werk. Metro-journalist Erik Jong leerde de twaalf kinderen, uit iedere provincie werd een leerling gekozen, de kneepjes van het vak. Ook gaven twee acteurs

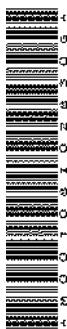
uit de musical tips aan de tieners. Een uur lang luisterden de leerlingen aandachtig en maakten zij zo nu en dan een aantekening in hun schrijfblok. Jamie: "Ik heb vooral geleerd dat een recensie niet alleen een mening is, maar dat je ook goed moet beschrijven wat er gebeurt. En ik moet zeggen: ik vond de musical zo te gek, dat ik er geen slecht woord over vertel." Het draaien van het podium, het indrukwekkende verhaal en de fantastische songs zorgen voor een topmusical. Na afloop werden de scholieren verrast met een

goedgevulde goodybag met onder andere de cd en het programmaboek van Soldaat van Oranje.

Idee

Het idee van deze prijsvraag komt uit de koker van Marco de Koning, werkzaam bij Soldaat van Oranje. "Wij bestaan dit jaar vier jaar en dat wilden we graag vieren. Graag wilden we iets betekenen op het gebied van educatie. Het leek me leuk om uit iedere provincie een leerling te kiezen die graag een recensie wilde schrijven. De respons was groot. Mijn mailbox stroom-

de vol met wel vierhonderd mails, waarvan dertig uit Den Bosch. Uiteindelijk is er een selectie gemaakt. Zij schrijven nu een recensie en die publiceer ik op de website. Helemaal leuk: de beste recensie krijgt een plekje in de krant Metro." Niet alleen Jamie en haar collega-recensenten zaten in de zaal. De rest van de stoelen werden bezet door middelbare scholieren. Marco: "We wilden jongeren de gelegenheid bieden om tegen een goedkoop tarief naar Soldaat van Oranje te gaan. Het is een verhaal dat iedereen moet kennen."

4 jaar 'Soldaat van Oranje'

VALKENBURG - Vier jaar geleden ging op 30 oktober *Soldaat van Oranje - De Musical* in première in de Theater-Hangaar.

Sindsdien wordt voor een uitverkochte zaal gespeeld. Ruim 1,4 miljoen bezoekers zagen de voorstelling op de voormalige vliegbasis Valkenburg. Na de 1.354ste, donderdag 30 oktober, kreeg men een herinneringsmok. Het vierjarig bestaan staat in het teken van Stichting Educatieve Theaterprojecten.

Scholieren

Winnende recensie Soldaat

Middelbare scholieren kregen onlangs een door Metro gegeven workshop recensie schrijven. Ze mochten hun recensiepen loslaten op succesmusical Soldaat van Oranje. Mayke Eekhof uit het Friese Oudehaske deed dat als beste en wint een backstage-tour. Haar recensie lees je op www.metronieuws.nl.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 4.004,00 en oplage 393.241

alleen voor intern/eigen gebruik

Mayke wint recensiewedstrijd

Mayke Eekhof uit Oudehaske heeft de recensiewedstrijd voor jongeren van de Soldaat van Oranje gewonnen. Ze vertegenwoordigde Friesland. De recensie staat in de Metro.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Mayke schrijft beste recensie

Mayke Eekhof uit Oudehaske heeft de recensiewedstrijd van de Soldaat van Oranje gewonnen. Vorige week berichtten wij over haar bezoek aan de musical.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

INTERVIEW / KARIN STEENSMA

Ze was de grote liefde van Erik Hazelhoff Roelfzema, met wie ze samen was tot diens dood in 2007. Gesprek met Karin Hazelhoff-Steensma (85), weduwe van de 'Soldaat van Oranje'.

'Erik vond dat de doden de echte helden waren'

Dorine Hermans Foto's Marco Bakker

Ze heeft blauwe ogen met gele vlekjes. Verzetsheld Erik Hazelhoff Roelfzema was meteen verliefd toen hij er voor het eerst in keek, in 1951 in The Dutch Club in New York. 'Toen ze die van mij dwars door die volle kamer ontmoetten, hielden ze elkaar vast in een tunnel van stilte,' schrijft Hazelhoff Roelfzema in *Op jacht naar het leven. Een autobiografie van de Soldaat van Oranje*. Hij moest tot 1964 wachten tot hij haar kreeg, en daarna konden alle andere vrouwen hem worden gestolen. Tot veler verbazing, want zijn liefdesleven had geleken op dat van James Bond, inclusief affaires met 'vlammend mooie' vijandige spionnen.

Voor zijn eerste vrouw Margaret Cooper - 'Midge' - was Hazelhoff Roelfzema een onmogelijke echtgenoot geweest. Hij had er alle begrip voor dat ze hem verliet. Maar de in New York geboren Karin Steensma - gracieus, vriendelijk, bescheiden, een tikje gereserveerd - vond hem een 'delight to be married to' - een vreugde om mee getrouwd te zijn. Dat vertelt ze tijdens een lunch in het Haagse hotel Bel Air, haar vaste stek als ze over is van Hawaï. Ze biedt al gauw aan haar bij haar voornaam te noemen.

Zijn mindere kanten? 'Hij hing de badmat nooit op. Om me te pesten. Dat is het ergste wat ik kan bedenken.'

Hoe hebt u dat voor elkaar gekregen?

'Er kwamen bij ons beiden goede eigenschappen naar voren, eigenschappen die we altijd al hadden gehad, maar die hadden liggen slapen. We waren samen heel.

Karin Hazelhoff Roelfzema-Steensma (New York, 1929), binnenhuisarchitecte, is de weduwe van 'Soldaat van Oranje' Erik Hazelhoff Roelfzema, met wie ze in 1967 trouwde. Ze woont op Hawaï.

Volgens Erik word je bij echte liefde als de wijzer van een kompas naar het magnetische noorden getrokken.' Bij Karin had het noorden daar in het begin meer tijd voor nodig dan bij Erik. 'Hij was een beetje arrogant, en een *serious flirt*, daar hield ik in principe niet van. Maar ik vond hem steeds aardiger. Toen iemand hem bij een zakendeal liet zitten, reageerde hij daar sportief op, totaal niet verbitterd.'

Ze praat zacht. 'Volgens Erik mummel ik.' Het gesprek is in het Engels, al verstaat Karin wat Nederlands: haar vader, René Steensma, was een Fries die in de jaren twintig naar Amerika trok. 'Eigenlijk heette hij Regerus, maar dat was onpraktisch. Hij is opgegroeid in Franeker, vlak bij het planetarium van Eise Eisinga. Daar was hij zo door gefascineerd dat ik als kind alles over het zonnestelsel wist.' Verder leerde ze de liedjes *Slaap kindje, slaap* en *Piet Hein*. Niet veel meer, want haar moeder was Zweedse, en ze is geboren en getogen in New York.

'Het was een vreugde om met hem getrouwd te zijn'

'Ik ben 85,' zegt ze behulpzaam. 'Ik zeg 't liever niet want je wordt meteen anders behandeld, maar mensen willen het vaak weten.'

Eh.. nou, niet direct...

Lachend: 'Yes, you do. U vroeg ernaar bij mijn uitgever.'

Ze bekijkt elk gerecht aandachtig. 'De afgelopen jaren zijn ze hier steeds meer groenten gaan gebruiken. Dat heb ik graag aangemoedigd. En kijk, brood van spelt, een oud en heel voedzaam graan. Dat heb ik ook gepusht.' Als de vis arriveert, zegt ze verheugd: 'Hier komt iets serieus!' Na afloop tegen de ober: 'Het was geweldig. Wat was dat oranje sausje? *Pumpkin*?'

Ze is in Nederland om te vieren dat de musical *Soldaat van Oranje* het vierde jaar vol uitverkochte zalen in gaat. Ze vindt zichzelf geen interessante interviewee, maar ze staat Elsevier te woord omdat ze aandacht wil vragen voor de postume autobiografie van

haar man, *Win a Few*, die nu als e-book is verschenen ten bate van het Oranje Fonds. Als het te veel over haarzelf gaat, vraagt ze beleefd: 'Hoelang blijven we bij dit onderwerp?'

Het vooralsnog alleen Engelstalige *Win a Few* geeft het meest complete beeld van het leven van de ware 'Forrest Gump' - overal waar de actie was, was hij - tot nu toe. Hazelhoffs oorlogsjaren waren een intermezzo in een verpletterend vol bestaan, dat hij nauwgezet documenteerde tot vlak voor zijn dood in 2007. Zijn laatste aantekeningen zijn niet eerder verschenen. Ze behandelen onder meer de dood van zijn vriend prins Bernhard. Vijf dagen voor Bernhard stierf, op 1 december 2004, nodigde hij Erik en Karin telefonisch uit voor zijn begrafenis. Karin: 'Hij had twee mooie plaatsen voor ons gereserveerd, zei hij.'

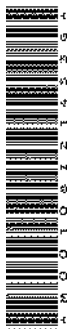
Bernhards imago liep deuken op door het postuum gepubliceerde interview met hem in *de Volkskrant*, en door een paar historische boeken. Karin wil daar niets van weten. 'Er verschijnen zo veel boeken. Hij was de beste vriend die je je kunt denken.' Zo aanhankelijk spreken de Oranjes ook over hem. Uit de speech van Willem-Alexander tijdens de herdenkingsplechtigheid voor Hazelhoff Roelfzema: 'Hij heeft vijf generaties Oranjes van nabij meegemaakt. Hij was adjudant van koningin Wilhelmina, Amalia heeft hij nog op schoot gehad.'

Hazelhoff claimde dat hij de familie Van Oranje ook had gemogen als ze Jansen had geheten. Maar dat de koninklijke status op anderen wel effect heeft, ervoer Hazelhoff Roelfzema aan den lijve: zijn boek *Soldaat van Oranje* was zonder medewerking van prins Bernhard misschien niet gepubliceerd. Uitgever Ad Stok ging in 1970 pas overstag omdat de auteur een voorwoord van de prins wist los te krijgen.

Uit dit gegeven komt de tweejaarlijkse literaire Erik Hazelhoff Prijs voort, die Karin in 2010 in het leven riep met uitgeverij Het Spectrum en *de Volkskrant*. Niet iedere schrijver heeft een prins achter zich staan. Karin: 'Erik was in de eerste plaats schrijver,

'Bernhard
was de beste
vriend die
je je kunt
denken'

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

en hij wilde onbekende collega's steunen.' De winnaar krijgt een contract bij Het Spectrum en 5.000 euro van Karin. 'Erik geloofde in de nieuwe generatie. Als een vreemde natie hun vaderland zou binnenvallen, zouden jongeren net zo veel verzet plegen als zijn generatie toen, daar was hij van overtuigd. Daarom vertelde hij op middelbare scholen in Nederland en Amerika over de oorlog. Tegen leeftijdgenoten had hij 't er niet over.'

Sommige scholen vroegen hem schrijfles te geven. Karin: 'Zijn advies stelde misschien wat teleur, het was: "Ga zitten en begin." Zijn computer was een Mac Ruby, die hij ten afscheid kuste na zijn allerlaatste aantekening, vlak voor zijn dood.'

Een van de criteria voor de prijs is een toegankelijke schrijfstijl. Hazelhoff wilde een groot publiek, het verleden levend houden. 'Toegankelijk schrijven is moeilijk. Hij kon een hele ochtend over een alinea doen.' Het duurde 25 jaar voor hij het aandurfde om zijn oorlogservaringen op te tekenen, aangemoedigd door Karin. Citaat uit *Win a Few*: 'Ze geloofde in mij, niet alleen als mens maar ook als schrijver. Dat boek lag al sinds 1945 als een steen op mijn maag. Opgewekt stelde ze me voor de kost te verdienen mits ik het schreef. Precies de vuurproef die ik nodig had - ik zou mezelf, haar en de wereld tonen wat ik waard was.'

Karin was succesvol als binnenhuisarchitect. Ze nam onder meer het interieur van de St. Nicholas Cathedral in Washington en flats in het Watergate-complex onder handen. 'Ik dankte die opdrachten aan een architect met wie ik een kantoor deelde. Ik kan mezelf slecht verkopen, vroeg altijd te weinig, hij trok dat recht.'

'Hij bleef macho, maar hij had ook iets zorgzaams'

Karins carrière bracht feministische invloeden met zich mee. Ze stelde haar echtgenoot voor het huishouden te delen, in een tijd dat de katholieke huishoudschool in Nederland nog voorschreef:

'Ruim snel de tafel af als hij klaar is met eten, en doe vlug de afwas. Wijs het af als hij wil helpen, want na een zware dagtaak heeft hij geen behoefte aan extra werk.' Haar man koos de was. 'Die wou hij niet aan mij overlaten, hij vond me te onhandig. Hij hield van *spic and span*. En op zondag kookte hij. Hij was goed in *scrambled eggs*.'

Dat klinkt alsof hij minder macho werd. 'Nee, hij bleef macho. Maar hij had ook iets zorgzaams. In zijn eerste huwelijk liep hij, in zijn RAF-uniform, achter de kinderwagen van zijn oogappel Erik junior. Dat deden mannen toen niet. Hij was een goede vader, ook voor mijn dochter Karna, die acht was toen we trouwden. Ze noemde hem *Big Pa*, vertelde hem veel, omdat hij advies gaf zonder te oordelen. Hij vond zichzelf een slechte

rechter, omdat hij alles van twee kanten bekeek.'

In de oorlog was dat niet zo, toen bestond voor hem maar één kant: de goede. Zo kon hij voor zichzelf verantwoorden dat hij onschuldige Duitse burgers bombardeerde. Uit *Win a Few*: 'Oordeel altijd vanuit het oog van de tijd. Oorlog is niet één gewond kind waard. Maar zodra er geweld uitbreekt, transformeert de menselijkheid. Ik was getuige van Rotterdam in 1940 en bombardeerde in ruil met kille bevrediging Berlijn. Ik slaap goed, dank u.'

Karin: 'Hij had nooit nachtmerries. Onbegrijpelijk. Misschien is het anders als je in een concentratiekamp hebt gezeten, mensen hebt zien martelen. Als RAF-piloot zag hij geen bloed, maar hij was wel permanent in levensgevaar. Je kwam terug of niet, daar zat niets tussen. Avond na avond bleven er vrienden weg.' Na de oorlog probeerde hij te vergeven en vergeten. Dat lukte niet altijd. Karin draagt zijn verlovingsring, waarin een barst zit: gevolg van een klap die hij een dronken Duitser verkocht die hem in de Hilton-bar beledigde. 'Het was te kort na de bezetting. Op zich was het niets voor hem, hij was niet haatdragend.'

Dat bleek toen hij eind jaren vijftig Joseph Schreieder tegen het lijf liep, die in de oorlog als hoofd van de Sicherheitsdienst fanatiek jacht op hem had gemaakt. Hij bleek Hazelhoffs collega te worden bij Radio Free Europe. 'Heer Hazelhoff, eindelijk ontmoeten we elkaar,' zei Schreieder. 'Ik ben blij dat het nu pas is,' zei Erik. Volgens hem konden ze 'verrot' goed samenwerken.

De eerste versie van het boek dat Hazelhoff schreef, heette *In het hol van de ratelslang*, en verkocht slecht. Gelukkig bezocht Karin in die tijd de 'Makkumer steenfabriek', waar haar voorouders de scepter hadden gezwaaid. Ze kocht een zestiende-eeuwse tegel met daarop een soldaat in oranje broek. Die tegel inspireerde Erik tot de naam Soldaat van Oranje. Toen vloog het boek de winkels uit, waarna de gelijknamige film er kwam, van Paul Verhoeven, die in Amerika succesvol werd ontvangen.

Sommige verzetslieden vonden dat het boek 'Soldaten van Oranje' had moeten heten, omdat anderen, zoals Hazelhoffs vriend Peter Tazelaar, net zo dapper zijn geweest. Engelandvaarder Tazelaar verklaarde zich bereid vanuit Engeland terug te gaan naar het gevaarlijke Nederland om daar een spionagenetwerk op te zetten. Hazelhoff zette hem met een motorboot en een stille vlet af op het strand van Scheveningen, pal voor het Kurhaus waar de Duitsers feestten. Tazelaar moest doorgaan voor een dronken feestganger in witte smoking. Omdat hij de

'Je kunt niet in een grot kruipen als je de helft van je levensgeluk hebt verloren'

laatste meters door het water moest waden, droeg hij een duikpak over de smoking, die zo droog bleef. Hazelhoff hielp hem het pak uit te trekken, waarna hij Tazelaar met cognac besprenkelde. In het tv-programma *Andere tijden* zei Tazelaars neef Derk Sauer dat Erik beter was in de marketing van zijn heldendom.

Karin: 'Peter was ongelofelijk dapper. Maar Erik gaf hem alle credits en pushte hem zijn ervaringen ook op te tekenen. Erik vond dat de echte helden de doden waren, en dat de overlevenden hen moesten eren door verslag te doen van wat er was ge-

beurd. Maar boeken schrijven is een klus. Misschien dat de onlust meer bij de familie ligt dan bij Peter zelf. Erik en hij hadden een hechte band; Erik heeft Peter na de oorlog aan werk geholpen, we gingen samen naar het skùtsjesilen in Friesland, hun zonen konden het goed vinden.'

Wat is er misgegaan bij de film *Soldaat van Oranje*? In 1977 op de première maakte Tazelaar rechtsomkeert. Zowel hij als Erik vond dat hem te weinig eer toekwam, zei acteur Jeroen Krabbé destijds, de tegenspeler van Rutger Hauer, die Hazelhoff vertolkte. 'Het was de bedoeling dat Jeroen Krabbé Tazelaar zou spelen zoals Rutger Hauer Erik speelde: geromantiseerd, onder een andere naam. Maar anders dan Erik mengde Peter zich in het scenario, hij wilde dat precies werd nagespeeld wat er was gebeurd. Terwijl dat niet mogelijk is bij film. Peter was een beetje een prima donna. Een fantastische man, maar ook lastig. De producers konden er niet mee omgaan. Daarom is de filmfiguur Peter Tazelaar opgebouwd uit meerdere personen. In de musical wordt de werkelijkheid iets meer gevolgd, maar dat hebben Peter en Erik allebei niet meer meegemaakt.'

Hoe is het om zonder Erik te leven?

'Je kunt niet in een grot kruipen als je de helft van je levensgeluk hebt verloren, ook al is dat in het begin het enige wat je wil. Het eerste jaar noemen ze in veel godsdiensten het jaar van de rouw. Dan raap je de scherven bijeen en probeer je in de toekomst te kijken. Mijn familie is heel belangrijk voor me. Met mijn dochter en haar man, en met de weduwe van Eriks zoon, fotografe Patricia Steur, die me maar al te goed begrijpt, ben ik nog closer geworden sinds Eriks dood. Dat geldt ook voor veel vrienden.

'Het helpt om me betrokken te voelen bij Eriks geestelijke nalatenschap. Het *editen* van *Win a Few* heeft me dicht bij Erik gebracht, op een manier die ik nooit voor mogelijk had gehouden. En ik word gesteund door veertig jaar mooie herinneringen. Het leven is nog steeds de moeite waard. *Have some spelt.*'

THEATER

'Soldaat van Oranje' speelt nog langer door

De langstlopende Nederlandse theaterproductie *Soldaat van Oranje* wordt wederom verlengd. De musical die sinds oktober 2010 te zien is en enkel uitverkochte zalen telt, speelt sowieso tot en met september 2015. Gisteren bezocht de 1,5 miljoenste bezoeker de voorstelling in TheaterHangaar Katwijk.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 3.746,00 en oplage 362.196

alleen voor intern/eigen gebruik

Katniss gaat theater in

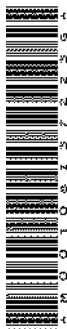

Robin de Levita maakt theaterversie

Risico's nemen is theaterproducent Robin de Levita niet vreemd en dat werpt zijn vruchten af. Vorige week werd bekend

dat zijn bedrijf Imagine Nation in Londen een theater gaat bouwen om een theaterversie te maken van *The Hunger Games*. De productie moet in de zomer van 2016 gaan draaien.

Eerder kondigde Imagine Nation al aan in het buitenland flink aan de weg te timmeren, maar ook in Nederland duurt het succes voort. *Soldaat van Oranje*, met het door De Levita bedachte SceneAround, ontving gisteren de 1,5 miljoenste bezoeker en is weer verlengd t/m september 2015 en *Anne* gaat zeker door t/m april.

'Soldaat' trekt al 1,5 miljoen mensen

KATWIJK De musical *Soldaat van Oranje* verwelkomde gisteravond de 1,5 miljoenste bezoeker. *Soldaat van Oranje - De Musical* in de Theater-Hangaar op het voormalige vliegveld bij Katwijk is de langstlopende voorstelling in de Nederlandse theatergeschiedenis. Het stuk ging op 30 oktober 2010 in première en trekt sindsdien volle zalen. De tribune, waarop plaats is voor 1100 toeschouwers, draait van decor naar decor. De musical is nog zeker tot en met september volgend jaar te zien. De productie over de Tweede Wereldoorlog werd al diverse malen verlengd.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 1.759,00 en oplage 130.145

alleen voor intern/eigen gebruik

Getal van de dag

1,5
miljoen bezoekers

Musical 'Soldaat van Oranje', in de TheaterHangaar op voormalig vliegveld Valkenburg, verwelkomde gisteravond de 1,5 miljoenste bezoeker. Die mijlpaal was te volgen op zes digitale billboards langs snelwegen.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 1.032,00 en oplage 29.766

alleen voor intern/eigen gebruik

Soldaat van Oranje ontvangt 1,5 miljoenste bezoeker

KATWIJK - Jo Penders is de 1,5 miljoenste bezoeker van Soldaat Oranje - De Musical. De cast verwelkomde hem en zijn echtgenote afgelopen dinsdag in de TheaterHangaar met bloemen en een award. Daarnaast zijn zij uitgenodigd om met hun familie de voorstelling te bezoeken en te dineren in restaurant Noordeinde. RTL Boulevard was er live bij. Bovendien waren de beelden live te zien op zes digitale Interest billboards langs de Nederlandse snelwegen (Foto: Samuel van Leeuwen). ●

Maak kans op kaarten voor Soldaat van Oranje

DELFT - Vier jaar geleden ging Soldaat van Oranje - De Musical in première in de Theaterhangaar in Katwijk. Sindsdien wordt elke voorstelling voor een uitverkochte zaal gespeeld. Inmiddels zagen ruim 1,4 miljoen bezoekers de voorstelling op de voormalige vliegbasis Valkenburg. Soldaat van Oranje - De Musical is gebaseerd op het waargebeurde verhaal van één van de grootste verzetshelden uit de vaderlandse geschiedenis: Erik

Hazelhoff Roelfzema. Het Kasteeltje en de krant Delft op Zondag mogen twee kaarten voor de musical Soldaat van Oranje weggeven. Wie kans wil maken moet de volgende vraag juist beantwoorden en dit uiterlijk zondag 30 november mailen naar maakkansopkaarten@delftopzondag.nl. Welke bekende actrice en musicalster speelt de rol van Charlotte en wordt op de foto door Charles van Harling geïnterviewd?

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

Jo Penders 1,5 miljoenste bezoeker Soldaat van Oranje

AMMERZODEN • Jo Penders is de 1,5 miljoenste bezoeker van Soldaat van Oranje - De Musical! De cast verwelkomde hem en zijn echtgenote op 18 november j.l. in de TheaterHangaar met bloemen en een award. Daarnaast zijn zij uitgeno-

digd om met hun familie de voorstelling te bezoeken en te dineren in restaurant Noordeinde. Tevens waren de beelden live te zien op zes digitale Interbest billboards langs de Nederlandse snelwegen. Zie ook soldaatvanoranje.nl

Soldaat van Oranje beleeft zoveelste mijlpaal

1,5 miljoenste bezoeker musical

VALKENBURG - Jo Penders is de 1,5 miljoenste bezoeker van Soldaat Oranje - De Musical. De cast verwelkomde hem en zijn echtgenote dinsdag 18 november in de TheaterHangaar met bloemen en een award. Daarnaast zijn zij uitgenodigd om met hun familie de voorstelling te bezoeken en te dineren in restaurant Noordeinde. De voorstelling wordt verlengd tot en met sep-

tember 2015. Kaarten voor de nieuwe speelperiode zijn donderdag 20 november in de verkoop gegaan. Soldaat van Oranje - De Musical ging op 30 oktober 2010 in première en speelt sindsdien elke voorstelling voor een uitverkochte zaal. Het is inmiddels de langstlopende voorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis. (Foto: pr/Samuel van Leeuwen)

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Scholieren gezocht voor 'Soldaat van Oranje'

IJMOND - De producenten van Soldaat van Oranje - De Musical zijn voor de voorstelling van woensdag 29 april 2015 in elke provincie op zoek naar een middelbare scholier die een recensie wil schrijven over de musical.

"De scholieren krijgen van tevoren een workshop recenseren van Metro recensent Erik Jonk die hen de kneepjes van het vak bijbrengt", zegt Marco de Koning, betrokken bij het project. "De reden dat we dit doen heeft te maken met een project waar we mee bezig zijn met als thema: 'Soldaat van Oranje geeft de geschiedenis door'. We zijn bezig middelbare scholieren naar de voorstelling te krijgen. De nieuwe Stichting Educatieve Theaterprojecten (een initiatief van Fred Boot) is hier

nauw bij betrokken." Ook de landelijke politiek ondersteunt de actie om de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog door te geven middels Soldaat van Oranje - De Musical. Minister van Onderwijs Jet Bussemaker zal 1 oktober een voorstelling van Soldaat van Oranje bijwonen samen met een grote groep middelbare scholieren, zodat ze zelf ziet wat de voorstelling doet met deze kinderen. Meer informatie: marco@soldaatvanoranje.nl of kijk op www.soldaatvanoranje.nl

BEGIN VOLGEND JAAR ZENDT AVROTROS HET MUSICAL AWARD GALA UIT. DAARIN WORDEN PRIJZEN UITGEREIKT VOOR DE BESTE MUSICALSTERREN EN -PRODUCTIES. U KUNT NU KAARTEN WINNEN VOOR 'SOLDAAT VAN ORANJE - DE MUSICAL'.

FOTOGRAFIE: JORIS VAN BERNEKOM

BEL & WIN!

0909-0400250

(€ 0,45 p.m.)

De bel & win-lijn is geopend van donderdag 4 december 14.00 uur tot en met vrijdag 12 december 23.00 uur.

De winnaars krijgen automatisch bericht. Te zien tot en met juni 2015 in de TheaterHangaar, Vliegveld Valkenburg, Katwijk bij Leiden

'Soldaat van Oranje - De musical' is de langstlopende voorstelling uit de Nederlandse theaterhistorie. Op 30 oktober van dit jaar bestond de voorstelling vier jaar! De musical is gebaseerd op het waargebeurde verhaal van een van de grootste verzetshelden uit onze vaderlandse geschiedenis: Erik Hazelhoff Roelfzema. De voorstelling speelt zich af in een 360 graden draaiende zaal in de TheaterHangaar op het oude vliegveld Valkenburg

in Katwijk bij Leiden. De theaterzaal draait van decor naar decor, begeleid door projecties.

GROOTS EN SPECTACULAIR

Alle scènes hebben hun eigen set: de studenten-sociëteit Minerva, het Kurhaus en zelfs een echte zee, waar de Engelandvaarders via het strand ontsnappen en hun beroemde landingen maken. Ook de landingsbaan van het vliegveld is deel van het decor.

Prijzenpakket met kaarten!

Maak kans op één van de zeven 'Soldaat van Oranje - De musical'-pakketten, die bestaan uit:

- twee kaarten voor de voorstelling (datum in overleg)
- cd + dvd
- programmaboekje
- mok

OUD-GRONINGER FRED BOOT MAAKT FURORE ALS THEATERPRODUCENT MET 'SOLDAAT VAN ORANJE'

'Het is heel belangrijk om te kunnen blijven bewonderen!'

Het is de langst lopende theatervoorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis: Soldaat van Oranje. Bijna iedereen heeft er wel van gehoord, en menigeen heeft de voorstelling al bekeken. Maar slechts weinigen weten dat het een Groninger is die mede aan de wieg heeft gestaan van deze succesvolle productie. Die Groninger is Fred Boot, telg van de bekende ondernemersfamilie uit Groningen (NNZ verpakkingen).

Ook bij Fred Boot vloeit het ondernemersbloed door zijn aderen. Hij heeft een ondernemende geest die hem buiten gebaande paden deed treden en die er toe heeft geleid dat hij inmiddels een bekende Nederlander is geworden, die in de voetsporen treedt van mensen als Joop van den Ende.

Onlangs was hij in restaurant De Coendershorg in Groningen, waar hij de leden van de Commercieële Club Groningen tijdens een clublezing uit de doeken deed hoe hij er in was geslaagd om zich vanuit Groningen, zonder enige theaterachtergrond, te ontwikkelen tot de succesvolle producent van Soldaat van Oranje, en van tal van andere theater- en cabaretvoorstellingen.

'Kunst, cultuur en economie hebben meer met elkaar te maken dan je denkt', had voorzitter Harm Post van de Commercieële Club Groningen al gezegd tijdens zijn introductie van Fred Boot als spreker. Post vertelde dat het hele bestuur van de CCG naar Soldaat van Oranje was

gaan kijken, ter voorbereiding op de komst van Fred Boot, en die voorstelling had op het bestuur 'een verpletterende indruk' gemaakt.

Fred Boot liet weten blij te zijn dat hij was uitgenodigd als spreker voor de Commercieële Club Groningen, en dat hij nog steeds sterke banden voelt met zijn geboortestad. 'Hoe langer ik uit Groningen weg ben, hoe trotser ik op Groningen word!', zo vertelde hij. Om vervolgens uit de doeken te doen hoe iemand zonder theaterachtergrond zich kan ontwikkelen tot een van de meest toonaangevende theaterproducenten van Nederland.

'Ik ben altijd musical- en theaterfan geweest. Dat was al begonnen in mijn middelhaarschooltijd. Een fanatieke leerling was ik trouwens niet bepaald: ik heb negen jaar over het Augustinuscollege gedaan. Op een keer ging ik naar de musical Jesus Christ Superstar. Ik vond dat zo prachtig dat ik deze daarna nog drie keer ben gaan bekijken. Dat was voor het eerst dat ik iets werkelijk kon bewonderen. En gelukkig heb ik dat nog steeds: het is heel belangrijk om te kunnen blijven bewonderen', aldus Fred Boot.

Boot (1965) besloot na zijn middelbare school communicatiekunde te gaan studeren, aan de Universiteit Utrecht. Hij had toen al enige redactionele ervaring opgedaan bij de Groninger Studentenkrant

Vanaf 1991 verzorgde hij bij Joop van den Ende Theaterproducties de publiciteit en marketing voor onder andere meer dan twintig musicals (The Phantom of the Opera, Miss Saigon, Cyrano – De Musical, West Side Story), vijftien toneelstukken en een groot aantal revues, shows, cabaretvoorstellingen en huitenlandse producties.

Daarnaast was Fred Boot verantwoordelijk voor de pr van de huitenlandse (co-)producties, waaronder The Phantom of the Opera, Cats en Les Misérables in België, The Who's Tommy in Londen en onder meer voor Cyrano, Victor Victoria, Titanic en Footloose in New York.

Boot begon in 1999 met Daniel Koefoed het managementbureau Montecatini Talent Agency. Vanuit dit bedrijf was hij productieel in verschillende functies betrokken bij onder meer Love me just a little bit more,

Rocky over the rainbow, La Vie Parisienne en A Tribute to the Blues Brothers.

Eind 2003 begon hij met de voorbereidingen voor Soldaat van Oranje - De Musical, die op 30 oktober 2010 in première ging.

Boot is nu directeur van NEW Productions, dat hij met zijn partners in Montecatini Talent Agency en Amerborgh Nederland heeft opgericht. In 2011 bracht NEW Productions de theatervoorstelling Het Mooiste van Sesamstraat naar de theaters.

WIE WAREN ER?

Voorafgaande aan de lezing kon voorzitter Harm Post deze middag ook een aantal nieuwe leden voor de Commerciele Club Groningen van harte welkom heten. Het gaat namelijk heel goed met het ledenbestand van de Commerciele Club. Een actie waarbij bestaande leden het bestuur tippen op personen die mogelijk ook lid zouden willen worden, werpt duidelijk vruchten af.

Onder de nieuwe leden deze middag ook sociaal-ondernemer Jolijn Creutzberg, bekend van het succesvolle kledingbedrijf Van Hulley, waar mensen overhemden waar ze aan gehecht zijn geraakt een nieuw leven kunnen bezorgen door deze te veranderen in ondergoed. Ook Peter Westra, directeur infra van Oosterhof Holman Infra BV, behoorde tot de nieuwkomers.

fotograaf Koos Boertjens, gespecialiseerd in lucht-
fotografie en Jurriaan Wentink, algemeen directeur en
mede-eigenaar van internetbedrijf iWink werden even-
eens welkom geheten.

Dat de Commerciele Club Groningen een zeer diverse
achterban heeft, moge ook blijken uit het feit dat onder
de nieuwe leden mensen waren met een verscheidenheid
aan functies, zoals architect Peter Bus van Artes Archi-
tecten uit Groningen, dat onlangs de krachten bundelde
met AXES Architectuur uit Assen.

Berend Ziegls is de succesvolle oprichter van De Schoe-
nenlabriek, en winnaar van de Paul Dijkstra Award, en
voor hem was de Commerciele Club al een vertrouwde
omgeving.

Andere nieuwe leden waren Vincent Bruuwer (bestuurs-
kundige), Antje Meindersma, die onder meer apps reali-
seert voor educatie en zorg, en Robert Wielinga (partner
in het centrum voor bedrijfsopvolging, consultant, mede-
eigenaar van de Castel Groep en coach). Marijke van
Beek weet alles van de economie van Noord-Groningen
en is burgemeester van de gemeente Lemsmond.

Remmeld Smid is oprichter van het Hanzehuys dat
inmiddels drieduizend artikelen verkoopt in winkels in
Groningen, Zwolle en Amsterdam. Bix Jacobse is direc-
teur van de Groningen Internet Exchange. Hij is terug op
het oude nest, want acht jaar geleden was hij ook al lid
van de Commerciele Club.

Henk de Groot is advocaat in Groningen, werkzaam bij
Dommerholt Advocaten. Dit advocatenkantoor opende
begin dit jaar een vestiging in Groningen en is met 45
advocaten en ruim 100 medewerkers één van de grotere
advocatenkantoren in Noordoost-Nederland. Dommer-
holt heeft al vestigingen in Zwolle, Apeldoorn, Heeren-
veen en Assen.

De automobiel-sector bleek ook goed vertegenwoordigd
bij de nieuwe leden, en wel in de persoon van Paul de
Haun, vestigingsmanager Audi, Volkswagen, Verhuur en
Fleetsales bij de Century Autogroep, en overigens ook lid
van de Jongeren Commerciele Club.

Iedereen krijgt in de toekomst de gelegenheid om deze
en andere nieuwe leden nog beter te leren kennen, want
voorzitter Harm Post stelde voor om nieuwe leden in
de toekomst de gelegenheid te geven zich aan de andere
leden voor te stellen tijdens een introductie van drie
minuten op een zeepkist.

Scholieren gezocht voor 'Soldaat van Oranje'

HEEMSTEDE - De producenten van Soldaat van Oranje - De Musical zijn voor de voorstelling van woensdag 29 april 2015 in elke provincie op zoek naar een middelbare scholier die een recensie wil schrijven.

"De scholieren krijgen een workshop recenseren van Metro recensent Erik Jonk die hen de kneepjes van het vak bijbrengt", zegt Marco de Koning, betrokken bij het project. "De reden dat we dit doen heeft te maken met een project waar we mee bezig zijn met als thema: 'Soldaat van Oranje geeft de geschiedenis door'. We zijn bezig middelbare scholieren naar de voorstelling te krijgen. De nieuwe Stichting Educatieve Theaterprojecten (een initiatief van Fred

Boot) is hier nauw bij betrokken."

Ook de landelijke politiek ondersteunt de actie om de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog door te geven middels de musical. Minister van Onderwijs Jet Bussemaker zal 1 oktober een voorstelling bijwonen met een grote groep middelbare scholieren, zodat ze zelf ziet wat de voorstelling doet met deze kinderen. Meer informatie: marco@soldaatvanoranje.nl of kijk op www.soldaatvanoranje.nl

Vijf grote musicals in race om publieksprijs

HILVERSUM – *Moeder, ik wil bij de revue, Billy Elliot, Soldaat van Oranje, Jersey Boys* en *Sister Act* strijden om de publieksprijs van het Musical Awards Gala. Het publiek kan dit jaar bepalen welke musical van het afgelopen seizoen de beste is. De Publieksprijs Beste Musical is hiervoor in het leven geroepen. Stemmen kan op de website musicalawards.nl. (ANP)

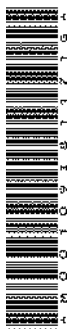
Bezoekersrecord Soldaat van Oranje

KATWIJK – De musical *Soldaat van Oranje* heeft een record verbroken. Tijdens de middagvoorstelling passeerde vandaag de 1.547.184ste bezoeker de kassa. Daarmee heeft de musical in Nederland meer publiek getrokken dan de beroemde film uit 1977.

Soldaat van Oranje vertelt het verhaal van Erik Hazelhoff Roelfzema, die in de Tweede Wereldoorlog deelnam

aan het Leidse studentenverzet. In 1977 maakte regisseur Paul Verhoeven een verfilming van het boek van Roelfzema. De film staat met zijn ruim anderhalf miljoen bezoekers nog steeds op de elfde plaats van best bezochte Nederlandse films.

De gelijknamige musical is inmiddels ruim vier jaar doorlopend uitverkocht. Hij is voorlopig nog tot juni 2015 te zien in de TheaterHangaar in Katwijk.

Vanaf het begin in Soldaat van Oranje 'Musicals zijn mij vaak te oppervlakkig'

Nooit eerder in de Nederlandse theatergeschiedenis bezochten zoveel mensen een voorstelling. De musical 'Soldaat van Oranje' op het voormalige vliegveld Valkenburg verbreekt alle records. De teller passeerde vorige maand de anderhalf miljoen bezoekers. Acteur Nico de Vries mocht de gelukkigen in de bloemetjes zetten. Niet voor niets. Hij speelt al vanaf het begin mee in 'Soldaat van Oranje, de musical'.

„Terwijl ik helemaal geen musical-artiest ben”, zegt Nico de Vries met een grijns. „Ik heb in mijn hele leven misschien twee musicals gezien. Daar was ik niet ondersteboven van, die vond ik oppervlakkig.”

Toch liet hij zich verleiden tot een rol in 'Soldaat van Oranje'. De doorslag gaf dat Theu Boermans, een gelauwerd toneelregisseur, was aangetrokken voor de regie. „Theu wilde liefst zoveel mogelijk toneelacteurs. Daarmee werd het me duidelijk dat het meer muziektheater dan musical zou worden. Maar ja, musical verkoopt nu eenmaal beter.”

Scepsis

Bij de première overheerste nog de scepsis. Moest dat nou zo nodig? Het heldenepos van de Leidse student Erik Hazelhoff Roelfzema die zich ontpopt tot rechterhand van koningin Wilhelmina in Londen was in de jaren zeventig immers al succesvol verfilmd?

De pers was meteen lovend en het publiek omarmde de voorstelling ook vanaf het allereerste begin.

„Mijn eerste reactie was: oh God, daar gaan we weer! Maar na het

lezen van het script ging ik overstag. De voorstelling gaat over het maken van keuzes en de innerlijke strijd die dat met zich meebrengt. Dat nam mijn twijfels weg.”

Zelfs een zingende koningin Wilhelmina wordt door het publiek geaccepteerd. „Ze zingt: ben ik wel een goede koningin? Dat is een mooie twijfel.” De 53-jarige Nico de Vries verschijnt op het toneel als Van 't Sant, de grootste vertrouwing van de vorstin in ballingschap. Toch hangt om hem een zweem van mysterie. De Engelandvaarders vragen zich af of die Van 't Sant wel te vertrouwen is.

Afkopen

„Dat maakt hem interessant om te spelen. Ik heb zelf ook onderzoek naar hem gedaan. Ondanks de sterke twijfels van sommige Engelandvaarders was hij wel degelijk te vertrouwen. Hij had onder meer de taak om de buitenechtelijke kinderen van prins Hendrik, de echtgenoot van Wilhelmina, af te kopen.”

„Ik speel Van 't Sant als een vrij autoritaire man. Dat leek mij een mooi tegenwicht voor de schreeuwende en springende corpsballen uit Leiden. Na mij speelde ook Kees Hulst deze rol en die doet dat heel anders. Hij maakt van Van 't Sant een man die voortdurend het conflict vermijdt. Net zoals iedere actrice een andere Wilhelmina neerzet.”

En er zijn inmiddels heel wat Wilhelmina's de revue gepasseerd: van Catherine ten Bruggencate tot Petra Laseur en van Anne Wil Blankers tot Olga Zuiderhoek. Ook de rol van Van 't Sant is inmiddels door meerdere acteurs gespeeld. „Niemand had verwacht dat de

musical zo lang zou lopen”, zegt De Vries. „Ik ging na een half jaar ook weg, omdat ik een andere rol had aangenomen. Maar ik kwam weer terug en ging weer weg. De afgelopen maanden speelde ik afwisselend in 'Soldaat van Oranje, de musical' en een rol in de komedie 'Volledig verknipt'.” Deze voorstelling van theatergroep Het Pact was eerder deze maand nog in de Leidse Schouwburg te zien.

Wisselingen

Vanwege de vele wisselingen in de cast heeft Nico de Vries ook de functie van resident director gekregen in 'Soldaat van Oranje'. Namens regisseur Theu Boermans houdt hij de voorstelling op het allerhoogste niveau. „Ik zit drie à vier keer per week in de zaal. Mijn taak is om de acteurs scherp te houden. De spelers rennen van hot naar her. Zij zien niet wat anderen doen. Bij ziekte kies ik wie de understudy wordt. Bovendien werk ik nieuwe acteurs in. In januari hebben we weer een grote castwissel met de instroom van tien nieuwe spelers.”

Hij ziet 'Soldaat van Oranje' voorlopig niet stoppen. Elke avond nemen er 1000 bezoekers plaats op de draaischijf om het heldenepos voorgeschoteld te krijgen. „Ik ben blij dat 'Soldaat' meer is dan een hype. De kracht is dat wij door middel van een spektakelstuk een indringend verhaal vertellen.”

Theo de With

Nico de Vries (als Van 't Sant) naast koningin Wilhelmina. FOTO JORIS VAN BENNEKOM

HAZELHOFF ROELFZEMA, ERIK - VERZETSSTRIJDER/SOLDAAT VAN ORANJE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 5.499,00 en oplage 29.766

alleen voor intern/eigen gebruik

Het regent records

De musical 'Soldaat van Oranje' stapelt record op record. Vorige maand werd de anderhalf miljoenste bezoeker verwelkomd in de TheaterHangaar in Valkenburg. Het is het zoveelste record op rij. Een jaar geleden vierden ze ook al een feestje. Bij voorstelling nummer 1095 werd 'Soldaat van Oranje' de langst lopende voorstelling uit de Nederlandse theatergeschiedenis. Daarmee werd 'Phantom of the opera' van de troon gestoten. En het einde is nog niet in zicht: de musical is inmiddels verlengd tot en met september 2015.

Nico de Vries (vierde van links) mag de 1,5 miljoenste bezoeker verwelkomen. FOTO SAMUEL VAN LEEUWEN

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 4.125,00 en oplage 29.766

alleen voor intern/eigen gebruik

Billy Elliot

Publieksprijs?

De musical Billy Elliot is een van de vijf kanshebbers op de publieksprijs van het Musical Awards Gala. Andere kanshebbers zijn Moeder, ik wil bij de revue, Soldaat van Oranje, Jersey Boys en Sister Act. Dat maakte RTL Boulevard gisteren bekend. Het publiek kan dit jaar bepalen welke musical van het afgelopen seizoen de beste is. De Publieksprijs Beste Musical is hiervoor speciaal in het leven geroepen. Stemmen kan op de website musicalawards.nl. Tijdens het Musical Awards Gala op woensdagavond 7 januari wordt het aantal kanshebbers teruggebracht tot drie.

SOLDAAT VAN ORANJE - MUSICAL/THEATERPRODUCTIE

Dit artikel komt ook voor in de andere edities. Cumulatieve adv. waarde: € 8.008,00 en oplage 510.000

alleen voor intern/eigen gebruik